SLOVENSKÁ OLYMPIJSKÁ REVUE

OLYMPIC.SK

PyeongChang 2018

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR

25

MIROSLAV ŠATAN

Z DRESU (LILLEHAMMER 1994)
DO OBLEKU (PJONGČANG 2018)

JESEŇ / ZIMA 2017

9 772585 727009 71

Pre šťastie je tu LOTO

Garantovaná výška Jackpotu až 500 000 €

Oveľa viac možností vyhrať

18+

TIPOS

FOTO: JÁN SÚKUP

VÁŽENÍ ČITATELIA,

dostáva sa Vám do rúk ďalšie číslo nášho časopiseckého magazínu OLYMPIC.sk – vydanie jeseň/zima 2017. Na jeho novú podobu od predchádzajúceho čísla, ktoré vyšlo začiatkom júna, sme mali od športovej obce veľmi dobré ohlasy.

Momentálne sme na prahu dvoch veľmi významných udalostí – decembrového 25. výročia ustanovenia SOV a februárových zimných olympijských hier v juhokórejskom Pjongčangu. Obe tieto veľké témy dominujú obsahu čísla.

Pre Slovenský olympijský výbor znamená deň jeho ustanovenia – 19. december 1992 – zásadný dátum, ktorý si po štvrťstoročí musíme dôstojne pripomenúť. Oslavy však plánujeme počas celých deviatich mesiacov – od decembra 2017 až do septembra 2018, keď bude 25. výročie plnoprávneho uznania SOV zo strany MOV.

Pri tejto príležitosti musím spomenúť zakladateľské úsilie ľudí okolo Márie Mračnovej, ktorí na pôde Olympijskej spoločnosti Slovenska v predstihu pripravovali vznik SOV. Práve vďaka práci, vykonanej Olympijskou spoločnosťou Slovenska, SOV pod vedením svojho prvého predsedu – uznávaného Vladimíra Černušáka – mohol rýchlo rozvinúť rozmanité aktivity na poli rozvoja olympizmu, aj pri príprave premiérového olympijského vystúpenia samostatného Slovenska na ZOH 1994 v Lillehammeri. Po oficiálnom uznaní zo strany Medzinárodného olympijského výboru (MOV), ku ktorému došlo 24. septembra 1993, sa SOV rýchlo etabloval aj na medzinárodnej scéne.

V diele ľudí okolo Vladimíra Černušáka, ktorý na čele SOV stál takmer sedem rokov, výrazne pokračoval tím združený okolo Františka Chmelára. Počas jeho 17-ročného pôsobenia na čele SOV došlo k výraznému rozšíreniu portfólia aj rozsahu aktivít organizácie.

Po prvom roku môjho výkonu funkcie prezidenta SOV musím konštatovať, že v zahraničí sa SOV teší vysokému renomé. Mrzí ma však, že doma sa niektorí na naše pôsobenie nepozerajú tak pozitívne. Ale verím, že viaceré „mladé“, resp. aj nové projekty a aktivity SOV či Nadácie SOV, o ktorých sa tiež dočítate v tomto čísle, zlepšia vnímanie SOV v spoločnosti.

Ani nie pol roka po plnoprávnom uznaní SOV zo strany MOV – vo februári 1994 – sa odohrala naša samostatná olympijská premiéra. Na ZOH v Lillehammeri vtedy najmä naši hokejisti upútali pozornosť sveta.

Teraz nás vo februári 2018 v Pjongčangu čaká už trinásta olympijská účasť samostatného Slovenska – siedma zimná. Z tuctu doterajších OH, resp. ZOH sa výpravy vyslané SOV vrátili domov spolu s 33 medailami. Z posledných troch ZOH naša výprava vždy prišla domov s cenným kovom. Veríme, že v Pjongčangu pribudne aspoň jeden ďalší.

Pokiaľ plány našich es nezhatia zranenia či choroba, črtá sa, že v Pjongčangu budeme mať v individuálnych športoch takú vysokú kvalitu, akú sme na ZOH ešte nemali. Zjazdárky Veronika Velez Zuzulová a Petra Vlhová i biatlonistka Anastasia Kuzminová patria do absolútnej svetovej špičky, snoubordistka Klaudia Medlová aj ďalšia biatlonistka Paulína Fialková sa k nej blížia.

Samozrejme, Slovenskom počas ZOH vždy hýbe ľadový hokej. V Pjongčangu nás čaká nová realita – po dlhom čase olympijský turnaj bez hráčov NHL. Uvidíme, ako si v ňom pod novým vedením bude počínať náš vynovený tím.

V Kórejskej republike som bol tohto roku dvakrát a navštívil som aj olympijský región. O kvalitu organizácie nemám žiadne obavy a verím, že ZOH 2018 sa celkove skončia veľkým úspechom.

V našom časopise rezonuje aj množstvo ďalších zaujímavých tém – napríklad príprava na postšportovú kariéru popredných športovcov, podpora mladých talentov, predstavenie zaujímavých a výrazných osobností, aj celá paleta rozmanitých aktivít SOV.

Želám vám príjemné čítanie.

ANTON SIEKEL
prezident Slovenského olympijského výboru

OBSAH

JESEŇ
ZIMA
2017

28 SRDCOM HIER SÚ ALPY V ÁZII

(REPORTÁŽ)

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR

25 1993 - 2018

42 NASŤA KUZMINOVÁ MAŽE Z HLAVY VŠETKO ZLÉ

6 **ŠTVRŤSTOROČIE SLOVENSKÉHO OLYMPIZMU**

11 CHRONOLÓGIA KĽÚČOVÝCH UDALOSTÍ V HISTÓRII SOV

20 **OD LILLEHAMMERU PO RIO** - SAMOSTATNÉ SLOVENSKO POD PIATIMI KRUHMI

32 VEĽVYSLANEC: FASCINUJÚCE ČÍSLA UKRÝVAJÚ AJ PROBLÉMY

40 NENECHAJTE SI UJSŤ (NAŠE VRCHOLY NA ZOH)

48 **PETRA VLHOVÁ** MÁ NAJVYŠŠÍ CIEĽ

50 OLYMPIJSKÉ DRÁMY **VERONIKY VELEZ ZUZULOVEJ**

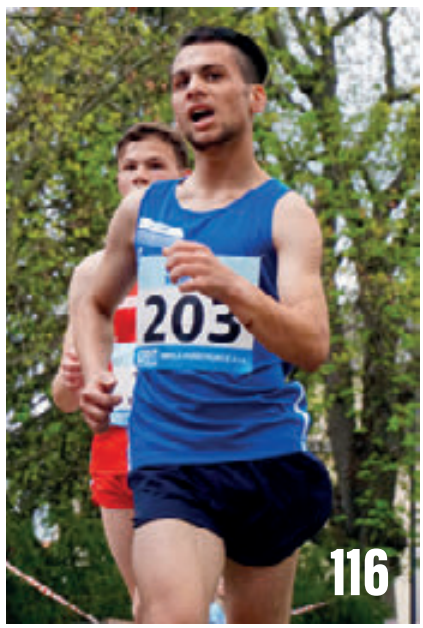

52 **GM ŠATAN:** BEZ HVIEZD MÔŽEME PREKVAPIŤ

60 ANKETA K ZOH

64 ČO SA STANE V PJONGČANGU? (PROGNÓZA)

68 **SLOVENSKÉ ZIMNÉ PÄŤKRUHOVÉ PRÍBEHY**

78 **REBELKA HALINÁROVÁ** A JEJ KÓD OSOBNOSTI

84 **JUBILANT GOLONKA** BOL OSTRÝ AKO ŽILETKA, ALE TITUL MU UNIKAL

89 **SAGANOV ZLATÝ HETRIK BOL HITOM LETA**

96 OLYMPIÁDA – NEŽELANÝ HOSŤ? AKO PRE KOHO

100 KONIEC KARIÉRY NIE JE KONIEC SVETA

108 RÉBUS PREDOLYMPIJSKÉHO TESTOVANIA

110 ŠPECIÁLNE OLYMPIÁDY SLOVENSKO

112 ZAOSTRENÉ NA MLÁDEŽ (KTO SÚ NAŠE TALENTY?)

116 **DANIEL KOVÁČ** KEĎ TÚŽBA ZLOMÍ RANU OSUDU

120 JOZEF HERDA ZÁPASIL AJ PRED EGYPTSKÝM KRÁĽOM

124 Z KUCHYNE SOV

132 ZA VŠETKÝM HĽADAJ KOŇA

OLYMPIC.SK

SLOVENSKÁ OLYMPIJSKÁ REVUE

Magazín OLYMPIC.SK pre Slovenský olympijský výbor a Slovenskú olympijskú marketingovú a.s. vydáva vydavateľstvo PUBLISHING HOUSE, a.s.

Slovenský olympijský výbor
Kukučínova 26, 831 03 Bratislava
Tel.: +421 2 492 56 101, Fax: +421 2 492 56 102
www.olympic.sk, e-mail: office@olympic.sk

Vydavateľ:
PUBLISHING HOUSE, a.s.
Jána Milca 6, 010 01 Žilina
IČO: 464 959 59, IČ DPH: SK 282 00 160 78
e-mail: info@publishinghouse.sk

Design a Layout:
STUDIO JAM Praha, Jana Friedrichová a Miro Salaj, e-mail: salaj@studiojam.cz

Tlač: DOLIS, s.r.o., Bratislava

Zostaviteľ: Boris Vanya
Koordinátor projektu: Ľubomír Souček

Spolupracovníci na čísle
Autori textov: Svetlana Barátová, Stanislav Benčat, Gabriel Bogdányi, Peter Doboš, Eva Gažová, Ján Grexa, Oľga Hamadejová, Ivan Janko, Viliam Karácsony, Ivor Lehoťan, Mária Mračnová, Peter Pašuth, Ľubomír Souček, Stanislav Ščepán, Rudolf Ševčík, Marián Šimo, Boris Vanya, Štefan Žilka.

Autori fotografií: Archív MOV, archív SOV a SOŠM, archívy Milana Lajčiaka, Borisa Jankovského, Viliama Karácsonyho, Petra Mečiara a Veroniky Velez Zuzulovej, Andrej Galica, Peter Pospíšil, Ľubomír Souček, Ján Súkup, Jakub Súkup, TASR/Martin Baumann, Vladimír Benko, Erika Ďurčová, Lukáš Grinaj, Henrich Mišovič, Pavel Neubauer, Martin Palkovič, Branislav Račko, Radovan Stoklasa, Daniel Veselský, TASR/SZKDV, TASR/AP, Tomáš Turčan, Pavol Uhrin, SOV, SOV/JOT, POCOG FLICKR, Republic of Korea FLICKR, Shutterstock, X-Bionic Sphere.

Redakčná rada: Anton Siekel (prezident SOV), Zdenko Kríž (viceprezident SOV a predseda MEK SOV), Ladislav Antal, Svetlana Barátová, Gabriel Bogdányi, Richard Fides, Tomáš Grosmann, Oľga Hamadejová, Ivan Janko, Zdenka Letenayová, Peter Pašuth, Ľubomír Souček, Stano Ščepán, Marián Šimo, Boris Vanya (členovia mediálnej a edičnej komisie SOV)

Registrácia:
ISSN 2585-7274
Ročník: I., **Periodicita:** polročník
Poradové číslo 2/2017

Rozširuje: Mediaprint Kapa, Slovenská pošta, a.s. a lokálni distribútori

Foto na prednej obálke: Ján Súkup

Vydanie časopisu finančne podporili Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a Slovenská olympijská marketingová, a.s.

Uzávierka čísla dňa 20. novembra 2017

Jednotlivé články vyjadrujú stanovisko autorov a nemusia byť vždy totožné so stanoviskom vydavateľstva a redakcie. Nevyžiadané rukopisy a obrazový materiál nevraciame. Kopírovanie, znovupublikovanie alebo rozširovanie ktorejkoľvek časti časopisu sa povoľuje výhradne so súhlasom vydavateľa.

HISTORICKÁ PREMIÉRA SAMOSTATNEJ SLOVENSKEJ REPUBLIKY POD PIATIMI KRUHMI – NÁSTUP NAŠEJ VÝPRAVY NA SLÁVNOSTNOM OTVORENÍ ZOH 1994 V LILLEHAMMERI. SLOVENSKÚ VLAJKU NIESOL HOKEJISTA PETER ŠŤASTNÝ.

ŠTVRŤSTOROČIE SLOVENSKÉHO OLYMPIZMU

NA MARGO **OKRÚHLEHO JUBILEA**
SLOVENSKÉHO OLYMPIJSKÉHO VÝBORU

Hneď ako v roku 1993 prijal Medzinárodný olympijský výbor (MOV) Slovenský olympijský výbor (SOV) za plnoprávneho člena medzinárodného olympijského hnutia, nevstupoval doň slovenský prírastok ako neskúsené mláďa, ale rovno ako ostrieľaný mládenec.

SOV nemusel kopať základy našej olympijskej novostavby, tie už vybudovala Olympijská spoločnosť Slovenska (OSS), ktorá vznikla v apríli 1990 a ktorej šéfovala olympionička Mária Mračnová. OSS za poldruha roka stihla zgrupovať zapálených nadšencov olympijských ideí a zapojiť ich do širokej škály olympijských aktivít, zameraných na šírenie olympijských ideálov a všetkých aspektov olympizmu.

Preto sa náš olympijský mladík mohol venovať nie základným, ale nasledujúcim úlohám – etablovať sa v medzinárodnom olympijskom hnutí a venovať sa účasti na zimných olympijských hrách 1994, ktoré boli už za dverami.

ZA VÝBORNÚ ORGANIZÁCIU ZIMNÉHO EYOD 1999 V POPRADE-TATRÁCH ĎAKOVAL ŠÉF EURÓPSKYCH OLYMPIJSKÝCH VÝBOROV, NESKÔR PREZIDENT MOV JAQCUES ROGGE. ORGANIZAČNÝ VÝBOR VIEDLA MÁRIA MRAČNOVÁ (V STREDE).

RÝCHLE ETABLOVANIE SOV

V nasledujúcich rokoch rozvíjal SOV bohatú a pestrú činnosť, čo neuniklo pozornosti najvyšších predstaviteľov MOV. Na zasadnutí exekutívy Európskych olympijských výborov (EOV) v roku 1998 v Bratislave to deklaroval prezident EOV Jacques Rogge. Vyhlásil, že náš mladík svojimi aktivitami predbieha mnohé NOV, ktoré vznikli oveľa skôr.

Pri 15. výročí SOV tenže Rogge už ako prezident MOV konštatoval, že popri medailových úspechoch a úspešnom zorganizovaní IV. zimných Európskych olympijských dní mládeže v roku 1999 v Poprade-Tatrách „presadzovanie hodnôt olympizmu dosiahlo na Slovensku veľmi vysokú úroveň. Zásluhu má na tom predovšetkým Slovenská olympijská akadémia a ďalšie inštitúcie, ktoré pomáhajú napĺňať poslanie SOV. Už od roku 1991 pôsobí jedinečná sieť regionálnych olympijských klubov, ktoré prispievajú k šíreniu olympijských ideálov na území celej krajiny."

K pozitívnemu hodnoteniu sa vtedy pripojil aj súčasný prezident MOV (vtedy viceprezident) Thomas Bach: „SOV sa etabloval ako veľmi vážený a rešpektovaný partner v medzinárodnom olympijskom hnutí. História SOV je nádherným úspešným príbehom. Za pätnásť rokov ste získali pätnásť olympijských medailí – to je dôkaz úsilia a efektívnosti SOV. Ale nejde len o medaily. SOV robí veľmi veľa pre propagáciu a rozvoj olympizmu a pre šírenie olympijských myšlienok, pre spájanie športu s kultúrou i s ochranou životného prostredia, pre výchovu mládeže."

Náš SOV pri oslavách 20. narodenín vstupoval do veku ranej dospelosti a ani vtedy sa za dovtedajšie činy červenať nemusel, hoci nie všetky predsavzatia sa splnili. Cesta na dvadsaťročnej trati neviedla len ružovým sadom, ale aj vŕškami Golgoty, no náš bežec pochodeň s olympijským ohňom pred vetrom a dažďom problémov i neprajníkov uchránil. Jej plameň ožaroval všetky kúty Slovenska do takej miery, že naň opäť dovideli aj zo sídla MOV.

Preto slová vtedajšieho prezidenta SOV Františka Chmelára v decembri 2012 nevyzneli chválenkársky: „Za 20 rokov našej činnosti sa nemáme za čo hanbiť... Vývoj SOV nebol bez zákrut, prekážok, chýb a omylov. Bol však pozitívny, išiel dopredu. Svedčí o tom aj to, že činnosť SOV v priebehu 20 rokov bola stále bohatšia a bohatšia. Rozširovali sa aktivity, členstvo i pôsobnosť."

OTÁZNIKY NA PRAHU NAŠEJ ŠTVRŤSTOROČNICE

Za ďalších päť rokov SOV dozrel na stredný vek dospelosti. V tomto veku už, povedané štúrovským básnikom, nedominujú ružové tváre, sila údov a strmosť krokov. Tu je už hlavná túžba živá po kráse, ktorá na rozdiel od fyzických parametrov nezostará. Nebásnicky dodajme, že v našom prípade myslíme na túžbu po kráse rýdzeho coubertinovského olympizmu, v ktorom práca na olympijskej hrude súladí s olympijským srdcom v hrudi.

Tak sa pýtajme: zostalo aj po poslednom päťročí slovenské olympijské hnutie zapálené túžbou po kráse rýdzeho olympizmu, alebo zadriemalo na olympijských vavrínoch? Pokúšať sa o celkom trefnú odpoveď je mi zaťažko: ako čestný člen SOV už nie som priamo v epicentre deja, ale len tichý pozorovateľ z diaľky s malým mandátom na udeľovanie rozhrešení.

S pohľadom na činnosť SOV v medzinárodných súradniciach sa domnievam, že na olympijskú pochodeň dujú teraz menej priaznivé vetry. Situácia vo svete sa narastaním konfliktov komplikuje a vyvoláva vrásky nielen na čelách čelných lídrov. Zdá sa mi, že časť svetovej i našej verejnosti sa k olympizmu stavia skeptickejšie. Zdá sa jej, že úctyhodný úmysel MOV prispieť k budovaniu mierového sveta je nad jeho olympijské svaly a zostáva verbálnym klišé.

Skepsu umocňuje aj to, že sa nedarí odstrániť chronické problémy, akými sú bezpečnosť hier, vyžadujúca enormné náklady, ich komercializácia a megalománia, o prízraku „nesmrteľného" dopingu, do ktorého opäť vchádzajú politické akcenty, ani nehovoriac. Dôvera k olympijským súťažiam klesá do takej miery, že pomaly sa začne tipovať, koľkým čerstvým olympijským medailistom o pár rokov odoberú cenné kovy. Ďalšia otázka znie, či má vrcholový šport v olympijskom balení ešte nejakú budúcnosť, podloženú na etických a nie finančných fundamentoch...

VLADIMÍR ČERNUŠÁK (V STREDE) VIEDOL SOV OD 19. DECEMBRA 1992 DO 19. AUGUSTA 1999, FRANTIŠEK CHMELÁR (VĽAVO) OD 20. NOVEMBRA 1999 DO 26. NOVEMBRA 2016. NA FOTOGRAFII S NIMI SÚČASNÝ PREZIDENT MOV THOMAS BACH. SNÍMKA JE Z OSLÁV 15. VÝROČIA SOV, NA KTORÝCH BACH AKO VTEDAJŠÍ VICEPREZIDENT MOV OZNAČIL PÔSOBENIE SOV ZA NÁDHERNÝ ÚSPEŠNÝ PRÍBEH.

V súčasnom rozpoložení je jedným z mála potešení najnovšia voľba dejísk olympijských hier. Vieme, že mnohé mestá rezignovali na česť byť mestom olympijským. Referendá občanov demokratických krajín sa z ekonomických dôvodov postavili proti usporiadaniu hier a už sa zdalo, že nomináciu prijmú len mestá štátov, ktoré sú s otvorenou demokraciou na nože, ale práve cez hry chcú propagovať svoj režim, odporujúci olympijským ideálom. Preto ako balzam na dušu zapôsobilo kandidovanie Paríža a Los Angeles.

Väzby SOV s medzinárodným olympijským hnutím potvrdzuje akceptácia našich olympijských činovníkov v orgánoch hnutia. Sú prejavom dôvery MOV k našim olympijským funkcionárom, našu participáciu konkrétne uvádzajú ďalšie materiály.

Pod egidou MOV či EOV bolo Slovensko poctené usporiadať viaceré podujatia.

V Bratislave sa v októbri 2013 uskutočnilo 8. európske fórum športovcov. V septembri 2016 sme hostili zasadnutie exekutívy EOV. V roku 2016 EOV pridelili Košiciam právo usporiadať XIV. letný Európsky olympijský festival mládeže (EYOF) v roku 2021.

Z aktivít SOV na domácej pôde v poslednom päťročí si zaslúžia pozornosť viaceré. V rámci Štafety Rio 2016 sa do aktivít znovu zapojili tisíce ľudí v rôznych regiónoch Slovenska. Pozornosť si zaslúži aj Nadácia SOV s projektom „Ukáž sa!“ ,ktorá rozdelila tuctu mladých športovcov na tento i minulý rok po 30-tisíc eur.

Nie v neposlednom rade treba povedať, že za nového prezidenta SOV bol v novembri 2016 zvolený Anton Siekel. Len na okraj – podľa mojej mienky jeho zvolenie potvrdilo v našom športe zaužívaný spôsob, že pri voľbách rozhoduje viac premyslený legálny lobing, než originalita predloženého programu či akékoľvek iné argumenty.

SOV MÁ LEPŠIE MENO V ZAHRANIČÍ AKO DOMA

Keď sme pri novom prezidentovi SOV, patrí sa uviesť jeho povolebné slová: „Postupom času by som chcel docieliť, aby sa SOV stal strechou slovenského športu. Je to absolútne prirodzená pozícia SOV, aby sa o túto funkciu uchádzal, ale musí tomu predchádzať množstvo krokov. Najmä budovanie dôvery, ktorá príde len vtedy, ak bude SOV odborne zdatný v procesoch obhajovania záujmu svojich členov. V slovenskom športe chýba predovšetkým dialóg a treba mu vrátiť sebavedomie v zmysle, že sa málo rozpráva o tom, ako je šport dôležitý v spoločnosti… Bol by som veľmi rád, keby sa toto stalo hlavnou témou. Veľká škoda je aj to, že SOV nemá také dobré meno na Slovensku ako v zahraničí.“

Najprv poznámka k odbornej zdatnosti. Podľa mňa stále platí, že tá bude efektívna len v prípade, keď si prirodzenú autoritu človek vyslúži len vtedy, ak spája odbornú zdatnosť s morálkou a s náročnosťou najprv voči sebe.

Treba súhlasiť s názorom, že SOV má mandát byť strechou slovenského športu, ibaže spomínané množstvo krokov zostáva stále väčšie ako tých Tóthových krokov na 50 kilometrov…

S prezidentovým názorom, že SOV nemá také dobré meno na Slovensku ako v zahraničí, sa dá iba súhlasiť. Naďalej zostávame krajinou, kde platí, že doma nikto nie je prorokom…

Ak je reč o diskusii, tak jej absenciu stále badám pri samotnom rozhodujúcom orgáne, ktorým je valné zhromaždenie SOV, prevažne pozostávajúce so šéfov jednotlivých športových zväzov. Málokde vidno takú ospalú atmosféru, akou bývajú skoro nulové diskusie. Na VZ SOV je téma strešného orgánu námetom akoby z inej galaxie. Leitmotív zväzových evergreenov: Načo byť „druhým v Ríme“, keď môžem byť prvý na svojom zväzovom smetisku? A tak sa driemoty nad vytvorením strešného orgánu menia na spánok „spravodlivých“.

Ďalší náš evergreen: oprávnená nespokojnosť s finančnými intervenciami štátu do športu a z toho prameniaca nespokojnosť so ziskami olympijských metálov na ZOH 2014 a OH 2016, lebo medailovo úspešný Peking 2008 je už matuzalemský hit.

STARNÚ NÁM TOPŠPORTOVCI I DOBROVOĽNÍCI

Naďalej platí to smutné, že špička našich vrcholových športovcov je čím užšia, tým staršia. Od medailovej ódy sa približujeme k žalospevu, pričom do smutnej nôty prihráva fakt, že na najbližších „letných“ hrách nebude v programe súťaží figurovať naša kráľovská disciplína – kanoe dvojíc vo vodnom slalome, kde nám štyri zlaté úspechy trikrát priniesli slávni bratia a raz úspešní bratranci. Navyše vodným slalomárom, nášmu doterajšiemu olympijskému klenotu, pribúdajú čoraz silnejší súperi, ktorí našim reprezentantom ukazujú chrbát častejšie ako sme boli zvyknutí…

Lenže nestarnú nám len slovenské športové hviezdy. Je všeobecne známe, že naše športové hnutie sa odjakživa budovalo na základe dobrovoľníctva. Ibaže armáda dobrovoľných nadšencov v našom (a nielen olympizme) starne. V dnešnej komerčnej dobe sa mladí do dobrovoľných funkcií nehrnú, takže naša dobrovoľnícka základňa sa mení – s prepáčením – na zostavu gerontov.

To je však varovné, lebo stále platí, že na olympijský vrchol sa môžu naši olympionici vyšplhať len za pomoci platených funkcionárov, ktorým drží chrbát armáda dobrovoľníkov, lebo tí tvoria ono „krovie“, čo udržiava potrebnú vlahu…

(autor – športový historik je čestný člen SOV a podpredseda Slovenskej olympijskej akadémie)

TEXT: MÁRIA MRAČNOVÁ **FOTO:** PETER POSPÍŠIL, JÁN SÚKUP

AKO **OLYMPIJSKÁ SPOLOČNOSŤ SLOVENSKA** PRIPRAVILA PÔDU PRE SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR

SPOMIENKA NA NAŠE OLYMPIJSKÉ ZAČIATKY

KĽÚČOVÍ ĽUDIA OLYMPIJSKEJ SPOLOČNOSTI SLOVENSKA – PREDSEDNÍČKA MÁRIA MRAČNOVÁ A TAJOMNÍK JOZEF LABUDA.

Pri jubileu sa patrí obzrieť dozadu. V prípade štvrťstoročnice SOV na to, čo predchádzalo jeho vzniku – konkrétne na pôsobenie Olympijskej spoločnosti Slovenska (OSS), ktorá pripravila pôdu pre budúci SOV. Jej predsedníčka Mária Mračnová o tom písala v knižke „Naše olympijské začiatky", z ktorej vyberáme.

SOV nevznikol na zelenej lúke a z ničoho. Mohol stavať na dobrých základoch, ktoré postavila Olympijská spoločnosť Slovenska (OSS). Nadšenci olympijského hnutia na Slovensku ju založili 6. apríla 1990 – zhodou okolností v rovnakom období, keď po búrlivých národnostne vzrušených diskusiách v dôsledku veľkých celospoločenských zmien po novembri 1989 dochádzalo k zmene názvu niekdajšej Československej socialistickej republiky (ČSSR) na Českú a Slovenskú federatívnu republiku (ČSFR).

Olympijská spoločnosť Slovenska pôsobila takmer päť rokov. Polovicu tohto obdobia samostatne, polovicu ako súčasť štruktúr Slovenského olympijského výboru. Mala som česť stáť na jej čele počas celého tohto obdobia.

ČASY PLNÉ ENTUZIAZMU

Rada sa vraciam do tých čias plných entuziazmu. Množstvo nadšencov vtedy na Slovensku spoločne rozbiehalo rozvíjanie olympijských ideálov, ušľachtilých myšlienok férového spolunažívania svojich členov aj antického ideálu kalokagatie v podobe, aká nám dovtedy v československej ére chýbala.

Túžili sme po dôslednom uplatňovaní olympijských myšlienok na Slovensku. V Prahe sme veľa pochopenia nenachádzali. Napríklad aj niekdajší Československý klub olympionikov bol koncipovaný ako elitársky. Jeho členovia mohli byť len tí športovci, ktorí sa na olympijských hrách v individuálnych športoch umiestili v prvej šestke a z kolektívnych športov iba medailisti. Tí ďalší zostávali mimo. Preto sme na 6. apríla 1990 zvolali do Bratislavy stretnutie účastníkov olympijských hier. Práve ich sme považovali za základ budúcej spoločnosti, ktorá mala dostať do vienka rozvoj olympizmu v tej pravej podobe.

Nebolo to jednoduché. Už hneď po založení OSS sme boli obviňovaní z rozbíjania jednoty olympijského hnutia v Československu. Časť vedenia Československého olympijského výboru (ČSOV) nás považovala za „partizánov", ktorí presadzujú svoje pozície bez ohľadu na dlhoročné tradície ČSOV. Dostávali sme vo svojich ideálnych predstavách „po nose" len preto, že sme sami chceli rozvíjať olympizmus na Slovensku – a po svojom. Svoje snahy sme museli vysvetľovať aj „na koberci" ČSOV. Diskusie však nakoniec vyústili k pochopeniu nášho snaženia. OSS bola prijatá do radov členov ČSOV, čo bolo veľké víťazstvo.

PREDĺŽENÉ RUKY OLYMPIJSKEJ CENTRÁLY

Najvýznamnejší čin OSS bolo zakladanie regionálnych olympijských klubov.

MOMENTKA Z OTVORENIA OLYMPIJSKÉHO KLUBU PRIEVIDZA – V POPREDÍ OLYMPIJSKÝ VÍŤAZ MILOŠ MEČÍŘ A HISTORICKY PRVÝ GENERÁLNY TAJOMNÍK SOV JÁN MRÁZ.

Anton Švajlen, dlhoročný predseda združenia olympijských klubov SR, ich po vzniku SOV rád označoval za predĺžené ruky SOV. Dnes máme po celom Slovensku už dvadsať olympijských klubov (pozn. – medzičasom ich počet vzrástol na 21), ktoré vo svojich mestách a priľahlých regiónoch sú naozaj patróni olympijských myšlienok, reálni vykonávatelia úloh a propagátori olympizmu. Časť z nich vznikla práve v období pôsobenia OSS a pod jej vplyvom.

OSS sa starala o podporu prípravy a účasti olympionikov a paralympionikov na ich hry. Našla pochopenie na viacerých slovenských ministerstvách. Rezort školstva a mládeže uvoľnil prostriedky na podporu prípravy a účasti olympionikov a paralympionikov zo Slovenska na ich hry. Vtedajší minister zdravotníctva Alojz Rakús nám odsúhlasil zabezpečenie bezplatnej zdravotnej starostlivosti o bývalých olympionikov. Podporili sme nákup optickej súčiastky do prístroja pre profesora Látala, ktorý úspešne operoval našich športovcov.

Predovšetkým sme však rozvinuli rozmanité aktivity zamerané na šírenie olympizmu. V hlavných úlohách Slovenskej olympijskej akadémie rezonovala potreba vzdelávania našej mládeže o histórii a súčasnom dianí v olympijskom hnutí. Členovia komisie fair play OSS – významní olympionici, pedagógovia a novinári – vo svojom okolí mapovali a propagovali šľachetné skutky a celoživotné príkladné vystupovanie osobností pôsobiacich v športe. Laureátov sme slávnostne oceňovali na rôznych miestach Slovenska.

Komisia OSS pre šport pre všetkých ako prvá na Slovensku presadzovala športovanie v celej šírke. Piateho októbra 1991 sme prvý raz zorganizovali Deň športu, ktorý neskôr prerástol do Dní športu – mesiaca športovania v lete aj v zime. Zapájali sme sa aj do podujatia Challenge Day. Ďalšie populárne európskym podujatím bol Mierový beh. Štafetou ho na našom území slávnostne otvárali olympionici.

OSS bola iniciátor celoslovenskej olympiády detí a mládeže v Trnave, ktorá sa neskôr transformovala na Kalokagatiu. Od roku 1992 je to už medzinárodné podujatie, nad ktorým v roku 1994 prevzal patronát Medzinárodný olympijský výbor (MOV).

Snažili sme sa pomenovať významné športové stánky po našich olympionikoch. Podarilo sa nám to v Bratislave na zimnom štadióne, ktorý nesie meno nášho olympijského víťaza v krasokorčuľovaní Ondreja Nepelu. V Trnave sme docielili, že jedna ulica sa volá olympijská a druhá po striebornom olympionikovi Jozef Herdovi. V niektorých mestách, kde sa narodili naši olympionici – v Lučenci, Košiciach i v Šahách – sme zase osadili pamätné tabule na stenách budov.

Významnú úlohu zohrala OSS aj pri podpore kandidatúry Popradu-Tatier na usporiadanie ZOH 2002. OSS dala vyrobiť prvé propagačné materiály kandidatúry, ktoré sa rozdávali na ZOH 1992 v Albertville.

Členovia Olympijskej spoločnosti Slovenska v septembri 1992 založili prípravný výbor, ktorý pripravil pôdu na ustanovenie Slovenského olympijského výboru. Ten vznikol z iniciatívy OSS 19. decembra 1992. Práve práca vykonaná v predchádzajúcich 32 mesiacoch uľahčila začiatky SOV a odbremenila ho od náročných úloh zakladania všetkých komisií, ktoré k činnosti NOV výboru patria. OSS ako člen SOV so všetkými svojimi aktivitami prešla pod krídla SOV.

SOV mohol hneď od začiatku stavať na štruktúrach, ktoré na rozvoj olympizmu vybudovala OSS a vďaka tomu rýchlo plnohodnotne fungovať. Markantné to bolo na valnom zhromaždení Asociácie národných olympijských výborov (ANOV) v marci 1994 v Atlante, keď sme vo vestibule kongresovej sály na paneloch všetkých národných olympijských výborov našli najviac propagačných materiálov práve z našej činnosti.

OSS pôsobila do februára 1995, keď jej valné zhromaždenie odsúhlasilo ukončenie činnosti. Na zasadnutí exekutívy Európskych olympijských výborov (EOV) v roku 1998 v Bratislave vtedajší prezident EOV Jacques Rogge vyhlásil, že SOV so svojimi aktivitami predčí mnohé národné olympijské výbory, ktoré boli založené aj oveľa skôr. To považujem za najvýznamnejšie ocenenie práce OSS.

Najväčší prínos fungovania Olympijskej spoločnosti Slovenska bolo vyburcovanie mnohých olympionikov a športových funkcionárov k aktivitám nielen čisto športovým, ale aj ideálnym, ktoré predtým na Slovensku nikto nezastrešoval. Najkrajšie boli spontánne akcie, veľkorysé zapájanie sa mnohých osobností, ktoré sa dovtedy so športom nespájali a boli ochotní pridať sa k nám. Všetci vtedajší členovia OSS dodnes spomínajú na tú prekrásnu atmosféru, do ktorej sme sa celí ponárali a snažili sme sa vydať maximum na prospech spoločného diela. Žiadne kalkulácie, vypočítavosť, len eufória napĺňala naše podujatia. Nakazili sme ňou mnohých, čo bolo naše najmilšie uspokojenie. *(medzititulky redakcia)*

STRUČNÁ **CHRONOLÓGIA KĽÚČOVÝCH UDALOSTÍ**

V HISTÓRII SOV OD JEHO USTANOVENIA 19. DECEMBRA 1992

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR MÁ 25 ROKOV

Slovenský olympijský výbor (SOV) si v tomto období pripomína 25. výročie svojho vzniku. Na ustanovujúcom zasadnutí 19. decembra 1992 do jeho pléna zvolili 49 členov. „Zrod" SOV sa odohral v Dome športu na Junáckej ulici v Bratislave, kde organizácia sídlila až do roku 2002.

FOTOGRAFIA USTANOVUJÚCEHO ZASADNUTIA SOV, 19. DECEMBRA 1992 V DOME ŠPORTU V BRATISLAVE.

PRVÍ FUNKCIONÁRI SOV, ZVOLENÍ NA USTANOVUJÚCOM ZASADNUTÍ. ZĽAVA ČLEN VÝKONNÉHO VÝBORU VLADIMÍR MILLER, PREDSEDA KONTROLNO-REVÍZNEJ KOMISIE KAROL GUMÁN, PODPREDSEDOVIA ANTON IHRING, MÁRIA MRAČNOVÁ, PREDSEDA VLADIMÍR ČERNUŠÁK, PODPREDSEDA ĽUBOMÍR KADNÁR, ČLENOVIA VV SOV KAROL MIHOK, JÚLIUS DUBOVSKÝ A ČLEN KRK MARIÁN LINDER.

Ministerstvo vnútra SR zaregistrovalo SOV a jeho prvé stanovy 20. januára 1993. Následne plénum SOV schválilo prvý emblém, odznak a vlajku Slovenského olympijského výboru.

SOV nezačínal na zelenej lúke. Mohol sa oprieť o priekopnícku prácu, ktorú v oblasti olympizmu na Slovensku vykonala jeho predchodkyňa – Olympijská spoločnosť Slovenska (OSS), ktorá vznikla 6. apríla 1990 pod vedením bývalej úspešnej atlétky, olympioničky Márie Mračnovej.

ZAČIATKY SLOVENSKÉHO OLYMPIJSKÉHO VÝBORU

Prvým predsedom SOV sa bez protikandidáta stal 71-ročný profesor Vladimír Černušák, od roku 1981 člen Medzinárodného olympijského výboru (MOV) v Československu a v minulosti predseda Slovenského ústredného výboru Československého zväzu telesnej výchovy. „Som dojatý, ale aj vedomý si toho, že ma čaká poriadna fuška. Najprv treba zabezpečiť aparát, potom začať získavať financie, atď... Predseda MOV Samaranch pri našom stretnutí počas uplynulého týždňa na rokovaní programovej komisie v Lausanne odporúčal, aby na záverečnom rokovaní ČSOV bolo prijaté uznesenie, že nástupcami ČSOV budú SOV a ČOV, ktorý vznikne 21. decembra. Keď bude toto všetko splnené, zrejme nás najprv predbežne prijme za člena exekutíva MOV. Predbežné uznanie exekutívou bude nevyhnutné preto, aby sme osem mesiacov vopred mohli podať prihlášku na ZOH 1994 v Lillehammeri," povedal po zvolení.

SOV sa stal jedným z dvoch nástupcov Československého olympijského výboru (ČSOV), ktorý oficiálne ukončil svoju činnosť 27. marca 1993. V období druhej svetovej vojny a krátko po nej pôsobil na území Slovenského štátu prvý SOV (vznikol v roku 1939 a bol rozpustený v roku 1947). Súčasný SOV je však jeden z dvoch nástupcov ČSOV,

Z NAŠICH OLYMPIJSKÝCH MÍĽNIKOV NA MEDZINÁRODNEJ SCÉNE

▶ Exekutíva MOV 16. marca 1993 na zasadnutí v Atlante provizórne uznala Slovenský olympijský výbor za člena olympijského hnutia.
▶ K definitívnemu uznaniu SOV došlo na 101. zasadnutí MOV 24. septembra 1993 v Monte Carle. Vladimír Černušák bol následne zvolený za člena MOV na Slovensku (predtým bol členom v ČSFR).
▶ V dňoch 14. a 15. mája Asociácia európskych národných olympijských výborov (AENOV, v súčasnosti EOV) prijala SOV za riadneho člena. V jej komisiách neskôr pracovali Ján Mráz (revízna), Jozef Prusák (právna) a Mária Mračnová (komisia EYOD).

ktorý pôsobil s vynútenou vojnovou prestávkou v rokoch 1919 – 1992 a svoju činnosť definitívne ukončil 27. marca 1993. Jeho majetok sa následne v pomere 2:1 bezproblémovo rozdelil pre Český olympijský výbor (ČOV) a SOV.

Prvý výkonný výbor (VV SOV), ktorého funkčné obdobie trvalo od 19. 12. 1992 do 22. 2. 1997, mal spočiatku sedem členov, z toho troch podpredsedov: pre športy Antona Ihringa (Slovenský atletický zväz), pre ekonomiku Ľubomíra Kadnára (Slovenský kanoistický zväz, potom Slovenský zväz rýchlostnej kanoistiky) a pre rozvoj olympizmu Máriu Mračnovú (Olympijská spoločnosť Slovenska, potom olympijské kluby SR). Neskôr boli do exekutívy kooptovaní ešte dvaja zástupcovia zväzov kolektívnych športov, takže VV SOV mal 9 členov. Od februára 1993 až do decembra 1996 ako historicky prvý generálny tajomník SOV pôsobil ostrieľaný lyžiarsky funkcionár Ján Mráz.

OLYMPIJSKÉ PREMIÉRY I PRVÁ KANDIDATÚRA

SOV schválil na svojom 3. zasadnutí 18. januára 1994 nomináciu prvej samostatnej slovenskej výpravy na zimných olympijských hrách (ZOH). Historicky prvý slovenský olympijský sľub prednieslo 8. februára 1994 na Bratislavskom hrade biatlonistka Martina Jašicová a hokejista Peter Šťastný. V nórskom Lillehammeri potom Slovensko prvý raz štartovalo samostatne pod piatimi kruhmi.

Ešte predtým – 24. januára 1994 – podal región Poprad-Tatry do rúk prezidenta MOV J. A. Samarancha v Lausanne prihlášku na usporiadanie XIX. zimných olympijských hier v roku 2002. Presne o rok neskôr výberové kolégium MOV rozhodlo, že Poprad-Tatry sa nedostal do finálovej štvorice kandidátov na usporiadanie ZOH 2002. AENOV však o niečo neskôr vybral Poprad-Tatry za dejisko IV. zimných Európskych olympijských dní mládeže (EYOD) v roku 1999.

Dňa 18. augusta 1994 prijala Národná rada Slovenskej republiky zákon č. 226/1994 Z. z. o používaní a ochrane olympijskej symboliky a o Slovenskom olympijskom výbore.

Slovenská olympijská akadémia (SOA), ktorá vznikla 12. júna 1993, usporiadala v roku 1994 anketu o najlepšieho slovenského olympionika v histórii. Zvíťazil v nej atlét Jozef Pribilinec pred krasokorčuliarom Ondrejom Nepelom a cyklistom Antonom Tkáčom.

Na Hrách XXVI. olympiády v americkej Atlante v roku 1996 sa dvaapol roka po zimnej premiére v Lillehammeri odohralo prvé vystúpenie výpravy samostatného Slovenska na hrách olympiády.

ÚSPEŠNÝ ZIMNÝ EYOD 1999 A DRUHÁ KANDIDATÚRA NA ZOH

Dňa 22. februára 1997 sa skončilo prvé funkčné obdobie orgánov SOV. Za predsedu SOV bol bez protikandidáta znovu zvolený Vladimír Černušák. Výkonný výbor SOV mal naďalej 9 členov, medzi ktorými boli znovu traja podpredsedovia: pre športy Anton Ihring (Slovenský atletický zväz, neskôr Slovenská triatlonová únia), pre ekonomiku a marketing Július Dubovský (Slovenský lyžiarsky zväz) a pre olympijské aktivity Mária Mračnová (olympijské kluby SR, neskôr Slovenský atletický zväz). Po Jánovi Mrázovi nastúpil 1. februára 1997 do funkcie generálneho tajomníka SOV Martin Benko.

Dňa 17. apríla 1997 vznikla Olympijská marketingová spoločnosť (OMS), s. r. o., ktorú spoločne založili SOV a Výbor kandidatúry Popradu-Tatier na ZOH

HISTORICKY PRVÝ SĽUB SLOVENSKEJ OLYMPIJSKEJ VÝPRAVY PRED ZOH 1994 SKLADALI BIATLONISTKA MARTINA JAŠICOVÁ A HOKEJISTA PETER ŠŤASTNÝ.

1994

▶ Slovenská spoločnosť olympijskej a športovej filatelie sa 9. októbra 1994 stala jedným zo zakladajúcich členov Medzinárodnej federácie olympijskej filatelie (FIPO).

1995

▶ Na novembrovom valnom zhromaždení AENOV pridelili usporiadanie IV. zimných európskych olympijských dní mládeže (EYOD) v roku 1999 regiónu Poprad-Tatry.

1996

▶ Na zasadnutí MOV v Atlante odovzdal prezident MOV Juan Antonio Samaranch generálnemu tajomníkovi SOV Jánovi Mrázovi Olympijský rad v striebre.

1997

▶ Olympijský víťaz v boxe z Helsínk 1952 Ján Zachara aj legendárny hokejista Peter Šťastný si prevzali Olympijský rad v striebre, ktorý im udelil MOV.

1998

▶ V apríli sa v Bratislave s účasťou 144 delegátov z takmer 50 krajín uskutočnil 19. seminár šéfov misií na OH 2000 a generálnych sekretárov NOV Európy. V jeho rámci sa konalo aj zasadnutie exekutívy EOV, ktoré viedol prezident EOV Jacques Rogge.

MOMENTKA Z PRVÉHO SĽUBU SLOVENSKEJ OLYMPIJSKEJ VÝPRAVY PRED ZOH 1994 V LILLEHAMMERI.

SLOVENSKÁ OLYMPIJSKÁ AKADÉMIA VYHLÁSILA V ROKU 1994 ANKETU O OLYMPIONIKA STOROČNICE. NA SNÍMKE VÄČŠINA LAUREÁTOV – VPREDU ZĽAVA JOZEF LOHYŇA A JÁN ZACHARA, VZADU JOZEF PRIBILINEC, BOHUMIL GOLIAN, PAVEL SCHMIDT, TRÉNERKA ONDREJA NEPELU HILDA MÚDRA, ANTON TKÁČ A MILOŠ MEČÍŘ.

a ZPH 2006. Neskôr sa transformovala na akciovú spoločnosť OMS, a. s. (obchodnú spoločnosť SOV) a v roku 2005 sa jej názov zmenil na Slovenskú olympijskú marketingovú (SOM), a.s., pod ktorým existuje doteraz.

Na ľudovom hlasovaní Olympijská voľba sa 11. októbra 1997 v ôsmich mestách a obciach regiónu Poprad-Tatry zúčastnilo 58 252 voličov (64,4 percenta z oprávnených). Z nich 97,04 percenta vyslovilo súhlas s kandidatúrou na usporiadanie XX. ZOH v roku 2006. Kandidatúra Popradu-Tatier na usporiadanie zimných olympijských a paralympijských hier v roku 2006 na zasadnutí MOV v Soule 19. júna 1999 neuspela. Za dejisko hier zvolili členovia MOV taliansky Turín.

V rámci podpory olympijskej kandidatúry Popradu-Tatier sa 6. – 12. marca 1999 v tomto regióne uskutočnili IV. zimné Európske olympijské dni mládeže (EYOD) – dodnes najrozsiahlejšie podujatie, ktoré organizoval SOV. Na čele organizačného výboru bola Mária Mračnová, ako generálny sekretár pôsobil Ladislav Harvan.

V roku 1999 SOV spustil prevádzku svojej internetovej stránky www.olympic.sk.

PO ČERNUŠÁKOVEJ ABDIKÁCII PREDSEDOM FRANTIŠEK CHMELÁR

Hoci druhé funkčné obdobie orgánov SOV sa skončilo až 31. marca 2001, k zmene na poste predsedu došlo výrazne skôr. Dňa 19. augusta 1999 sa totiž z vážnych rodinných dôvodov vzdal funkcie predsedu SOV Vladimír Černušák. Až do zvolenia nového predsedu bol splnomocnený viesť SOV prvý podpredseda Anton Ihring.

Dňa 20. novembra 1999 zvolilo 16. zasadnutie SOV za nového predsedu SOV kandidáta Slovenského zväzu ľadového hokeja a dovtedy riaditeľa odboru športu na ministerstve školstva Františka Chmelára.

1999

▶ V rámci podpory kandidatúry Popradu-Tatier na usporiadanie ZOH 2006 SOV zorganizoval v marci v regióne Poprad-Tatry IV. zimné Európske olympijské dni mládeže (EYOD) s 1136 účastníkmi zo 40 krajín. Čestný hosť podujatia bol neskorší prezident MOV Jacques Rogge.

▶ Na májovej slávnosti fair play v Trnave odovzdal generálny sekretár Európskeho hnutia fair play (EFPM) Manfred Lämmer predsedníčke Klubu fair play SOV Kataríne Ráczovej Čestné uznanie EFPM, ktoré získal KFP SOV ako vôbec prvý národný klub fair play v Európe.

2000

▶ Prezident MOV Juan Antonio Samaranch sa 5. augusta zúčastnil na 18. valnom zhromaždení SOV v Bratislave.

2001

▶ Vladimír Černušák sa na 112. zasadnutí MOV 16. júla 2001 v Moskve stal čestným členom MOV. Jeho mandát člena MOV vypršal z dôvodu vekového limitu (v novembri oslávil osemdesiatku) koncom roka 2001.

▶ SOV v Bratislave hostil 13. a 14. septembra valné zhromaždenie Európskeho hnutia fair play (EFPM) a 4. európsku konferenciu fair play, na ktorej

HISTORICKÁ CHVÍĽA PRE SAMOSTATNÉ SLOVENSKO – MICHAL MARTIKÁN V ATLANTE 1996 AKO PRVÝ OLYMPIJSKÝ ŠAMPIÓN V HISTÓRII NOVEJ KRAJINY!

V súboji so štyrmi protikandidátmi uspel hneď v prvom kole. Vladimíra Černušáka schválili za čestného predsedu SOV.

Pred OH 2000 v Sydney, kde nás reprezentovala historicky najpočetnejšia olympijská výprava (bolo v nej 112 športovcov, z ktorých 108 súťažilo) SOV premiérovo realizoval projekt olympijského Top tímu, prostredníctvom ktorého utváral pre najvýkonnejších športovcov najlepšie podmienky na prípravu.

Dňa 2. júla 2000 sa konalo ustanovujúce valné zhromaždenie Slovenskej asociácie olympionikov (SAO), ktoré zvolilo za predsedu olympijského víťaza 1976 v cyklistickom šprinte Antona Tkáča.

Krasokorčuliar Ondrej Nepela sa 21. decembra 2000 in memoriam stal víťazom ankety o najúspešnejšieho slovenského športovca 20. storočia. Za ním skončili cyklista Anton Tkáč a takisto in memoriam hokejista Vladimír Dzurilla. Anketu vyhlásil SOV v spolupráci s Klubom športových redaktorov SSN a s denníkom Šport.

Na 21. valnom zhromaždení SOV 31. marca 2001 zvolili na ďalší olympijský cyklus za predsedu SOV bez protikandidáta opäť Františka Chmelára, ktorý napokon viedol SOV nepretržite až do 26. novembra 2016. Výkonný výbor SOV bol po rozšírení počtu zvolený už s 11 členmi. Do funkcií podpredsedov boli schválení: pre letné športy Vladimír Miller (Slovenský zväz moderného päťboja), pre zimné športy Július Dubovský (Slovenský lyžiarsky zväz) a pre rozvoj olympizmu Mária Mračnová (Slovenský atletický zväz). Valné zhromaždenie schválilo nový emblém SOV aj olympijského tímu.

DESAŤROČNÉ JUBILEUM A SOV V NOVOM SÍDLE

Slovenský olympijský výbor 24. septembra 2002 slávnostne otvoril svoje nové sídlo na Kukučínovej ulici 26 v Bratislave – Slovenský olympijský dom, v ktorom sídli dodnes. V rovnaký deň sa uskutočnilo sa aj prvé zasadnutie novoutvorenej komisie športovcov SOV, vedenej hokejistom Jergušom Bačom, ktorého zakrátko kooptovali do komisie športovcov EOV.

Galavečerom 21. decembra 2002 oslávil SOV v bratislavskej Redute desiate výročie svojej existencie. Za Olympionika desaťročia bol zvolený vodný slalomár Michal Martikán pred ďalšími vodnými slalomármi Petrom a Pavlom Hochschornerovcami a plavkyňou Martinou Moravcovou. Olympijským kolektívom desaťročia sa stala štafeta biatlonistiek.

V Opere SND sa 25. januára 2003 uskutočnilo slávnostné valné zhromaždenie SOV pri príležitosti 10. výročia založenia SOV. Na tejto slávnosti Slovenský olympijský výbor prvý raz v histórii udelil svoje výročné ocenenia za rok 2002, aj vyznamenania. Medzi viacerými prominentnými hosťami zo zahraničia sa na slávnosti zúčastnil aj prezident MOV Jacques Rogge.

S cieľom čo najúčinnejšie prispieť k olympijskej výchove v Európskom roku výchovy a vzdelávania prostredníctvom

sa zúčastnili delegáti z 18 krajín.
▶ Generálneho sekretára SOV Martina Benka 30. novembra 2001 zvolili na štyri roky za člena exekutívy Európskych olympijských výborov (EOV).

2002

▶ Čestný predseda SOV Vladimír Černušák si od prezidenta MOV Jacqua Roggeho prevzal Olympijský rad v striebre.

2003

▶ Počas januárových osláv 10. výročia SOV v Opere SND v Bratislave odovzdal prezident MOV Jacques Rogge vyznamenanie MOV – Medailu Pierra de Coubertin – dlhoročnej krasokorčuliarskej trénerke Ondreja Nepelu Hilde Múdrej.
▶ Mária Mračnová si v Lausanne za celoživotné pôsobenie prevzala najvyššie ocenenie Medzinárodného výboru fair play UNESCO (CIFP) – Trofej Jeana Borotru.
▶ Hokejistu Jerguša Baču schválili ako zástupcu zimných športov za člena komisie športovcov EOV.

2005

▶ Na valnom zhromaždení EOV v Dubline bol Jozef Liba zvolený do komisie EOV pre EYOF. Jej člen je doteraz, viackrát bol menovaný aj do hodnotiacich, resp. koordinačných komisií pre jednotlivé EYOF.

PREZIDENT MOV JUAN ANTONIO SAMARANCH NA PÔDE SOV V AUGUSTE 2000 V SPOLOČNOSTI PREDSEDU SOV FRANTIŠKA CHMELÁRA I JEHO PREDCHODCU V NAJVYŠŠEJ FUNKCII, ČLENA MOV VLADIMÍRA ČERNUŠÁKA.

športu (2004) SOV pripravil veľkolepý celoročný projekt „Posolstvo Slovenska olympijským Aténam." V jeho rámci sa vo všetkých regiónoch Slovenska uskutočnilo množstvo športových aj kultúrnych aktivít, na ktorých participovalo prakticky celé slovenské olympijské hnutie.

Na 29. valnom zhromaždení SOV 20. novembra 2004 v Bratislave bol za predsedu SOV opätovne zvolený František Chmelár. Podpredsedami SOV vo štvrtom funkčnom období sa stali: pre letné športy Vladimír Miller (Slovenský zväz moderného päťboja), pre zimné športy Igor Nemeček (Slovenský zväz ľadového hokeja) a pre rozvoj olympizmu Mária Mračnová (Slovenský atletický zväz).

Po prvom zasadnutí novozvoleného 11-členného VV SOV na záver valného zhromaždenia oznámil predseda SOV, že výkonný výbor sa rozhodol nepredĺžiť pôsobenie Martina Benka vo funkcii generálneho tajomníka SOV. Dňa 1. februára 2005 do funkcie generálneho tajomníka SOV (zakrátko sa jej názov zmenil na generálneho sekretára) nastúpil Jozef Liba.

Po ekologickej katastrofe v dôsledku obrovskej víchrice vo Vysokých Tatrách v novembri 2004 SOV vyhlásil kampaň „Športovci na pomoc Tatrám", v rámci ktorej sa v najbližších rokoch viacero príslušníkov olympijskej rodiny aktívne podieľalo na čistení a revitalizácii zničeného územia, predovšetkým turistických chodníkov, športových a rekreačných areálov a zariadení, ako aj na výsadbe nových drevín. Súčasťou týchto aktivít sa stalo aj zriadenie tzv. Olympijského lesa v Tatranskej Lesnej.

INOVÁCIE V ČINNOSTI SOV

V hospodárení SOV za rok 2006 štátne dotácie po prvý raz v histórii netvorili väčšinu príjmovej časti. V roku 2007 SOV zriadil Nadáciu Slovenského olympijského výboru, ktorá dostala do vienka úlohu podporovať aktívnych športovcov – olympionikov, aj bývalých účastníkov olympijských hier. SOV spustil projekt Juniorského olympijského tímu a podieľal sa na slávnostnom vyhlásení výsledkov ankety Športovec roka 2006 aj 2007.

Druhá slávnosť v decembri 2017 bola prepojená aj s oslavami 15. výročia SOV a zúčastnili sa na nej mnohí poprední hostia zo zahraničia. Viceprezident MOV Thomas Bach v príhovore pri tejto príle-

HISTORICKY NAJVÄČŠIU OLYMPIJSKÚ VÝPRAVU VYSLAL SOV NA OH 2000 V SYDNEY. BOLO V NEJ AŽ 112 ŠPORTOVCOV, Z KTORÝCH 108 SÚŤAŽILO. S VLAJKOU KANOISTA SLAVOMÍR KŇAZOVICKÝ

2006

▶ Novozvolený prezident EOV Patrick Hickey v auguste menoval predsedu SOV Františka Chmelára za člena komisie EOV pre styk s Európskou úniou.

▶ Mária Mračnová dostala Trofej prezidenta MOV – nové vyznamenanie zriadené po zmene predpisov MOV na udeľovanie Olympijského radu. Čestného člena SOV Bohumila Goliana MOV ocenil Medailou Pierra de Coubertin.

2007

▶ Na 33. VZ SOV v apríli 2007 prezident EOV Patrick Hickey odovzdal predsedovi SOV Františkovi Chmelárovi Plaketu EOV, udelenú SOV.

▶ Na oslavách 15. výročia vzniku SOV v Bratislave prevzal František Chmelár z rúk viceprezidenta MOV Thomasa Bacha Cenu MOV, udelenú SOV.

2008

▶ Výtvarník Ivan Patúc sa s dvojrozmerným dielom „Wrestling" v máji stal víťazom celosvetovej výtvarnej súťaže MOV k OH v Pekingu.

2009

▶ Na medzinárodnej konferencii o športe a životnom prostredí vo Vancouvri bola komisia SOV pre šport a životné prostredie ocenená ako jedna z najlepších environmentálnych komisií NOV v Európe.

LAUREÁTI ANKETY OLYMPIONIK DESAŤROČIA, KTOREJ VÝSLEDKY SOV VYHLÁSIL V DECEMBRI 2002.

ČESTNÝ PREDSEDA SOV VLADIMÍR ČERNUŠÁK SI NA ZÁVER PÔSOBENIA V MOV PREVZAL PRED ZOH V SALT LAKE CITY Z RÚK PREZIDENTA MOV JACQUA ROGGEHO OLYMPIJSKÝ RAD V STRIEBRE.

žitosti označil 15 rokov pôsobenia SOV za úspešný príbeh a v Primaciálnom paláci v Bratislave odovzdal predsedovi SOV Františkovi Chmelárovi Cenu Medzinárodného olympijského výboru, udelenú SOV. „Vďaka práci a úsiliu Vladimíra Černušáka i Františka Chmelára a tímu ľudí, ktorý viedli a vedú, sa SOV etabloval ako veľmi vážený a rešpektovaný partner v medzinárodnom olympijskom hnutí. História SOV je nádherným úspešným príbehom," povedal Bach.

V rámci osláv jubilea SOV vydal komplexnú publikáciu o histórii olympijského hnutia na Slovensku autorov Jána Grexu a Ľubomíra Součka s názvom „Slovensko v znamení piatich kruhov". V októbri 2008 SOV vydal aj DVD s dokumentárnym filmom „Slovensko olympijské", ktorý pripravili Ján Grexa a Paulína Baloghová.

V októbri 2006 vyšlo prvé číslo Olympijskej revue – časopiseckého magazínu SOV a SOM, a.s. V rokoch 2006 – 2012 vychádzala ako príloha denníka Šport, potom dva roky ako príloha denníka Pravda. V rokoch 2015 a 2016 sa magazín transformoval na samostatne predajný polročník Olympia. V súčasnosti vychádza tiež dvakrát do roka pod názvom Olympic.sk.

Na 34. valnom zhromaždení SOV 28. marca 2008 bol schválený Záväzok SOV v boji proti dopingu. Zároveň bola schválená úprava Stanov SOV, ktorá umožnila v budúcnosti prijatie aj športových zväzov neolympijských športov za členov SOV, pokiaľ sú ich strešné medzinárodné federácie uznané MOV. V dôsledku úpravy stanov sa aj zmenili názvy dvoch funkcií – predsedu na prezidenta SOV a podpredsedov na viceprezidentov SOV.

Dňa 29. novembra 2008 bol za prezidenta SOV bez protikandidáta opätovne zvolený František Chmelár. Viceprezidentmi SOV sa na piate funkčné obdobie orgánov SOV stali: pre letné športy Ľubor Halan-

2010

▶ Vladimír Miller bol ako prvý Slovák ocenený udelením vyznamenania Európskych olympijských výborov – EOC Laurel Award.

2011

▶ Krasokorčuliari Nikola Višňová a Lukáš Csőlley boli za príkladný čin na návrh KFP SOV ocenení Diplomom Medzinárodného výboru fair play UNESCO (CIFP), ktorý im v Liptovskom Mikuláši odovzdal osobne predseda CIFP Jenő Kamuti.

2012

▶ Strelkyňa Danka Barteková vyhrala počas OH v Londýne voľby do komisie športovcov MOV, v ktorých bolo 21 kandidátov.

▶ František Chmelár bol ocenený udelením najvyššieho vyznamenania Medzinárodného výboru Pierra de Coubertin – Medailou Pierra de Coubertin.

2013

▶ Dňa 3. júla bola Danka Barteková na základe víťazstva vo voľbách do komisie športovcov zvolená za členku samotného MOV. Najmladšiu členku MOV ešte v tom istom roku nový prezident MOV Thomas Bach menoval do prvej komisie a neskôr aj do ďalších,

PRI ODSTRAŇOVANÍ NÁSLEDKOV VETERNEJ KALAMITY VO VYSOKÝCH TATRÁCH V NOVEMBRI 2004 POMÁHALI AJ OLYMPIONICI – ZĽAVA JERGUŠ BAČA, ANNA PASIAROVÁ A ALŽBETA HAVRANČÍKOVÁ.

da (Slovenská volejbalová federácia), pre zimné športy Igor Nemeček (Slovenský zväz ľadového hokeja) a pre mládež Vladimír Miller (Slovenský zväz moderného päťboja).

V roku 2008 spustil SOV nový dlhodobý projekt so zameraním na školy – Olympijské festivaly detí a mládeže Slovenska (OFDMS).

SPUSTENIE PROGRAMU OLYMPIJSKEJ VÝCHOVY A SNAHA O ZASTREŠENIE ŠPORTU

Medzinárodnou konferenciou „Teoretické a praktické východiská programu olympijskej výchovy" v júni 2010 na pôde FTVŠ UK v Bratislave SOV odštartoval svoj dlhodobý komplexný Program olympijskej výchovy, v rámci ktorého každoročne vydáva publikácie, plagáty a DVD-nosiče určené dominantne na prácu lektorov olympijskej výchovy a pedagógov s mládežou.

V roku 2011 SOV odštartoval nový dlhodobý projekt – Olympijský odznak všestrannosti (OLOV). Po testovacom ročníku sa v olympijskom roku 2012 realizoval predovšetkým v rámci celoslovenskej štafety s olympijským ohňom k Hrám XXX. olympiády Londýn 2012 s mottom „Sme jeden tím". Štafeta vzbudila obrovský záujem, počas 84 dní navštívila 191 miest a obcí a 772 škôl. Do rozmanitých aktivít v rámci Posolstva (kultúrnych, športových, vzdelávacích, environmentálnych, atď.) sa zapojilo viac ako 55-tisíc ľudí.

V apríli 2012 SOV usporiadal 1. športové fórum na Slovensku s reprezentatívnym zastúpením všetkých rozhodujúcich subjektov pôsobiacich na Slovensku v oblasti športu. Fórum poverilo prezidenta SOV, aby s okamžitou platnosťou začal viesť rokovania s jednotlivými subjektmi športového hnutia o novej štruktúre slovenského športu a o utvorení jeho budúcej strešnej organizácie. SOV zakrátko predložil ucelenú predstavu utvorenia strešnej organizácie slovenského športu prostredníctvom zmeny Stanov SOV a transformáciou SOV na Slovenský olympijský a športový výbor (SOŠV). Lenže po vyjadrení nesúhlasu zo strany viacerých subjektov na čele so Slovenským futbalovým zväzom VV SOV tieto snahy zastavil.

Vo voľbách na 44. valnom zhromaždení SOV 24. novembra 2012 mal František Chmelár po prvý raz po 13 rokoch protikandidáta. Súpera Jána Filca zdolal presvedčivo 53:21. Funkcie viceprezidentov SOV na šieste funkčné obdobie orgánov SOV zaujali: pre letné športy Ľubor Halanda (Slovenská volejbalová federácia), pre zimné športy Igor Nemeček

DVOJNÁSOBNÝ STRIEBORNÝ MEDAILISTA Z OH BOHUMIL GOLIAN IŠIEL AKTIVITOU NA POLI ŠÍRENIA OLYMPIJSKÝCH IDEÁLOV PRÍKLADOM VŠETKÝM OLYMPIONIKOM.

pričom koordinačnú komisiu MOV pre ZOH mládeže 2020 v Lausanne dokonca vedie.
▶ V novembri 2013 bol František Chmelár na valnom zhromaždení EOV v Ríme na štyri roky zvolený za člena exekutívy Európskych olympijských výborov.

2014

▶ Mladý slovenský dizajnér Matej Čička vyhral s dielom „Dráha víťazov" celosvetovú súťaž MOV na dizajn medailí OH mládeže v Nankingu.
▶ Slovenská spoločnosť olympijských a športových zberateľov sa v Lausanne stala zakladajúcim členom Medzinárodnej asociácie olympijských zberateľov (AICO). Predsedu SSOŠZ Branislava Deleja zvolil do exekutívy AICO, v ktorej aj po znovuzvolení v roku 2016 vykonáva funkciu pokladníka.

2015

▶ V Bratislave sa v októbri s účasťou viac než 70 delegátov z 36 krajín uskutočnilo 8. európske fórum športovcov.
▶ Slovenské olympijské a športové múzeum bolo 25. septembra prijaté za člena medzinárodného

(Slovenský zväz ľadového hokeja) a pre olympizmus Vladimír Miller (Slovenský zväz moderného päťboja).

OD DVADSIATKY K DVADSAŤPÄŤKE – S NOVÝM PREZIDENTOM

Oslavy 20-ročného jubilea SOV sa uskutočnili v apríli 2013 – v podstate len v domácom rámci, bez pozývania významných hostí zo zahraničia. SOV k výročiu vydal knižku Márie Mračnovej „Naše olympijské začiatky" a Slovenská spoločnosť olympijských a športových zberateľov reprezentačnú publikáciu „Slovenské olympijské memorabílie".

O poldruha roka neskôr – 16. októbra 2014 – sa naplnilo dlhoročné úsilie o utvorenie pietneho miesta na pamiatku našich olympionikov. Na Národnom cintoríne v Martine bol v ten deň slávnostne otvorený Národný pamätník olympionikov. Od 1. januára 2015 zase pod správu SOV ako zriaďovateľa prešlo pod novým názvom Slovenské olympijské a športové múzeum dovtedajšie Múzeum telesnej kultúry v SR.

V tomto období boli významné medzinárodné úspechy predstaviteľov slovenského olympijského hnutia. Po víťazstve vo voľbách do komisie športovcov MOV počas OH 2012 v Londýne našu úspešnú strelkyňu Danku Bartekovú zvolili 3. júla 2013 za členku samotného MOV. Následne sa ex officio stala dvanástou členkou VV SOV. V novembri 2013 bol František Chmelár zvolený do exekutívy EOV.

V roku 2013 sa znovu objavila šanca na ZOH na Slovensku – na rozdiel od minulosti tentoraz len v úlohe „pomocníka" poľského Krakova, ktorý v projekte ZOH 2022 nemohol na poľskom území ponúknuť kopce s patričnými parametrami na zjazdárske kĺzavé disciplíny a chcel využiť svahy Chopku v Jasnej. Celá myšlienka však stroskotala na nesúhlase občanov Krakova v referende.

SYMBOLICKÉ ODOVZDÁVANIE STRÁŽÍ NAPRIEČ GENERÁCIAMI – ČESTNÝ ČLEN MOV VLADIMÍR ČERNUŠÁK BLAHOŽELÁ STRELKYNI DANKE BARTEKOVEJ K VÍŤAZSTVU VO VOĽBÁCH DO KOMISIE ŠPORTOVCOV MOV POČAS OH V LONDÝNE, PO KTOROM SA STALA NAJMLADŠOU ČLENKOU MOV.

Hoci sa OH 2016 nekonali v Európe, ale v brazílskom Riu de Janeiro, SOV k nim – rovnako ako k OH 2004 v Aténach a k OH 2012 v Londýne – usporiadal celoslovenskú Štafetu Rio 2016. Počas takmer dvoch mesiacov sa do aktivít v rámci tohto projektu zapojili tisíce ľudí v rôznych regiónoch Slovenska.

Na 51. valnom zhromaždení SOV už František Chmelár nekandidoval na funkciu prezidenta SOV. Za jeho nástupcu bol 26. novembra 2016 zvolený podnikateľ Anton Siekel, ktorého za kandidáta navrhlo až 15 členov SOV. Mal troch protikandidátov, ale suverénne vyhral už prvé kolo, v ktorom získal 88 z celkového počtu 108 platných hlasov. Viceprezidentmi na siedme funkčné obdobie orgánov SOV sa stali: pre športy Peter Korčok (Slovenský atletický zväz), pre olympizmus Zdenko Kríž (Slovenský stolnotenisový zväz) a hlavne starostlivosť o olympionikov a individuálnych členov SOV dostal do portfólia Jozef Gönci (dvojnásobný bronzový olympijský medailista v športovej streľbe).

NOVEMBER 2016 – NOVOZVOLENÝ PREZIDENT SOV ANTON SIEKEL ČELIL PO ZVOLENÍ VEĽKÉMU ZÁUJMU MÉDIÍ.

združenia Olympic Museum Network (OMN).
▶ Vodný slalomár Jakub Grigar získal od EOV Cenu Piotra Nurowského za výnimočné juniorské výsledky.

2016

▶ Bratislava v septembri 2016 znovu po 18 rokoch hostila zasadnutie exekutívy EOV, na ktorom bolo schválené nové logo organizácie.
▶ Pri návšteve delegácie SOV v Lausanne odovzdal prezident MOV Thomas Bach Františkovi Chmelárovi Trofej prezidenta MOV, čím ocenil jeho dlhoročné pôsobenie v olympijskom hnutí.
▶ Na októbrovom valnom zhromaždení EOV v Minsku Košice získali právo usporiadať XIV. letný EYOF v roku 2021. Zdenko Kríž si v Minsku prevzal vyznamenanie EOC Laurel Award.

2017

▶ Prezident MOV Thomas Bach menoval generálneho sekretára SOV Jozefa Libu za člena komisie MOV pre ženy a šport.
▶ V Šamoríne SOV v júni hostil medzinárodný olympijský marketingový seminár MOV a ANOV s účasťou vyše sto delegátov z viac než 60 krajín.

SAMOSTATNÉ SLOVENSKO POD PIATIMI KRUHMI

Najviditeľnejší prejav činnosti SOV sú **účasti výprav, nominovaných a vyslaných SOV, na letných hrách olympiády (OH) a na zimných olympijských hrách (ZOH).** Za 25 rokov existencie SOV ich bolo tucet, vo februári 2018 v Pjongčangu pribudne trinásta účasť.

ČO TREBA VEDIEŤ O NAŠICH OLYMPIJSKÝCH ÚČASTIACH

XVII. ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY LILLEHAMMER (NÓRSKO) 1994

Náš historický prvý olympijský bod získala za šieste miesto biatlonistka **Martina Jašicová.** Rovnaké umiestenie dosiahlo družstvo **hokejistov. Žigmund Pálffy** sa stal najproduktívnejším hráčom a **Miroslav Šatan** najlepším strelcom olympijského hokejového turnaja.

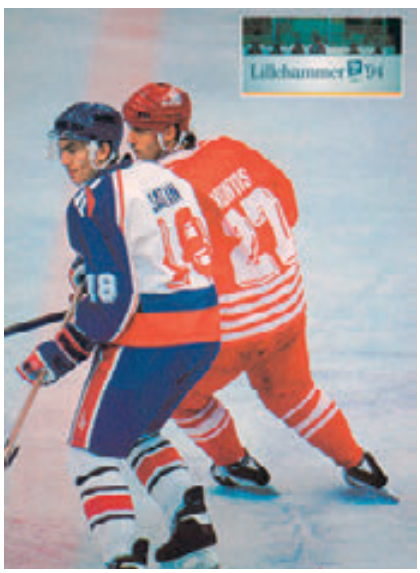

MIROSLAV ŠATAN – NAJLEPŠÍ STRELEC OLYMPIJSKÉHO HOKEJOVÉHO TURNAJA V LILLEHAMMERI 1994.

HRY XXVI. OLYMPIÁDY ATLANTA (USA) 1996

Na Hrách olympijskej storočnice získala naša výprava tri medaily (1–1–1). Historicky prvú pre samostatné Slovensko (bronzovú) vybojoval 25. júla 1996 v ľubovoľnej malokalibrovke 60 strelec **Jozef Gönci.** Vodný slalomár **Michal Martikán** sa 27. júla 1996 stal v kategórii C1 na rieke Ocoee v štáte Tennessee prvým olympijským víťazom v dejinách SR. Striebro pridal rýchlostný kanoista **Slavomír Kňazovický** v C1 na 500 m.

XVIII. ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY NAGANO (JAPONSKO) 1998

O dve štvrté miesta sa postarali biatlonistky – **Soňa Mihoková** na 15 km a **štafeta žien** na 4x7,5 km.

HRY XXVII. OLYMPIÁDY SYDNEY (AUSTRÁLIA) 2000

Vo výprave SR bol rekordný počet 112 športovcov (z nich štartovalo 108), na čom sa podieľala účasť až troch kolektívov (družstvá futbalistov, basketbalistiek a vodných pólistov). Všetkých päť našich medailí (1-3-1) vzišlo z vody. O kompletnú medailovú zbierku sa postarali vodní slalomári – zlato získali v C2 bratia **Pavol a Peter Hochschornerovci,** striebro v C1 **Michal Martikán** a bronz v rovnakej disciplíne **Juraj Minčík.** Dve strieborné medaily pridala plavkyňa **Martina Moravcová,** ktorá skončila druhá na 100 m motýlik i na 200 m voľným spôsobom.

SINGLKANOISTA MICHAL MARTIKÁN NA DIVOKEJ VODE RIEKY OCOEE NA CESTE ZA HISTORICKOU PRVOU ZLATOU OLYMPIJSKOU MEDAILOU SAMOSTATNÉHO SLOVENSKA NA OH 1996 V ATLANTE.

XIX. ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY SALT LAKE CITY (USA) 2002

Slovenská výprava získala len dva olympijské body zásluhou piateho miesta **štafety biatlonistiek** na 4x7,5 km.

HRY XXVIII. OLYMPIÁDY ATÉNY (GRÉCKO) 2004

Aténske vystúpenie bolo dovtedy najúspešnejšie – s rekordným ziskom šiestich medailí (2-2-2), aj dvoch zlatých. Oba zlaté kovy získali vodní slalomári – **Elena Kaliská** v K1 a bratia **Peter a Pavol Hochschornerovci,** ktorí v C2 obhájili zlato zo Sydney. Strieborné medaily si vybojovali džudista **Jozef Krnáč** (do 66 kg) a vodný slalomár **Michal Martikán** (C1), bronzové strelec **Jozef Gönci** (vzduchová puška) a štvorkajak na 1000 m v zložení **Richard Riszdorfer, Michal Riszdorfer, Erik Vlček a Juraj Bača.**

FAKTY O DOTERAJŠEJ SLOVENSKEJ ÚČASTI NA OH/ZOH

	SÚŤAŽIACI (M/Ž)	VEDÚCI	SĽUB SKLADALI	VLAJKONOSIČ
ZOH 1994	42 (34/8)	Anton Ihring	Peter Šťastný, Martina Jašicová	Peter Šťastný
OH 1996	71 (58/13)	Mária Mračnová	Peter Nagy, Lenka Ilavská	Jozef Lohyňa
ZOH 1998	39 (31/8)	Anton Ihring	Zdeno Cíger, Soňa Mihoková	Ivan Bátory
OH 2000	108 (81/27)	Martin Benko	Jozef Gönci, Zuzana Žirková	Slavomír Kňazovický
ZOH 2002	49(38/11)	Július Dubovský	Ivan Bátory, Soňa Mihoková	Róbert Petrovický
OH 2004	64 /48/16)	Vladimír Miller	Martin Tešovič, Andrea Stranovská	Michal Martikán
ZOH 2006	58 (45/13)	Igor Nemeček	Martina Halinárová-Jašicová	Walter Marx
OH 2008	57 (35/22)	Vladimír Miller	Patrik Pollák, Ivana Kováčová	Elena Kaliská
ZOH 2010	72 (40/32)	Igor Nemeček	Milan Jagnešák, Zuzana Moravčíková	Žigmund Pálffy
OH 2012	47 (26/21)	Ľubor Halanda	Erik Vlček, Danka Barteková	Jozef Gönci
ZOH 2014	62 (45/17)	Janka Gantnerová	Martin Bajčičák, Anastasia Kuzminová	Zdeno Chára
OH 2016	51 (32/19)	Peter Korčok	Pavol Kopp, Alexandra Longová	Danka Barteková

BRONZOVÁ RADOSŤ STRELCA JOZEFA GÖNCIHO V ATÉNACH 2004. BRONZ SI VYBOJOVAL UŽ V ATLANTE, KDE SA 25. JÚLA 1996 POSTARAL O VÔBEC PRVÝ OLYMPIJSKÝ KOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY.

XX. ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY TURÍN (TALIANSKO) 2006

Snoubordista **Radoslav Židek** získal 16. februára 2006 prvú zimnú olympijskú medailu pre samostatné Slovensko. V novej disciplíne – v snoubordkrose – obsadil striebornú pozíciu. Zhodne na piatom mieste skončili **družstvo hokejistov** a biatlonista **Marek Matiaško** na 20 km.

HRY XXIX. OLYMPIÁDY PEKING (ČÍNA) 2008

Dovtedy početne najmenšia slovenská výprava na OH sa postarala o naše historicky najúspešnejšie vystúpenie na olympijskej scene. Získala 6 medailí – pôvodne mala bilanciu 3-2-1, po nedávnej revízii zápasníckych výsledkov sa jeden bronz zmenil na striebro. O všetky tri zlaté kovy sa postarali vodní slalomári – bratia **Peter a Pavol Hochschornerovci** v C2 získali už tretie olympijské zlato v sérii, **Elena Kaliská** v K1 obhájila víťazstvo z Atén a **Michal Martikán** na najvyšší stupeň vystúpil po 12-ročnej prestávke. Strieborné medaily si vybojovali strelkyňa **Zuzana Štefečeková** v trape a komárňanský štvorkajak na 1000 m v zložení **Richard Riszdorfer, Michal Riszdorfer, Erik Vlček a Juraj Tarr.** Vo voľnom štýle do 120 kg bol pôvodne bronzový (ale teraz už strieborný) zápasník **David Musulbes.** Plavkyňa **Martina Moravcová** si ako prvá letná športovkyňa zo Slovenska pripísala už piatu olympijskú účasť.

XXI. ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY VANCOUVER (KANADA) 2010

Vďaka účasti nielen (tradične) družstva hokejistov, ale prvý raz aj hokejistiek, malo Slovensko na ZOH vo Vancouvri najpočetnejšiu zimnú výpravu v histórii. ZOH 2010 boli pre nás aj historicky najúspešnejšie, keď výprava sa zásluhou dvojice biatlonistov vrátila domov s kompletnou medailovou zbierkou (1-1-1). K dovtedy jedinému slovenskému víťazovi ZOH krasokorčuliarovi Nepelovi (zo Sappora 1972) sa pridala **Anastasia Kuzminová,** ktorá zvíťazila v pretekoch na 7,5 km a bola druhá

NAJÚSPEŠNEJŠÍ SLOVÁCI POD PIATIMI KRUHMI SÚ VODNOSLALOMÁRSKE DVOJIČKY PAVOL A PETER HOCHSCHORNEROVCI. V DISCIPLÍNE C2 SPOLU ZÍSKALI TRI ZLATÉ A JEDNU BRONZOVÚ MEDAILU. NA FOTOGRAFII PO TREŤOM TRIUMFE V PEKINGU 2008.

PLAVKYŇA MARTINA MORAVCOVÁ BOLA V SYDNEY 2000 DVAKRÁT STRIEBORNÁ A AKO PRVÁ V ÉRE SAMOSTATNOSTI ZÍSKALA NA JEDNÝCH HRÁCH DVE MEDAILY.

CHRONOLÓGIA 33 SLOVENSKÝCH OLYMPIJSKÝCH MEDAILÍ

Od premiéry samostatného Slovenska na zimných olympijských hrách 1994 v Lillehammeri získali naši olympionici spolu 33 medailí. Tu je chronológia ich zisku:

ZBIERKA 33 SLOVENSKÝCH OLYMPIJSKÝCH MEDAILÍ (11-14-8)

OLYMPIJSKÉ HRY	Z	S	B	ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY	Z	S	B
Atlanta 1996	1	1	1	Lillehammer 1994	-	-	-
Sydney 2000	1	3	1	Nagano 1998	-	-	-
Atény 2004	2	2	2	Salt Lake City 2002	-	-	-
Peking 2008	3	3	0	Turín 2006	0	1	0
Londýn 2012	0	1	3	Vancouver 2010	1	1	1
Rio de Janeiro 2016	2	2	0	Soči 2014	1	0	0
OH SPOLU: 28 medailí	**9**	**12**	**7**	**ZOH SPOLU: 5 medailí**	**2**	**2**	**1**

č. 1 **ATLANTA** – Wolf Creek, 25. júla 1996 – **BRONZ: JOZEF GÖNCI,** športová streľba – ľubovoľná malokalibrovka 60 poležiačky

č. 2 **ATLANTA** – Ocoee (štát Tennessee), 27. júla 1996 – **ZLATO: MICHAL MARTIKÁN,** vodný slalom – C1

č. 3 **ATLANTA** – Lake Lanier, 4. augusta 1996 – **STRIEBRO: SLAVOMÍR KŇAZOVICKÝ,** rýchlostná kanoistika – C1 na 500 m

č. 4 **SYDNEY,** 17. septembra 2000 – **STRIEBRO: MARTINA MORAVCOVÁ,** plávanie – 100 m motýlik

č. 5 **SYDNEY** – Penrith, 18. septembra 2000 – **STRIEBRO: MICHAL MARTIKÁN,** vodný slalom – C1

č. 6 **SYDNEY** – Penrith, 18. septembra 2000 – **BRONZ: JURAJ MINČÍK,** vodný slalom – C1

č. 7 **SYDNEY,** 19. septembra 2000 – **STRIEBRO: MARTINA MORAVCOVÁ,** plávanie – 200 m voľný spôsob

č. 8 **SYDNEY** – Penrith, 20. septembra 2000 – **ZLATO: PETER a PAVOL HOCHSCHORNEROVCI,** vodný slalom – C2

č. 9 **ATÉNY** – Ano Liossia, 15. augusta 2004 – **STRIEBRO: JOZEF KRNÁČ,** džudo – do 66 kg

č. 10 **ATÉNY** – Markopoulou, 16. augusta 2004 – **BRONZ: JOZEF GÖNCI,** športová streľba – vzduchová puška 60

č. 11 **ATÉNY** – Hellenikon, 18. augusta 2004 – **STRIEBRO: MICHAL MARTIKÁN,** vodný slalom – C1

č. 12 **ATÉNY** – Hellenikon, 18. augusta 2004 – **ZLATO: ELENA KALISKÁ,** vodný slalom – K1

č. 13 **ATÉNY** – Hellenikon, 20. augusta 2004 – **ZLATO: PETER a PAVOL HOCHSCHORNEROVCI,** vodný slalom – C2

č. 14 **ATÉNY** – Schinias, 27. augusta 2004 – **BRONZ: RICHARD RISZDORFER, MICHAL RISZDORFER, ERIK VLČEK, JURAJ BAČA,** rýchlostná kanoistika – K4 na 1000 m

č. 15 **TURÍN** – Bardonecchia, 16. februára 2006 – **STRIEBRO: RADOSLAV ŽIDEK,** snoubording – snoubordkros

č. 16 **PEKING,** 11. augusta 2008 – **STRIEBRO: ZUZANA ŠTEFEČEKOVÁ,** športová streľba – trap

č. 17 **PEKING** – Šun-ťi, 12. augusta 2008 – **ZLATO: MICHAL MARTIKÁN,** vodný slalom – C1

č. 18 **PEKING** – Šun-ťi, 15. augusta 2008 – **ZLATO: PETER a PAVOL HOCHSCHORNEROVCI,** vodný slalom – C2

č. 19 **PEKING** – Šun-ťi, 15. augusta 2008 – **ZLATO: ELENA KALISKÁ,** vodný slalom – K1

č. 20 **PEKING,** 21. augusta 2008 – **STRIEBRO: DAVID MUSUĽBES,** zápasenie – voľný štýl do 120 kg v Pekingu (pôvodne získal bronz, ale v roku 2017 bol po dodatočnom testovaní diskvalifikovaný pôvodne víťazný Uzbek Artur Tajmazov a Musuľbes sa posunul na druhé miesto)

č. 21 **PEKING** – Šun-ťi, 22. augusta 2008 – **STRIEBRO: RICHARD RISZDORFER, MICHAL RISZDORFER, ERIK VLČEK, JURAJ TARR,** rýchlostná kanoistika – K4 na 1000 m

č. 22 **VANCOUVER** – Whistler Mountain, 13. februára 2010 – **ZLATO: ANASTASIA KUZMINOVÁ,** biatlon – 7,5 km

č. 23 **VANCOUVER** – Whistler Mountain, 16. februára 2010 – **STRIEBRO: ANASTASIA KUZMINOVÁ,** biatlon – stíhacie preteky na 10 km

č. 24 **VANCOUVER** – Whistler Mountain, 21. februára 2010 – **BRONZ: PAVOL HURAJT,** biatlon – 15 km s hromadným štartom

č. 25 **LONDÝN** – Woolwich, 29. júla 2012 – **BRONZ: DANKA BARTEKOVÁ,** športová streľba – skeet

č. 26 **LONDÝN** – Lee Valley, 31. júla 2012 – **BRONZ: MICHAL MARTIKÁN,** vodný slalom – C1

č. 27 **LONDÝN** – Lee Valley, 2. augusta 2012 – **BRONZ: PETER a PAVOL HOCHSCHORNEROVCI,** vodný slalom – C2

č. 28 **LONDÝN** – Woolwich, 4. augusta 2012 – **STRIEBRO: ZUZANA ŠTEFEČEKOVÁ,** športová streľba – trap

č. 29 **SOČI** – Laura, 9. februára 2014 – **ZLATO: ANASTASIA KUZMINOVÁ,** biatlon – 7,5 km

č. 30 **RIO DE JANEIRO** – Deodoro, 9. augusta 2016 – **STRIEBRO: MATEJ BEŇUŠ,** vodný slalom – C1

č. 31 **RIO DE JANEIRO** – Deodoro, 11. augusta 2016 – **ZLATO: LADISLAV a PETER ŠKANTÁROVCI,** vodný slalom – C2

č. 32 **RIO DE JANEIRO** – Pontal, 19. augusta 2016 – **ZLATO: MATEJ TÓTH,** atletika – chôdza na 50 km

č. 33 **RIO DE JANEIRO** – Lagoa de Freitas, 20. augusta 2016 – **STRIEBRO: DENIS MYŠÁK, ERIK VLČEK, JURAJ TARR, TIBOR LINKA,** rýchlostná kanoistika – K4 na 1000 m

ŠTYRI ÚČASTI NA OLYMPIÁDACH MLÁDEŽE

Olympijské hry mládeže vo veku 14 – 18 rokov mali svoju premiéru v roku 2010 – letná verzia. Zimná verzia mala premiéru v roku 2014. Na OH/ZOH mládeže sa síce súťaží vo všetkých olympijských športoch, ale v programe sú aj viaceré atypické súťaže.

▶ **I. OHM 2010 v Singapure: medailová bilancia 1-2-3.** Džudistka Andrea Krišandová bola členkou víťazného miešaného medzinárodného družstva. Kajakár Miroslav Urban získal striebro vo vodnom slalome na hladkej vode, ďalšie striebro pridali v tenisovej štvorhre Jana Čepelová, Chantal Škamlová. O tri bronzy sa postarali Jana Čepelová vo dvojhre, tenisti Jozef Kovalík, Filip Horanský vo štvorhre a džudista Arpád Szakács do 81 kg.

▶ **I. ZOHM 2012 v rakúskom Innsbrucku: medailová bilancia 1-0-0.** jedinú slovenskú medailu – zlatú – suverénne vybojovala v slalome zjazdárka Petra Vlhová.

▶ **II. OHM 2014 v čínskom Nankingu: medailová bilancia 0-2-1.** Mladí slovenskí športovci získali tri medaily – striebro vodný slalomár na hladkej vode Jakub Grigar v K1 a atlétka Michaela Pešková v behu na 400 m prekážok, bronz ďalší vodný slalomár na hladkej vode Marko Mirgorodský v C1.

▶ **II. ZOHM 2016 v nórskom Lillehammeri: medailová bilancia 0-1-0.** O jedinú slovenskú medailu – striebornú – sa postaral v súťaži hokejistov v individuálnych zrčunostiach Sebastián Čederle.

KAJAKÁRKA ELENA KALISKÁ NA CESTE ZA ZLATOM V ATÉNACH 2004. V PEKINGU TITUL OBHÁJILA.

v stíhacích pretekoch na 10 km. Jej biatlonový kolega **Pavol Hurajt** pridal tretie miesto v pretekoch na 15 km s hromadným štartom i piate na 20 km. **Hokejisti** nešťastne prehrali v súboji o bronz s Fínskom (po dvoch tretinách viedli 3:1, nakoniec podľahli 3:5). **Pavol Demitra** bol najproduktívnejším hráčom turnaja a ako jediný Európan sa dostal aj do All Star tímu. Biatlonistka **Martina Halinárová-Jašicová** a bežec na lyžiach **Ivan Bátory** piatou olympijskou účasťou vyrovnali historický slovenský rekord v počte účastí na ZOH sánkarky **Márie Jasenčákovej.**

STRELKYŇA ZUZANA ŠTEFEČEKOVÁ BOLA V TRAPE STRIEBORNÁ V PEKINGU 2008 AJ V LONDÝNE 2012.

HRY XXX. OLYMPIÁDY LONDÝN (VEĽKÁ BRITÁNIA) 2012

Na OH v Londýne sa predstavila historicky najmenšia slovenská letná výprava. Prvý raz v ére našej štátnej samostatnosti sa vrátila bez zlatého kovu. Striebro z Pekingu obhájila v trape strelkyňa **Zuzana Štefečeková.** Bronz si tiež na brokárskej strelnici, ale v skeete, vybojovala **Danka Barteková,** ktorá dosiahla aj mimoriadny diplomatický úspech, keď vyhrala voľby do komisie športovcov MOV. Vodnoslalomárski bratia **Peter a Pavol Hochschornerovci** po predošlých troch víťazstvách v kategórii C2 skončili tentoraz tretí. Bronzový bol aj ďalší vodný slalomár v kategórii C1 **Michal Martikán,** ktorý ako prvý muž v histórii OH získal medailu v rovnakej individuálnej disciplíne už piaty raz v sérii; piatou olympijskou účasťou zároveň vyrovnal historický slovenský rekord.

JOZEF KRNÁČ V ATÉNACH 2004 ZAPÍSAL AJ DŽUDO MEDZI NAŠE MEDAILOVÉ ŠPORTY.

SLOVENSKÉ ŠTVORKAJAKY SI NA TROCH OH VYBOJOVALI CENNÝ KOV. NA FOTOGRAFII ČLENOVIA STRIEBORNEJ OSÁDKY Z PEKINGU 2008 – ZĽAVA MICHAL RISZDORFER, JURAJ TARR, ERIK VLČEK A RICHARD RISZDORFER. TRAJA Z KVARTETA MAJÚ V ZBIERKE PO DVE OLYMPIJSKÉ MEDAILY, VLČEK AŽ TRI.

RAZ NA EURÓPSKYCH HRÁCH

Európske olympijské výbory (EOV) sú organizátorom Európskych hier (EH), ktorých zatiaľ jediná edícia sa odohrala v roku 2015 v azerbajžanskom Baku. Druhé dejstvo EH sa uskutoční v roku 2019 v bieloruskom Minsku.

Na EH 2015 vyslal SOV vôbec najväčšiu slovenskú športovú výpravu v histórii vrcholných podujatí. Bolo v nej až 167 športovcov, ktorí súťažili v 22 odvetviach 18 športov. Úroveň súťaží v jednotlivých športoch bola veľmi rozdielna – v niektorých bola úplne špičková, v plaveckých športoch však mali len status juniorských majstrovstiev Európy a v atletike dokonca iba súťaže III. európskej ligy miešaných družstiev.

Slováci získali v Baku 7 medailí (1-3-3). Zlato si vybojovali v mix trape strelecká dvojica **Zuzana Rehák Štefečeková, Erik Varga,** striebro **miešané družstvo atlétov,** strelci **Pavol Kopp** (ľubovoľná pištoľ na 50 m) a **Erik Varga** (trap), bronzy zápasník **István Lévai** (grécko-rímsky štýl do 66 kg), strelec **Juraj Tužinský** (vzduchová pištoľ na 10 m) a boxer **Viliam Tankó** (do 52 kg).

XXII. ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY SOČI (RUSKO) 2014

Takisto ako vo Vancouvri sa naša výprava radovala aj zo zlatej medaily – a znovu sa o ňu postarala biatlonistka **Anastasia Kuzminová.** Na 7,5 km obhájila olympijské zlato, čo sa jej podarilo ako vôbec prvej žene v histórii tohto športu. Do zbierky bodovaných umiestení pridala ešte 6. miesto v stíhacích pretekoch na 10 km a podieľala sa aj na piatom mieste miešanej biatlonovej štafety, ktorej súťaž mala olympijskú premiéru. Ďalšie dve umiestenia v prvej šestke pridal nečakane zjazdár **Adam Žampa** – piaty v superkombinácii a šiesty v slalome, pričom v oboch súťažiach predviedol najrýchlejšiu druhú jazdu. Piatou olympijskou súčasťou sa k partii slovenských rekordérov priradil bežec na lyžiach **Martin Bajčičák.**

HRY XXXI. OLYMPIÁDY RIO DE JANEIRO (BRAZÍLIA) 2016

V Riu si naši olympionici počínali výrazne lepšie ako v Londýne. Na predchádzajúcich sedem zlatých kovov vodných slalomárov nadviazali ôsmym bratranci **Ladislav a Peter Škantárovci,** ktorí triumfovali v deblkanoe. Atlét **Matej Tóth** sa víťazstvom v chôdzi na 50 km postaral o naše prvé zlato z OH v odlišnom odvetví… Strieborné kovy pridali v C1

BIATLONISTKA ANASTASIA KUZMINOVÁ JE SO ZISKOM DVOCH ZLATÝCH A JEDNEJ STRIEBORNEJ MEDAILY (VO VANCOUVRI 2010 ZLATO A STRIEBRO, V SOČI 2014 ZLATO) NAJÚSPEŠNEJŠOU ŽENOU V SLOVENSKEJ OLYMPIJSKEJ HISTÓRII.

CHODEC MATEJ TÓTH V RIO DE JANEIRO 2016 PRIDAL DO ZBIERKY SLOVENSKÝCH ZLATÝCH KOVOV NA OH PRVÉ Z INÉHO ŠPORTU, AKO Z VODNÉHO SLALOMU.

vodný slalomár **Matej Beňuš** a v rýchlostnej kanoistike štvorkajak na 1000 m v zložení D**enis Myšák, Erik Vlček, Juraj Tarr a Tibor Linka.** Vlček získal už svoju tretiu olympijskú medailu, navyše piatou účasťou na OH vyrovnal slovenský historický rekord. Tarr sa z medaily tešil druhý raz.

BRATRANCI LADISLAV A PETER ŠKANTÁROVCI V RIU 2016 TRIUMFOVALI V SÚŤAŽI DEBLKANOISTOV, ICH TRÉNER JURAJ MINČÍK (VZADU) SI SÁM VYBOJOVAL BRONZ V SYDNEY 2000.

SLOVÁCI NA EYOD/EYOF

Od roku 1991 (letná verzia), resp. 1993 (zimná verzia) sa vždy v nepárnych rokoch konajú Európske olympijské festivaly mládeže (EYOF, v období 1991 – 1999 nieslo podujatie názov Európske olympijské dni mládeže so skratkou EYOD). Podujatie organizujú Európske olympijské výbory (EOV). S výnimkou premiérovej edície letného aj zimného EYOD, kde ešte štartovala československá výprava, na EYOD/EYOF vždy vyslal výpravy Slovenský olympijský výbor. V roku 2021 budú XVI. letný EYOF hostiť Košice.

Zo Slovákov zlaté medaily **na letných EYOD/EYOF** postupne získali: v Bruseli 1991 tenista **Martin Hromec** (dvojhra), vo Valkenswaarde 1993 atlét **Tomáš Halv**a (hod oštepom), v Bathe 1995 ďalší atléti **Boris Vazovan** (400 m prek.) a **Miriam Bobková** (100 m prek.), v Lisabone 1997 **družstvo basketbalistiek** (Majkráková, Kozmonová, Borovičková, Gáborová, Klasová, Kyselová, Lásková, V. Libičová, Madajová, Mračnová, Petríková, S. Borčinová) a plavkyňa **Júlia Svobodová** (100 m znak), v Paríži 2003 **družstvo basketbalistiek** (Čižmarová, Vyňuchalová, Hrabáková, Karnayová, Egedová, Kollárová, Rohová, Gatialová, Růžičková, Gazdaričová, Slotová, Čarnoká) a atlét **Jozef Repčík** (beh na 800 m), v Belehrade 2007 atlétka **Alexandra Štuková** (beh na 400 m), v Tampere 2009 atlét **Tomáš Kružliak** (hod kladivom) a džudista **Arpád Szakács** (do 81 kg), v Utrechte 2013 dvakrát tenistka **Viktória Kužmová** (vo dvojhre, aj vo štvorhre s **Terezou Mihalíkovou**) a naposledy v Györi 2017 rýchlostní kanoisti **Lucia Valová, Eduard Strýče**k (C2 mix na 200 m). Celková naša medailová zbierka na letných EYOF/EYOF predstavuje **53 kovov (14 zlatých, 14 strieborných a 25 bronzových).**

Na zimných EYOD/EYOF boli Slováci v doterajšej histórii podstatne menej úspešní. Jedinú zlatú medailu získala v roku 1999, keď sa štvrtá edícia zimného EYOF uskutočnila u nás v Poprade-Tatrách, **miešaná biatlonová štafeta** na 4x5 km v zložení D. Šimočko, Slezáková, Hasillová, Kazár. V zime je aj zisk čo len jednej akejkoľvek medaily pre nás sviatkom. **Spolu máme v zbierke len 6 medailí (1-0-5).**

ZBIERKA SLOVENSKÝCH MEDAILÍ NA EYOF/EYOF

LETNÉ EYOD/EYOF	Z	S	B	ZIMNÉ EYOD/EYOF	Z	S	B
I. Brusel (Belg.) 1991	1	0	0				
II. Valkenswaard (Hol.) 1993	1	1	1	I. Aosta (Tal.) 1993	0	0	1
III. Bath (V Brit.) 1995	2	1	3	II. Andorra la Vella (And.) 1995	-	-	-
IV. Lisabon (Port.) 1997	2	0	0	III. Sundsvall (Švéd.) 1997	0	0	1
V. Esbjerg (Dán.) 1999	0	0	1	IV. Poprad-Tatry (SR) 1999	1	0	0
VI. Murcia (Špan.) 2001	0	0	4	V. Vuokatti (Fín.) 2001	-	-	-
VII. Paríž (Franc.) 2003	2	0	1	VI. Bled (Slovin.) 2003	-	-	-
VIII. Lignano (Tal.) 2005	0	0	3	VII. Monthey (Švajč.) 2005	0	0	1
IX. Belehrad (Srb.) 2007	1	4	3	VIII. Jaca (Špan.) 2007	-	-	-
X. Tampere (Fín.) 2009	2	1	1	IX. Slask-Beskydy (Poľ.) 2009	-	-	-
XI. Trabzon (Tur.) 2011	0	0	1	X. Liberec (Česko) 2011	0	0	1
XII. Utrecht (Hol.) 2013	2	1	0	XI. Brašov (Rum.) 2013	-	-	-
XIII. Tbilisi (Gruz.) 2015	0	2	2	XII. Voralbersko (Rak.) a Lichtenštajnsko 2015	-	-	-
XIV. Györ (Maď.) 2017	1	4	5	XIII. Erzurum (Tur.) 2017	0	0	1

Sme v tom spolu s našimi olympionikmi

Podporujeme Slovenský olympijský tím aj v roku 2018

SLOVENSKÁ sporiteľňa

www.slsp.sk

OBRÁZKY Z **PJONGČANGU A GANGNEUGU,** KDE SA OD 9. DO 25. FEBRUÁRA ODOHRAJÚ XXIII. ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY

SRDCOM HIER SÚ ALPY V ÁZII

VEĽKÁ ČASŤ PROVINCIE GANGWON MÁ HORNATÝ PROFIL. FOTOGRAFIA ZO ZJAZDÁRSKEHO STREDISKA JONGPJONG.

V druhej polovici septembra navštívila dejisko ZOH 2018 delegácia Slovenského olympijského výboru. Aj vďaka tomu si môžete pozrieť, ako vyzerajú niektoré olympijské dejiská krátko pred zavŕšením stavebných prác.

Oficiálne je dejiskom ZOH 2018 juhokórejský Pjongčang, no skutočnosť je trochu iná. Organizátori sa pýšia tým, že pripravili najkompaktnejší projekt v dejinách ZOH, ale dejiská súťaží sú aj tak v rámci provincie Gangwon rozložené do dvoch klastrov – horského s centrom v Pjongčangu a prímorského na východe Kórejskej republiky, tvoreného 300-tisícovým mestom Gangneung.

Najväčšia koncentrácia olympijských stavieb v tzv. horskom klastri je v modernom rezorte, ktorý nesie meno Alpensia (teda Alpy v Ázii…) Viac o ich rozložení napovie plastická mapka. Dve strediská – freestylový Bokwang a zjazdársky Džeogseon, kde sa uskutočnia rýchlostné súťaže, sú však položené excentricky. Len na tie dve miesta sa športovci zo svojej olympijskej dediny (v každom klastri bude jedna) budú dopravovať dlhšie, ako 15 minút.

Mesto Pjongčang sa dá dosť ťažko definovať. Rozťahanosťou pripomína mesto Vysoké Tatry. Samotný „centrálny“ Pjongčang má len niečo vyše štyritisíc obyvateľov, ale so satelitne rozosiatymi „obcami“, ktoré doň tiež patria, viac než desaťnásobok.

SEPTEMBROVÝ POHĽAD NA SKOKANSKÉ MOSTÍKY V ALPENSII, VĽAVO AREÁL PRE BIG AIR.

TOBOGAN NA SÁNKOVANIE, BOBY A SKELETON.

UKÁŽKA, AKO BLÍZKO PRI SEBE SA NACHÁDZA VÄČŠINA ŠPORTOVÍSK V HORSKOM KLASTRI.

PARÁDNY FREESTYLOVÝ OLYMPIJSKÝ AREÁL V BOKWANGU.

TAKTO TO V SEPTEMBRI VYZERALO V HORSKEJ OLYMPIJSKEJ DEDINE V PJONGČANGU.

V „centrálnom“ Pjongčangu leží jediná stavba ZOH – koncom septembra dokončený dočasný olympijský štadión v päťkruhovom tvare, ktorý poslúži na otvárací aj záverečný ceremoniál, plus na všetky medailové ceremoniály. Má demontovateľné tribúny a po hrách ho jednoducho zlikvidujú.

Horská olympijská dedina leží trochu stranou od štadióna a jej okolie je dosť pusté. Všetky výškové budovy v septembri už stáli, ale intenzívne sa pracovalo vo vnútri. V izbách našej výpravy vo Východnej veži č. 103 (obsadíme celé druhé a tretie poschodie, plus dve izby na štvrtom) v septembri ešte nebol nábytok. Všetko by malo byť hotové do konca decembra – aj vonkajšie priestory, v čase našej návštevy poriadne zablatené.

Ubytovacia časť dediny sa rozkladá na malej ploche. Vybavením bude pomerne strohá. Ako jedáleň poslúži športovcom staršia športová hala hneď pri nových

V TEJTO HALE V GANGNEUNGU ODOHRAJÚ NAŠI HOKEJISTI DVA ZÁPASY V ZÁKLADNEJ SKUPINE.

NAJVÄČŠIA KONCENTRÁCIA OLYMPIJSKÝCH STAVIEB V TZV. HORSKOM KLASTRI JE V MODERNOM REZORTE, KTORÝ NESIE MENO ALPENSIA (TEDA ALPY V ÁZII...)

DIZAJN MEDAILÍ ZOH V PJONGČANGU.

vežiakoch. V posledných týždňoch pred ZOH pri nej v podobe stanov postavia všetky potrebné „servisné“ stavby.

Naopak, impozantne vyzerá rezort Alpensia. To bude „srdce“ hier. Ležia tam kúsok od seba areály na beh na lyžiach, skoky, biatlon aj snoubordový big air, tobogan na sánkovanie, boby a skeleton, hotely pre členov MOV a ďalších VIP-hostí, hlavné tlačové aj vysielacie centrum a bude tam aj obrovský obchod s olympijskými suvenírmi. Len o niečo ďalej je zjazdárske dejisko točivých disciplín Jongpjong. Už v čase našej septembrovej návštevy v Alpensii bolo v noci poriadne chladno. Počas ZOH sa tam predpokladajú silné mrazy.

Prímorský Gangneung vyzerá dosť odlišne. Je to mesto veľké zhruba ako Košice, s množstvom vežiakov aj zelene. Obmýva ho Japonské more a má teplejšiu klímu. Našinca prekvapia pieskové pláže. Stavby dvoch hokejových hál a ďalších hál na krasokorčuľovanie, rýchlokorčuľovanie, šort trek a curling (aj tréningových) boli v septembri v podstate hotové. Pracovalo sa ešte vo vnútorných priestoroch.

Prímorskú olympijskú dedinu v Gangneungu tvoria ešte vyššie budovy ako horskú. Slovenskí hokejisti a trio krasokorčuliarov osídlia 2. až 7. poschode Západnej veže č. 803. V našich izbách v septembri už bol nábytok a celá dedina pôsobila dostavanejším dojmom ako horská. Okolie domov upravia a celú dočasnú časť dediny tvorenú stanmi, vrátane jedálne, postavia až krátko pred ZOH. Bonusom pre obyvateľov je lesík v oplotenom areáli dediny, kam si budú môcť olympionici chodiť zabehať.

Pri návšteve v Kórei sme si trochu otestovali dopravu. Presun zo Soulu do Alpensie mikrobusom uprostred dňa trval vyše dve a pol hodiny, z Alpensie do Gangneungu na druhý deň ráno 40 minút a cesta z Gangneungu na soulské medzinárodné letisko Inčeon od popoludnia do večera štyri hodiny. Pôvodný zámer organizátorov bol prepravovať výpravy po prílete do Soulu rýchlovlakom KTX a ich batožinu autobusmi, ale napokon z toho z praktických dôvodov zišlo. Členovia výprav sa z Inčeonu do oboch olympijských dedín dopravia autobusmi.

Celkový pocit z návštevy v olympijskom regióne bol pozitívny. „Šturmovanie“ sa nečrtalo. Na 9. februára 2018 bude určite všetko pripravené. Juhokórejčania sú povestní prcíznou organizáciou a v Pjongčangu by veľmi radi nadviazali na všestranný úspech olympijských hier 1988 v Soule.

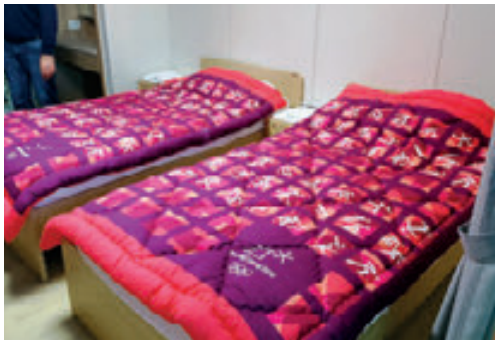

OBYTNÝ PRIESTOR OLYMPIONIKOV V HORSKEJ DEDINE BUDE DOSŤ STIESNENÝ.

OLYMPIJSKÉ SUVENÍRY BOLO V SEPTEMBRI VIDNO EŠTE MÁLOKDE.

V BUDOVE VĽAVO V PRÍMORSKEJ DEDINE V GANGNEUNGU BUDÚ BÝVAŤ NAŠI HOKEJISTI.

JUHOKÓREJČANIA V ZIMNÝCH ŠPORTOCH ŽIARIA NA DLHÝCH KORČULIACH. TIE DOMINUJÚ AJ OLYMPIJSKEJ 2000-WONOVEJ BANKOVKE.

PyeongChang 2018

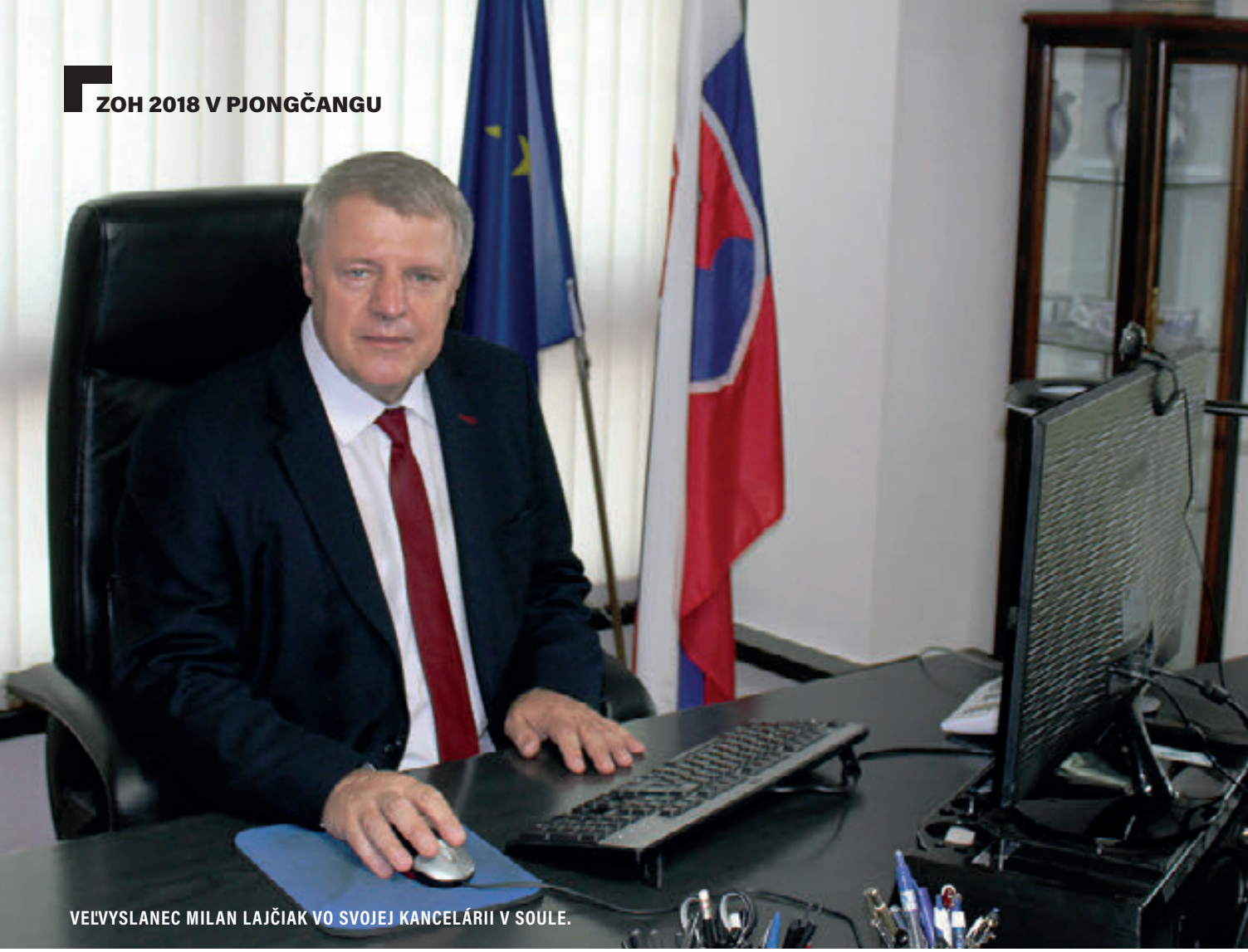

VEĽVYSLANEC MILAN LAJČIAK VO SVOJEJ KANCELÁRII V SOULE.

O KÓREJSKEJ REPUBLIKE SO SLOVENSKÝM VEĽVYSLANCOM V SOULE **MILANOM LAJČIAKOM**

„FASCINUJÚCE ČÍSLA UKRÝVAJÚ ZÁROVEŇ AJ VEĽKÉ PROBLÉMY"

TEXT: ĽUBOMÍR SOUČEK
FOTO: TASR/AP, POCOG FLICKR, REPUBLIC OF KOREA FLICKR, ARCHÍV M. L.

Už viac než tri roky je mimoriadnym a splnomocneným veľvyslancom SR v Kórejskej republike dnes 59-ročný Milan Lajčiak. So skúseným diplomatom, ktorý pred Soulom pôsobil na rôznych diplomatických postoch na našich zastupiteľstvách v Pekingu, Šanghaji, Londýne, Jakarte aj v Kuala Lumpure, sme hovorili o hostiteľskej krajine ZOH 2018.

V Ázii ste strávili už dovedna 23 rokov – posledné tri v Kórejskej republike. Pre našinca je Ázia sama osebe špecifická, ale Kórea vraj obzvlášť. V čom?

„Pre mňa z troch hľadísk. Je to najkonfuciánskejšia krajina na svete. Konfuciánstvo ako súbor etických hodnôt sa tam veľmi silno zakorenilo. V rodine aj v spoločnosti sa veľmi rešpektujú hierarchia a vekové rozdiely, podriadenosť v sociálnom živote aj kariérnom rebríčku, dodržiavajú sa vysoko formálne vzťahy. Etické pravidlá zväzujú túto spoločnosť viac, ako kdekoľvek inde na svete. Po druhé, má takmer ostrovnú mentalitu, pretože znepriatelená Severná Kórea ako keby ju oddeľovala od sveta. Preto sa cíti tak trochu osamotená a všetko sa tam robí trochu inak, než vo svete. Prispieva k tomu aj zložitosť kórejského jazyka, čo Kórejčanom komplikuje zvládanie cudzích jazykov. Po tretie – je to spoločnosť s najrýchlejšie starnúcim obyvateľstvom na svete. Demografický trend je pre ekonomiku tejto krajiny veľmi nepriaznivý. Mladá generácia sa venuje v prvom rade kariére a ženy sa v priemere vydávajú až vo veku nad 30 rokov. Ak sa niečo výraznejšie nezmení, podľa prognóz by sa v roku 2050 mohla Južná Kórea dostať do stavu, že len polovica obyvateľstva bude ekonomicky aktívna, čo by bola sociálna aj ekonomická katastrofa.“

Kórejská republika bola nie tak dávno označovaná za jedného z ázijských tigrov. Po tom, čo sa v značnej miere vďaka OH 1988 v Soule otvorila svetu, zaznamenala obrovský ekonomický rast. Ako je to s jej súčasným rastovým potenciálom?

„Južná Kórea v minulosti mala veľký potenciál rastu, ale už sa začínajú prejavovať neduhy jej príliš rýchlej industrializácie. Je to krajina, v ktorej vládnu čeboly – to sú veľké priemyselné konglomeráty, ktoré určujú a diktujú jej ekonomické smerovanie. Malé a stredné podniky, ktoré držia

MILAN LAJČIAK VLANI NA PREDOLYMPIJSKEJ GENERÁLKE ZJAZDOVIEK V DŽEOGSEONE SPOLU S MANŽELKOU A S NAŠÍM REPREZENTANTOM ANDREASOM ŽAMPOM.

ČO STE (MOŽNO) NEVEDELI O KÓREJSKEJ REPUBLIKE

TEXT: RUDOLF ŠEVČÍK

Kórejskú republiku, alebo ľudovo povedané Južnú Kóreu, vnímame na Slovensku najmä cez mená veľkých investorov, ktorí u nás pôsobia a tiež cez spravodajstvo, ktoré nás dennodenne informuje o napätí na Kórejskom polostrove. Kórea je však pozoruhodná krajina, nielen zo športového hľadiska.

KORČULIARSKA VEĽMOC

Kórejčania majú bližšie k letným ako zimným športom. Do roku 1992 by ste v zozname medailistov zo zimných olympijských hier márne hľadali juhokórejského športovca. V Albertville sa však do programu hier dostalo rýchlokorčuľovanie

MOMENTKA Z FESTIVALU KIMČI V SOULE. KVASENÁ A ČERTOVSKY ŠTIPĽAVÁ PAPRIKA KIMČI JE JEDNÝM ZO SYMBOLOM KÓREY.

V KÓREI SA OBROVSKÁ TECHNICKÁ MODERNIZÁCIA MIESI S TRADÍCIAMI.

napríklad Taliansko či Francúzsko a pri ekonomických krízach sú vždy flexibilné, majú v Kórei popri čeboloch len veľmi malé možnosti svojho pôsobenia. Ak existujú, tak sú naviazané na výrobu komponentov pre čeboly, ktoré kontrolujú trh a výrazne zmenšujú priestor pre všetko ostatné. Mladí ľudia, ak sa im nepodarí zamestnať sa v štátnej správe alebo v rámci čebolov, majú len malé šance vytvoriť si vlastné malé firmy a presadiť sa."

Samsung, Hyundai, Kia či LG, v minulosti Daewoo, sú svetoznáme obrovské firmy, ktoré potiahli juhokórejskú ekonomiku dopredu. Vďaka čomu? A prečo sa dnes pozeráte na ďalší rastový potenciál krajiny skôr rezervovane?

„Ak niekto bude písať ekonomické dejiny 20. storočia, Južná Kórea bude určite na prvom alebo druhom mieste. Je výnimočné, čo dokázala v procese industrializácie v druhej polovici 20. storočia. Krajina, ktorá bola po skončení kórejskej vojny na úrovni Etiópie s HDP cca 85 USD na hlavu obyvateľa, má dnes v nominálnych hodnotách vyše 27 000 USD a v parite kúpnej sily 35 000 USD HDP per capita. Na porovnanie, Slovensko sa v týcho reláciách pohybuje na úrovni okolo 16 500 a 30 500 USD. Ekonomický úspech Kórey má mnoho vonkajších a vnútorných faktorov. Medzi tie vnútorné patria rodinné čeboly, ktoré vyrástli za výdatnej podpory vlády do takej kapacity, že sa dokázali presadiť aj na globálnom trhu. Keď sa na Kóreu pozriete zvonka cez čísla, ako jedenásta najsilnejšia ekonomika sveta vyzerá fascinujúco. Za štatistikami však stojí celý rad vážnych sociálno-ekonomických problémov."

Skúste byť konkrétnejší...

„Pokúsim sa niečo ilustrovať na mladej generácii. Tá je v nejednom prípade odkázaná venovať sa nie veľmi perspektívnemu podnikaniu, ako je prevádzkovanie reštaurácií, barov, pubov. V Kórei je takmer štvrtina ľudí vo veku 25 – 35 rokov nezamestnaných alebo len na dočasný úväzok a vyše 10 % vysokoškolsky vzdelaných ľudí si nedokáže nájsť prácu. Symptomatický pre tento stav je aj situácia okolo startupov. Najväčší počet skolabovaných startupov na svete je práve v Kórei. V Kórei je okolo 30 000 start-upov, z ktorých 62 % skončí do troch rokov. Buď nenájdu uplatnenie, alebo ich ‚pridusia´ čeboly. Táto situácia je pre mladých ľudí demotivujúca. Mladí stoja aj pred problémom presadenia svojej individuality a na druhej strane tradičných etických pút konfuciánskej subordinárnosti v rodine i v zamestnaní. Trpia aj tým, že rodičia a celá spoločnosť na nich nastavila veľmi vysoké nároky. Keď ich nedokážu plniť, berú to ako zlyhanie, stratu tváre pred svojím okolím a etický rámec očakávaní je taký veľký, že si dokonca siahajú na život. Percento samovrážd mladých ľudí je v Južnej Kórei veľmi vysoké, takmer pätnásťtisíc ročne. Na ulici nikto neumiera od hladu ani nezamrzne od zimy, ale obyvateľstvo Kórey patrí medzi najnespokojnejšie vo svete. To všetko sa negatívne podpisuje na perspektívach ďalšieho rastu krajiny."

Na Slovensku patria juhokórejské giganty – Samsung a Kia Motors – medzi najväčších zamestnávateľov. Ako to vnímate?

„Po rozpade bipolárneho sveta a po veľkých politických zmenách juhokórejské

na krátkej dráhe, čiže šorttrek. Pre Kórejčanov to znamenalo okamžitý príval medailí. Už v Albertville získali dve zlaté a jednu bronzovú medailu. Zhodou okolností, na tých istých hrách sa im podarilo vyhrať aj prvú medailu v „klasickom" rýchlokorčuľovaní.

Odvtedy sa prísun kovov všetkých farieb nezastavil. Doteraz ich v šorttreku priniesli domov 42, z toho polovica bola zlatá. Možno by ich bolo aj viac, ale Ahn Hjun-soo súťažil v Soči už ako Viktor An za Rusko a pre svoju adoptívnu vlasť vybojoval tri zlaté a jednu bronzovú medailu.

V Pjončangu budú mať Kórejčania isto vyššie ambície, ako boli dve zlaté medaily v Soči. Odvážne ciele budú mať isto aj v rýchlokorčuľovaní na dlhej dráhe a v krasokorčuľovaní žien.

NÁRODNÝ ŠPORT JE TAEKWONDO

Aj letná edícia olympijských hier obsahuje športy, v ktorých Kórejčania ukazujú zvyšku sveta, kto je v nich pánom. Jedným z nich je pochopiteľne taekwondo, ich národný šport, ktorý sa ako ukážkový dostal do programu hier v Soule 1988

firmy videli v tomto regióne obrovskú príležitosť investovať. Slovensko má z krajín strednej Európy najväčší počet investícií z Južnej Kórey, aj najväčší objem obchodu s ňou – vyše 4 miliardy eur ročne. Je takmer sto spoločností, ktoré investovali na Slovensku. Kórea nám teda výrazne investične pomohla a dala nám pracovné príležitosti. Žiaľ, z jej strany sa tento potenciál už takmer vyčerpal. Dnes sa tamojšie firmy zameriavajú oveľa viac na Latinskú Ameriku a Juhovýchodnú Áziu. My už nedokážeme dostatočne atraktívne pritiahnuť z tejto krajiny veľké nové investície."

Kórejské produkty sú na Slovensku dobre známe. Čo sa však dováža zo Slovenska na tamojší trh?

„Žiaľ, ten veľký objem obchodu je naviazaný predovšetkým na subdodávateľské aktivity kórejských spoločností pre KIA Motors a Samsung Electronics. Náš export do Kórey je minimálny, v objeme len okolo 150 miliónov eur. My sa na kórejský trh nedokážeme dostať z dvoch dôvodov. Jednak naša ekonomika neprodukuje takú diverzitu exportu, ktorá by si tam – napríklad na rozdiel od českého priemyslu – dokázala nájsť priestor. A jednak naše malé a stredné podniky nie sú dostatočne iniciatívne a nemajú v porovnaní s okolitými krajinami taký potenciál, aby si vlastnými finančnými prostriedkami dokázali zabezpečiť cesty do tohto teritória a pôsobenie v ňom."

Vidíte potenciál aspoň vo vývoze našej kultúry do Kórejskej republiky?

„Popri ekonomike je to jedna z najbohatších slovenských aktivít. Takmer všetky kultúrne aktivity smerujú zo Slovenska do Kórey a len asi päť percent ide opačným smerom. To nás môže tešiť. Ale deje sa to predovšetkým vďaka tomu, že slovenské veľvyslanectvo na tieto kultúrne návštevy zabezpečuje sponzorské peniaze z kórejských firiem, aby sme ich vedeli zaplatiť. Veď pri väčších telesách si predstavte len to, koľko stoja letenky povedzme pre päťdesiat členov symfonického orchestra …"

Je niečo také, čo sa ľuďom z Kórey vybaví v hlave, keď poviete, že ste zo Slovenska?

„Za sponzorské peniaze kórejských spoločností sme dokázali zorganizovať niekoľko pobytov kórejských novinárov, turistických organizácií aj zástupcov turistických časopisov na Slovensku. Vďaka tomu sa nám podarilo Slovensko veľmi úspešne dostať do povedomia Juhokórejčanov. Takisto za sponzorské peniaze sme investovali do webových stránok a do systému kórejského webového vyhľadávača NAVER, ktorý vás pri zadaní akejkoľvek turisticky atraktívnej témy – napríklad

„SLOVENSKO MÁ Z KRAJÍN STREDNEJ EURÓPY NAJVÄČŠÍ POČET INVESTÍCIÍ Z JUŽNEJ KÓREY, AJ NAJVÄČŠÍ OBJEM OBCHODU S ŇOU."

OKOLO PJONGČANGU SÚ SÍCE HORY POMERNE NÍZKE, ALE V ZIME TAM JE VEĽMI CHLADNO. VĎAKA TOMU TAM ROK PRED ZOH MOHLI NA FESTIVALE SNEHU VYROBIŤ OBROVSKÉ OLYMPIJSKÉ KRUHY ZO ZMRZNUTÉHO SNEHU.

a medaily sa v ňom rozdávajú od roku 2000. Kórejská republika za ten čas získala tucet zlatých medailí, takmer tretinu všetkých udelených.

Podobne dominantní sú Kórejčania aj v lukostreľbe. Z tej si priniesli už celkovo 23 zlatých medailí. Golf je síce na olympijskej scéne navrátilcom po viac ako storočí, ale hneď prvý turnaj v Riu ukázal, že v ženskom golfe kraľuje Kórea. Park In-bee zvíťazila s náskokom piatich úderov. Ešte rukolapnejšou ukážkou postavenia Kórey v tomto športe je pohľad na svetový rebríček – v prvej stovke má viac ako 40 hráčok pri svojom mene kórejskú vlajočku.

V GANGNEUNGU SA V RÁMCI B-KATEGÓRIE HOKEJOVÝCH MS ŽIEN TOHTO ROKU STRETLI TÍMY Z OBOCH ZNEPRIATELENÝCH KÓREÍ. JUHOKÓREJSKÍ FANÚŠIKOVIA ZAPLNILI HĽADISKO S VLAJKAMI, NA KTORÝCH BOLA KONTÚRA CELÉHO KÓREJSKÉHO POLOSTROVA – S OBOMA KRAJINAMI...

prírodné scenérie, kúpele, vínne cesty, kulinárske pochúťky či hrady – vždy zavedie na Slovensko."

Čo zo Slovenska v tamojších ľuďoch predovšetkým rezonuje?

„Bohatá kultúra, historické pamiatky, prírodné krásy a ako najnovšia téma aj víno. V tomto roku sa nám po dlhých komplikáciách konečne podarilo zabezpečiť vývoz slovenských vín do Kórey. Máme síce veľké problémy konkurovať lacným čílskym, austrálskym, argentínskym či juhoafrickým vínam, ale postupne sa tu rodí zmysel pre kvalitu slovenských vín. Podarilo sa nám dostať na Slovensko majiteľa a hlavného redaktora najväčšieho vinárskeho časopisu Wine Review, ktorý si sám zaplatil cestu a napísal prekrásne články o našich vínach. Záujem je aj o naše čokolády Lyra. Určité úspechy máme vo vývoze cyklistického oblečenia a softvérov, v malých objemoch nájdete aj naše organické bio-snacky, tenisky Novesta, pivo Steiger. Začína sa presadzovať Spinea so svojím priemyslom unikátnych kĺbových mechanizmov. Do kórejských aeroliniek tohto roku zaviedli slovenský systém na pacifikovanie nebezpečných pasažierov ‚Lapaj´. Medzi dlhodobo stabilné vývozné položky patria autá z produkcie VW."

Hovorí Juhokórejčanom niečo aj slovenský šport?

„Až na posledné fiasko na majstrovstvách sveta tam rezonoval ľadový hokej. Sám som po postupe Juhokórejčanov do elitnej kategórie majstrovstiev sveta navrhoval šéfovi ich zväzu tréningové pobyty na Slovensku. Vtedy bol jeho záujem značný, po našom fiasku na MS však ochabol. Môže si vyberať z ponúk aj z iných krajín. Je to škoda, pretože šéf zväzu je zároveň majiteľ čebolu, ktorý investuje na Slovensku."

Vyrastali ste v Liptovskom Hrádku. Na Liptove má lyžovanie veľkú tradíciu – zjazdové aj bežecké. Chodíte aj v Kórei lyžovať?

„Lyžoval som niekoľkokrát aj v olympijskom regióne, ale celkove je tam viacero lyžiarskych stredísk, ktoré sú prekrásne organizované. Fascinuje ma, že všetko je v nich detailne prepracované. Svahy si môžete užívať ako niekde v Alpách. Majú skvele upravené trate, všetko je výborne označené. Môžeme len závidieť... Na druhej strane – my Európania máme radi neorganizovanú turistiku. A v Kórei je všetko až preorganizované."

Pri návšteve Pjongčangu pred jeho prvou kandidatúrou v roku 2003 mi šéfka kórejskej agentúry pre cestovný ruch povedala, že snahou získať olympiádu sledujú strategický cieľ: od výrazne drahšieho Japonska postupne prevziať pozíciu lídra v oblasti zimného turizmu v najhustejšie osídlenej časti sveta. Dá sa po 14 rokoch, keď sme tesne pred ZOH v Pjongčangu, povedať, že sa im tento zámer darí napĺňať?

„Aj áno, aj nie. Treba si uvedomiť, že ZOH zapadajú do veľkého konceptu kórejskej politickej ambície celkového zviditeľnenia na globálnej scéne. Kórejská republika je krajina stredného kalibru, s necelými 50 miliónmi obyvateľov. V medzinárodnej politike sa snaží etablovať tak, aby mala väčšiu váhu. Preto sa snaží okrem iného organizovať množstvo významných medzinárodných podujatí každého druhu.

ŠIKOVNÍ FUTBALISTI

Rýchlokorčuľovanie, taekwondo či lukostreľba prinášajú Kórejčanom najviac olympijských medailí, ale vo svetovom športe sa dá zviditeľniť aj vo futbale. Kórejskej republike sa to podarilo najmä v roku 2002, keď na domácej pôde postúpila až do semifinále – ako vôbec prvý ázijský tím. Zlomyseľníci by isto poukázali na pomoc rozhodcov vo vyraďovacej fáze, ale aj bez nej hrali Kórejčania futbal, aký pred turnajom od nich len málokto čakal. Pre viacerých hráčov to znamenalo lukratívne prestupy do Európy. Zrejme najviac sa presadil Pak

Či-song, ktorý odohral sedem sezón v drese Manchestru United. V súčasnej reprezentácii je najväčšou hviezdou Son Hung-min z Tottenhamu. Obaja nadväzujú na prvého Kórejčana, ktorý sa presadil v Európe – Čcha Bom-kun sa preslávil v 80. rokoch ako hráč Frankfurtu a Leverkusenu.

„OČAKÁVAM, ŽE TO BUDÚ JEDNY Z NAJLEPŠIE ORGANIZOVANÝCH OLYMPIJSKÝCH HIER V HISTÓRII.“

Potrebuje dávať o sebe vedieť. Na druhej strane však na svete patrí medzi krajiny s najnižším percentom zahraničných turistov, ktorí sa do nej znovu vrátia. Keď postavíte nové strediská, samozrejme, dôjde k nárastu počtu turistov. Ale hlavný turizmus je domáci – z cudziny tam nechodí veľa ľudí lyžovať.“

Čím sa to dá vysvetliť?

„Kórea vás jednoducho prírodnými atrakciami a plážami, po ktorých bažia Európania, neohúri. Jej hory a celkový geografický profil sú pomerne fádne. Horám chýba impozantnosť a majestátnosť, plážam zase tropická exotika. Okrem toho – neexistuje tam malebný vidiek. V tejto priemyselne vyspelej spoločnosti vidiek – to sú paneláky postavené v údolí. Problém je aj to, že počas trojročnej kórejskej vojny tam boli zničené takmer všetky pamätihodnosti. V porovnaní s Japonskom alebo s Čínou teda chýba táto pridaná hodnota. Veľa vecí je v Kórei perfektných a výborne fungujú, ale chýbajú tam exotické lákadlá, na ktoré si Európania zvykli na iných miestach Ázie. Na druhej strane však prekvitá nákupný a medicínsky turizmus.“

Aké správanie domácich môže očakávať člen slovenskej výpravy, či náš turista, počas zimných olympijských hier?

„Som veľký optimista, Kórejčania sú v tomto smere absolútne perfektní. Sú výborní organizátori, veľmi dobre vedia poradiť, pomáhať cudzincom, navigovať ich. Veľmi im záleží na tvári ich krajiny pred jej návštevníkmi. Ich správanie bude určite na vysokej úrovni. Očakávam, že to budú jedny z najlepšie organizovaných olympijských hier v histórii. Na druhej strane si však myslím, že sa tým budú trochu snažiť kompenzovať nedostatok peknych scenérií a majestátnosti v olympijskom regióne.“

Počul som o obavách, že zahraniční turisti nebudú mať v olympijskom regióne po večeroch čo robiť. Že je tam veľmi málo reštaurácií iného typu ako kórejského, malé kultúrne vyžitie. Je to naozaj tak?

„Čiastočne zdieľam túto obavu. Viete, keď niekto meria tisíce kilometrov, aby na olympiáde podporil športovcov zo svojej krajiny, chce si aj trochu užiť a kultúrne sa vyžiť. A možnosti, aspoň zatiaľ to tak vyzerá, nebudú plne spĺňať predstavy západnej mentality. To platí aj pre stravovanie. Ak by boli olympijské hry v Soule, bolo by to o niečom inom, to je kozmopolitné mesto a nájdete tam bez problémov

DEJISKO OLYMPIJSKÝCH SÚŤAŽÍ V HALOVÝCH ŠPORTOCH NA ĽADE GANGNEUNG PONÚKA AJ TAKÚTO SCENÉRIU S PIESKOVÝMI PLÁŽAMI.

Pri zmienke o kórejskom futbale treba spomenúť aj rok 1966 a vystúpenie KĽDR na majstrovstvách sveta 1966. Severokórejčania tam šokovali svet, keď v skupine vyradili Taliansko a vo štvrťfinále viedli nad Portugalskom na čele s Eusébiom po 25. minútach 3:0, nakoniec však prehrali 3:5.

V TIENI VOJNY

Kórejská republika patrí dnes síce k najvyspelejším a najmodernejším štátom na svete. Zároveň je však stále formálne vo vojnovom stave s Kórejskou ľudovodemokratickou republikou. Tieto dva susedné štáty totiž nikdy nepodpísali mierovú dohodu, len prímerie. Okrem niekoľkých riadkov v učebniciach dejepisu poznáme u nás tento vojnový konflikt napríklad prostredníctvom seriálu M.A.S.H. Z neho by sa mohlo zdať, že život na fronte bol celkom zábava. V skutočnosti išlo o jeden z najkrvavejších konfliktov v 20. storočí. Za tri roky

akýkoľvek druh zábavy a spoločenského vyžitia. V Pjongčangu a v Gangneungu je to odlišné. Napriek veľkej snahe domácich organizátorov, ich enormnému úsiliu a perfekcionizmu, pred ktorými každý musí dať klobúk dolu, mám obavy, že návštevníci zo západného sveta sa v Kórei budú cítiť – no, povedal by som, tak trochu v inom, síce určite zaujímavom, ale aj akoby čiastočne ‚sterilnom´ prostredí."

V Kórejskej republike sú populárne bejzbal, futbal, taekwondo. Ako je to však s popularitou zimných športov?

„Tie sú podstatne menej obľúbené. Možno len okolo 25 percent športových fanúšikov fandí zimným športom."

Myslíte si, že domácim médiám sa podarí „pobláznit" ľudí, aby zaplnili hľadiská a utvorili tam patričnú atmosféru? Predsa len, zo zimných športov domáci vynikajú iba v šorttreku a v krasokorčuľovaní. Čo s návštevnosťou na ostatných športoch?

„Myslím si, že hľadiská budú plné, pretože olympiáda je jednoducho obrovská udalosť. Aj ten, kto sa príliš nezaujíma o konkrétny zimný šport, tam príde. Už dnes organizujú celé výpravy zo stredných aj základných škôl. Aj našu ambasádu už kontaktovali školy, ktoré chcú fandiť slovenským športovcom. Dávame im naše vlajky, učíme ich spievať slovenské pokriky... Kórejčania sú v organizácii veľkých podujatí majstri. Neviem odhadnúť, do akej miery bude nadšenie v hľadisku spontánne – Kórejčania však všetko zorganizujú a hľadiská naplnia. Celkový dojem návštevníka olympijskej súťaže teda bude určite dobrý."

Je Južná Kórea bezpečná krajina pre turistov?

„Je jedna z najbezpečnejších na svete z hľadiska kriminality. Aj večer sa môžete pokojne prechádzať po uliciach."

O to nebezpečnejší je jej severný sused – komunistická KĽDR. S ňou je Kórejská republika stále vo vojnovom stave, pretože po trojročnej vojne podpísali oba štáty v roku 1953 len prímerie. Vládca KĽDR Kim Čong-un v posledných mesiacoch „šermuje" hrozbou použitia zbraní hromadného ničenia, jeho režim otestoval aj vodíkovú bombu. Po jeho výmene veľmi ostrých vzájomných vyjadrení s prezidentom USA Donaldom Trumpom svet vyjadruje veľké obavy o bezpečnosť na Kórejskom polostrove. Ako vnímajú tieto hrozby Juhokórejčania?

„Nedávno položil redaktor Washington Post severokórejskému veľvyslancovi pri OSN otázku, či vie garantovať, že ZOH v Pjongčangu budú bezpečné. Dostal takúto odpoveď: Nikdy neviete, čo sa môže stať. Problém je v tom, že severokórejský režim je nevyspytateľný a jeho logika sa nezhoduje s logikou ostatných krajín. Južná Kórea si však za dlhé desaťročia už zvykla na určité napätie a hrozbu, na sirény, vyhlasovanie poplachov. Nevníma ostrosť toho problému tak, ako to vyzerá pre iných na diaľku, hoci visiaci Damoklov meč nad sebou stále cíti. Na 38. rovnobežke je najväčší počet proti sebe stojacich vojsk na svete. Na jednej strane to vyvoláva obavy, na druhej strane to stabilizuje situáciu. Na prípadné provokácie je Južná Kórea pripravená. Som presvedčený, že to budú jedny z najlepšie strážených a najbezpečnejších hier. Nepredpokladám, že by bezpečnostné problémy mohli narušiť priebeh ZOH. "

Cítiť medzi Kórejčanmi zo severu a z juhu ešte stále, že sú jeden národ? Veď napriek nepriateľstvu oboch krajín sa v športe objavili určité náznaky zbližovania – spoločné nástupy oboch krajín na otvorení OH 2000 v Sydney aj 2004 v Aténach, nedávno v Gangneungu hrali proti sebe ženské hokejové tímy oboch krajín...

„Dnes to už necítiť, len staršia generácia je stále nostalgická. Od rozluky však prešiel už príliš dlhý čas, takže niekdajšie rodinné väzby sa zväčša roztrhali. Ľudia z juhu a severu Kórey sa od seba stále viac vzďaľujú. Navyše mladá generácia, ktorá má stále väčšie problémy s nezamestnanosťou, si uvedomuje, že zjednotenie krajiny by ju vyšlo veľmi draho a jej situácia by sa ešte zhoršila. Vláda sa snaží apelovať na to, že ide o jeden národ, ale mladí to už málo akceptujú. Napríklad snahy o utvorenie jedného spoločného ženského hokejového tímu Kórey na ZOH 2018 narazili na odpor práve u členiek juhokórejského tímu, pretože tie budovali víziu svojej olympijskej účasti niekoľko rokov a v prípade spoločného tímu by sa museli mnohé kvôli tomu svojej účasti vzdať. Aj médiá prezentovali názory, ktoré označili navrhované riešenie ako nespravodlivé, že by to mohlo dokonca znamenať ‚zradu´ na vlastných. Ak sa niekto z KĽDR na olympiádu kvalifikuje, budú mu v Južnej Kórei fandiť a tlieskať. Ale ak by budovanie tímu malo ísť na úkor vlastných športovcov, to už by bola iná vec."

NA CELOSVETOVÚ PROPAGÁCIU ZOH V PJONGČANGU ORGANIZÁTORI AKO AMBASÁDORKU VYUŽILI AJ ZJAZDÁRSKU MEGAHVIEZDU LINDSEY VONNOVÚ Z USA.

a jeden mesiac si kórejská vojna vyžiadala najmenej dva a pol milióna životov. Niektoré odhady hovoria až o štyroch miliónoch.

Tieň vojny visí nad Kórejským polostrovom dodnes. Prejavuje sa to aj vysokou militarizáciou oboch kórejských štátov. Juhokórejská armáda má viac

ako 600-tisíc vojakov a ďalších päť miliónov v zálohe, dva a pol tisíca tankov a takmer šesťsto bojových lietadiel.

Mladí muži dodnes musia narukovať na dvojročnú vojenskú službu. Pre porovnanie, ak by rovnaký stupeň militarizácie malo Slovensko, naše ozbrojené sily by mali takmer 60-tisíc príslušníkov. V skutočnosti je ich približne pätina.

Zostáva dúfať, že studená kórejská vojna neprepukne do horúceho konfliktu.

The MATADOR Group

The MATADOR Group established a key position in the Central European market as a system supplier of automotive and non-automotive solutions. The company was founded more than 111 years ago and significantly influenced the history of the Slovak industry.

For global customers we provide services that help shaping the mobility universe. Whether it is engineering and design of vehicles or serial production of structural parts we are ready to go the extra mile. To support this, we offer broad range of industrial services including factory automation, stamping tools production or mechanical engineering. All together our portfolio represents a well versed range of possibilities for bringing ideas to life.

Our more than 1800 employees are located at our premises in Slovakia, Czech Republic and Russia. This global orientation enables us to provide our customers best services in time and quality which we see as a precondition to be the first choice for them.

ZAOSTRENÉ NA **NAŠE KĽÚČOVÉ SÚŤAŽE**
V PROGRAME ZOH V PJONGČANGU

POZNAČTE SI DO KALENDÁRA

BIATLONISTKA PAULÍNA FIALKOVÁ SA V PRETEKOCH SVETOVÉHO POHÁRA ČI NA MAJSTROVSTVÁCH SVETA UŽ DOKÁZALA PREBOJOVAŤ DO ELITNEJ DESIATKY.

10 V programe XXIII. zimných olympijských hier v Pjongčangu je 16 súťažných dní. Ak všetko pôjde podľa predpokladov, každý deň by mal byť v hre aj nejaký Slovák. Posvietili sme si na súťaže, kľúčové či zaujímavé zo slovenského pohľadu.

Slávnostné otvorenie ZOH sa uskutoční v piatok 9. februára 2018, medaily sa budú rozdávať od 10. do 25. februára. Do kalendára si v predstihu môžete poznačiť, čo bude zaujímavé pre nás – samozrejme, za predpokladu, že nikto z našich najlepších sa do konania ZOH nezraní či neochorie.

Treba predoslať, že v Kórejskej republike bude v čase zimných olympijských hier 2018 o osem hodín viac, ako na Slovensku. To neraz spôsobí, že naši športoví fanúšikovia budú olympijské zápolenia sledovať aj v nočných hodinách.

SOBOTA 10. FEBRUÁRA

PRVÝ VRCHOL: Vo Vancouvri 2010 a v Soči 2014 bol pre nás hneď úvodný súťažný deň ZOH zlatonosný. V oboch prípadoch v biatlonovej súťaži žien na 7,5 km triumfovala **Anastasia Kuzminová.** V Soči sa jej ako vôbec prvej v histórii ženského biatlonu podarilo obhájiť zlato – a v Pjongčangu bude mať šancu získať jedinečnú trojkorunu. Preteky na 7,5 km sú v Alpensia Biathlon Centre v programe znovu hneď v úvodný deň – od 12:15 do 13:35 h nášho času. Okrem Kuzminovej budú v hre aj **Paulína Fialková** a ďalšie naše biatlonistky.

ĎALŠÍ ŤAHÁK: V ženskom bežeckom skiatlone (7,5 km klasicky plus 7,5 km voľnou technikou) nastúpi ostrieľaná **Alena Procházková.**

NEDEĽA 11. FEBRUÁRA

ŤAHÁK: V tento deň by pre nás mala byť najzaujímavejšia kvalifikácia snoubordistiek v disciplíne slopestyle. Veď **Klaudia Medlová** patrí v tejto disciplíne do širšej svetovej špičky.

PONDELOK 12. FEBRUÁRA

DRUHÝ, TRETÍ A MOŽNO AJ ŠTVRTÝ VRCHOL: Ťažko povedať, čo môže byť pre nás počas tretieho dňa ZOH v Pjongčangu najzaujímavejšie. Veď v hre o medaily môžeme mať v horskom klasteri ženy až na troch „frontoch"! **Petra Vlhová** nastúpi v Yongpyong Alpine Centre na obrovský slalom (prvé kolo od 2:15 do 4:15, druhé kolo od 4:45 do 7:25 nášho času) ako ôsma žena z vlaňajších majstrovstiev sveta i ôsma v celkovom poradí SP 2016/17 v tejto disciplíne. V stíhacích pretekoch biatlonistiek na 10 km – od 11:10 do 12:00 nášho času v Alpensia Biathlon Centre (muži majú stíhačku na 12,5 km hodinu po skončení súťaže žien) bude dôležité, z akej pozície po pretekoch na 7,5 km odštartujú **Anastasia Kuzminová** i **Paulína Fialková.** Na ZOH 2010 Nasťa získala v tejto disciplíne striebro, na ZOH 2014 bola šiesta. Ďalším slovenským vrcholom dňa by mohlo byť finále súťaže snoubordistiek v slopestyle v Bokwang Snow Parku (od 2:00 do 3:40 nášho času), ak sa doň prebojuje **Klaudia Medlová.**

UTOROK 13. FEBRUÁRA

ŤAHÁKY: V tento deň sú na programe dve zaujímavé slovenské disciplíny. V Jeongseon Alpine Centre sa odohrá súťaž v alpskej superkombinácii mužov (super-G od 3:00 do 5:00, slalom od 7:00 do 8:10). V Soči 2014 sa v tejto disciplíne blysol piatym miestom **Adam Žampa,** ktorý bol v slalome dokonca najrýchlejší zo všetkých. Naša pozornosť sa sústredí aj na bežecké šprinty klasicky mužov i žien s **Pavlom Mlynárom** a najmä s **Alenou Procházkovou** (ženy súťažia od 12:00 do 13:50 nášho času).

STREDA 14. FEBRUÁRA

PIATY A ŠIESTY VRCHOL: Yongpyong Alpine Centre bude hostiť súťaž v disciplíne, v ktorej až dve Slovenky patria k absolútnej svetovej špičke – v slalome (prvé kolo od 2:15 do 4:30, druhé od 5:45 do 6:55 h nášho času). Pripomeňme, že **Veronika Velez Zuzulová** vlani skončila v celkovej klasifikácii SP v slalome druhá, **Petra Vlhová** piata. V Alpensia Biathlon Centre sa zase odohrá súťaž biatlonistiek na 15 km, v ktorej sa naše nádeje budú upierať najmä k **Anastasii Kuzminovej** a **Paulíne Fialkovej.**

ĎALŠÍ ŤAHÁK: Naši **hokejisti** vstúpia do olympijského turnaja úvodným zápasom v základnej B-skupine v Gangneung Hockey Centre proti Rusku (od 13:10 h nášho času). Proti Rusom sa našim hokejistom na posledných troch ZOH darilo. V Turíne 2006 ich v úvodnom zápase zdolali 5:3, vo Vancouvri 2010 takisto v základnej skupine po samostatných nájazdoch 2:1, keď rozhodujúci gól dal nezabudnuteľným spôsobom Pavol Demitra. A naposledy v Soči 2014 práve proti domácim Rusom (znovu v základnej skupine) Slováci zís-

kali po prehre 0:1 po samostatných nájazdoch svoj jediný bod v celom turnaji…

ŠTVRTOK 15. FEBRUÁRA

ŤAHÁKY: Slováci budú v hre síce až v štyroch disciplínach, ale ani v jednej nepatria medzi svetovú špičku. V programe ZOH sú zjazdársky super-G mužov (od 3:00 do 5:10 h), beh žien na 10 km voľne s **Alenou Procházkovou** (od 7:30 do 9:10 h), preteky biatlonistov na 20 km (od 12:00 do 14:00) aj súťaž sánkarských miešaných tímov (od 13:30 do 14:25 h).

PIATOK 16. FEBRUÁRA

ŤAHÁK: Naši **hokejoví** priaznivci si privstanú, pretože súboj USA – Slovensko v Gangneung Hockey Centre sa začne hrať už o 4:10 h nášho času. Na Američanov máme zo Soči veľmi zlú spomienku, v úvodnom zápase v skupine rozdrvili náš tím 7:1.

SOBOTA 17. FEBRUÁRA

SIEDMY VRCHOL: Mohla by ním byť súťaž biatlonistiek na 12,5 km s hromadným štartom – od 12:15 do 13:10 h. **Paulína Fialková** v nej vlani na MS v Hochfilzene skončila desiata. **Anastasia Kuzminová** v nej bola na ZOH 2010 vo Vancouvri ôsma, ale treba pripomenúť – pri svojej premiére v slovenských farbách na vrcholnom podujatí na MS 2009 práve v Pjongčangu získala na 15 km s hromadným štartom striebro.

ŤAHÁKY: V slopestyle akrobatických lyžiarok veríme v účasť **Zuzany Stromkovej.** V jej disciplíne je v jeden deň na programe kvalifikácia aj finále. Ak by doň postúpila, súťažila by od 5:00 do 6:15 h nášho času. Zaujímavá pre nás môže byť aj súťaž zjazdárok v super-G (od 3:00 do 5:10 h) v prípade, že sa rozhodne štartovať v nej **Petra Vlhová.** Posledný, tretí zápas v základnej B-skupine odohrajú naši **hokejisti** od 13:10 h nášho času v Kwandong Hockey Centre proti Slovinsku. V Soči 2014 sa tieto dva tímy takisto stretli v základnej skupine, naši prehrali 1:3.

NEDEĽA 18. FEBRUÁRA

ŤAHÁK: Najzaujímavejšie sa pre nás črtá mužský obrovský slalom v Yongpyong Alpine Centre (prvé kolo od 2:15 do 4:15, druhé kolo od 5:45 do 7:25 h). **Andreas Žampa** v tejto disciplíne vlani zaznamenal sľubný vzostup.

PONDELOK 19. FEBRUÁRA

ŤAHÁK: Kvalifikácia súťaže snowboardistiek v disciplíne big air, ktorá bude mať v Pjongčangu olympijskú premiéru – v Alpensia Ski Jumping Centre od 1:30 do 4:30 h nášho času. **Klaudia Medlová** môže mať potenciál postúpiť do finále, ktoré sa však uskutoční až o štyri dni neskôr.

UTOROK 20. FEBRUÁRA

ÔSMY VRCHOL: V Alpensia Biathlon Centre sa od 12:15 do 13:45 h nášho času odohrá súťaž v **miešanej biatlonovej štafete** na 2x6 km žien plus 2x7,5 km mužov. V Soči 2014 Slovensko v tejto disciplíne obsadilo výborné piate miesto.

MOŽNÝ ŤAHÁK: V prípade postupu zo základnej skupiny by naši **hokejisti** hrali zápas predkola play-off. V programe dňa sú štyri takéto zápasy.

STREDA 21. FEBRUÁRA

ŤAHÁKY: V Alpensia Cross Country Skiing Centre budú v tímovom šprinte súťažiť **bežci aj bežkyne na lyžiach** – ženy od 9:00 do 10:30, muži of 11:00 do 12:15 h nášho času. **Nicole Rajičová** sa v Gangneung Ice Arena predstaví v krátkom programe krasokorčuliarok (od 2:00 do 6:30 h).

MOŽNÝ VRCHOL: V prípade postupu by naši hokejisti hrali jeden zo štvrťfinálových zápasov.

ŠTVRTOK 22. FEBRUÁRA

DEVIATY VRCHOL: V Alpensia Biathlon Centre sa od 12:15 do 13:45 h nášho času uskutoční súťaž **biatlonistiek v štafete** na 4x6 km. Na vlaňajšom svetovom šampionáze v Hochfilzene Slovenky obsadili v štafete 8. miesto.

ŤAHÁK: Zjazdárska súťaž mužov v slalome – v Yongpyong Alpine Centre prvé kolo od 2:15 do 3:30, druhé kolo od 5:30 do 7:10 h nášho času. V Soči 2014 skončil **Adam Žampa** v slalome senzačne šiesty, keď triumfoval v druhom kole.

PIATOK 23. FEBRUÁRA

MOŽNÝ DESIATY A JEDENÁSTY VRCHOL: Pokiaľ **Klaudia Medlová** z kvalifikácie 18. februára postúpi do finále súťaže v big air, v Alpensia Ski Jumping Centre môže od 1:30 do 3:00 h nášho času siahať na životný úspech. Vlani v tejto disciplíne v pretekoch Svetového pohára dvakrát skončila na treťom mieste. Veľmi zvedaví môžeme byť aj na ženskú zjazdársku superkombináciu v Jeongseon Alpine Centre (super-G od 3:00 do 4:30, slalom od 6:30 do 7:40 h nášho času), ak **Petra Vlhová** podľa plánu nastúpi aj v tejto disciplíne.

ŤAHÁKY: V prípade postupu **Nicole Rajičovej** voľné jazdy krasokorčuliarok v Gangneung Ice Arene – od 2:00 do 6:10 h nášho času. Zaujímavá môže byť aj **mužská biatlonová štafeta** na 4x7,5 km v Alpensia Biathlon Centre od 12:15 do 13:45 h.

TEORETICKÝ VRCHOL: V prípade postupu by naši **hokejisti** hrali v jednom z dvoch semifinálových zápasov.

SOBOTA 24. FEBRUÁRA

MOŽNÝ DVANÁSTY VRCHOL: V Yongpyong Alpine Centre sa v čase od 3:00 do 5:00 h nášho času uskutoční súťaž **miešaných zjazdárskych tímov.** Slovensko v tejto disciplíne na vlaňajších MS v St. Moritzi získalo nečakané striebro.

TEORETICKÝ VRCHOL: V prípade postupu do boja o medaily by naši **hokejisti** od 13:10 h nášho času hrali v Gangneung Hockey Centre o bronz.

NEDEĽA 25. FEBRUÁRA

ŤAHÁKY: V Alpensia Cross Country Skiing Centre preteky bežkýň na lyžiach na 30 km klasicky s hromadným štartom – od 7:15 do 9:15 h nášho času.

TEORETICKÝ VRCHOL: V prípade postupu do finále by naši **hokejisti** od 7:10 h nášho času hrali v Gangneung Hockey Centre o zlato.

ADAM ŽAMPA SA NA MINULEJ ZIMNEJ OLYMPIÁDE V SOČI BLYSOL PIATYM MIESTOM V ALPSKEJ SUPERKOMBINÁCII A ŠIESTYM V SLALOME.

S NAŠOU NAJÚSPEŠNEJŠOU ZIMNOU OLYMPIONIČKOU HISTÓRIE, BIATLONISTKOU **ANASTASIOU KUZMINOVOU**

VÝSLEDKOVÝ NEPOKOJ VO VNÚTORNOM POKOJI

V slovenských farbách prvý raz zažiarila ziskom striebra na majstrovstvách sveta 2009 v Pjongčangu. Teraz vo februári 2018 sa na rovnaké miesto vráti dovŕšiť svoju výnimočnú olympijskú misiu. S vidinou zisku cenného kovu pod piatimi kruhmi – aj do tretice.

V druhej októbrovej dekáde sme zasadli v kuchyni prenajímaného domu neďaleko asfaltovej dráhy a strelnice v dedinke Ramsau pod ľadovcom Dachstein. Nasťa Kuzminová spolu s manželom Danielom mali za sebou rozhovor na diaľku so synom Jelisejom a dcérkou Oliviou, ktorí zostali doma v Banskej Bystrici v opatrovaní Nastiných svokrovcov. Nasťa uvarila čaj, manžel Daniel niečo počítal a my sme kládli otázky. Už skúsenej biatlonistke, trojnásobnej olympijskej medailistke, šampiónke na 7,5 km z Vancouvru 2010 i Soči 2014 a striebornej z vancouverských stíhacích pretekov.

Žiarite spokojnosťou, čo je dobré znamenie...

„Bojím sa to zarieknuť, ale pred touto sezónou sa u mňa zatiaľ nevyskytli žiadne závažnejšie problémy. Zdravie je vždy najdôležitejšie. Veľmi dobre sme si to uvedomili v minulej zime. Aj keď sú z tréningu postavené dobré základy, po ochorení sa stávajú veľmi krehkými. Potom sa sezóna javí v úplne inom svetle. Vtedy akoby všetko padá z rúk. Bola som veľmi rada, že počas aktuálnej prípravy sa malé problémy dali odstrániť krátkym oddychom, čiže veľmi jednoducho. Medzi sústredeniami som doma trochu viac zrelaxovala a bolo dobre."

V zime 2016/2017 to bolo pre vás veľmi náročné neustále bojovať s ochoreniami. Nič nešlo podľa plánu, však?

„Áno, bolo to ťažké, ale uvedomila som si, že ako športovec som spravila chybu, keď som vstupovala do minulej sezóny ako dojčiaca matka. Ako mama som na druhej strane spravila dobré rozhodnutie a stále si myslím, že dojčením som nič lepšie nemohla dopriať našej dcérke Olivke. Lenže ako športovkyňa som trpela. Ako profesionálna biatlonistka musím každý deň zvládnuť záťaž, nielen tréningovú, ale aj súťažnú. Bolo vidno, že jedny preteky ma vrátili o krok nazad a už som nevedela nastúpiť na ďalšie ‚sveťáky´. Veľmi ma to mrzelo, ale počas sezóny sa už s tým nedalo nič robiť. Po nej som podstúpila vyšetrenia a zistili u mňa poruchy imunity. Užívala som dlhodobé antibiotiká, aby choroba nemala cestu späť... Odkedy som na jar zrušila dojčenie, lebo už nám obom to škodilo, aj mne, aj Olivke, už som začala fungovať ako plnohodnotný športovec, skoro bez obmedzení. Konečne som sa vedela v noci vyspať. Tréningu už nič nechýbalo. Minulá sezóna nebola taká, akú som si predstavovala, ale o to väčšie očakávania sú od nasledujúcej. Lebo viem, že idem v dobrom nasadení. Uvedomujem si všetko, čo ma vlani obmedzovalo. A keďže som napriek zdravotným obmedzeniam, tiež nedostatočnému spánku a regenerácii, vedela podať aj celkom solídne výkony, verím, že nasledujúca zima by mala byť úspešnejšia."

Ako zvládla malá Olivia odstavenie od materského mlieka?

„Pomaly sme sa na to prichystali, zmenšovala som dávky a snažili sme sa to nahradiť normálnym jedlom. Všetko okolo toho sa robilo s tým zámerom, aby to komfortne zvládla."

„URČITE NAJKRAJŠIE EMÓCIE SÚ Z OLYMPIJSKÝCH HIER. SÚ TO OKAMIHY ŠPORTOVÉHO ŽIVOTA, KTORÉ VEĽA PRINÁŠAJÚ AJ DO BUDÚCNOSTI.“

VYMAZÁVA VŠETKO ZLÉ

Po materskej dovolenke ste však boli šiesta v Pokljuke vo Svetovom pohári i ôsma na majstrovstvách sveta v Hochfilzene. Navyše máte veľkú výhodu, že môžete vytiahnuť ako zo zásuvky aj skúsenosti z úspešných olympijských sezón. Opakujete si, čo by mohlo platiť vo vašej poslednej sezóne?

„Aj z hľadiska športovej psychológie sa snažím viac sa nastaviť na to, že si mažem v hlave všetko, čo bolo veľmi zlé. Samozrejme, predtým si to zanalyzujeme. Väčšinou však vnímam ozaj len to dobré, aby som vedela kráčať ďalej a odraziť sa od jedného veľkého bodu a pohnúť sa správnym smerom. Po materskej pauze som sa vrátila už trochu iná. Nastali u mňa isté zmeny. Ako u športovkyne, ktorá má svoj vek. Dva pôrody zanechali stopy na mojom organizme. V niečom som posilnená, v inom mám o niečo viac starostí. Sú to momenty, okamihy aj myšlienky, ktoré mi dodávajú veľa energie a iného myslenia. Ale, samozrejme, sú to aj veci, ktoré mi nedovolia celých sto percent môjho voľného času venovať výhradne príprave.“

VŠETKY PRETEKY PRED OLYMPIÁDOU

Meníte taktiku na sezónu v tom, že chcete absolvovať všetky súťaže vo Svetovom pohári. To je nový moment oproti minulosti. Prečo?

„Samozrejme, teraz pôjde najmä o olympijské hry. Ale aby som sa nenaháňala iba za výsledkom v Pjongčangu, a keďže je to možno moja posledná sezóna v kariére, s manželom Danielom sme si povedali, prečo by sme sa nepokúsili o niečo viac ako predtým. Takže sa úplne od začiatku nastaviť tak, že nastúpim na všetky preteky – pokiaľ zdravie dovolí a nebudú nejaké veľké prekážky. Samozrejme, keby sa vyskytli komplikácie, keby mi to napríklad nešlo, vtedy to nastavíme znova a inak. Jasný cieľ je olympiáda, lenže rada by som išla aj do väčšej kvality na každom jednom ‚sveťáku´ aj čo sa týka streľby. Už sme pre to veľa urobili. Mám novú pažbu, zmeny na nej, s ktorými som celkom spokojná. Už nebudem mať výhovorky, že mi

ANASTASIA KUZMINOVÁ

Narodila sa 28. augusta 1984 v ruskom Ťumeni. Biatlonu sa venuje od roku 1999. Na Slovensko prišla za manželom Danielom Kuzminom, ruskýn rodákom reprezentujúcim Izrael a žijúcim v Banskej Bystrici. Na sklonku roku 2008 získala slovenské občianstvo.

Klub: VŠC Dukla Banská Bystrica
Tréner: Daniel Kuzmin
Rodina: manžel Daniel Kuzmin, deti Jelisej (10), Olívia (2).
Najväčšie úspechy: dve zlaté a jedna strieborná medaila na zimných olympijských hrách (zlato na 7,5 km vo Vancouvri 2010 a v Soči 2010, striebro v pretekoch s hromadným štartom na 12,5 km). Striebro a bronz na majstrovstvách sveta (striebro v pretekoch s hromadným štartom v Pjongčangu 2009, bronz v šprinte v Chanty-Mansijsku 2011), päť víťazstiev v pretekoch Svetového pohára.
Účastníčka SP: od roku 2005.
Účasť MS: 2009, 2011, 2012, 2013 a 2017.
Účasť ZOH: 2010 Vancouver, 2014 Soči.

niečo nesedí. Keď nebudú nuly v terčoch, tak to bude v niečom inom. V príprave mi je dobrou oporou Natália Prekopová a takisto mi prospieva tréning s kolegyňami Teréziou Poliakovou a Alžbetou Majdišovou. Máme za sebou už štyri pekné sústredenia. Pre mňa ako športovkyňu, ktorá bola zvyknutá predtým pracovať ako samostatná jednotka, je to veľké plus."

Pri vás sú dve biatlonistky, od ktorých sa očakáva výkonnostný výšvih. Čo vy na to?

„Vidím, ako Terka Poliaková a Betka Majdišová pracujú, a rada by som ich aj takto pochválila, aké sú snaživé. Nezanedbávajú ani jednu minútku voľného času. Verím, že majú pred sebou úspešnú zimu a budeme sa vedieť v dobrom zložení postaviť na štart štafiet."

Vyhovuje vám skladba súťaží do olympiády?

„Snažím sa to už nerozoberať. Jediné, čo by som možno z prvého kola Svetového pohára vo Švédsku vynechala, sú vytrvalostné preteky na 15 km. Aby ma pri vstupe do sezóny prípadne nezlomili. Keď však budem vidieť, že príprava v novembri na snehu a moje pocity zopár dní do štartu sezóny sú priaznivé, potom by som si ani tie preteky nenechala ujsť. Uvidíme."

Porovnávate si súčasné tréningové parametre s tými, ktoré ste dosahovali v minulosti, alebo to nie je pre vás podstatné?

„Ja som športovkyňa, pre ktorú sú rozhodujúce pocity. Porovnávať sa s minulou sezónou nie je možné, pretože tam som bola o niečo slabšia, keďže som mala obmedzenia ako dojčiaca matka. Teraz som silnejšia. A porovnanie so sezónami, ktoré boli pred olympiádami vo Vancouvri a Soči? To by sa dalo pozrieť v záznamoch mojich vyšetrení v Dukle Banská Bystrica. Po sústredení na ľadovci nás čakal ešte jeden spiroergometrický test ako ďalší odrazový bod do sezóny."

JEDINEČNÉ OLYMPIJSKÉ SEZÓNY

Prezraďte, čím vysvetliť, že každá z vašich dvoch olympijských sezón v kariére bola taká jedinečná?

„Vysvetlenie je možno na príklade spred olympiády v Soči. Začiatok Svetového pohára som mala vtedy dobrý, ale potom sme podľa kolísavých výsledkov nevedeli, či vôbec príde nejaký pozitívny v Soči. Práve to, že som bola v stave, keď som ani ja a ani fanúšikovia nič veľké nečakali, spôsobilo opadnutie nervozity a stresu. V rýchlostných pretekoch som podala výkon, ktorý bol odmenený zlatou medailou. To je charakteristické pre mňa aj na strelnici, že ak som uvoľnená a nič od seba neočakávam, viem pekne triafať. Ak sa nastavím tak, že teraz ide o výkon na strelnici, ostávajú stáť jeden či dva terčíky. Povedať presne, prečo sa mi tak vydarili dve olympijské zimy, je ťažké. Viem, že nie som športovkyňa, ktorá by vedela celú zimu do toho búšiť a neustále podávať najšpičkovejšie výkony."

Bolo to však dané aj tým, že aj v najúspešnejších sezónach ste boli buď zranená, alebo chorá. Nemali ste taký veľký počet súťaží, na aký sa chystáte tentoraz.

„Ja viem, preto netvrdím nič na istotu. Len hovorím, že to vyskúšame. Možno odsúťažím všetko, čo sa bude dať, potom ma to zlomí pred olympiádou, oddýchnem si a tak pôjdem do Pjongčangu. Šport však stále chystá nejaké prekvapenia."

Vráťme sa ešte k vašim emóciám z dvoch predchádzajúcich olympiád. Sú hlboko vryté vo vašej pamäti?

„Určite najkrajšie emócie sú z olympijských hier. Sú to okamihy športového života, ktoré veľa prinášajú aj do budúcnosti. Teraz idem do sezóny s tým, aby som čo najmenej myslela na olympiádu, aby som nebola z toho zbytočne v strese. Aby som si sama nerobila na seba vnútorný tlak. Viem, že okolie bude čakať a niečo si pýtať, bude reagovať na úspechy, možno aj neúspechy, ale chcem sa tak dopredu nastaviť. Ja som už v mojej kariére niečo dokázala a teraz cítim, že je pravý okamih, aby som si to užila a bola zrelaxovaná. Základ mám, pretože to, čo sme doteraz natrénovali, bolo na dobrej úrovni. Stále ešte hľadáme nové možnosti, ako sa zlepšovať. Malo by to byť všetko v prospech veci."

NÁVRAT DO PJONGČANGU 2009

V roku 2009 sa na majstrovstvách sveta práve v Pjongčangu začala vaša hviezdna kariéra ziskom striebornej medaily v pretekoch s hromadným štartom. Je výhoda, že sa tam vrátite už na olympijské športovisko, na miesto, kde ste to celé ‚odpálili´?

„V duchu si hovorím, že je to pre mňa možno osudové miesto. Bola som tak nastavená, že tam, kde sa moja história

v slovenských farbách začala písať, by bolo dobré to celé aj ukončiť. Avšak až priebeh nasledujúcej sezóny rozhodne, čo ďalej s nami, so mnou. Lebo pokiaľ budem vitálna, pokiaľ budem vládať, možno by som chcela naplniť ešte jeden môj športový sen…“

Vaši priaznivci vedia, že ním je zisk titulu majsterky sveta. Príležitosť na to by bola až v roku 2019, v Östersunde…
„Nechajme si pokračovanie tejto debaty na koniec olympijskej sezóny.“

Vráťme sa ešte do Pjongčangu. Na prelome februára a marca 2017 ste tam neboli na predolympijských pretekoch v rámci Svetového pohára, ale zrejme vás tamojšie prostredie nemá čím prekvapiť. Je to tak?
„Je. Z Pjongčangu 2009 som odchádzala s veľmi dobrými pocitmi. Verte či nie, pamätám si každý jeden meter trate v Pjongčangu, aj strelnicu mám pred očami. Neviem prečo, ale aj tam boli veľmi silné emócie. Často ma presviedčajú, že najsilnejšie spomienky na to, ako som bežala a strieľala, musia byť z mojich zlatých olympiád, ale ja nechcem klamať… Majstrovstvá sveta 2009 zanechali vo mne niečo veľké. Spomínam si presne na tie chyby, ktoré som vtedy spravila v súboji s Ruskou Oľgou Zajcevovou o zlato, prečo som nenaplnila môj sen z majstrovstiev sveta hneď na začiatku mojej kariéry.“

To by už potom ale nebol sen, nie?
„To je pravda.“

Vy a Kórejská republika. Aké pocity vo vás toto spojenie vzbudzuje?
„Príjemné športové a vnútorne aj trochu napätia a nepokoja z toho, že sú tam nedoriešené záležitosti. Samozrejme, trochu sú aj obavy, ako to celé dopadne. Ale Kórea ako taká vo mne zanechala príjemné pocity. Má niečo také, čo ma láka vrátiť sa tam aj po kariére a poriadne sa zoznámiť s krajinou.“

Oboznámili ste sa už so všetkými podmienkami, aké na vás na olympiáde čakajú?
„Do detailov o všetkom neviem. Lebo ani to, čo ukazovali Kórejčania počas predolympijského Svetového pohára, nebude aj tak identické s olympijskou realitou. Žiaden športovec si zrejme doteraz nevie presne predstaviť, aké to bude. Veľa momentov môže byť úplne iných, ako si ich predstavujeme.“

V SOČI 2014 OBHÁJILA OLYMPIJSKÉ ZLATO NA 7,5 KM, SPOLOČNOSŤ NA STUPNI VÍŤAZIEK JEJ ROBILI STRIEBORNÁ RUSKA VIĽUCHINOVÁ (VĽAVO) A BRONZOVÁ UKRAJINKA VITA SEMERENKOVÁ.

Možno budete, ako pred Soči, znova skladať olympijský sľub za slovenskú výpravu. Viete už o tom niečo?
„Zatiaľ nič. Ja som sa asi vekom vnútorne upokojila. Pokiaľ je niečo v mojich silách, tak to neodmietam. Ak mi to veľmi neškodí a neublíži, tak prečo nie? Na olympiádu idem s vnútorným pokojom. Som si vedomá toho, že som v príprave urobila maximum, aby sezóna a olympiáda boli úspešné. Do zimy vstupujem s tým, že výkon sa môže podariť aj hocikomu inému, ktorý takisto tvrdo trénuje. Nepoznám nikoho, kto je nastavený na víťazstvá, že by si niečo nechal ujsť a spoliehal sa na náhodu.“

ŠIROKÝ OKRUH FAVORITIEK

Konkurencia bude možno ešte náročnejšia ako po minulé roky, pretože viaceré ste sa vrátili k biatlonu po materskej dovolenke, ale do popredia sa razantne tlačia aj mladé. Rozširuje sa okruh favoritiek?
„Kým som bola doma, mimo súťažného kolotoča, videla som, ako sa mení biatlonová generácia a sledovala som výkony dievčat, ktoré dospeli na veľký výkon. Uvedomujem si, že to nebude ľahké. Nechávam si čas, a preto chceme ísť všetky ‚sveťáky´, aby som sa rozjazdila, aby som mala čas zoznámiť sa s dievčatami, s ich taktikou a technikou, aby som vedela, v čom je každá jedna silná.“

Aby ste napríklad podľa výkonu súperiek na trati odhadli, ako sama bežíte?
„Presne tak. Čas do olympiády je postačujúci na to, aby sa dali dotiahnuť detaily – ak budú nejaké nedostatky z mojej strany. A zase už poznáme, že v sezóne sú niektoré biatlonistky veľmi silné, ale na olympiáde to psychicky nezvládajú. Nemusí to byť tak, že najsilnejšie do olympiády mi budú veľkou konkurenciou na olympiáde, alebo naopak.“

Vy ste sa aj v predchádzajúcich olympijských sezónach často dopracúvali k vrcholnej forme počas zimy. Preteky ste využívali na zdokonaľovanie. Môže to nastať aj tentoraz?
„Áno, lebo som človek a športovec, ktorý sa snaží skôr ísť na vec pocitovo. Je veľmi dôležité správne vnímať svoj organizmus. Potom viete, na čo máte a viete si priznať, že na toto nemám a hľadám spôsob, aby som sa zlepšila. To robím. Ináč by som pri športe nezotrvala.“

ČO VYBERIE DCÉRKA OLIVIA?

Jednu vec by ste mali s manželom Danielom pred olympiádou zabezpečiť: aby si malá Olivia pozrela po vzore svojho brata Jeliseja olympijské medaily z Pjongčangu na fotografii… Pripomíname, že Jelisej chcel od vás ešte pre Vancouvrom 2010, na základe fotografie v olympijskej brožúre, aby ste mu doniesli olympijské medaily.

„Chacha, aby si aj Olivka podľa fotky vypýtala takú, ktorá sa jej páči a koľko kusov mám doniesť? Tak jej ukážeme na fotografii pjongčanské medaily a skontrolujeme, či to bude platiť aj tentoraz."

Jelisej ešte spomínana tú príhodu? Teraz má už desať rokov.

„Dosť často sa o tom hovorilo, ale už veľmi nie. Pamätám si na to, že keď som konečne doniesla dve medaily z Vancouvru domov a návštevy sa k nám chodili pozerať na ne, Jelisej ich bránil vlastným telom. Vravel, už stačí, to sú medaily mojej maminy, to doniesla pre mňa. Na medaily si ľahol a nikto sa k nim nemohol dostať."

Vy by ste nemali zabudnúť vziať si so sebou aj štartové čísla z úspešných šprintov z minulých olympiád. V Soči sa to oplatilo...

„Rozhodne áno! Mám zlatú devätnástku a tridsaťtrojku. Keď som si vzala devätnástku z Vancouvru do Soči a spala som na nej pred šprintom na vankúši, tak sa to to vyplatilo. Teraz budem musieť zobrať obidve čísla do Pjongčangu."

Viete už, aké bude slovenské olympijské oblečenie?

„Iba trochu, keď manžel Daniel riešil manažérske veci. Dokonale nie. Nechávam to na ľudí, ktorí o tom rozhodujú. Pre mňa je rozhodujúce, aby boli pohodlné tie veci, v ktorých budem súťažiť. Tie už mám k dispozícii."

Máte odložené nejaké kúsky z minulého olympijského oblečenia?

„Áno, pretože to sú veci, ktoré ešte voňajú tým úspechom."

Pjongčanská strelnica býva zradná, často veterná. Môže to byť aj veterná, aj snehová lotéria. Zaoberáte sa tým?

„S tým počítam. Juraj Sanitra, môj bývalý tréner, veľmi často hovoril, že keď začne snežiť alebo fúkať, máme väčšie šance. Tak sa na to spolieham aj ja. To sú podmienky, za ktorých to športovec buď vzdá ešte pred štartom a je nešťastný, že nemá bezvetrie, alebo je to o myšlienke, že mám naozaj ešte väčšiu šancu, lebo nie každému sa zadarí."

PJONGČANG 2009 – STRIEBORNÁ RADOSŤ KUZMINOVEJ NA MAJSTROVSTVÁCH SVETA. PO DEVIATICH ROKOCH NA ROVNAKOM MIESTE ZAÚTOČÍ NA OLYMPIJSKÝ KOV.

NAŠŤA A FANÚŠIKOVIA

Pekný moment zo Soči bol vtedy, keď ste stojac na štarte šprintu uvoľnene kývali do kamery. Zrejme by ste si to rada zopakovali, či nie?

„Ten výsledok...? Áno! Uvidíme, ako ďaleko odo mňa bude stáť kamera. Viete, keď sa stretávam s fanúšikmi, keď chodím za deťmi do škôl a rozdávam podpisové karty, vidím, koľko neskutočne veľa ľudí mi zo srdca dopraje úspech. Ja im hovorím, že keď ma raz budú sledovať v televízii a budem na štarte, zakývam aj im. Vnútorne si myslím, že keď tak urobím, vidia ma a ešte viac mi držia palce. Myslím si, že to tak vzájomne funguje, že keď je výkon, ako si želám, nemôžem zaň iba ja. Okolo mňa sú ľudia, ktorí so mnou spolupracujú, podporujú ma a cítim aj na diaľku ich energiu. To mi pomáha."

Vidno to aj na sociálnych sieťach, koľko ľudí komentuje napríklad vami publikované fotografie. Niekedy to beriete až príliš zodpovedne, narážame na to, koľkým ľuďom chcete urobiť radosť. Nie je to tak?

„Pozrite sa, v športe som zotrvala nie preto, že výkony chcem pre seba. Raz to pekne vystihol chodec Matej Tóth, že ešte radšej je vtedy, keď svojím úspechom potešil tisícky ľudí. To, čo robím, priťahuje ľudí pred obrazovky zažívať silné emócie, či už radosti alebo sklamania. Závisí od výsledku. Veľa ľudí sa aj vďaka tomu postaví na bežky. To ma tak motivuje, že chcem ísť ďalej kvôli ľuďom, ktorí ako keby stáli na štarte spolu so mnou. Preto som sa rozhodla podeliť sa s nimi o moje zážitky cez sociálne siete. Nemám na to veľa času, pomáha mi s tým Natália Prekopová. Berie to naozaj veľa času. Je to pre tých, ktorí chcú vidieť, čo som a čím žijem, ako ide tréningový proces."

PO VÍŤAZSTVE V ÚVODNOM SLALOME TEJTO SEZÓNY SVETOVÉHO POHÁRA V LEVI.

DO PJONGČANGU ZA NAJVYŠŠÍM CIEĽOM

PETRA VLHOVÁ ODŠTARTOVALA SLALOMOVÚ SEZÓNU FAMÓZNE, VYDRŽÍ JEJ FORMA DO ZIMNEJ OLYMPIÁDY?

TVRDÁ PRÍPRAVA, OKAMŽITÝ VÝSLEDOK

Dva týždne pred štartom novej sezóny bolo u Petry neprehliadnuteľné obrovské očakávanie. „Už aby sme tu mali prvé preteky," odpovedala na otázku, na čo sa najviac teší. Šestnáste miesto z obrovského slalomu v rakúskom Söldene bolo aj vzhľadom na menšie zranenie nohy solídnym štartom, no všetci vo Vlhovej tíme tušili, že úspech ešte len príde. A ten doletel bleskovo.

Petra Vlhová vyhrala hneď úvodný slalom vo fínskom Levi. Druhýkrát za sebou bola rýchlejšia ako Mikaela Shiffrinová. Kým dovtedy bola lyžiarkou, ktorá mala šance americkú superhviezdu zdolať, po Levi sa začalo nahlas hovoriť o tom, že by sa Shiffrinová mohla pozerať na chrbát Slovenky častejšie.

Internetový portál ESPN napísal: „Petra Vlhová nestrácala čas a okamžite potvrdila, že v slalome bude hlavnou súperkou Shiffrinovej v olympijskej sezóne."

Z mladej Slovenky sršalo v druhom kole sebavedomie a istota, aj preto vyšla z tesného súboja víťazne práve Liptáčka. „Dávam do toho všetko a chcem už iba víťaziť. Buď to vyjde alebo nie. Zdolať Mikaelu je skvelé, no som si istá, že teraz si dá na mňa väčší pozor. Nič to však nemení na tom, že ja si pôjdem svoje jazdy a pokúsim sa znovu vyhrať," povedala Vlhová.

Vo februári 2014 zažila Petra Vlhová premiéru pod piatimi kruhmi. V Soči sa z úctyhodnej vzdialenosti pozerala na triumf najmladšej olympijskej víťazky v slalome Mikaely Shiffrinovej. Jej strata na 19. mieste bola 5,62 s.

V juhokórejskom Pjongčangu sa Petra ocitne v diametrálne odlišnej situácii – bude jednou z hlavných vyzývateliek fenomenálnej Američanky.

Pauza medzi poslednými pretekmi Svetového pohára v Aspene a začiatkom novej olympijskej sezóny trvala 224 dní. Ako ste ju využili?

Prestávka bola dostatočne dlhá na to, aby sme sa na sezónu poriadne pripravili. Tréneri zistili, že moje telo zvládne väčšie záťaže, preto mi dali zabrať ešte viac. Niektoré tréningy som musela jednoducho iba prežiť. Letnú prípravu teda hodnotím ako náročnú, no vďaka nej som si pred začiatkom olympijskej sezóny mohla povedať, že som silnejšia ako minulý rok.

Náročnejší bude aj váš program. V uplynulej sezóne ste absolvovali 22 pretekov, teraz je váš itinerár naplánovaný na 30 štartov. Prvýkrát si vyskúšate aj super-G. Aké budú vaše ambície v jednotlivých disciplínach?

Ambície sú vždy najvyššie. Chcem vylepšiť svoje pozície z vlaňajšej sezóny. V slalome plánujem potvrdiť postavenie v najlepšej päťke, v obrovskom slalome je naším dlhodobým cieľom dostať sa na stupne víťaziek. Želala by som si, aby sa to podarilo už v tomto ročníku. Cítim sa dobre aj v super-G, no to je disciplína, ktorú potrebujete jazdiť častejšie, aby ste nabrali skúsenosti. Práve v tejto sezóne to vyskúšame.

Je to začiatok cesty za veľkým krištáľovým glóbusom?

Chcela by som sa posunúť vyššie aj v celkovom hodnotení a s dvoma disciplínami by to išlo veľmi ťažko. Preto sme pridali tretiu a nevylučujem, že postupne pribudne ďalšia. Áno, dlhodobým cieľom je aj útok na veľký krištáľový glóbus.

Fyzicky ste silnejšia, no aj štýl vášho lyžovania sa zmenil.

Lyžujem ako chlap (smiech). Počas prípravy som do programu zaradila tréningy s mojím mužským sparingom z Talianska, čo môj štýl posunulo do inej roviny. Členovia môjho tímu môžu potvrdiť, že už lyžujeme podobne. Je to veľká výhoda najmä v slalome, kde je práve môj štýl viditeľne iný, a možno aj preto som rýchlejšia.

Vrcholom sezóny 2017/2018 však budú zimné olympijské hry v Pjongčangu. Pomýšľate na medailu?

Február je ešte veľmi ďaleko. Do konca roka sa pokúsim vyjazdiť a formu stupňovať práve na olympijské hry. Môžem prezradiť, že máme najvyššie ciele a pre úspech spravíme maximum.

V Pjongčangu by mohlo Slovensko pomýšľať na pekný výsledok aj v tímovej súťaži, v ktorej získalo na majstrovstvách sveta striebro. Do poslednej chvíle budeme počítať potrebné body a čakať na návrat Veroniky Velez Zuzulovej. Bude vaše pôsobenie vo Svetovom pohári bez nej náročnejšie?

Samozrejme, bolo lepšie, keď sme tam boli dve. Veľa vecí to pozitívne ovplyvnilo. Aj keď sme súťažili každá za seba. Veronikino zranenie ma veľmi mrzí. Nehovoriac o tom, že pre Slovensko boli preteky s dvoma slovenskými lyžiarkami atraktívnejšie. Možno teraz bude väčší tlak na mňa, ale ja sa obrním a prácu, ktorá ma baví, budem robiť najlepšie, ako viem.

VO FÍNSKOM LEVI DOSTALA PETRA VLHOVÁ ZA PRVENSTVO (ASPOŇ SYMBOLICKY) AJ SOBA.

SME JEDEN TÍM

Víťazstvo Petry Vlhovej v Levi si na diaľku vychutnal aj tím Veroniky Velez-Zuzulovej. Tá v priamom prenose RTVS potvrdila, že pozorne sledovala svoju mladšiu kolegyňu už v prvom kole. Po ňom dokonca Timotej Zuzula telefonoval Liviovi Magonimu, ktorý v Góloch, bodoch, sekundách prezradil: „Chcel by som sa Timovi veľmi poďakovať. Práve on mi po prvej jazde zatelefonoval a niečo mi poradil. Aj toto je dôkaz toho, že nie sme iba tím Vlhovcov a Zuzulovcov, spolu tvoríme jeden skvelý tím Slovensko."

TEXT: OĽGA HAMADEJOVÁ **FOTO:** TASR/AP A ARCHÍV VERONIKY VELEZ ZUZULOVEJ

VERONIKA VELEZ ZUZULOVÁ
PREŽÍVA PO ROKOCH ĎALŠIU OLYMPIJSKÚ DRÁMU

NIE GLÓBUS, ALE OLYMPIÁDA

V poslednej sezóne bohatej kariéry sa hotovala zaútočiť na malý krištáľový glóbus, ale všetko je inak. Osud, nešťastná náhoda? Jedna z najlepších slalomárok súčasnosti Veronika Velez Zuzulová musí po septembrovom zranení na tréningu v Argentíne meniť v olympijskej sezóne súťažné priority.

Z LYONU DO PJONGČANGU

Veronika Velez Zuzulová absolvovala 22. septembra v Lyone unikátnu operáciu krížneho väzu v pravom kolene. Jej výsledkom by mal byť až štyrikrát rýchlejší návrat na svahy, ako pri bežnom zákroku.

Ruky známeho lekára športovcov Bertranda Sonneryho-Cotteta sledovalo ďalších dvadsať jeho kolegov, ktorí boli zvedaví na tento typ operácie. Kým pred ňou bol Sonnery-Cottet opatrný, tesne po nej už neskrýval spokojnosť. Niekoľko desiatok minút po prebudení sa dobre cítila aj slovenská zjazdárka. „Narkóza bola rovnaká, ako pred štyrmi rokmi, no prebudenie je pozitívnejšie, dokonca aj s úsmevom. Aj v tejto chvíli napínam sval, pretože to, čo môžem robiť, budem robiť na sto percent. Chcem byť čo najrýchlejšie naspäť," povedala.

Úvod novej sezóny Svetového pohára bol bez slovenskej slalomárskej jednotky. Rekonvalescencia však bola bezproblémová, podľa plánu šli aj prvé týždne rehabilitácie. Na začiatku decembra by mala mať Velez Zuzulová za sebou už aj prvý kontakt s lyžami. Na trať olympijského slalomu v Pjongčangu sa vydajú pretekárky 14. februára 2018. Verme, že medzi nimi nebude chýbať ani Veronika.

PROGNÓZA VRAVÍ, ŽE BY SOM SA MOHLA O DVA MESIACE PO SEPTEMBROVEJ OPERÁCII POSTAVIŤ NA LYŽE.

V marci tohto roka ste oznámili, že pokračujete v kariére a v slalome sa pokúsite získať malý krištáľový glóbus, ale v septembri ste si na tréningu roztrhli krížny väz v pravom kolene. Čo vám v prvej chvíli preblyslo hlavou?

V prvom momente som si myslela, že je všetko stratené. Nepotrebovala som ani vyšetrenia, hneď som vedela, že väz je roztrhnutý, keďže som to isté zranenie utrpela pred zimnými olympijskými hrami v Soči. V hlave mi vírili otázky typu, čo bude ďalej. Pozrela som sa na svoje lyže a povedala som si, že už ich nikdy neobujem. Dva dni po zranení som zvládala veľmi ťažko.

S odstupom niekoľkých týždňov po nepríjemnom páde sa však usmievate. Čo sa zmenilo?

Francúzsky lekár Bertrand Sonnery-Cottet hneď po zranení kontaktoval môjho manžela (Romain Velez, tréner francúzskej ženskej reprezentácie – pozn. red.) a navrhol mi chirurgické riešenie. Bola som práve na letisku v Buenos Aires a už tam som začala s kolenom cvičiť. Okamžite som sa rozhodla pre operáciu. Hnala ma dopredu vízia, že mám ešte šancu lyžovať.

Rovnaké zranenie, no v ľavom kolene, vás pripravilo o šancu bojovať o medailu v roku 2014 na zimných olympijských hrách v Soči.

Práve táto skúsenosť mi pomohla v rýchlom rozhodnutí. Bola tu totiž možnosť liečiť koleno konzervatívne. Po mesiaci takejto liečby by som sa teoreticky mohla rozhodnúť pre operáciu. V mojej situácii bol však mesiac veľmi dlhý čas. Navyše, pred štyrmi rokmi som to skúsila a bez chirurgického zákroku to napokon aj tak nešlo. Nechcem sa vzdať bez boja, operáciu by som si zvolila, aj keby mi dali jedno percento nádeje, že sa znovu postavím na lyže.

Netajili ste sa tým, že malý krištáľový glóbus je pre vás väčšou motiváciou ako olympijská medaila. Na jeho zisk je totiž potrebná dlhodobá forma, nie iba jeden vydarený deň. Zmenili sa priority?

Som v situácii, keď nebudem nič naháňať. Prioritou sú určite zimné olympijské hry. Ak sa budem cítiť dobre, chcem štartovať aj na niektorých pretekoch Svetového pohára. Budem však počúvať svoje telo. Všetko závisí od priebehu rehabilitácie. Prognóza vraví, že by som sa mohla o dva mesiace po septembrovej operácii postaviť na lyže.

Rozprávame sa iba pár hodín pred operáciou, ktorej výsledok nie je zaručený. Vy však stále pôsobíte optimisticky, ba priam až vyrovnane.

Zranenia k lyžovaniu patria. Toto bohužiaľ prišlo po tréningovo najlepšom lete, aké som v kariére zažila. Na lyžiach som sa cítila veľmi silná. Zasiahlo to aj moje okolie, všetci totiž dobre vedeli, čo všetko som spravila pre to, aby táto sezóna bola najlepšia. Na druhej strane, práve vďaka tvrdej letnej príprave sa teraz cítim dobre. Koleno zvládalo suchý tréning počas celého týždňa pred operáciou. Verím, že moje telo to zvládne a rehabilitácia pôjde podľa predstáv. Nie som typ, ktorý bude ležať a nariekať. Pre úspešný návrat spravím všetko.

LÍDROM NÁŠHO TÍMU V PJONGČANGU BUDE CRAIG RAMSAY, TVRDÍ GENERÁLNY MANAŽÉR HOKEJOVEJ REPREZENTÁCIE **MIROSLAV ŠATAN**

NA TURNAJI BEZ HVIEZD MÔŽEME PREKVAPIŤ

Miroslav Šatan sa premiérovo predstaví na olympijských hrách v inej pozícii, ako hráč. Niekdajší skvelý útočník vymenil výstroj za oblek, hokejku za pero a poznámkový blok a z pozície generálneho manažéra bude skladať slovenskú reprezentáciu na blížiace sa hry v Pjongčangu.

V o svojom tíme má Šatan viacero bývalých spoluhráčov, s ktorými dosiahol na najväčšie úspechy v histórii nášho hokeja, no ako sám tvrdí, najväčšou postavou reprezentácie je kanadský tréner Craig Ramsay. S uznávaným odborníkom, ktorý tri dekády pôsobil pri tímoch NHL, je v denno-dennom kontakte. Debatujú o hokeji, chodia na zápasy, analyzujú potenciálnych adeptov na reprezentačný dres. Tí sa pokúsia pod piatimi kruhmi prekvapiť hokejový svet.

Čo vám napadne, keď sa povie olympiáda?

Lillehammer! Mne musí. Mal som deväťnásť rokov a začínal som veľkú kariéru. Všetko bolo špecifické. Rok predtým vznikla Slovenská republika a tým pádom aj slovenská reprezentácia, ktorú čakala olympijská premiéra. Bol som mladík, svet som vnímal inak. Bol to pre mňa prvý veľký medzinárodný turnaj.

Dlho som nevedel, či ma do nominácie vyberú, obzvlášť v takom mladom veku a či môžem vôbec o olympijskej miestenke snívať. Moje výkony v Dukle Trenčín však trénera Júliusa Šuplera presvedčili. Viedol som tabuľku strelcov, darilo sa mi. Kouč sa odvážil vziať ma. Dúfam, že to neľutuje, lebo ja určite nie (úsmev)."

Za dôveru ste sa mu odvďačili deviatimi gólmi v ôsmich zápasoch, stali ste sa najlepším strelcom turnaja. To všetko bez jedinej asistencie. Bilancia 9+0 sa vidí málokedy...

Súhlasím. Neviem, či som to ešte niekedy videl. Asi zakončenie vyšlo vždy na mňa. V útoku som mal výborných spoluhráčov. Väčšinu turnaja som odohral po boku Roba Petrovického a Braňa Jánoša, za nami bol Robo Švehla. Všetci vedeli načasovať prihrávku v najvhodnejšej chvíli, ja som dokázal ich asistencie pretaviť na gól. Takto to vyšlo.

Do Nórska ste cestovali ako hokejista na začiatku kariéry. Do Pjongčangu pôjdete ako začínajúci funkcionár. Dajú sa tieto etapy života porovnať?

V ročníku 1993/94 som dlho nevedel, či na olympiádu pôjdem. Keď si ma aj vybrali, mal som hrať pôvodne vo štvrtom útoku. Vtedy to fungovalo tak, že prvé tri formácie hrali a štvrtá sedela na striedačke. Hráči boli zabalení v dekách, čakali na šancu. Otec mi po rokoch vravel, ako som pred odchodom na olympiádu frflal, že turnaj presedím na lavičke. Na samotnú olympiádu som sa, samozrejme, tešil. Na ceremoniál, atmosféru hier. Z hokejového hľadiska som však mal obavy, že si nezahrám. Dnes sa pri tej spomienke usmievam a ak je záujem, rád o nej hovorím. Na striedačke som totiž presedel len prvú tretinu zápasu proti Švédsku. Prehrali sme ju 1:2. Tréner Šupler nebol s hrou spokojný a pomenil zostavu. Prišiel za mnou so slovami, nech sa pripravím, idem hrať. Trochu sa mi rozklepali kolená, pocítil som žalúdočnú nervozitu. Navyše, keď mi oznámil, že ma dáva do prvej formácie po boku Petra Šťastného, mal som dosť. Dostal som sa skoro do tranzu, vyskočil som na ľad a za jedenásť sekúnd strelil gól. Prihrával mi naň Jerguš Bača. Takto odštartovala moja olympijská kariéra. A teraz k tomu porovnaniu. Momentálne je to pre mňa úplne iné. Dnes viem, že na olympiádu do Kórey idem, nemusím bojovať o miesto. Zodpovednosť však mám úplne inú. Spoločne s ďalšími členmi realizačného tímu chceme vybrať najlepšie mužstvo. Motivovaných hráčov, ktorí majú formu, ochotu reprezentovať a chuť niečo dokázať. Nie som na to sám. Po mojom boku stojí vynikajúci odborník Craig Ramsay či chalani s podobnými názormi ako mám ja. Vedomostí a skúseností máme dosť na to, aby sme zložili čo najlepšie mužstvo.

Čo je náročnejšie. Ísť na olympiádu ako hráč, od ktorého sa čakajú góly alebo ako manažér, od ktorého sa očakáva zloženie čo najlepšieho tímu?

Väčší tlak je cestovať na akciu ako hráč, ktorý má dávať góly. To je najťažšie naplniť. Postaviť mužstvo je iná úloha. S úsmevom sa hovorí, že na Slovensku máme päť miliónov trénerov. Takisto nadnesene poviem, že hokejového odborníka máme len jedného. Craiga Ramsayho. Má okolo seba dobrý tím, my ostatní ho zásobujeme informáciami o hráčoch, s ktorými pracuje. Zavolali sme ho sem preto, aby doniesol odbornosť, prezentoval svoj pohľad na vec. V tomto sa naňho môžeme spoľahnúť. Verím, že tak spraví i päť miliónov odborníkov.

Zimná olympiáda v Pjongčangu bude špecifická pre neúčasť hráčov z NHL. Môže to byť pre Slovensko výhoda?

Vidím to skôr ako našu výhodu, máme väčšiu šancu prekvapiť. Reprezentačné výbery zložené z hráčov pôsobiacich v Európe budú viac vyrovnané, môžeme sa dočkať viacerých prekvapení. Našim cieľom je, aby sme pozitívnym prekvapením boli aj my.

Môže byť Craig Ramsay slovenským Herbom Brooksom a dosiahnuť zázrak na ľade?

Neviem, uvidíme. Žiadne veľké očakávania nechceme vo verejnosti vzbudzovať. Na našu poslednú dekádu sa musíme pozerať realisticky. Koľkokrát sme sa dostali na majstrovstvách sveta do play-off, na akých miestach sme na turnaji skončili. Podľa týchto čísel si musíme nastaviť reálny obraz, nie podľa toho, čo máme v hlavách. V nich sa premieta minulosť stará pätnásť rokov.

Bude olympijský turnaj napriek neúčasti najlepších hokejistov prestížny?

Olympiáda nie je o jednotlivcoch, zvlášť v hokejovom turnaji. Stále je to boj krajín, ktoré majú medzi sebou bohatú históriu a rivalitu. Či už s najlepšími hráčmi alebo bez nich. Element, že proti sebe nastúpi Rusko a Kanada, alebo Amerika, Švédsko a Fínsko je stále

CRAIG RAMSAY NA STRIEDAČKE SLOVENSKEJ REPREZENTÁCIE.

pútavý. Všetky krajiny vyšlú do Pjongčangu to najsilnejšie, čo za daných okolností môžu. Turnaj na zaujímavosti nestratí, aj keď hokejová kvalita by s hráčmi z NHL stúpla.

Slovenská skupina je totožná s tou zo Soči. Rusi sú hlavným adeptom na zlato, Slovinci budú tradične húževnatí. Najväčšia obmena čaká výber Ameriky. Zatiaľ čo pred štyrmi rokmi bol nabitý hviezdami profiligy, teraz sa lepí z hráčov druhého sledu z Európy. Na Nemeckom pohári ste si vyskúšali konfrontáciu s týmto súperom, zdolali ste ho 2:1. Pre sebavedomie hráčov asi veľký impulz...

Americký výber, ktorý sme v Augsburgu zdolali, bol veľmi kvalitný. Jeho hráči nastúpili počas kariéry v NHL na takmer 5000 zápasov. A naši? Jediný so skúsenosťami z NHL bol Peter Ölvecký, ktorý odohral v lige 32 duelov. Nie každý si uvedomuje, že sme vyhrali nad favorizovaným a veľmi kvalitným mužstvom, aj keď sa to možno nezdalo. Pre nás a hráčov, ktorí boli na ľade, to je výsledok, na ktorom sa dá stavať. Chlapci videli, že nový systém v reprezentácii funguje. Keď

DEVÄTNÁSŤROČNÝ MIROSLAV ŠATAN AKO ČLEN OLYMPIJSKEJ VÝPRAVY V LILLEHAMMERI 1994.

ŠATANOVE OLYMPIÁDY

LILLEHAMMER 1994

8 zápasov,
9 gólov – 0 asistencií – 9 bodov

Turnaj, po ktorom vypukla Šatanománia. Devätnásťročný mladíček cestoval do Nórska ako člen štvrtej formácie, domov sa vrátil s vizitkou najlepšieho strelca zimnej olympiády a miláčika národa. Milovali ho mladí i starší, najmä však ženy. „Olympijský turnaj mi zmenil život. Dal som niekoľko gólov a zrazu ma všetci poznali. Tak nejako odštartovala moja veľká kariéra," vraví Šatan.

NAGANO 1998

Neštartoval

Šatan, podobne ako viaceré ďalšie slovenské hviezdy, do japonského dejiska olympiády pricestoval, no do Turnaja storočia nezasiahol. Rozhodol o tom nevďačný systém. Slovensko sa do hlavnej fázy muselo prebojovať z predkvalifikácie, čo sa mu nepodarilo. Svet vtedy obleteli zábery, ako si hráči na tribúne obhrýzajú nechty a márne sledujú boj spoluhráčov v zápase s Kazachstanom. „Keď sa povie Nagano, vidím sa na tribúne po boku Joža Stümpela, Žiga Pálffyho, Paľa Demitru a Riša Zedníka. Peťo Bondra s Robom Švehlom boli na ľade. Čakali sme, že chalani uhrajú povinný zápas... Neuhrali. O dva dni neskôr som cestoval naspäť."

Turnaj s premiérovou účasťou hráčov NHL vyhrala Česká republika. Kanada s Waynom Gretzkým zostala bez medaily.

SALT LAKE CITY 2002

2 zápasy
0 gólov – 1 asistencia – 1 bod

Pod Skalistými horami zažilo Slovensko ešte trpkejší osud, ako štyri roky predtým. Do dejiska hier cestoval európsky výber, ktorý počas troch zápasov v predkvalifikačnej skupine dopĺňali húfne prichádzajúci hráči z NHL. Totálny chaos, nezohratosť i únava spravili svoje. Tím trénera Jána Filca sa opäť nedostal do hlavnej fázy. „To bolo šialené. Rozhodnutia na najvyššej úrovni vtedy nezahŕňali menšie krajiny. Systém turnaja bol hrozný. Poškodil nás, no až samotná olympiáda ukázala kompetentným, čo spôsobili. Asi aj preto zmenili kľúč a od Turína sa hralo inak. V Salt Lake City sme boli doslova pokusnými králikmi. Je šialené, aby na olympiádu letelo jedno mužstvo a následne sa k nemu pridávali hráči zo zámoria. Na zápasy sme navyše lietali unavení, vyčerpaní. Jeden deň som hral zápas NHL, hneď po jeho konci som letel do Salt Lake City, odohral duel za Slovensko a vzápätí sa bleskovo presúval cez celú Ameriku do New Jersey hrať za klub. Ťažko sa mi o tom aj hovorí," povzdychol si Šatan.

O tri mesiace neskôr si všetko vynahradil, keď v Göteborgu doviedol Slovensko ako kapitán k titulu majstrov sveta.

TURÍN 2006

6 zápasov
0 gólov – 2 asistencie – 2 body

Slovenskí hokejisti v skupinovej fáze zdolali Rusov, Ameriku, Kazachstan, Lotyšsko i Švédsko a suverénne vyhrali základnú skupinu. Na medailu si však nesiahli. Vo štvrťfinále ich vyradila Česká republika. „Mali sme to tam skvelo rozohrané, ale... Jeden zápas rozhodol, že sme boli všetci extrémne sklamaní."

VANCOUVER 2010

5 zápasov,
1 gól – 1 asistencia – 2 body

Úvod turnaja vynechal pre reznú ranu na dlani. Keď sa však dostal na ľad, opäť patril k najlepším hráčom mužstva. V zápase o postup do štvrťfinále strelil Nórom víťazný gól na 4:3, keď šikovne vložil hokejku do prihrávky Višňovského. Slovensko bolo veľmi blízko k medaile, no nezískalo ju, hoci v zápase o bronz viedlo nad Fínskom po dvoch tretinách 3:1. „Podobne ako v Turíne sme mali rezervy v príprave v najdôležitejších momentoch. Na ľade sme odovzdávali maximum, bojovali sme, ako sme vedeli. Semifinálový zápas s Kanadou mi utkvel v pamäti. V kariére som nehral proti silnejšiemu mužstvu, akým vtedy disponovali javorové listy. Ani na All-Stars zápase v NHL. Odohrali sme ho dôstojne, prehrali sme tesne 2:3."

SOČI 2014

Neštartoval

Rozlúčku pod piatimi kruhmi mohol Šatan zažiť v ruskom letovisku, ale do výberu trénera Vladimíra Vůjtka sa nedostal. Nie však pre zranenie, alebo slabú formu. Český kouč ho nenominoval, keďže sa obával atmosféry v kabíne medzi Šatanom a Zdenom Chárom. Dve ikony nášho hokeja sa rozkmotrili po ataku obrovitého obrancu v zápase KHL medzi Levom Praha a Slovanom Bratislava. Chára nešetrne zrazil Šatana na ľad a spôsobil mu vážne zranenie. „Soči? Vtedy zlyhalo vedenie mužstva. Celá komunikácia z ich strany bola nejasná. Bol som pripravený pomôcť."

VO VANCOUVRI 2010 V ZÁPASE PROTI ŠVÉDSKU.

NASTÚPIA SLOVÁCI V PJONGČANGU TAKTO?

Brankári: Ján Laco, Július Hudáček, Patrik Rybár.
Obrancovia: Peter Čerešňák, Marek Ďaloga, Michal Čajkovský, Andrej Meszároš, Ivan Baranka, Adam Jánošík, Juraj Mikuš, Michal Sersen (Martin Gernát).
Útočníci: Tomáš Marcinko, Tomáš Surový, Marek Viedenský, Peter Ölvecký, Libor Hudáček, Martin Bakoš, Marcel Haščák, Miloš Bubela, Patrik Lamper, Tomáš Hrnka, Ladislav Nagy, Matej Paulovič, Michal Krištof, (Branko Radivojevič, Michel Miklík).

ho budú dodržiavať a bojovať tak, ako v Nemecku, môžeme poraziť i také silné mužstvo, ako výber USA.

Slovenský hokej mal vždy veľké osobnosti. V začiatkoch samostatnosti bol lídrom na zimnej olympiáde Peter Šťastný, potom už prevzala opraty vaša generácia so Žigmundom Pálffym, Petrom Bondrom, Ľubomírom Višňovským. V posledných rokoch zastávali túto úlohu Marián Hossa, Zdeno Chára. Kto je z vášho pohľadu lídrom kabíny dnes?
Budeme tam mať hráčov, ktorí potiahnu mužstvo ako lídri. Disponujeme užšou skupinou, ktorá sa hodí na túto úlohu. Skutočným lídrom mužstva však bude Craig Ramsay. Nejde nám o jednotlivcov, ale o tím. Tím s veľkým T.

Máte pocit, že hráči už pochopili filozofiu trénera Ramsayho a aj on vie, s akým materiálom pracuje?
Ideme dobrým smerom. Na striedačke stojí tréner z NHL, obklopený je asistentmi s bohatými skúsenosťami zo zámoria. Pre dvadsať, dvadsaťdvaročných hráčov z našej ligy je byť v ich prítomnosti aj zážitkom. Vedia, že sa môžu do budúcnosti niečo naučiť. Zatiaľ som príjemne prekvapený, ako sa veci vyvíjajú. Hráči, ktorí pochopili, o čo trénerovi ide a na ľade odovzdali všetko, si reprezentačný dres možno skoro oblečú znova."

Slovenský hokej zažíva veľký paradox. Ako celok klesá, kreatívnych útočníkov je v porovnaní s minulosťou málo, no na brankárskom poste patrí k špičke. Čím to je?
Ťažko sa na to odpovedá. V minulosti to bolo tak, že najtalentovanejšie deti dávali tréneri do útoku. Dnešní chlapci, možno opantaní výkonmi Jana Lašáka, Jara Haláka či Petra Budaja, už nechcú byť útočníkmi, ale brankármi. Mnoho talentovaných detí tak skončí na tomto poste. Možno i v tomto je nejaká odpoveď, prečo máme takú plejádu skvelých brankárov. Momentálne ich máme k dispozícii i desať, na olympiádu môžu ísť len traja. Vybrať správne trio bude náročné. Viacerí dobrí brankári zostanú doma, čo sa v minulosti nestávalo.

Nosíte už v hlave približnú olympijskú zostavu?
Zatiaľ nie. O polovici mužstva mám hrubú črtu, druhú dotvoria hráči, ktorí budú mať momentálnu formu v lige alebo sa predstavia v dobrom svetle na predvianočnom turnaji v Nórsku. Samozrejme, aj celý január budeme podrobne sledovať výkony hráčov a následne spravíme finálnu nomináciu.

Čo bude rozhodovať?
Určite nebudeme vyberať ako v minulosti, keď si fanúšikovia pozreli štatistiky, načrtli svoju zostavu a tá bola takmer totožná s mužstvom, ktoré išlo na veľký turnaj. Vyberať budeme podľa viacerých kritérií, nebudú to len štatistiky. Skôr nás zaujíma, kto sa na akú pozíciu hodí, či je na ňu zvyknutý z klubu. Pri výbere pozorne sledujeme hráčov, každé striedanie. Fanúšik v nich možno nič nevidí, no keď sa na ne pozrie Craig Ramsay s tímom, odhalí, či sa nám daný hráč hodí do koncepcie alebo nie. Finálne rozhodnutie o nominácii bude na mne a Craigovi, poradné hlasy však majú všetci chalani. Stále diskutujeme, každý má svoj názor. Niekedy sú aj protichodné, no to je fajn.

Aký máte pocit pred olympiádou?
Budem rád, keď sa všetkým, ktorí na olympiádu pôjdeme, podarí odviesť maximum. Alebo sa k nemu aspoň priblížiť. Ak sa tak stane, budeme mať šancu byť príjemným prekvapením turnaja. Samozrejme, najšťastnejší budem, ak prekvapíme najviac a potešíme fanúšikov. Na druhej strane, nebudem sklamaný ani z výsledku, po ktorom sa zhodneme, že sme spravili krok dopredu a mužstvo ide správnym smerom. To je pre mňa oveľa dôležitejšie. Zlepšovať sa krok po kroku.

SLOVENSKÁ OLYMPIJSKÁ KOLEKCIA JE LADENÁ DO SIVÝCH, ČIERNYCH, BIELYCH A ČERVENÝCH ODTIEŇOV, DOPLNKOM DOMINUJÚ ČIČMIANSKE MOTÍVY

TAKTO PÔJDEME DO PJONGČANGU

V pondelok 20. novembra mala slovenská verejnosť možnosť spoznať oficiálne oblečenie našej olympijskej výpravy do Pjongčangu. Slovenský olympijský výbor ho 81 dní pred ZOH predviedol na Fashion Show v bratislavskom hoteli NH Gate One.

Módnu prehliadku, ktorú spestrilo spevácke vystúpenie Dary Rolins, sledovali zhruba dve stovky hostí a zástupcov médií. Juhokórejský veľvyslanec v SR **Taero Li** sa im na úvod prihovoril najprv lámanou slovenčinou, potom v angličtine vyjadril túžbu jeho vlasti na týchto hrách dokázať, že ZOH už nie sú spojené len s Európou či Severnou Amerikou, ale sú celosvetovou udalosťou, ktorá skutočne spojí celý svet. O slovenských prípravách na februárové ZOH zase hovorili prezident SOV **Anton Siekel** a designovaný šéf výpravy, športový riaditeľ SOV **Roman Buček.** Najväčšia pozornosť však patrila samotnej olympijskej kolekcii, predvádzanej modelmi a modelkami.

Oficiálnym dodávateľom olympijského oblečenia je už od roku 2015 britská spoločnosť **Regatta** – generálny partner SOV. Oblečenie od nej nesie obchodnú značku **Dare2b.** Zimná kolekcia oblečenia na ZOH v Pjongčangu bola vyberaná z prémiovej predajnej kolekcie jeseň/zima 2017 – 2018. Farebne je ladená do sivých, čiernych, bielych a červených odtieňov. Čičmiansky vzor je decentne zakomponovaný v potlači na niektorých artikloch.

Nosnými prvkami voľnočasovej kolekcie so značkou Dare2b je nástupový set, zložený zo zimnej vetrovky a otepľovačiek a slovenská výprava sa v nich predstaví na otváracom a záverečnom ceremoniáli. Bohatú kolekciu dotvárajú stredné vrstvy páperových vetroviek a štýlových čiernych búnd z neoprénu s imitáciami kože. Klasickými doplnkami kolekcie sú pohodlná tepláková súprava, tenšie zimné nohavice, trojset funkčných rolákov, termo bielizeň, tričko s krátkym rukávom, čiapka, rukavice a dva páry zimných topánok.

Jednotlivé súčasti olympijského oblečenia našej výpravy dodali aj ďalšie firmy. Kvalitná obuv pochádza z produkcie firmy **Gabor** – tradičného dodávateľa SOV. Topánky od Gabora nosia slovenskí olympionici už od OH 2000 v Sydney.

Veľmi viditeľné sú pletené výrobky od spoločnosti **SportCool** – svetre, vesty, čiapky, šály, rukavice, čiapky, čelenky a multifunkčné šály, ktorým dominuje obľúbený čičmiansky vzor. Všetky funkčné výrobky sú určené na športové aktivity, keďže sú vyrobené z materiálu priamo vyvinutého na tieto účely. V chladnom horskom prostredí Pjongčangu ich slovenskí olympionici určite ocenia. Čičmiansky ornament zdobia aj ponožky Šampiónky v troch farbách od dizajnérskej značky **Puojd.** Olympijskú kolekciu oblečenia dopĺňajú kompresné podkolienky s unikátnym národným dizajnom od športovej značky **Royal Bay.**

Batožinu do Pjongčangu si naši olympionici zabalia do kufrov, cestovných tašiek a ruksakov značky **Samsonite** od spoločnosti **Samdex.**

REGATTA PATRÍ K EURÓPSKYM I SVETOVÝM LÍDROM BIZNISU NA ZÁKLADE CELOSPOLOČENSKEJ ZODPOVEDNOSTI

REGATTA PROFESSIONAL SHOWROOM V CENTRÁLE FIRMY V BRITSKOM MANCHESTRI.

PRODUKCIA S OHĽADOM NA ĽUDSKÉ ZDRAVIE A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Britská spoločnosť Regatta s centrálou v Manchestri, vlastník značky Dare2b, je Generálnym partnerom Slovenského olympijského výboru a Slovenského olympijského tímu.

Regatta je rodinná firma, ale nie veľká korporácia. Preto okrem tvorby zisku majú pre ňu rovnako veľký význam aktivity pre tých, ktorí majú radi prírodu a často trávia voľný čas na horách, v lese či parku. Regatta si uvedomuje, že produkcia oblečenia najvyššej kvality má vplyv na naše životné prostredie. Preto zaviedla viacero opatrení na ochranu životného prostredia a podporu spoločenských aktivít. Môžete sa s nimi bližšie zoznámiť.

Prečo je Regatta všeobecne považovaná za top proekologickú outdoorovú firmu na svete?: Hlavným dôvodom je, že ako jediná nepoužíva pri výrobe produktov škodlivé chemické látky a ich zlúčeniny, napríklad PFOA. Všetky ostatné popredné značky, ako aj tie menej známe, používajú naďalej staré škodlivé chemické zlúčeniny, nehľadajúc nové alternatívy vo výrobe. Väčšina z nich deklaruje, že tieto chemické látky prestane používať do roku 2020. To znamená, že Regatta ako jediná firma na svete produkuje výrobky celkom zbavené rakovinotvorných zlúčenín, napríklad PFOA, ktorá sa klasifikuje ako „bežný organický prvok znečisťujúci životné prostredie“. PFOA – kyselina perfluóroktánová – sa používa pri výrobe odevov a produktov vyžadujúcich vodeodolné vlastnosti. Je to chemická zlúčenina, ťažko vyplaviteľná z ľudského organizmu a označovaná ako „potencionálne rakovinotvorná látka”. Nachádza sa na čiernej listine chemických produktov EU, ale zatiaľ nie zakázaných.

MAJITEĽ SPOLOČNOSTI REGATTA KEITH BLACK.

REGATTA A SLOVENSKÍ OLYMPIONICI

Regatta už od roku 2015 oblieka výpravy, vysielané Slovenským olympijským výborom, na všetky olympijské podujatia. Oblečenie so značkou Dare2b, čo je jedna z obchodných značiek Regatty, nosili Slováci na OH 2016 v Riu de Janeiro, na ZOH mládeže 2016 v Lillehammeri, na I. európskych hrách 2015 v Baku, aj na mládežníckych EYOF v lete aj v zime 2015 i 2017. Oblečenie so značkou Dare2b ponesie slovenská výprava aj na februárových zimných olympijských hrách v Pjongčangu.

Prečo Regatta ustúpila od používania PFOA, keď na ňu nikto nevyvíjal nátlak?: Preto, lebo ľudské zdravie a životné prostredie je pre spoločnosť dôležitejšie, ako tvorba čo najvyšších ziskov. Je samozrejmé, že vylúčenie PFOA a hľadanie alternatívy stálo nemalé finančné náklady, ale pretože Regatta je rodinná firma, a nie akciová spoločnosť, majiteľ môže prijímať rozhodnutia v súlade so svojím presvedčením, a nie pod nátlakom akcionárov alebo bánk.

Aké ekologické štandardy impementovala spoločnosť Regatta?: Všetci dodávatelia a výrobcovia spoločnosti musia prejsť verifikáciou certifikátov, spĺňajúcich monitorovanie odpadu a procesov výroby, čistenia odpadových vôd vo výrobe, likvidácie materiálov, ako aj vhodných pracovných podmienok pre svojich pracovníkov. Audit pravidelne realizujú špecializované firmy, alebo špecialisti Regatty. Spoločnosť kontroluje všetky prvky materiálov používaných pri výrobe, ako aj hotové materiály, pričom vyhodnocuje ich zhodu s parametrami určujúcimi hladinu toxicity a obsah zakázaných chemických zlúčenín.

Na čo slúži akcia „Vymeň staré za nové?: Outdoorové oblečenie a obuv, lyžiarsky alebo jednoducho športový odev, pochádzajú prevažne (niekedy výlučne) z ropných substrátov. Polyester, polyamid, pena do podrážok obuvi EVA, všetky membrány, atď. – to všetko sú sú substancie, ktoré môžu napáchať veľké škody, ak sa nebudú zodpovedne likvidovať. Ak skončia v smetiach ako bežný odpad, ich rozpad bude trvať stovky, ba aj tisícky rokov. Ak sa spália v domácej peci, znečistí sa ovzdušie a popol v ňom môže znečistiť aj pitnú vodu. V súvislosti s tým Regatta začala spolupracovať s firmou Remondis. Staré veci sa roztriedia na také, ktoré sa môžu recyklovať a na konečný odpad. Tie veci, z ktorých sa už nedá nič využiť, Remondis spáli vo svojej špeciálnej spaľovni, pričom športová obuv alebo oblečenie podlieha celkovej likvidácii bez emisie toxínov do povetria. Všetky polyesterové alebo polyamidové produkty sú pre takúto pec vysokoenergetickým palivom, pričom získaná tepelná energia sa mení na elektrickú energiu a teplo, ktoré zásobuje centrálne vykurovanie. Regatta začína takúto podpornú akciu s dodatkovým rabatom 30 percent, aby presvedčila zákazníkov, že takéto konanie je nielen ekologické, ale má význam aj veľkej výmeny. Zľavu bude zákazníkom poskytovať počas jedného mesiaca. Avšak po skončení akcie zostanú zberné koše v predajniach Regatta, pričom spoločnosť bude na vlastné náklady naďalej odvážať staré produkty na ekologickú likvidáciu, ak už nie je šanca ich ďalšej recyklácie.

Aké aktivity spoločensky prospešného charakteru realizuje Regatta vo svete?: Majiteľ spoločnosti Regatta Keith Black všemocne podporuje všetky prospešné aktivity, a tento tvorivý náboj vplýva na prácu celej firmy. Najväčšou iniciatívou, ktorú bezprostredne podporila Regatta Foundation, bola pomoc dedinke Batticaloa formou jej obnovy po vlnách cunami, ktoré zničili pobrežia v južnej Ázii, alebo obnova štvorposchodovej školy v Savare v Bangladéši. Spoločnosť realizuje aj množstvo lokálnych celospoločensky prospešných aktivít.

REGATTA V KOCKE

Regatta dnes patrí medzi najpopulárnejšie značky outdoorového oblečenia vo Veľkej Británii a rýchlo sa stáva poprednou značkou aj v celej Európe. Značka Regatta vznikla v roku 1981. Odvtedy poskytuje vysoko kvalitné a cenovo dostupné produkty pre celú rodinu.

Regatta ťaží z viac ako 80-ročných skúseností s výrobou kvalitných, vodeodolných membránových materiálov. Keith Black a jeho sestra Joanne na čele spoločnosti idú po stopách svojho otca a praotca, ktorí tiež vyrábali outdoorové oblečenie.

Dnes Regatta vyváža produkty do viac ako 55 krajín po celom svete. Sídla dcérskych spoločností sú vo Francúzsku, Belgicku, Írsku, Nemecku, Holandsku, Španielsku, Poľsku, Taliansku, Fínsku, Česku, Slovensku, Švédsku, Rusku a v Izraeli. Vo Veľkej Británii sa nachádza množstvo vzorkovní. V Ázii má Regatta dlhodobé vzťahy s najlepšími dodávateľmi a vlastné pobočky v čínskom Sia-mene a v bangladéšskej Dahke. Celá skupina zamestnáva viac než 1500 pracovníkov.

S továrňami v Ázii Regatta úzko spolupracuje a riadi sa prísnym etickým kódexom. Je hrdá na svoju reputáciu pre vynikajúce vzťahy na pracovisku. Mnohí pre Regattu pracujú už desaťročia a celá spoločnosť robí všetko pre to, aby sa k zákazníkom dostali kvalitné výrobky za prijateľné ceny.

Sídlo spoločnosti v Manchestri je domovom všetkých kľúčových oddelení, vrátane predaja, nákupu, dizajnu, marketingu, plánovania, dovozu, vývozu, účtovníctva, IT a ľudských zdrojov.

Spoločnosti Regatta bolo viackrát udelené ocenenie **„Queen Award for Enterprise: International Trade“.** V rokoch 2012, 2013, 2015 a 2016 bola Regatta zaradená medzi 200 najlepších britských spoločností s najrýchlejším medzinárodným rastom.

Regatta zahŕňa štyri značky: **Regatta Great Outdoors** (outdorové oblečenie, obuv, batohy a doplnky), **Regatta Professional** (pracovné a promo oblečenie), **Dare2b** (lyžovanie, cyklistika, horská cyklistika, outdoorové aktivity a terénny beh) a **Craghoppers** (celoročné oblečenie na cestovanie, tašky a doplnky).

Rady produktov Regatta sa delia na Adventure Tech, Outdoor Classics a Heritage&-Lifestyle tak, aby si každý zákazník mohol vybrať produkt podľa svojich potrieb. Vďaka širokej ponuke búnd, fleece mikín, softshellových búnd, tričiek, nohavíc, topánok, doplnkov a batohov pre mužov, ženy a deti dokáže Regatta pokryť potreby pre všetky outdoorové aktivity. Isotex, vodeodolný a vzdušný materiál s vodným stĺpcom do 20 000 mm, má až trojročnú záruku. Výroba topánok Regatta od začiatkov v roku 2005 zaznamenala obrovský rast.

Ročný obrat Regatty: viac ako 260 miliónov eur
Počet zamestnancov spolu: viac ako 1500
Export do zahraničia: tvorí viac ako 40% predaja
Počet zákazníkov: 4 500
Súčasná pozícia v Európe: číslo 3 v kvalite distribúcie
Kapacita skladu: 80 – 90 tisíc vyexpedovaných kusov na objednávkach denne
Počet prevádzok: vo Veľkej Británii viac ako 450 shop-in-shopov, 42 vlastných predajní a outletov, v zahraničí 150 shop-in-shopov, 12 outletov

DEVIATICH OSOBNOSTÍ NAŠICH ZIMNÝCH ŠPORTOV SME SA SPÝTALI NA ICH OČAKÁVANIA OD ZOH V PJONGČANGU

KAŽDÁ MEDAILA BY MALA CENU ZLATA

VERONIKA VELEZ ZUZULOVÁ

V dňoch, keď olympijský oheň pre ZOH 2018 v Pjongčangu začal putovať z Olympie do ich dejiska, oslovili sme deväť slovenských osobností zimných športov z nedávnej či dávnejšej minulosti s tromi otázkami:

1. Na čo v programe ZOH sa najviac tešíte?
2. Čo čakáte od členov našej výpravy?
3. Komu zo Slovákov najviac veríte, prípadne od koho čakáte medailu?

PyeongChang 2018

IVAN BÁTORY (42 rokov, beh na lyžiach, 5-krát na ZOH, najlepšie ôsmy):

1. Najviac ma zaujíma pochopiteľne beh na lyžiach, ale teším sa aj na biatlon a zjazdové lyžovanie či hokej. Všetky športy v programe ZOH ma ako fanúšika priťahujú. Ak mi to pracovné povinnosti dovolia, rád si olympijské súťaže pozriem v televízii.

2. S aktívnou činnosťou som skončil rok po ZOH 2010 vo Vancouvri, čo je už dosť dávno, preto mnohých súčasných športovcov po menách ani nepoznám. Z roka na rok je ťažšie uspieť. Okrem toho, v športe sa môže stať všeličo – zranenie, choroba, zlé načasovanie formy. Ťažko byť prorokom.

3. Z našej výpravy najviac verím biatlonistke Nasti Kuzminovej. Ona už olympijské medaily získala, takže vie, aké to je. Verím, že sa opäť dokáže na olympiádu dobre pripraviť. Ďalšieho kandidáta na medailu v tejto chvíli nevidím.

JÁN FILC (64 rokov, ľadový hokej, 2x na ZOH ako tréner, najlepšie štvrtý):

1. Teším sa na všetky športy, špeciálne na tie, ktoré mimo olympiády nepozerám. Napríklad šorttrek, boby či sánkovanie. To sú športy, ktoré sa vďaka olympiáde zviditeľňujú. Mnohí diváci ich čaro objavia práve počas nej. A samozrejme budem zvedavý aj na hokej, ktorý bude bez hráčov zo zámorskej NHL.

2. V prvom rade musím povedať, že od našej výpravy očakávam zviditeľnenie zimných športov, najmä tých menších. Želám si, aby ich zástupcovia ukázali, že aj oni patria do olympijskej rodiny. Lebo podľa zastúpenia vo výkonnom výbore SOV nie som o tom presvedčený. Mám pocit, že malé zimné športy u nás čoraz viac ustupujú do úzadia. Nechcem byť zlým prorokom, ale obávam sa, že keď tento trend nezastavíme, tak sa postupne vytratia, zaniknú. To by bolo zlé najmä pre tie ďalšie olympiády.

3. Najväčšiu šancu na medailu z našej výpravy má Petra Vlhová, ktorá je

veľkým prísľubom nášho športu. Má aj na stupeň víťaziek. Škoda, že Veronika Velez Zuzulová má pred ZOH taký veľký tréningový výpadok. Neviem, či olympiádu vôbec stihne. Predpokladám však, že slovenskí lyžiari sa môžu presadiť v točivých disciplínach. Medzi možných adeptov na medailu zaraďujem aj Nasťu Kuzminovú, hoci čas uteká a roky pribúdajú aj jej. Je to však skúsená pretekárka, ktorá sa dokáže na veľké preteky veľmi dobre pripraviť. Môže jej to opäť vyjsť. Dobrý výsledok čakám aj od bežkyne Aleny Procházkovej v šprinte. Ak bude zdravá, môže prekvapiť.

JANA GANTNEROVÁ-ŠOLTÝSOVÁ (58 rokov, zjazdové lyžovanie, 3-krát na ZOH, najlepšie piata, v Soči 2014 viedla slovenskú výpravu):

1. Teším sa najmä na súťaže v alpskom lyžovaní. Bude to sviatok nášho športu. Je mi ľúto, že mnohí kvalitní zjazdári budú pre zranenia absentovať. Zranenia, ktoré k športu patria, naše súťaže dosť ovplyvňujú. Pred touto olympiádou sme to pocítili aj my. Teším sa aj na súťaže v krasokorčuľovaní a s veľkým očakávaním budem sledovať hokejový turnaj bez hráčov NHL. Bude to určite zaujímavé, hoci absencia zámorských hráčov hokej na ZOH dosť ovplyvní.

2. Pre každého športovca je olympiáda vrcholom snaženia. Preto držím palce každému, kto bude reprezentovať Slovensko. Každému z nich sa v Kórei splní veľký športový sen. Bude to veľká česť a zároveň odmena za drinu, ktorú počas prípravy na toto top podujatie podstúpili. Preto sa teším z každého nového slovenského olympionika.

3. Nasťa Kuzminová by mohla mať medailu z tretej olympiády. Už dvakrát sa na ZOH dokázala veľmi kvalitne pripraviť. Navyše, biatlonisti môžu prekvapiť aj v mix štafete. A bola by som zlá lyžiarka, keby som neverila Peti Vlhovej, ktorá už krst na veľkých pretekoch má úspešne za sebou. Dokázala sa presadiť na majstrovstvách sveta, preto verím, že môže dosiahnuť dobrý výsledok aj na olympiáde. Od MS išla mentálne i výkonom veľmi hore. Strieborná medaila v súťaži tímov jej výrazne pomohla. Veľmi ma mrzí, že Veronika Velez Zuzulová sa pred sezónou zranila a jej návrat je otázny. S ňou by sme boli ešte silnejší. Mám však pocit, že naši lyžiari môžu byť opäť úspešní ako tím.

AGNESA BUŘILOVÁ (74 rokov, krasokorčuľovanie, 1-krát na ZOH ako športovkyňa, ako trénerka priviedla Sabovčíka k bronzu v Sarajeve 1984):

1. Samozrejme najviac na krasokorčuľovanie. V televízii rada pozerám aj biatlon a lyžovanie, najmä zjazdové. Ale samozrejme sa teším na všetky súťaže, v ktorých budú Slováci. Budem všetkým našim držať palce.

2. Viem, že máme veľmi šikovné zjazdárky – Petru Vlhovú a Veroniku Velez Zuzulovú. Neviem, či sa po zranení do olympiády dokáže zdravotne dať dokopy. Dobré sú aj naše biatlonistky.

3. Najviac držím palce Petre Vlhovej a jej aj najviac verím, že by mohla získať medailu. V minulej sezóne dosiahla niekoľko pekných výsledkov. Aby som nezabudla, ešte máme aj biatlonistku Nasťu Kuzminovú. Ak bude zdravá, tiež má šancu na medailu. Na nej si cením najmä to, že sa vie dostať do formy v pravý čas. Už to viackrát dokázala.

MÁRIA JASENČÁKOVÁ (60 rokov, sánkovanie, 5-krát na ZOH, najlepšie deviata):

1. Teším sa najmä na súťaže sánkarských štafiet, ktoré budú na ZOH druhý raz v histórii. Veľmi rada mám zjazdové lyžovanie, rada si pozriem aj biatlon alebo hokej. A tiež súťaže, v ktorých budeme mať nejaké „horúce železko v ohni“. Budem silno držať palce, aby to „železko“ urobilo čo najlepší výsledok.

2. Toto je jedna z otázok, ktorú my športovci nemáme radi. Neradi dopredu hovoríme o ambíciách a očakávaniach. Verím však, že všetci, ktorí sa dostanú na olympiádu, urobia všetko pre to, aby na vysokej úrovni reprezentovali Slovensko.

3. Najviac verím Petre Vlhovej, ktorá už v predchádzajúcej sezóne dosiahla niekoľko pekných výsledkov. Ona je tým „železkom v ohni“. Škoda, že sa zranila Veronika Velez Zuzulová. Tá by si tiež zaslúžila medailu. A veľmi želám úspech našim Tatrancom – bratom Žampovcom. Žiaľ, naši sánkari nemajú na veľkej súťaži šancu na výraznejší úspech. Úspešná však môže byť Nasťa Kuzminová, hoci vlani o nej nebolo príliš počuť. U nej si najviac cením to, že sa vie na olympiádu dobre pripraviť. Vie si správne a presne načasovať formu.

PETER JURKO (50 rokov, zjazdové lyžovanie, 2-krát na ZOH, najlepšie piaty):

1. Veľmi rád si samozrejme pozriem zjazdové lyžovanie a som zvedavý na úroveň súťaží v ňom. Takisto ma bude zaujímať aj biatlon a hokej. Skoky na lyžiach nesledujem, lebo už dlhšie nemáme skokana, ktorý by mohol štartovať na ZOH.

2. Je samozrejmé, že by som viacerým želal medailu. Bolo by to krásne, keby domov nejakú priviezli. Každá medaila by vzhľadom na podmienky, v ktorých niektoré zimné športy na Slovensku už dlhšie obdobie fungujú, mala pre nás cenu zlata.

3. Predovšetkým naším zjazdárkam – Petre Vlhovej a Veronike Velez Zuzulovej. Škoda, že Veronika sa v príprave

na zimu zranila. Bolo by krásne, keby sa baby presadili. Veď od roku 1984, od čias Olgy Charvátovej, sme sa netešili z medaily. Už je to veľmi dlho. Veľmi by som si želal, aby konečne aj niekto zo slovenských lyžiarov priniesol domov olympijský kov. Taký úspech by okamžite išiel do sveta.

ANASTASIA KUZMINOVA

RADOSLAV ŽIDEK (36 rokov, snoubording, 1-krát na ZOH, striebro v snoubordkrose v Turíne 2006):

1. Samozrejme, že najviac sa teším na snoubordkros.

2. Tí, ktorí budú štartovať na olympiáde, poriadne v príprave „makali" a určite sú talentovaní, keď sa na ňu dostanú. Držím im palce, aby sa presadili v dnešnej konkurencii. Zaslúžia si to. Veľmi by ma potešilo, keby sa im v Pjongčangu darilo.

3. Najviac verím snoubordistke Klaudii Medlovej, ktorá je veľmi dobrá. Mohla by z Pjongčangu priniesť nejakú „placku". Veľa čakám aj od našich zjazdárok. Škoda, že Veronika Velez Zuzulová je zatiaľ mimo. Dúfam, že do olympiády sa dá dokopy. Zaslúžila by si medailu. Za všetko, čo doteraz dokázala. Veľká bojovníčka Petra Vlhová každý rok výkonnostne stúpa a tiež má na medailu. A potom sú tu aj biatlonistky, ktoré sú tiež veľmi dobré. Aj ony môžu útočiť na medailu.

PAVOL HURAJT (39 rokov, biatlon, 3x na ZOH, najlepšie bronzový vo Vancouvri 2010)

1. Teším sa na všetky olympijské súťaže a ešte viac, že ich budem môcť vidieť naživo, keďže SOV ma vybral do úlohy nášho olympijského ambasádora. Chystám sa navštíviť najmä súťaže so Slovákmi a verím, že naši budú úspešní.

2. Očakávam predovšetkým dôkazy, že sa na ZOH veľmi zodpovedne pripravili. Verím, že všetci nominovaní odvedú stopercentný a koncentrovaný výkon a budú bojovať s veľkým odhodlaním. Úspech v takej silnej konkurencii sa skladá z detailov. Preto, aby nás niekto v Pjongčangu potešil medailou, detaily musia do seba presne zapadnúť. Nebol by som rád, keby som čítal, že naši boli na ZOH iba na výlete.

3. Seriály Svetového pohára sa rozbehli iba nedávno. Ak sa v nich naši pretekári presadia v mimoriadne silnej konkurencii, budú mať veľkú šancu aj na olympiáde. V pretekoch SP totiž môže z jednej krajiny súťažiť viac športovcov ako na ZOH. Palce budem držať všetkým našim esám, ale cesta na pódium je veľmi ťažká. Tam sa dostanú iba najlepší z najlepších. Verím, že takých budeme mať.

ĽUBOMÍR VIŠŇOVSKÝ (41 rokov, ľadový hokej, 4-krát na ZOH, najlepšie štvrtý):

1. Pochopiteľne najviac ma zaujíma hokej. V Pjongčangu po dlhých rokoch nebudú na turnaji hráči z NHL. Bude zaujímavé sledovať, s akým mužstvom prídu Švédi a Fíni, aj Kanaďania a Američania. Som zvedavý, čo dokážu na olympiáde hráči prakticky iba z európskych ligových súťaží.

2. Každý športovec má svoj cieľ. Všetkým našim držím palce, aby si ho na olympiáde dokázali naplniť. A nemusí to byť vždy iba medaila. Samozrejme, že fanúšikovia čakajú najmä medaily, lenže v športe to nie je také jednoduché. My sme k nej mali veľmi blízko vo Vancouvri 2010. Už sme ju takmer držali v hrsti... Žiaľ, Fíni nám ju vyfúkli. Bolo to veľké sklamanie. Na vlastnej koži sme sa presvedčili, že vybojovať si olympijský kov je veľmi ťažké. Preto si vážim každého športovca, ktorý to v živote dokázal. Každá medaila z Pjongčangu by bola pre nás zlatá. Aj bronzová.

3. Nasťa Kuzminová má medaily z dvoch olympiád, mohla by mať aj z tretej. Potom vidím naše zjazdárky – Petru Vlhová a Veroniku Velez Zuzulovú. Tá sa však zranila a ktovie, či sa do olympiády dá zdravotne dokopy.

NASŤA KUZMINOVÁ MÁ MEDAILY Z DVOCH OLYMPIÁD, MOHLA BY MAŤ AJ Z TRETEJ.

TOYOTA
C-HR
BUDÚCNOSŤ
JE TERAZ
TOYOTA
VŽDY
LEPŠIA CESTA
Financovania s 0% úrokom
Už od 199 € mesačne
Kombinovaná spotreba: 3,8 – 6,3 l/100 km, emisie CO_2: 86 - 144 g/km. Údaje o spotrebe pohonných látok a o emisiách CO_2 zodpovedajú záverom meraní podľa príslušných smerníc a nariadení EÚ alebo predpisov EHK. Ponuka platí pre podnikateľské subjekty.
TOYOTA
HYBRID

TUCET **OTÁZOK A PREDPOVEDÍ**
PRED ZOH 2018

ČO SA STANE V PJONGČANGU?

PREKONÁ MARIT MARIT BJÖRGENOVÁ V POČTE ZÍSKANÝCH MEDAILÍ NA ZOH OLEHO EINARA BJÖRNDALENA?

Šestnásť februárových olympijských dní v Pjongčangu dá odpovede na veľa otázok. Niektoré sme sa aj s pomocou odporúčaní zahraničných štúdií a textov pokúšali predpovedať so značným časovým predstihom. Našu prognózu berte bez záruky – tým viac, že v čase uzávierky bol neznámy osud ruských olympionikov v Pjongčangu...

1. OTÁZKA: ZMENÍ SA ČELO HISTORICKEJ TABUĽKY NAJÚSPEŠNEJŠÍCH NA ZOH?

Prvé tri priečky v historickej medailovej bilancii jednotlivcov na ZOH patria skvelým nórskym športovcom, z ktorých dvaja sú stále aktívni – líder historického rebríčka, 43-ročný biatlonista **Ole Einar Björndalen** (medailová bilancia 8-4-1) a momentálne tretia, 37-ročná bežkyňa na lyžiach **Marit Björgenová** (so sumárom 6-3-1 je najdekorovanejšia žena v histórii ZOH). Predstihnúť oboch však v Pjongčangu teoreticky môže ruský rýchlokorčuliar na krátkej dráhe, 32-ročný **Viktor An** – s bilanciou 6-0-2 aktuálne piaty. Paradoxne, ten bude štartovať vo svojej pôvodnej vlasti...

Obaja nórski velikáni už chceli dávnejšie končiť. Björndalen uvažoval o rozlúčke po majstrovstvách sveta 2016 v Osle, Björgenová zasa počas zimy 2015/16, ktorú vynechala pre narodenie syna Mariusa. Napokon sa ich pozornosť sústredí až do Pjongčangu, kde by chceli zopakovať úspechy zo Soči 2014.

Björndalen odchádzal z Ruska s dvoma zlatými medailami. Odvtedy však za súpermi už zaostáva. Na svetovom šampionáte 2017 získal iba jeden bronz v stíhacích pretekoch. Björgenová na rozdiel od neho dominuje aj po návrate po materskej dovolenke. Na MS 2017 v Lahti bola so štyrmi zlatými medailami najúspešnejšia. Ak by to zopakovala v Pjongčangu, dostala by sa na čelo historického rebríčka. „Prekonať Oleho nie je môj cieľ, ale je to sen. Bolo by super, ak by sa mi to podarilo," hovorí.

Šancu dostať sa na čelo historickej medailovej bilancie však má aj ruský rýchlokorčuliar na krátkej dráhe An. Rodáka z Kórejskej republiky čaká v Pjongčangu pravdepodobne veľký piskot. An získal prvé štyri medaily ešte ako Ahn Hjun-su vo farbách rodnej krajiny v roku 2006 v Turíne (3-0-1), ďalšie štyri (opäť 3-0-1) si však vybojoval v Soči 2014 už ako Rus, keďže po problémoch s kvalifikáciou do Vancouvru 2010 zmenil krajinu a občianstvo. Dnes sa pripravuje na svoje pravdepodobne posledné hry. „Reakcie divákov asi nebudú veľmi priateľské. Momentálne sa nimi nezaťažujem. Nepríjemné reakcie počúvam, odkedy som získal ruský pas," priznáva An.

➔ **NAŠA PREDPOVEĎ: Björgenová** si vybojuje v Pjongčangu štyri zlaté medaily a posunie sa na prvé miesto historickej bilancie. **Björndalen** sa dostane na pódium len s nórskou mužskou štafetou, blízko k medaile bude v rýchlostných pretekoch na 10 km. An vyhrá na 1500 m, v štafetách skončí s ruským tímom mimo medailových priečok.

VIKTOR AN

ZÍSKA KANADA ZLATÝ HETRIK NA ZOH?

2. OTÁZKA: VYHRAJÚ KANADSKÍ HOKEJISTI TRETÍ RAZ ZA SEBOU?

Sidney Crosby pomohol Kanade k zlatým olympijským medailám v hokejovom turnaji vo Vancouveri 2010 i Soči 2014. Namiesto snahy o zlatý hetrik v Pjongčangu však vo februári bude naháňať puky v zámorskej NHL. Olympijský turnaj v hokeji bez hráčov z NHL nemá favorita, ale **Kanaďania** túžia po treťom zlate za sebou.

Naposledy sa zámorský výber objavil bez hráčov z profesionálnej súťaže pod piatimi kruhmi v Lillehammeri 1994. Viedol ho Tom Renney, pod jeho vedením sa mužstvo dostalo do finále, v ktorom z jeho zverencov žiarili najmä Paul Kariya a brankár Corey Hirsch. Zatienil ich však Švéd Peter Forsberg, ktorý rozhodol olympijské finále. Všetci traja si výkonmi v Nórsku definitívne otvorili cestu do NHL. Dnes je Renney prezident kanadskej hokejovej federácie Hockey Canada a rozmýšľa, ako vytvoriť mužstvo, ktoré by nadviazalo na úspechy svojich predchodcov s oveľa silnejšími kádrami. „Aj bez hráčov z NHL sme boli v 80. a 90. rokoch dobrí, na ZOH 1992 i 1994 sme získali striebro, len milimetre či sekundy nás delili od zlata. Prečo by sme to nemohli zopakovať aj teraz a mať ešte krajší záver turnaja?“ pýta sa Renney.

Pred rokmi mal k dispozícii mužstvo, ktoré absolvovalo polročnú centralizovanú prípravu v Calgary. Tentoraz Kanaďania z finančných dôvodov od spoločných tréningov upustili. Bývalý brankár, dnes generálny manažér výberu Kanady Sean Burke však cestuje po Európe i štadiónoch AHL a zisťuje poznatky o adeptoch na reprezentačný dres. Kanadská reprezentácia už absolvovala letný kemp v Rusku a odohrala pred začiatkom sezóny dva turnaje, ďalšie dva zasa počas ročníka.

Neúčasť najlepších zámorských hráčov znamená, že favoritmi turnaja budú skôr európske výbery, predovšetkým **Rusi** a **Švédi.** Najmä „zborná“ Ruska túži po úspechu, veď na olympijskom turnaji triumfovala naposledy v roku 1992 ešte pod hlavičkou Spoločenstva nezávislých štátov. Rusi môžu postaviť silné mužstvo, viaceré hviezdy na čele s Iľjom Kovaľčukom či Pavlom Daciukom hrajú v Kontinentálnej hokejovej lige (KHL). „Hokejový olympijský turnaj je náročný. V úvode síce máte nárok na chybu, ale vo vyraďovacej časti už nie. Uspeje len psychicky najlepšie odolný tím. Budeme stopercentne pripravení aj z tejto stránky,“ vyhlásil tréner „zbornej“ Oleg Znarok.

NAŠA PREDPOVEĎ: Kanada sa síce dostane do semifinále, ale mužstvo bez hviezd v záverečných dvoch súbojoch už nebude stačiť na európske výbery. Prejaví sa predovšetkým kvalita severského a ruského hokeja. Vo finále sa stretnú Rusko a Švédsko, ktoré budú mať v Pjongčangu najkvalitnejšie tímy. V boji o zlato uspejú aj vďaka ostrieľaným harcovníkom z náročných bojov z Kontinentálnej hokejovej ligy Rusi.

3. OTÁZKA: BUDÚ VONNOVÁ A SHIFFRINOVÁ DOMINOVAŤ AJ V PJONGČANGU?

Dve Američanky sú najvýraznejšie osobnosti súčasného ženského alpského lyžovania. Tridsaťdvaročná veteránka bielych svahov a superstar klzavých disciplín **Lindsey Vonnová** si vybojovala vo Vancouvri 2010 dve medaily, ale pre zranenie kolena nemohla súťažiť v Soči 2014. Počas poslednej zimy sa dokázala vystrábiť z vážnych zdravotných problémov, dlhšie ju trápili kolená, neskôr pravá ruka a napokon sa priotrávila jedlom. Teraz už pomaly atakuje rekord Ingemara Stenmarka v počte prvenstiev vo Svetovom pohári (86). Pred štartom sezóny ich mala na konte 77. „Stenmarkovo maximum a ďalšie olympijské zlato sú moje ciele do ďalšej časti kariéry. Ak v Pjongčangu získam aspoň jedno, bolo by to skvelé. Najdôležitejšia úloha na celé nadchádzajúce obdobie je zostať zdravá,“ vyhlásila žena, ktorú organizátori ZOH 2018 vybrali za medzinárodnú ambasádorku podujatia.

O desať rokov mladšia **Mikaela Shiffrinová** získala v minulej zime svoj prvý veľký glóbus v kariére. Medzi slalomovými bránkami dominovala už štyri sezóny a pokúsi sa obhájiť zlato zo Soči. Pridať môže aj ďalšie v obrovskom slalome i superkombinácii. Po prvom olympijskom triumfe vyhlásila, že v Pjongčangu chce vyhrať päťkrát. Neskôr tieto tvrdenia korigovala, ale začala jazdiť už aj klzavé disciplíny a v ideálnych podmienkach vie v nich prekvapiť.

V slalome je suverénka, len občas sa ju podarí niektorej pretekárke zo svetovej špičky vrátane Veroniky Velez Zuzulovej či Petry Vlhovej zdolať. V Soči sa ako osemnásťročná stala najmladšia víťazka olympijského slalomu v histórii, v tejto disciplíne získala zlato aj na posledných troch majstrovstvách sveta. Existuje pre Mikaelu vôbec nejaký limit? „Nemám žiadne limity. Stále som motivovaná, chcem byť najlepšia, najsilnejšia a najvyrovnanejšia lyžiarka na svete. Kým taká

MIKAELA SHIFFRINOVÁ

nebudem, budem sa o to snažiť. V rýchlostných disciplínach mám veľké rezervy, ale možno príde deň, keď vyhrám aj zjazd."

➔ **NAŠA PREDPOVEĎ:** Vonnová síce bude mať počas sezóny zdravotné problémy, ale olympijský zjazd suverénne vyhrá. Shiffrinová bude v točivých disciplínach počas celej sezóny suverénna. V Pjongčangu síce vyhrá obrovský slalom, ale v slalome sa nevyhne chybe a minimálne jedna súperka bude mať lepší čas. Na stožiar najvyššie vystúpi slovenská vlajka.

4. OTÁZKA: **ZOPAKUJE BIATLONISTKA DAHLMEIEROVÁ TRIUMFÁLNE MS V HOCHFILZENE?**

Nemka **Laura Dahlmeierová** získala na svetovom šampionáte 2017 v rakúskom Hochfilzene päť zlatých a jednu striebornú medailu. V Pjongčangu sa chystá tento husársky kúsok zopakovať. Šesť cenných kovov ešte na jedných ZOH nezískal nik. V prospech Dahlmeierovej hovorí jej forma zo záveru minulej sezóny i výkony nielen z MS, ale aj z predolympijskej generálky v Pjongčangu, kde vyhrala rýchlostné i stíhacie preteky. Profily tratí v biatlonovom centre Alpensia jej sedia.

➔ **NAŠA PREDPOVEĎ:** Zlatý medailový zásah ako v Hochfilzene bude pre Dalhmeierovú privysoký cieľ. Od príchodu do Pjongčangu bude čeliť veľkému tlaku. Psychicky je síce silná a odolná, ale podobný nápor ešte nepozná. Hochfilzen sa nebude opakovať.

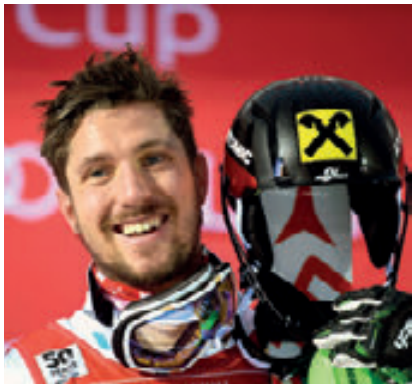

MARCEL HIRSCHER

5. OTÁZKA: **DOČKÁ SA HIRSCHER KONEČNE OLYMPIJSKÉHO ZLATA?**

Marcel Hirscher je prvý lyžiar, ktorý vyhral šesťkrát celkové hodnotenie Svetového pohára, navyše bez prerušenia. Vo Svetovom pohári alebo na majstrovstvách sveta už triumfoval s výnimkou zjazdu v každej disciplíne, ale, paradoxne, ešte nikdy nezískal olympijské zlato. V zbierke má len slalomové striebro zo Soči. V Pjongčangu bude mať 28-ročný šesťnásobný svetový šampión pravdepodobne poslednú šancu napraviť to, keďže podľa vlastných slov už v roku 2022 nebude súťažne jazdiť.

➔ **NAŠA PREDPOVEĎ:** Hirscher využije svoju druhú olympijskú šancu stopercentne – uspeje nielen v slalome, ale aj v obrovskom slalome a s krajanmi aj v tímovej súťaži.

6. OTÁZKA: **ROZHODNE POULINOVÁ OPÄŤ OLYMPIJSKÉ FINÁLE HOKEJISTIEK?**

Dcéru zamestnancov nemocnice v Quebeku **Marie-Philip Poulinovú** označujú za Crosbyho v sukni. V olympijskom finále vo Vancouvri 2010 rozhodla dvoma gólmi o výhre Kanady nad USA 2:0, o štyri roky neskôr v Soči najskôr v 60. min proti rovnakým súperkám vyrovnávala na 2:2 a potom v predĺžení rozhodla o ďalšom kanadskom zlate. Kapitánka výberu krajiny javorového listu túži po zlatom hetriku, ale od Soči 2014 vyhrávali majstrovstvá sveta len reprezentantky USA.

➔ **NAŠA PREDPOVEĎ:** Američanky dominovali na šampionátoch aj pred ZOH 2010 a 2014, ale zo ZOH odchádzali strieborné. To sa zopakuje aj teraz. Kanaďanky si vybojujú prvenstvo – a rozhodujúci gól dá znovu Poulinová.

7. OTÁZKA: **STANE SA MARTIN FOURCADE NAJÚSPEŠNEJŠÍM BIATLONISTOM?**

Trojnásobný medailista zo Soči 2014 Francúz **Martin Fourcade** vyhral v predošlej sezóne 14 pretekov Svetového pohára. Na MS 2016 ho len 2,8 s delilo od štyroch individuálnych prvenstiev. Vlani na MS v Hochfilzene však mal problémy, vyhral „len" stíhacie preteky, ale najhoršie tam skončil piaty.

➔ **NAŠA PREDPOVEĎ:** V Pjongčangu bude Fourcade obhajovať prvenstvá v indivi-

LAURA DAHLMEIEROVÁ

MARTIN FOURCADE

SVEN KRAMER SI UŽ DRUHÝKRÁT DRÁHU NEPOMÝLI

JEVGENIJA MEDVEDEVOVÁ NENÁJDE PREMOŽITEĽKU

duálnych pretekoch na 20 km a stíhačke, čo sa mu aj podarí – a k tomu pridá ešte jedno zlato.

8. OTÁZKA: **VYROVNÁ SA TAKANAŠIOVÁ KONEČNE S TLAKOM VEĽKEJ SÚŤAŽE?**

Suverénka ženských skokov na lyžiach Japonka **Sara Takanašiová** vyhrala v posledných dvoch rokoch až 27 z 38 pretekov Svetového pohára, v ktorých štartovala. Vo vrcholných súťažiach sa však nevie presadiť. Na MS ešte nezískala individuálne zlato, na ZOH v Soči skončila nečakane až štvrtá.

NAŠA PREDPOVEĎ: Čierne miesto svojich štatistík chce Takanašiová vymaľovať v Pjongčangu, ale nepodarí sa jej to. Opäť zlyhá psychicky.

9. OTÁZKA: **NEPOMÝLI SI RÝCHLOKORČUĽIAR KRAMER DRÁHU?**

Holandský rýchlokorčuliar **Sven Kramer** je víťazný typ, ktorý neprehral v posledných piatich rokoch žiadne veľké preteky na 5000 m. Skvele jazdí aj dvojnásobnú trať, v predolympijskej sezóne však prvýkrát po ôsmich rokoch vyhral aj hodnotenie SP na 1500 m. V zbierke má už tri zlaté zo ZOH a 28 titulov majstra sveta. Pre mnohých je pamätný jeho omyl na ZOH 2010, keď si pomýlil dráhu a napriek tomu, že bol na 10 000 metrov o štyri sekundy rýchlejší ako jeho súperi, rozhodcovia ho museli diskvalifikovať.

NAŠA PREDPOVEĎ: V Pjongčangu Kramer vancouverskú chybu nezopakuje, už tretí raz suverénne ovládne 5000 m trať a prvýkrát v kariére uspeje aj na dvojnásobnej.

10. OTÁZKA: **ZOPAKUJE STOCH SVOJE ÚSPECHY ZO SOČI?**

V Soči 2014 vyhral Poliak **Kamil Stoch** na oboch mostíkoch v zelenej prilbe, ktorou si uctil príslušníkov poľských vzdušných síl. Neskôr išla jeho výkonnosť dole, na pretekoch sa trápil. V minulej sezóne však dal o sebe opäť vedieť, premiérovo vyhral Turné štyroch mostíkov a v januári triumfoval na štyroch súťažiach Svetového pohára za sebou.

NAŠA PREDPOVEĎ: Poliaci si od Stochových vystúpení na olympijských mostíkoch veľa sľubujú, zlaté double sa však už konať nebude.

11. OTÁZKA: **O KOĽKO BODOV VYHRÁ MEDVEDEVOVÁ?**

Od čias Kataríny Wittovej nik nedominovala na súťažiach krasokorčuliarok tak suverénne, ako Ruska **Jevgenija Medvedevová.** V predošlých dvoch sezónach vyhrala všetko. Ak nezíska v Pjongčangu zlato, bude to veľké prekvapenie. „O olympijských cieľoch nebudem hovoriť. Nechcem sa zbytočne stresovať. Chcem však predviesť svoje dve najlepšie jazdy," povedala pri nedávnej ďalšej návšteve Bratislavy.

NAŠA PREDPOVEĎ: Medvedevová vyhrá suverénne, strieborná medailistka za ňou zaostane o 20 bodov.

12. OTÁZKA: **ZÍSKA FERNANDEZ PRE ŠPANIELSKO TRETIU MEDAILU ZO ZOH?**

Len máloktorý španielsky športovec dokáže vytlačiť futbal z titulnej stránky denníka Marca. Majster sveta 2015 a 2016 **Javier Fernandez** pochádza z krajiny, v ktorej je minimum krasokorčuliarov i zimných štadiónov. O popularitu však súťaží s hviezdami Realu Madrid a po svojich úspechoch dostáva listy od kráľovskej rodiny.

NAŠA PREDPOVEĎ: Fernandez môže pre Španielsko získať len tretiu medailu zo ZOH v histórii a prvú od roku 1992, musí však posilniť svoju psychiku. Na MS 2017 voľnú jazdu nezvládol a skončil prvýkrát od roku 2012 mimo pódia.

TEXT: ĽUBOMÍR SOUČEK **FOTO:** PETER POSPÍŠIL, JÁN SÚKUP, JAKUB SÚKUP, ARCHÍV SOV A SOV – SOŠM

KRASOKORČULIAR ONDREJ NEPELA NA CESTE K HISTORICKEJ PRVEJ ZLATEJ MEDAILE SLOVÁKA ZO ZOH – V SAPPORE 1972.

PAMÄTNÉ ZÁPISY **NAŠICH ŠPORTOVCOV NA ZOH** OD GA-PA 1936 AŽ PO SOČI 2014

SLOVENSKÉ ZIMNÉ PÄŤKRUHOVÉ PRÍBEHY

Slovenskí športovci sú síce z historického pohľadu na zimných olympijských hrách (ZOH) výrazne menej úspešní, než na letných OH, ale mnohé ich päťkruhové príbehy sú pre nás pamätné. S výhľadom na februárové ZOH v Pjongčangu si niektoré pripomeňme.

HISTORICKÁ CHVÍĽA – PRVÝ SLOVÁK NA NAJVYŠŠOM STUPNI V HISTÓRII ZOH. KRASOKORČULIARSKY „KRÁĽ" ONDREJ NEPELA V SAPPORE 1972 V SPOLOČNOSTI STRIEBORNÉHO ČETVERUCHINA ZO ZSSR A BRONZOVÉHO FRANCÚZA PÉRU.

Zimné olympijské hry píšu svoju históriu od roku 1924, ale slovenskí športovci sa vo výprave Československej republiky (ČSR) prvý raz objavili až na IV. ZOH v roku 1936 vGarmich-Partenkirchene. Dovtedy však štartovali niektorí rodáci zo Slovenska vo výpravách Maďarska. Už na I. ZOH v Chamonix v roku 1924 súťažili traja rodáci zo Slovenska – združenári **István Déván a Béla Szepes** (pôvodným menom **Vojtech Strauch**) a bežec na lyžiach **Gyula Szepes** (pôvodným menom **Július Strauch**). Kuriozita: pôvodom Bratislavčan Déván ako vôbec prvý rodák zo Slovenska súťažil aj na letných OH – v atletike v Štokholme 1912, samozrejme, vo farbách Uhorska.

V ČS. ÉRE 16 MEDAILISTOV, ZLATÝ LEN NEPELA

V ére Česko-Slovenska získalo olympijské medaily až 16 slovenských športovcov – rovný tucet hokejistov, traja krasokorčuliari a jedna bežkyňa na lyžiach. Zlatou medailou sa však mohol pochváliť jediný z nich – bratislavský krasokorčuliar **Ondrej Nepela** v Sappore 1972. Pri debute v Innsbrucku 1964 bol vo veku 13 rokov najmladší aj najľahší účastník ZOH, v Grenobli 1968 skončil ôsmy a v Sappore 1972 vyhral... V povinných cvikoch (dnes sa už nejazdia) si tam utvoril obrovský náskok a napriek pádu vo voľnej jazde s prehľadom zdolal všetkých súperov na čele s Četveruchinom zo ZSSR.

Nepelu počas celej jeho kariéry trénovala **Hilda Múdra** pochádzajúca z Rakúska. Trojnásobný majster sveta (1971 – 1973) a päťnásobný majster Európy (1969 – 1973) bol v histórii zimných športov jediný Slovák, ktorý si dlhšie držal pozíciu svetovej jednotky. V roku 2000 ho in memoriam vyhlásili za Slovenského športovca storočia. Po skončení amatérskej kariéry Nepela dlho úspešne jazdil v ľadovej revue v zahraničí, potom sa v Nemecku venoval trénerskej práci. Žiaľ, dlho si na tomto svete nepožil. Vo februári 1989 zomrel vo veku len 38 rokov v nemeckom Mannheime.

BRANKÁRSKA LEGENDA DZURILLA

Medzi viacnásobných medailistov zo ZOH sa vo federálnej ére zaradili traja hokejisti. Najúspešnejší z nich obýval s Nepelom v Sappore spoločnú izbu v hotelovej dedine, takisto zomrel mladý (vo veku nedožitých 53 rokov) a takisto v Nemecku (v Düsseldorfe), kde trénersky pôsobil. Fenomenálny brankár čs. reprezentácie i bratislavského Slovana **Vladimír Dzurilla** (posmrtne vyhlásený za najlepšieho slovenského hokejistu 20. storočia) prispel k zisku až troch cenných kovov – striebra v Grenobli 1968 a bronzov v Innsbrucku 1964 i v Sappore 1972. Žiaril v Grenobli, kde nastúpil vo všetkých siedmich zápasoch, vrátane legendárneho proti ZSSR (5:4).

Dzurilla mohol mať aj štvrtú olympijskú medailu – z Innsbrucku 1976, do tímu ČSSR ho však vtedy nenominovali. O dva mesiace neskôr však prispel k titulu majstra sveta (prvý získal v roku 1972 a ďalší, celkove tretí, pridal v roku 1977) a na jeseň 1976 získal nesmrteľnú slávu výkonmi na I. ročníku Kanadského pohára, keď ho v prvom zápase ČSSR – Kanada neprekonala ani jedna z veľkých hviezd NHL...

Mimochodom, okrem jedného z dvojice trénerov **Jána Staršieho** (sám hral na ZOH 1960 v Squaw Valley) sa do Innsbrucku 1976 dostal zo slovenských hokejistov len **Pavol Svitana.** Pritom ten bol pôvodne len tretí, necestujúci brankár. Ale keď v tíme vypukla chrípková epidémia a navyše sa zranil druhý brankár Crha, dodatočne ho povolali do dejiska ZOH.

BRANKÁR VLADIMÍR DZURILLA ZÍSKAL TRI OLYMPIJSKÉ MEDAILY – A POKOJNE MOHOL MAŤ AJ ŠTVRTÚ...

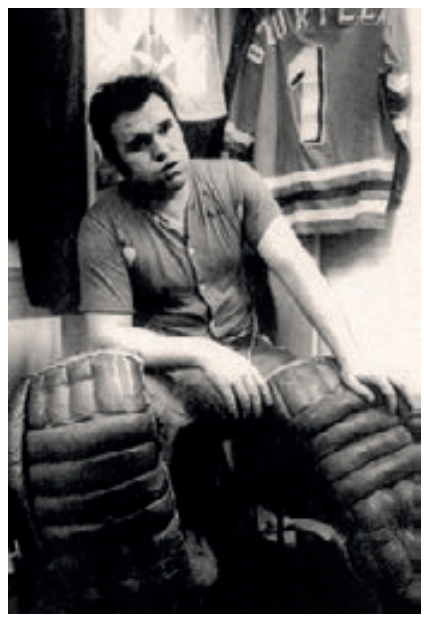

PRVÝ SLOVENSKÝ MEDAILISTA ZO ZOH, HOKEJISTA LADISLAV TROJÁK (VPRAVO), SPOLU S KANAĎANOM SLOVENSKÉHO PÔVODU MIKEOM BUCKNOM, TRÉNEROM STRIEBORNÉHO TÍMU ČSR V ST. MORITZI 1948.

MOMENTKA Z LEGENDÁRNEHO ZÁPASU ČSSR – ZSSR 5:4 NA ZOH 1968 V GRENOBLI. V ZÁVARE PRED DZURILLOVOU BRÁNKOU ZĽAVA SUCHÝ, NÁŠ KAPITÁN GOLONKA, STARŠINOV, JIŘÍK, V NAŠEJ BRÁNKE FIRSOV, V POZADÍ ROZHODCA DAHLBERG A MACHAČ.

V dvoch zápasoch sedel na striedačke pripravený nastúpiť. Ale keď potom jeho spoluhráčom vešali na krky strieborné medaily, naňho nevystala – pretože nebol v pôvodnej súpiske na turnaj... „De facto" teda olympijský medailista je (mal by byť), „de iure" však nie.

PRIEKOPNÍK TROJÁK

Celkom prvý slovenský medailista zo ZOH bol v St. Moritzi 1948 košický rodák **Ladislav Troják.** Hviezda pražského LTC debutovala pod piatimi kruhmi už v Ga-Pa 1936 – ako jeden z dvoch Slovákov v československej výprave, druhý bol bežec na lyžiach **Lukáš Michalák** (člen piatej štafety na 4x10 km a desiaty na 18 km). V Ga-Pa 22-ročný benjamínok štvrtého najlepšieho družstva Troják síce hral dobre, ale individuálne sa príliš nepresadil.

Po vynútenej olympijskej vojnovej prestávke o tucet rokov neskôr to už bol úplne iný príbeh. V tíme, ktorý viedol kanadský Slovák **Mike (Matej) Buckna** bol vo veku 34 rokov veteránom. Zahral si v prvom útoku s ostrostrelcami Stanislavom Konopáskom a Vladimírom Zábrodským. Obávaný útok nastrieľal spolu 38 gólov, z toho najlepší strelec turnaja Zábrodský rekordných 22 a Troják 5. Družstvo ČSR získalo striebro, keď pri rovnosti bodov podľahlo víťaznej Kanade len o skóre! Kanada mala skóre 69:5, ČSR 80:18, vzájomný zápas sa skončil 0:0.

Dvoma olympijskými medailami sa v československej ére mohli pochváliť dvaja hokejoví útočníci. Legendárny Bratislavčan **Jozef Golonka** prispel k bronzu v Innsbrucku 1964 a ako kapitán ho priviedol k striebru v Grenobli 1968.

NÁŠ ZIMNÝ OLYMPIJSKÝ PRIEKOPNÍK Z GA-PA 1936 – BEŽEC NA LYŽIACH LUKÁŠ MICHALÁK.

V Innsbrucku pri rovnosti bodov tímov na 2. – 4. mieste rozhodovalo o ich umiestení celkové skóre (Švédsko 47:16, ČSSR 38:19, Kanada 32:17).

V oboch turnajoch strelil Golonka po štyri góly, v Grenobli bol s 10 bodmi najproduktívnejší hráč nášho tímu a piaty celkove. V zápase proti „zbornej" ZSSR, ktorá od MS 1963 až po ZOH 1972 vyhrala všetky veľké svetové turnaje, mal slovanista veľký podiel na slávnom víťazstve 5:4. Svojím gólom, keď našiel štrbinku v Konovalenkovej bránke, zvyšoval na 4:2 a Jiříkovi potom prihral na piaty gól. Napriek tomu však náš tím zlato nezískal. Po prehre s Kanadou ho oň pripravila záverečná remíza so Švédskom. Golonka mal v závere na hokejke „zlatý" gól, ležiaceho brankára Holmqvista však neprehodil...

Striebro a bronz má v zbierke aj prešovský rodák **Igor Liba,** ktorý žiaril najviac počas pôsobenia vo VSŽ Košice. V Sarajeve 1984 exceloval v útoku spolu s centrom **Dáriusom Rusnákom** (ten bol s 9 bodmi za 4 góly a 5 asistencií ôsmy najproduktívnejší hráč turnaja) a s ďalším krídlom **Vincentom Lukáčom.** Táto trojica patrila

ĎALŠÍ EXCELENTNÝ ÚTOČNÍK DUŠAN PAŠEK, ČLEN STRIEBORNÉHO TÍMU V SARAJEVE 1984.

v tom období k najlepším útočným formáciám na svete. Každý z nej strelil po štyri góly. Družstvo ČSSR v Sarajeve vyhralo šesť zápasov za sebou, prehralo až vo finále so ZSSR (0:2). V tej sezóne Liba získal aj Zlatú hokejku pre najlepšieho hokejistu ČSSR. Na druhú medailu zo ZOH čakal až osem rokov. V Albertville 1992 už ako veterán prispel k zisku bronzu tímu ČSFR, ale pre zranenie odohral len štyri zápasy.

Spomedzi slovenských hokejistov sa okrem už menovaných z olympijských medailí radovali aj útočník **Dušan Pašek** (striebro v Sarajeve 1984), obrancovia **František Gregor** (bronz v Innsbrucku 1964), **Rudolf Tajcnár** (bronz v Sappore 1972, v tom roku sa stal aj majstrom sveta), **Róbert Švehla** a útočník **Peter Veselovský** (obaja bronz v Albertville 1992, Švehla potom na ZOH ako jediný z našich medailistov reprezentoval aj Slovensko). Bronz z Albertville má aj brankár **Jaromír Dragan,** ktorý však neodchytal ani minútu.

Hodno spomenúť, že na striebre v Grenobli 1968 aj na bronze v Sappore 1972 sa výdatne podieľal excelentný strelec z Moravy **Václav Nedomanský** (v druhom prípade s 9 bodmi za 6 gólov a 3 asistencie druhý najproduktívnejší hráč turnaja), v tom čase hviezda bratislavského Slovana. V Sappore sa na brankárskom poste na bronze podieľal Čech **Jiří Holeček,** ktorý v tom čase ešte hrával za VSŽ Košice. V bronzovom družstve v Innsbrucku 1964 zase hral takisto český rodák **Jaroslav Walter,** ktorý sa potom usadil na Slovensku, kde s veľkým úspechom pôsobil aj trénersky.

ĎALŠÍ MEDAILISTI: DIVÍN, SABOVČÍK I SEKAJOVÁ

V individuálnych športoch bolo medailí Slovákov na ZOH ako šafranu. Je pozoruhodné, že sa z nich tešili až traja bratislavskí krasokorčuliari. Nepelov učiteľ a vzor **Karol Divín** bol v hre o cenné kovy až na troch olympiádach. Budapeštiansky rodák, ktorý počas vrcholnej kariéry päť rokov trénoval v Bratislave pod vedením **Ivana Mauera,** skončil v Cortine d´Ampezzo 1956 piaty (bolo to prvé bodované umiestenie športovca zo Slovenska v individuálnej disciplíne v histórii ZOH), v Squaw Valley 1960 druhý a pri rozlúčke v Innsbrucku 1964 (kde Nepela debutoval) štvrtý.

LEGENDÁRNE SLOVENSKÉ ÚTOČNÉ TRIO VO FEDERÁLNEJ REPREZENTÁCII (ZĽAVA) IGOR LIBA, DÁRIUS RUSNÁK A VINCENT LUKÁČ. V SARAJEVE 1984 PRISPELI K STRIEBRU, V PRAHE 1985 (ODTIAĽ JE TÁTO FOTOGRAFIA) SA STALI MAJSTRAMI SVETA.

ROBUSTNÝ OBRANCA RUDOLF TAJCNÁR PRISPEL K BRONZU DRUŽSTVA ČSSR V SAPPORE 1972.

Heroický bol Divínov výkon v Squaw Valley. Dvojnásobný majster Európy z predchádzajúcich rokov si tri týždne pred ZOH natrhol bočný úpon stredného sedacieho svalu, keď po skončení tréningu predvádzal svoj veľký tromf – trojitého rittbergera pre televízny štáb, ktorý prišiel na filmovačku neskoro. Pre zranenie mohol trénovať len povinné cviky a vynechal európsky šampionát. Napriek hendikepu na ZOH povinné cviky vyhral – aj pred domácim topfavoritom Davidom Jenkinsom. Pred voľnou jazdou mu museli bolesti tlmiť obstrekom, ale podal nadľudský výkon. Hoci počas piatich minút jazdy čoraz viac trpel, s výnimkou trojitého rittbergera vyskákal všetky skoky, ktoré mal. Odrážal sa na ne iba z jednej nohy... Zdolal ho len Jenkins!

KRASOKORČULIAR KAROL DIVÍN, PO HEROICKOM VÝKONE STRIEBORNÝ V SQUAW VALLEY 1960.

PRVÁ PÄŤNÁSOBNÁ OLYMPIONIČKA V SLOVENSKEJ HISTÓRII, SÁNKARKA MÁRIA JASENČÁKOVÁ.

PO STRIEBRE DIVÍNA A ZLATE NEPELU SKOMPLETIZOVAL JOZEF SABOVČÍK BRONZOM V SARAJEVE 1984 OLYMPIJSKÚ MEDAILOVÚ ZBIERKU SLOVENSKÝCH KRASOKORČULIAROV.

SLOVÁCI S MEDAILAMI ZO ZOH

DVE ZLATÉ A STRIEBRO

ANASTASIA KUZMINOVÁ (biatlon), Vancouver 2010 (zlato na 7,5 km, striebro v stíhacích pretekoch na 10 km), Soči 2014 (zlato na 7,5 km)

ZLATO

ONDREJ NEPELA (krasokorčuľovanie), Sapporo 1972 (súťaž mužov)

STRIEBRO A DVA BRONZY

VLADIMÍR DZURILLA (ľadový hokej), Grenoble 1968 (striebro), Innsbruck 1964 (bronz), Sapporo 1972 (bronz)

STRIEBRO A BRONZ

JOZEF GOLONKA (ľadový hokej), Grenoble 1968: striebro, Innsbruck 1964: bronz
IGOR LIBA (ľadový hokej), Sarajevo 1984: striebro, Albertville 1992: bronz

STRIEBRO

LADISLAV TROJÁK (ľadový hokej), St. Moritz 1948
KAROL DIVÍN, krasokorčuľovanie, Squaw Valley 1960 (súťaž mužov)
GABRIELA SVOBODOVÁ-SEKAJOVÁ (beh na lyžiach), Sarajevo 1984 (štafeta na 4x5 km)
VINCENT LUKÁČ (ľadový hokej), Sarajevo 1984
DUŠAN PAŠEK (ľadový hokej), Sarajevo 1984
DÁRIUS RUSNÁK (ľadový hokej), Sarajevo 1984
RADOSLAV ŽIDEK (snoubording), Turín 2006 (snoubordkros)

BRONZ

FRANTIŠEK GREGOR (ľadový hokej), Innsbruck 1964
RUDOLF TAJCNÁR (ľadový hokej), Sapporo 1972
JOZEF SABOVČÍK (krasokorčuľovanie), Sarajevo 1984
ROBERT ŠVEHLA (ľadový hokej), Albertville 1992
PETER VESELOVSKÝ (ľadový hokej), Albertville 1992
JAROMÍR DRAGAN (ľadový hokej), Albertville 1992
PAVOL HURAJT (biatlon), Vancouver 2010 (15 km s hromadným štartom)

O 24 rokov neskôr v Sarajeve 1984 si bronz vyjazdil **Jozef Sabovčík.** Zverenec olympioničky z Innsbrucku 1964 **Agnesy Búřilovej** získal najcennejšiu medailu svojej kariéry vo veku len 20 rokov. Krasokorčuliar s vynikajúcimi skokanskými dispozíciami bol rok predtým na MS len šiesty, ale hoci ho pred ZOH trápili chronické bolesti kolien a ešte aj členok, vypol sa k veľkému výkonu. Na stupni víťazov stál spoločne so zlatým Hamiltonom z USA a strieborným Orserom z Kanady. Hoci v rokoch 1985 a 1986 sa Sabovčík stal majstrom Európy a hoci ako prvý na svete predviedol vydarený štvoritý skok – odpichnutý rittberger (medzinárodná federácia mu ho však neuznala), sarajevský bronz je jeho jedinou svetovou medailou.

V lyžovaní sme sa až dodnes mohli pochváliť jediným olympijským kovom. V Sarajeve 1984 sa oň zaslúžila bežkyňa pochádzajúca z Kremnice **Gabriela Svobodová, rodená Sekajová.** O desať rokov skôr prispela k bronzovej medaile štafety na 4x5 km z majstrovstiev sveta, ale vrcholu kariéry sa dočkala až tesne pred 31. narodeninami, keď štartovala na ZOH už tretí raz. Olympijskú štafetu v Sarajeve dobre rozbehla Švubová, veteránka Blanka Paulů ju potom vytiahla na druhé miesto. Svobodová-Sekajová klesla na štvrté miesto, ale s malým odstupom na striebornú priečku. Na ňu našu štafetu napokon vytiahla skvelým finišom Květa Jeriová.

SNOUBORDISTA RADOSLAV ŽIDEK NA CESTE K OLYMPIJSKÉMU STRIEBRU V TURÍNE 2006.

DVAJA BIATLONISTI S TROMI MEDAILAMI Z VANCOUVRU 2010 – BRONZOVÝ PAVOL HURAJT V SPOLOČNOSTI ZLATEJ A STRIEBORNEJ ANASTASTIE KUZMINOVEJ.

Mimochodom, Gabriela má ešte úspešnejšiu dcéru, ktorá reprezentuje Česko v biatlone. Gabriela Koukalová patrí k najväčším hviezdam svetového biatlonu.

ČO EŠTE HODNO SPOMENÚŤ Z ČESKOSLOVENSKEJ ÉRY

Za zaznamenanie z československej éry v individuálnych športoch stojí aj niečo iné, než len medaily. V zjazdovom lyžovaní boli našimi vrcholmi piate miesta **Janky Gantnerovej-Šoltýsovej** v zjazde v Sarajeve 1984 a **Petra Jurka** v kombinácii v Calgary 1988 (**Adrián Bíreš** v nej bol ôsmy), plus šieste miesto **Lucie Medzihradskej** v kombinácii v Calgary 1988. Lucia tam v zjazde siahala na medailu. Na poslednom medzičase bola štvrtá a mala najvyššiu rýchlosť, ale chyba na poslednom skoku ju odsunula až na 10. miesto.

V biatlone sa najviac blysol **Peter Zelinka,** šiesty na 10 km v Lake Placide 1980. O najlepší sánkarský výsledok sa deviatym miestom v Lake Placide postarala **Mária Jasenčáková.** Na rodáčke z Poprade je zaujímavé to, že ako vôbec prvá zo slovenských športovcov si pripísala až päť olympijských účastí – tri v čs. farbách

SPOMIENKA NA LILLEHAMERSKÚ SLOVENSKÚ OLYMPIJSKÚ PREMIÉRU V ROKU 1994 – NA HOKEJOVEJ ĽAVIČKE ZĽAVA OTO HAŠČÁK, KAPITÁN PETER ŠŤASTNÝ A TRÉNER JÚLIUS ŠUPLER.

ŽIGMUND PÁLFFY BOL NAJPRODUKTÍVNEJŠÍM HRÁČOM HOKEJOVÉHO TURNAJA V LILLEHAMMERI 1994.

(1980, 1984 a 1992) a dva v slovenských (1994 a 1998).

Účasť Slovákov vo výpravách ČSR (do ZOH 1960) či ČSSR bola na ZOH dlhý čas veľmi skromná. V Ga-Pa 1936 súťažili len dvaja Slováci, v St. Moritzi 1948 štyria (bežec na lyžiach **Štefan Kovalčík** bol najlepší člen ôsmej štafety), v Osle 1952 zase len dvaja (brankár **Jozef Záhorský** prispel k štvrtému miestu tímu hokejistov a Kovalčík si zopakoval štafetové umiestenie) a v Cortine d´Ampezzo 1956 traja, pričom brankár **Ján Jendek** bol členom piateho tímu hokejistov ČSR. V Squaw Valley 1960 sa počet Slovákov zvýšil na päť. Okrem strieborného Divína bolo vidno aj hokejistov – k ich štvrtému miestu prispeli **Ján Starší** (vlajkonosič na otváracom ceremoniáli) a **Jozef Golonka,** plus ako druhý tréner **Ladislav Horský.**

Vo výprave ČSSR na ZOH 1964 v Innsbrucku bol dovtedy najvyšší počet Slovákov – až desať a výpravu viedol Slovák **Ján Šedivý.** V Grenobli 1968 počet klesol na sedem, ale výpravu zase viedol Slovák – **Richard Nejezchleb.** V Sapporo 1972 platilo to isté – šesť športovcov a výpravu zase viedol Slovák – **Vladimír Černušák.** Zopakoval si to aj v Innsbrucku 1976, kde spomedzi šestice Slovákov dosiahla najlepšie individuálne výsledky zjazdárka **Dagmar Kuzmanová,** deviata v slalome aj v obrovskom slalome. Bežkyne na lyžiach **Anna Pasiarová** a **Gabriela Sekajová** boli členky šiestej štafety ČSSR.

V Lake Placide 1980 spomedzi ôsmich Slovákov vo výprave ČSSR vzbudzovalo najviac pozornosti bratské hokejové trio **Mariána, Petra a Antona Šťastných,** z ktorého dvaja mladší ešte toho leta emigrovali do Kanady. Napriek ich vysokej efektivite (Peter bol so 14 bodmi za 7 gólov a 7 asistencií druhý najproduktívnejší hráč turnaja, Marián s 5 gólmi a 6 asistenciami ôsmy) až piate miesto družstva znamenalo veľké sklamanie. Bežkyňa na lyžiach **Gabriela Svobodová-Sekajová** prispela k štvrtému miestu štafety.

Mimoriadne úspešné pre výpravu ČSSR, ale aj pre Slovákov bolo Sarajevo 1984. Nielenže tam štartovalo viac našincov ako kedykoľvek predtým (pätnásť), ale až šiesti sa tešili zo zisku medaily. Slovenský tréner zjazdárok **Pavel Šťastný** tam priviedol k historickému bronzu v zjazde Češku Olgu Charvátovú. Biatlonista **Peter Zelinka** prispel k 6. miestu štafety. V Calgary 1988 sa obrovského sklamania dožil tím hokejistov, ktorý so štyrmi Slovákmi dosiahol historicky najhoršie umiestenie – 6. miesto. **Dušan Pašek** sa však v tabuľke produktivity s 11 bodmi za 6 gólov

SLOVÁCI S NAJVYŠŠÍM POČTOM ÚČASTÍ NA ZOH

PÄŤ ÚČASTÍ

MÁRIA JASENČÁKOVÁ
(sánkovanie)
1980/84/92/94/98

IVAN BÁTORY
(beh na lyžiach)
1994/98/2002/06/10

MARTINA HALINÁROVÁ-SCHWARZBACHEROVÁ-JAŠICOVÁ (biatlon)
1994/98/2002/06/10

MARTIN BAJČIČÁK
(beh na lyžiach)
1998/2002/06/10/14

ŠTYRI ÚČASTI

ALŽBETA HAVRANČÍKOVÁ
(beh na lyžiach)
1988/92/94/98

SOŇA MIHOKOVÁ
(biatlon)
1994/98/2002/06

MIROSLAV ŠATAN
(ľadový hokej)
1994/2002/06/10

ĽUBOMÍR VIŠŇOVSKÝ
(ľadový hokej)
1998/2002/06/10

MILAN JAGNEŠÁK
(boby)
2002/06/10/14

MARIÁN HOSSA
(ľadový hokej)
2002/06/10/14

V Pjongčangu si v prípade štartu štvrtú olympijskú účasť pripíšu zjazdárka Veronika Velez Zuzulová a v sérii bežkyňa na lyžiach Alena Procházková a sánkar Jozef Ninis.

a 5 asistencií delil o štvrté miesto. Šieste skončilo aj družstvo v severskej kombinácii, k čomu zo Slovákov prispeli **Ján Klimko** a **Ladislav Patráš.** Tri Slovenky – **Ľubomíra Balážová, Alžbeta Havrančíková a Viera Klimková** – boli členky bežeckej štafety na 7. mieste.

Pri poslednom spoločnom štarte čs. výpravy na ZOH 1992 v Albertville (vtedy už spoločný štát mal skratku ČSFR) štartovalo 14 Slovákov, z ktorých sa štyria tešili z hokejového bronzu. V bronzovom družstve skokanov na lyžiach, ktoré trénersky viedol Slovák **Ján Tánczoš,** boli aj českí príslušníci ASVŠ Dukla Banská Bystrica Jiří Parma (okrem toho piaty v skokoch z veľkého a desiaty zo stredného mostíka) a František Jež. K 6. miestu bežeckej štafety prispeli **Ľubomíra Balážová** a **Alžbeta Havrančíková.** Šieste skončilo aj družstvo v severskej kombinácii, v ktorom bol **Jozef Kovařík.** Zjazdárka **Lucia Medzihradská** bola v alpskej kombinácii ôsma. Výpravu viedol Slovák **Pavol Glesk.**

V SLOVENSKEJ ÉRE KRÁĽOVNOU KUZMINOVÁ

V ére Slovenska získali cenné kovy na ZOH len traja športovci. Našou suverénnou slovenskou zimnou kráľovnou je biatlonistka **Anastasia Kuzminová.** Rodáčka z ruského Ťumena s dievčenským menom Šipulinová (jeho slávu dnes v biatlone v ruských farbách úspešne šíri jej brat Anton) na Slovensko prišla v roku 2008 za svojím manželom Danielom, ktorý je dodnes jej bežeckým trénerom. Už v roku 2009 sa ako Slovenka blysla striebrom na majstrovstvách sveta v Pjongčangu a skvele zažiarila na ZOH 2010 vo Vancouvri. Vyhrala úvodné preteky na 7,5 km, v nasledujúcej stíhačke na 10 km pridala striebro. Razom z nej bola naša najúspešnejšia zimná olympionička v histórii! Navyše na 12,5 km s hromadným štartom skončila ôsma.

Veľkú formu mala Kuzminová aj o štyri roky neskôr v Soči. Hneď na úvod na 7,5 km trati ako prvá v olympijskej histórii ženského biatlonu obhájila zlato! Zároveň sa stala aj vôbec najúspešnejšou ženou zo Slovenska pod piatimi kruhmi, keď s celkovou bilanciou dvoch zlatých a jednej striebornej medaily prekonala dvojnásobnú vodnoslalomársku šampiónku Elenu Kaliskú. V stíhačke na 10 km Kuzminová pridala šieste miesto a napriek zápalu horných dýchacích ciest a ťažkému kašľu sa výrazne podpísala aj pod vynikajúce piate miesto miešanej štafety. V nej s ňou boli **Jana Gereková, Pavol Hurajt** a **Matej Kazár.** Nasťa si takisto ako vo Vancouvri zaslúžila absolutórium.

V biatlonovom areáli vo Whistleri sa na ZOH 2010 životnými výkonmi blysol aj **Pavol Hurajt.** Rodák z Popradu prekonal všetky očakávania – najprv na 10 km skončil siedmy, potom na 20 km piaty a skvelú formu korunoval v záverečných pretekoch na 15 km s hromadným štartom senzačným bronzom! Dokonca zatienil fenomenálneho najúspešnejšieho zimného olympionika histórie Nóra Oleho Einara Björndalena, ktorý si ho pred ZOH vybral ako partnera na spoločnú prípravu…

Celkom prvú slovenskú zimnú medailu v ére v samostatnosti však získal 16. februára 2006 iný borec – Žilinčan **Radoslav Židek.** Na ZOH v Turíne, presnejšie v snoubordingovom areáli v Bardonecchi, v olympijskej premiére snoubordkrosu jazdil tak skvele, ako nikdy predtým, ani potom. Pod trénerským vedením olympioničky z Nagana 1998 (tam mal snoubording pod piatimi kruhmi premiéru) i Salt Lake City 2002 **Jany Šeďovej** sa suverénne sa prebil až do štvorčlenného finále, v ktorom dlhší čas viedol. V jednej zákrute však spravil chybu, ktorú využil skúsenejší Američan Wescott – a ten ho už pred seba nepustil.

HOKEJOVÝ LILLEHAMERSKÝ VZLET

Pri všetkej úcte k medailistom, slovenská verejnosť tradične najviac žije **ľadovým hokejom.** A ten sa postaral pod piatimi kruhmi postaral o veľké i smutné chvíle. Tie veľké sa začali hneď pri slovenskej olympijskej premiére v Lillehammeri 1994. Pôvodne tam však náš tím vôbec nemal hrať… V kolektívnych športoch sa totiž po rozdelení spoločného štátu v medzinárodných federáciách rozhodovalo o tom, kto prevezme nástupníctvo ČSFR. A v ľadovom hokeji táto výhoda pripadla Česku. Slovenský reprezentačný hokej vtedy bol – bez ohľadu na veľkú tradíciu a popularitu tohto športu u nás, aj na

NÁŠ ELITNÝ HOKEJOVÝ ÚTOK S PAVLOM DEMITROM, MARIÁNOM GÁBORÍKOM A MARIÁNOM HOSSOM ŽIARIL V TURÍNE 2006 AJ VO VANCOUVRI 2010.

V NAGANE 1998 SIAHALA BIATLONISTKA SOŇA MIHOKOVÁ DVAKRÁT NA MEDAILU – NA 15 KM AJ SO ŠTAFETOU SKONČILA ŠTVRTÁ.

úspechy množstva slovenských hokejistov počas dlhých desaťročí – administratívne preradený takpovediac do suterénu.

Len veľkým diplomatickým úsilím na pôde hokejovej IIHF sa podarilo presadiť, aby náš tím na poslednú chvíľu dostal možnosť štartu v olympijskej kvalifikácii v Sheffielde v auguste 1993. Pred ňou sa narýchlo vybavovalo slovenské občianstvo kanoniera **Petra Bondru,** ktorý sa narodil slovenským rodičom na Ukrajine. Naše družstvo pod vedením trénera **Júliusa Šuplera** ju vyhralo a postúpilo na ZOH. V Lillehammeri sa potom postaralo o skvelé zážitky, keď vyhralo základnú skupinu pred tímami neskorších finalistov zo Švédska a Kanady a vo štvrťfinále nešťastne prehralo s Ruskom. Po ďalšej prehre s Českom obsadilo šieste miesto. Súčasný generálny manažér reprezentačného tímu SR, len 19-ročný **Miroslav Šatan** sa stal s 9 gólmi najlepším strelcom, **Žigmund Pálffy** s 10 bodmi najproduktívnejším hráčom a kapitán **Peter Šťastný** (spolu s biatlonistkou **Martinou Jaščovou** skladal pred ZOH sľub výpravy a na otvorení hier niesol našu vlajku) s gloriolou superhviezdy NHL zase najsledovanejším hráčom celého olympijského turnaja! Medzi kľúčové postavy tímu patril aj **Oto Haščák.**

Žiaľ, na ďalšie dve olympijské hokejové epizódy by sme najradšej zabudli. Do Nagana 1998 premiérovo a do Salt Lake City 2002 reprízovo pustila svoje hviezdy zámorská NHL. Medzinárodná federácia IIHF však rozhodla, že do hlavného turnaja nasadí šesticu tradičných hokejových veľmocí – a ďalších osem tímov muselo priamo v dejisku ZOH bojovať o zvyšné miesta v hlavnom turnaji.

Slovensko sa v oboch prípadoch stalo obeťou nespravodlivého hracieho modelu. V Nagane mohlo v predturnaji využiť len dvoch z našich najlepších hráčov z NHL (na čele s **Petrom Bondrom)** a aj vinou chrípkovej epidémie do hlavného turnaja napokon nepostúpilo. Päť našich es z NHL (Pálffy, Šatan, Stümpel, Demitra, Zedník) pricestovalo do Nagana napokon zbytočne... Podobný príbeh so zopakoval v Salt Lake City. Kluby NHL uvoľnili na zápasy olympijského predturnaja vždy len niekoľko hráčov, ktorí prišli do dejiska hier v poslednej chvíli, zvyčajne v noci pred zápasom, a hrali unavení. Do hlavného turnaja sa náš tím znovu nekvalifikoval.

PARÁDA V TURÍNE A PREMRHANÁ ŽIVOTNÁ ŠANCA VO VANCOUVRI

Po ZOH v Salt Lake City IIHF zmenila model turnaja. V Turíne 2006 hralo všetkých 12 tímov za rovnakých podmienok, takže konečne sme mohli využiť všetky naše esá z NHL. Naši hokejisti v základnej skupine pod vedením **Františka Hossu** vyhrali všetkých päť zápasov (z top tímov zdolali Rusko, USA aj Švédsko), ale po štvrťfinálovej prehre 1:3 s Českom sa ich spanilá jazda skončila. Obsadili „len" piate miesto. Útočník **Marián Hossa** sa s 10 bodmi za 5 gólov a 5 asistencií delil o tretie miesto v poradí najproduktívnejších hráčov hokejového turnaja, v útoku s ním žiarili aj **Pavol Demitra** a **Marián Gábo-**

SLOVÁCI NA ZOH V ÉRE SAMOSTATNOSTI

Účasť a úspešnosť	Počet športovcov	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
LILLEHAMMER 1994	42/7 odvetví	-	-	-	-	-	2	1	-
NAGANO 1998	39 + 8 N/7	-	-	-	2	-	-	1	-
SALT LAKE CITY 2002	49 + 2 N/10	-	-	-	-	1	-	-	-
TURÍN 2006	58 + 1 N/9	-	1	-	-	2	-	-	2
VANCOUVER 2010	72 + 1 N/8	1	1	1	1	1	-	1	2
SOČI 2014	62 + 6 N/9	1	-	-	-	2	2	-	-
Spolu		**2**	**2**	**1**	**3**	**6**	**4**	**3**	**4**

N – uvádza počet nesúťažiacich športovcov, za lomkou je uvedený počet odvetví, v ktorých na ZOH súťažili slovenskí športovci. Nasledujú počty umiestení na 1. – 8. mieste na jednotlivých ZOH.

Účasť po športoch	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Ľadový hokej	**23** (23+0)	**23** (23+0)	**23** (23+0)	**23** (23+0)	**44** (23+21)	**25** (25+0)
Biatlon	**6** (4+2)	**5** (1+4)	**6** (1+5)	**10** (5+5)	**9** (4+5)	**10** (5+5)
Beh na lyžiach	**5** (1+4)	**7** (5+2)	**3** (2+1)	**6** (4+2)	**5** (4+1)	**4** (2+2)
Zjazdové lyžovanie	**1** (0+1)	–	**3** (2+1)	**6** (2+4)	**3** (1+2)	**9** (4+5)
Skoky na lyžiach	**2** (2+0)	**1** (1+0)	–	**1** (1+0)	**1** (1+0)	–
Severská kombinácia	**3** (3+0)	–	**1** (1+0)	–	–	–
Akrobatické lyžovanie	–	–	–	–	–	**2** (0+2)
Krasokorčuľovanie	–	**1** (1+0)	**3** (1+2)	–	**1** (0+1)	**1** (0+1)
Šort trek	–	–	**1** (1+0)	**1** (1+0)	–	**1** (0+1)
Snoubording	–	**1** (0+1)	**1** (0+1)	**1** (1+0)	–	–
Sánkovanie	**2** (1+1)	**1** (0+1)	**4** (3+1)	**6** (4+2)	**5** (3+2)	**6** (5+1)
Boby	–	–	**4** (4+0)	**4** (4+0)	**4** (4+0)	**4** (4+0)
Spolu (1994 – 2014)	**42 (34/8)**	**39 (31/8)**	**49 (38/11)**	**58 (45/13)**	**72 (40/32)**	**62(45/17)**

Počty súťažiacich slovenských športovcov v jednotlivých odvetviach: spolu, v zátvorke muži + ženy.

rík, ktorý sa blysol pri úvodnom víťazstve nad Ruskom v najlepšom zápase turnaja.

Vo Vancouvri 2010 mal náš tím s trénerom **Jánom Filcom** dokonca na dosah medailu. V pamätnom zápase zdolal na samostatné nájazdy Rusko, keď rozhodujúci nájazd lišiackym spôsobom nezabudnuteľne premenil **Pavol Demitra** – napokon s 10 bodmi najproduktívnejší hráč turnaja, vybraný do all stars tímu (ako jediný Európan). Keď vo štvrťfinále Slováci zdolali obhajcov zlata Švédov, čakala ich supersilná Kanada. Zo spočiatku jasného zápasu (domáci viedli už 3:0) sa napokon stala dráma. Naši znížili v závere na 2:3 a Demitrovej strele tesne pred koncom chýbali centimetre k vyrovnaniu. V zápase o bronz proti Fínom potom naši hráči premrhali životnú šancu na olympijskú medailu, keď stratili vedenie 3:1 po dvoch tretinách a prehrali 3:5... Bolo z toho štvrté miesto. Mimochodom, olympijskú premiéru zažilo vo Vancouvri družstvo našich **hokejistiek,** ktoré ôsmym miestom uzatváralo konečné poradie.

Po eufórii z Vancouvru sa účinkovanie nášho tímu v Soči 2014 napriek účasti es z NHL zmenilo na veľké sklamanie. Za všetko hovoria fakty: štyri zápasy, štyri prehry, z toho tri v riadnom čase, celkové skóre 5:16. Výsledok: 11. miesto z 12 účastníkov.

OD JAŠICOVEJ PO ŽAMPU

Pripomeňme si ešte ďalšie naše pamätné momenty zo ZOH 1994 – 2014. Historicky prvý olympijský „bod“ samostatného Slovenska získala 18. februára 1994 v Lillehammeri za 6. miesto na 15 km biatlonistka **Martina Jašicová.** Bežecká štafeta žien v zložení **Ľubomíra Balážová, Jaroslava Bukvajová, Tatiana Kutlíková a Alžbeta Havrančíková** skončila siedma. Výpravu viedol **Anton Ihring.**

V Nagane 1998 slovenské biatlonistky dvakrát neúspešne siahali na medailu. **Soňa Mihoková** na 15 km aj štafeta na 4x7,5 km v zložení **Martina Schwarzbacherová-Jašicová, Anna Murínová, Tatiana Kutlíková a Soňa Mihoková** obsadili zhodne 4. miesta. V pretekoch na 15 km sa Slovenky blysli, okrem štvrtej **Mihokovej** skončila siedma **Schwarzbacherová** a deviata **Murínová.** Bežkyňa **Jaroslava Bukvajová** bola na 15 km klasicky desiata. Sánkarka **Mária Jasenčáková** piatou účasťou na ZOH utvorila historický slovenský rekord. Výpravu znovu viedol **Anton Ihring**

V Salt Lake City 2002 bolo naším vrcholom 5. miesto štafety biatlonistiek na 4x7,5 km v zložení **Martina Jašicová, Anna Murínová, Marcela Pavkovčeková a Soňa Mihoková.** Jašicová sa už na svojej tretej olympiáde prebojovala do top 10, v pretekoch na 15 km bola deviata. Sánkarská dvojica **Walter Marx ml. – Ľubomír Mick** skončila deviata. Zaujímavosť: náš bronzový krasokorčuliar zo Sarajeva 1984 **Jozef Sabovčík,** žijúci v Salt Lake City (inak atašé našej výpravy), bol jeden z hlavných aktérov otváracieho ceremoniálu. Výpravu viedol **Július Dubovský.**

V Turíne 2006 veľmi príjemne prekvapil biatlonista **Marek Matiaško,** piaty v pretekoch na 20 km. Bežec na lyžiach **Martin Bajčičák** potešil ôsmym miestom v skiatlone a takisto ôsmym v tímovom šprinte spoločne s **Ivanom Bátorym.** Výpravu viedol **Igor Nemeček.**

Vo Vancouvri 2010, kde sme mali historicky najpočetnejšiu zimnú výpravu so 73 športovcami, dosiahla **Veronika Zuzulová** svoj doteraz najlepší olympijský výsledok – 10. miesto v slalome. Biatlonistka **Martina Halinárová** (na ZOH súťažila aj pod dievčenským menom Jašicová a neskôr ako Schwarzbacherová) a bežec na lyžiach **Ivan Bátory** piatou účasťou na ZOH vyrovnali historický slovenský rekord. Výpravu znovu viedol **Igor Nemeček.**

V Soči 2014 najpríjemnejšie prekvapil zjazdár **Adam Žampa.** Jeho piate miesto v superkombinácii i šieste v slalome boli výrazne nad očakávania. Ešte viac zaujal spôsob, akým ich dosiahol – v kombinačnom slalome aj v druhom kole špeciálneho slalomu bol najrýchlejší zo všetkých! Do partie našich rekordných päťnásobných olympionikov sa pridal bežec na lyžiach **Martin Bajčičák.** Výpravu viedla trojnásobná olympionička v zjazdovom lyžovaní **Janka Gantnerová.**

NAŠI ZATIAĽ NAJÚSPEŠNEJŠÍ ZJAZDÁRI POD PIATIMI KRUHMI – JANKA GANTNEROVÁ (PIATA V ZJAZDE V SARAJEVE 1984) AKO VEDÚCA NAŠEJ VÝPRAVY O 30 ROKOV NESKÔR V SOČI 2014 SPOLU S ADAMOM ŽAMPOM, PIATYM V SUPERKOMBINÁCII A ŠIESTYM V SLALOME.

TEXT: STANO ŠČEPÁN **FOTO:** PETER POSPÍŠIL

BIATLONISTKA **MARTINA HALINÁROVÁ** MNOHOKRÁT V KARIÉRE ZAŽIARILA, NO NA LILLEHAMMER 1994 SPOMÍNA NAJRADŠEJ. MALA DEVÄTNÁSŤ...

REBELKA A JEJ KÓD OSOBNOSTI

NA LILLEHAMMERSKEJ STRELNICI...

Akokoľvek si to nechceme priznať, život má svoje tajomstvá, zákonitosti aj prekvapenia. Nie vždy ho pevne držíme v rukách. Niekedy sa zvrtne v jedinej v osudovej chvíli, na jedinom nevhodnom slove, v jedinom výstrele... Martina Halinárová by vedela o tom rozprávať...

Spomínam si celkom presne. Bol večer 18. februára 1994. Prišla vysmiata, uvoľnená, zhovorčivá. A ako bonus – šibalsky až zvodne žensky rozjašená. Len niekoľko hodín predtým získala v Lillehammeri historicky prvý olympijský bod pre samostatné Slovensko.

V očiach mala hravosť mladosti, v ústach vodopád emócií. Posadila sa pred kameru a svet okolo nás prestal dýchať.

PRIŠLA O MEDAILU

„Vždy som snívala o olympiáde. Všetci, čo sme boli v Lillehammeri, sme to nesmierne hrdo prežívali. Súperi si nás mýlili so Slovinskom.“ Martina Halinárová mnohokrát v kariére zažiarila, no na Lillehammer spomína najradšej. Mala devätnásť...

„Bola som mladá, plná očakávaní. Išla som na prvú olympiádu. Predtým som vyhrala preteky Svetového pohára, tešila som sa. Na Nórsko s rozprávkovou krajinou, aj na atmosféru.“

Olympijský sľub skladala pod dievčenským menom Jašicová s hokejovou legendou Petrom Šťastným. Hrdá aj šťastná. „Išla som do Lillehameru ako malý „nikto“ a vracala som sa ako najúspešnejšia Slovenka. Bola to najkrajšia olympiáda zo všetkých. Prostredím, organizáciou, divákmi, jednou olympijskou dedinou...,“ usmieva sa takmer zasnene.

Rok predtým sa chvela na štarte majstrovstiev sveta v Borovci. Myslela si, že od zimy, no do triašky ju vháňala tréma. Vyrastala v Dolnom Kubíne ako bežkyňa na lyžiach a keď vtedy videla súťaže v biatlone, krčila nosom – čo je to za podradný šport. Našťastie, rýchlo skorigovala názor, aj keď dodnes vraví: „Naše začiatky v biatlone, to bol čistý amaterizmus!“ S priamosťou jej vlastnou

vyzlieka donaha ilúziu progresu biatlonových začiatkov na Slovensku. Možno aj preto, že pôvodne sa trénerom biatlonu „nepáčila“. Na bežkách nemala výsledky.

„Nikto ma nechcel,“ tvrdí vyčítavo. „Dali ma k Romanovi Schwarzbacherovi.“ Bol najmladší tréner na ZOH 1994, len o tri roky starší od nej. Sadli si. Až nadmieru. Obaja túžili po úspechu aj po láske. „Do žiadneho tréningu ju netreba nútiť,“ vystihol mladý tréner jej najsilnejší tromf. Húževnatosť.

Martina siahala v pretekoch na 15 km na medailu. S číslom 34 po polovici trate viedla. Ešte pred posledným výstrelom mala jednu z medailí takmer v hrsti. „Keď jej posledná strela nesadla, skoro som sa rozplakal,“ priznal sa Roman Schwarzbacher po súťaži. Martina v detailnom zábere kamier len zahrešila. „Vôbec som to nevnímala, bola som v tranze, diváci si to z mojich pier odčítali, ja som si to pozrela až zo záznamu v olympijskej dedine,“ spomína. Dobehla šiesta. Na bronz jej chýbalo 41 sekúnd. Okrem nej na šiestu priečku dosiahli z našej výpravy v Lillehammeri už len hokejisti.

„Neviem, či by mi olympijská medaila zmenila život. Asi nie. Som dosť sklamaná z toho, ako sa naša krajina správa ku športovcom, ktorí dvíhali slovenský šport po rozdelení Česko-Slovenska nahor, ktorí niečo dokázali... Je to smutný pocit – už Ťa nepotrebujeme.“

TRPKOSŤ BEZ POZDRAVU

V Nagane 1998 po druhý raz kriesila medailový olympijský sen. Po siedmom mieste na 7,5 km odbehla Martina, vtedy už Schwarzbacherová, v štafete na 4x7,5 km prvý úsek fantasticky. „Súperky nám viseli na zadkoch po prvom aj po druhom úseku s Ankou Murínovou.“ V treťom sa však Táňa Kutlíková vytrápila, chyby v streľbe ju odsúdili na dve trestné kolá. Soňa Mihoková vytiahla štafetu v cieli na 4. miesto. Na 7,5 km bola Mihoková štvrtá, Schwarzbacherová siedma a Murínová deviata...

Vtedy novinári hromžili na vzťahovú disharmóniu v tíme, no od Nagana 1998 už žiadna slovenská biatlonová štafeta neskončila na ZOH lepšie. Aj keď v Salt Lake City 2002 k tomu naše kvarteto Jašicová, Murínová, Pavkovčeková, Mihoková nemalo ďaleko. Skončilo piate.

„Vtedy som mala veľké výhrady k príprave nášho tímu. Ustavične som sa musela s niekým dohadovať,“ priznáva Martina, ktorá v Salt Lake opäť pod menom Jašicová aj na 15 km atakovala medailové pozície. Prvých šesť položiek strieľala bezchybne. V záverečnej stojke však strhla hneď prvý výstrel. Znova prišla o bronz...

Pred Turínom 2006 opäť skladala olympijský sľub. Spolu s paralympionikom Vladimírom Gajdičiarom. Dvanásť rokov po Lillehammeri pod menom Halinárová dosiahla najlepší výsledok z našich biatlonistiek, aj keď v sólovom štarte to už na prvú desiatku nestačilo.

Akokoľvek si to nechceme priznať, život má svoje tajomstvá, zákonitosti aj prekvapenia. Nie vždy ho pevne držíme v rukách. Niekedy sa zvrtne v jedinej osudovej chvíli, na jedinom nevhodnom slove, v jedinom výstrele... Martina by vedela o tom rozprávať...

Patrila k „rebelkám“ a ostalo jej to dodnes. „Srdcom som stále biatlonistka, no pravda je, že som sklamaná z ľudí, ktorí mi hádzali polená pod nohy a dnes ma ani nepozdravia. Chápem, že sa im nepáči, ak tvrdím, že máme v biatlone zlú metodiku, že nemôžeme zo strelcov robiť bežcov na lyžiach, že sa v biatlone nehýbeme dopredu,“ neskrýva kritický tón Martina Halinárová, ktorá pôsobí v Dukle Banská Bystrica ako kondičná trénerka vodných slalomárov, cyklistov, strelcov, vzpieračov... Na rozdiel od biatlonistov si s nimi skvele rozumie.

V lete 2017 sa objavila na komentátorskom mieste banskobystrického štadióna na majstrovstvách Slovenska v atletike. „Budem ti nosiť výsledky,“ usmiala sa dievčenským úsmevom. Šibalsky a vľúdne. Zhovorčivá, srdečná ako pred rokmi pri jej olympijskej premiére. Život prináša rôzne nánosy, ale tým najsilnejším kód osobnosti nikdy neodplaví...

Nikdy neplávala v pokojných vodách. Skôr naopak... „Biatlon som robila osemnásť rokov. Stihla som päť olympiád, dve svadby, dva rozvody, dieťa... Žila som naplno. Nesťažujem sa, ale viem dobre, čo vrcholový šport prináša aj berie.“

...A V BEŽECKEJ STOPE

MARTINA HALINÁROVÁ-SCHWARZBACHEROVÁ-JAŠICOVÁ NA ZOH

6. na 15 km a 15. na 7,5 km – **ZOH 1994 Lillehammer**
7. na 7,5 km, 46. na 15 km a 4. v štafete – **ZOH 1998 Nagano**
9. na 15 km, 13. na 7,5 km, 18. v stíhačke a 5. v štafete – **ZOH 2002 Salt Lake**
16. na 7,5 km, 34. na 15 km a 10. v štafete – **ZOH 2006 Turín**
44. na 15 km, 54. na 7,5 km a 13. v štafete – **ZOH 2010 Vancouver**

TEXT: ĽUBOMÍR SOUČEK **FOTO:** PETER POSPÍŠIL, JÁN SÚKUP, ARCHÍV

MOŽNO NEVIETE, ŽE...

ZAUJÍMAVOSTI Z DOTERAJŠIEHO PÔSOBENIA SLOVÁKOV NA ZOH

ONDREJ NEPELA S TRÉNERKOU HILDOU MÚDROU.

TROJNÁSOBNÝ HOKEJOVÝ MEDAILISTA ZO ZOH, LEGENDÁRNY BRANKÁR VLADIMÍR DZURILLA.

▸ Slováci na doterajších zimných olympijských hrách štartovali v šiestich zo siedmich olympijských športov, pričom zastúpenie doteraz nemali len v curlingu.

▸ Z 15 odvetví 7 zimných olympijských športov Slováci doteraz súťažili v 12. Na ZOH slovenskí športovci zatiaľ neštartovali okrem curlingu len v skeletone a v klasickom rýchlokorčuľovaní.

▸ Súťažnú premiéru v ľadovom hokeji a v behu na lyžiach mali Slováci na ZOH 1936 v Ga-Pa, v zjazdovom lyžovaní na ZOH 1948 v St. Moritzi, v krasokorčuľovaní na ZOH 1956 v Cortine d´Ampezzo, v severskej kombinácii na ZOH 1964 v Innsbrucku, v biatlone na ZOH 1972 v Sappore, v sánkovaní na ZOH 1980 v Lake Placide, v skokoch na lyžiach na ZOH 1984 v Sarajeve, v snoubordingu na ZOH 1998 v Nagane, v boboch aj v rýchlokorčuľovaní na krátkej dráhe na ZOH 2002 v Salt Lake City a v akrobatickom lyžovaní na ZOH 2014 v Soči.

▸ Najväčšia výprava reprezentovala Slovenskú republiku na ZOH 2010 vo Vancouvri. Bolo v nej 73 športovcov.

▸ Historicky prvý slovenský víťaz ZOH (v Sappore 1972) krasokorčuliar Ondrej Nepela je aj historicky najmladší slovenský olympionik vôbec, pretože v čase svojho olympijského debutu v Innsbrucku 1964 mal ešte len trinásť rokov a niekoľko dní.

▸ Hokejový brankár Vladimír Dzurilla si vybojoval spolu 12 cenných kovov zo ZOH a MS (3-4-5).

▸ Biatlonistka Anastasia Kuzminová je jediná dvojnásobná víťazka ZOH zo Slovenska a vedno s Vladimírom Dzurillom aj jediná trojnásobná medailistka.

▸ Historicky prvý slovenský medailista zo ZOH, hokejový útočník Ladislav Troják, zostáva dodnes najstarší slovenský medailista zo ZOH. V St. Moritzi 1948, kde družstvo ČSR prehralo súboj o zlato s Kanadou len vinou horšieho celkového skóre, mal už 34 rokov a necelých 8 mesiacov.

▸ Sánkarka Mária Jasenčáková nazbierala rekordných päť účastí na ZOH v priebehu 18 rokov (1980 – 1998), keď na ZOH 1988 v Calgary chýbala. Spoludržitelia historického rekordu biatlonistka Martina Halinárová-Schwarzbacherová-Jašicová a bežec na lyžiach Ivan Bátory zhodne štartovali na ZOH nepretržite v období 1994 – 2010, ďalší bežec na lyžiach Martin Bajčičák na ZOH 1998 – 2014. Takisto na piatich ZOH bol aj hokejista Miroslav Šatan, na ZOH 1998 v Nagane však po príchode do dejiska nemohol nastúpiť, pretože tím Slovenska nepostúpil z predturnaja do hlavného turnaja.

▸ Biatlonistky Martina Halinárová-Jašicová a Soňa Mihoková až dvakrát dostali česť skladať sľub v mene slovenskej výpravy – Martina pred ZOH 1994 v Lillehammeri aj pred ZOH 2006 v Turíne, Soňa pred ZOH 1998 v Nagane aj pred ZOH 2002 v Salt Lake City.

▶ Päťnásobná olympionička v biatlone štartovala na ZOH pod tromi rôznymi priezviskami – najprv pod dievčenským menom Martina Jašicová, potom po prvom vydaji ako Schwarzbacherová, následne znovu ako Jašicová a po druhom vydaji i po druhom rozvode ako Halinárová.

▶ Členka striebornej štafety bežkýň na lyžiach zo ZOH 1984 v Sarajeve Gabriela Svobodová, rodená Sekajová, po druhom vydaji Soukalová, je matka veľkej českej biatlonovej hviezdy Gabriely Koukalovej.

▶ Člen štvrtého mužstva hokejistov ČSR na ZOH 1960 v Squaw Valley Ján Starší sa ako jeden z dvojice trénerov reprezentačného tímu ČSSR na ZOH 1976 v Innsbrucku podieľal na zisku strieborných medailí.

▶ Trénerka bronzového krasokorčuliara za ZOH 1984 Jozefa Sabovčíka Agnesa Búřilová pod dievčenským menom Wlachovská sama štartovala na ZOH (v Innsbrucku 1964 obsadila v súťaži športových dvojíc s Bartosiewiczom na 9. mieste), pričom jej syn Vladimír Búřil reprezentoval Slovensko na ZOH 1994.

▶ Aj dvojnásobná olympionička v snoubordingu Jana Šeďová sa trénersky podpísala pod zisk olympijskej medaily, keď Radoslava Žideka na ZOH 2006 v Turíne priviedla k striebru.

▶ Slovenský olympionik v behu na lyžiach Ivan Hudáč priviedol ako tréner Slovinku Petru Majdičovú k zisku bronzu v šprinte na ZOH 2010 vo Vancouvri. Bývalý úspešný slovenský krasokorčuliar Martin Skotnický zase priviedol francúzsky tanečný pár súrodencov Isabelly Duchesnayovej-Deanovej a Paula Duchesnaya k zisku striebra na ZOH 1992 v Albertville.

▶ Na ZOH 1980 v Lake Placide hrala v hokejovom tíme ČSSR bratská trojica Šťastných zo Slovana Bratislava – Marián, Peter a Anton.

▶ Okrem bratov Šťastných boli na tých istých ZOH ako reprezentanti aj ďalší súrodenci: hokejisti Rastislav a Richard Pavlikovskí (v Salt Lake City 2002), hokejisti Marián a Marcel Hossovci (v Turíne 2006, vo Vancouvri 2010 aj v Soči 2014), biatlonisti Marek a Miroslav Matiaškovci (v Turíne 2006 aj vo Vancouvri 2010) a zjazdári Adam a Andreas Žampovci (v Soči 2014). Zjazdárski bratia Bírešovci si to rozdelili – Adrián súťažil na ZOH 1988 v Calgary a Marián na ZOH 1992 v Albertville, takisto ako hokejoví bratia Petrovickí – Robert hral na ZOH 1994 v Lillehammeri, 1998 v Nagane a 2002 v Salt Lake City, Ronald na ZOH 2006 v Turíne a ďalší hokejoví bratia Pucherovci – René hral na ZOH 1994 v Lillehammeri a Peter na ZOH 1998 v Nagane.

▶ Traja slovenskí športovci súťažili na letných aj zimných olympijských hrách. Bývalý atlét Marián Vanderka (účastník OH 2000) štartoval na ZOH 2002 v Salt Lake City ako bobista, čo zopakoval aj ďalší atlét z OH 2000 Marcel Lopuchovský na ZOH 2010 vo Vancouvri a účastník OH 1996, 2004 a 2012 (okrem toho bol aj na OH 2008, kde neštartoval pre zranenie) vo vzpieraní Martin Tešovič takisto ako bobista vo Vancouvri.

▶ Tatiana Kutlíková súťažila na ZOH v dvoch rôznych športoch – na ZOH 1994 v behu na lyžiach, na ZOH 1998 aj 2002 v biatlone.

▶ Vedúca slovenskej výpravy na ZOH 2014 v Soči Janka Gantnerová-Šoltýsová sama štartovala trikrát na ZOH. V zjazdovom lyžovaní súťažila v Innsbrucku 1976 (vo veku 16 rokov bola najmladšia členka čs. výpravy), Lake Placide 1980 a v Sarajeve 1984. Jej mladšia dcéra Jana v zjazdovom lyžovaní takisto štartovala na troch ZOH.

BRATIA MARIÁN, PETER A ANTON ŠŤASTNÍ UTVORILI OBÁVANÉ ÚTOČNÉ TRIO NIELEN V SLOVANE BRATISLAVE, ALE AJ V REPREZENTAČNOM DRESE NA ZOH 1980 V LAKE PLACIDE. DODNES SÚ JEDINOU NAŠOU SÚRODENECKOU TROJICOU POD PIATIMI KRUHMI.

JEDINÁ LYŽIARSKA OLYMPIJSKÁ MEDAILISTKA ZO SLOVENSKA, ČLENKA STRIEBORNEJ BEŽECKEJ ŠTAFETY V SARAJEVE 1984 GABRIELA SVOBODOVÁ-SEKAJOVÁ, JE MAMA ČESKEJ BIATLONOVEJ HVIEZDY GABRIELY KOUKALOVEJ-SOUKALOVEJ.

UŽ 25 LET MĚNÍME SVĚT SPORTOVNÍ VÝŽIVY A POTRAVIN PRO AKTIVNÍ ŽIVOTNÍ STYL!

Jiří Ježek s manželkou Soňou

Čtvrt století je společnost NUTREND synonymem úspěchu a trvalého růstu. I dokladem toho, že česká firma může dobýt svět. NUTREND je leader na trhu s produkty sportovní výživy a s potravinami pro aktivní životní styl. Vlastníme nejmodernější technologie, tisíce metrů výrobních i skladových prostor a šířkou našeho portfolia i jeho zaměřením nemáme na trhu konkurenci. Naše nabídka je rozdělena do tří divizí: Bodybuilding, Endurance a Active lifestyle.

Společnost NUTREND neustále expanduje do zahraničí, v současné době dodává své produkty do téměř 60 zemí.

Široké portfolio produktů, nejnovější technologie, nesmlouvavý důraz na kvalitu i na vzdělávání - právě to řadí společnost NUTREND mezi nejvýznamnější evropské producenty dopl ků výživy pro sport a aktivní životní styl.
Špičkovou kvalitu produktů potvrzují nejen profesionální sportovci, jejichž výkon a kariéra jsou na suplementech závislé, ale i miliony spokojených zákazníků.

V roce 2011 rozšířila společnost NUTREND své portfolio o mimořádně kvalitní zdroj vody HORSKÝ PRAMEN, který pochází ze 170 metrů hluboké artéské studny. Tato pramenitá voda je nyní na trhu známá pod značkou NARTES.

VYVÍJÍME SPORTOVCŮM NA MÍRU

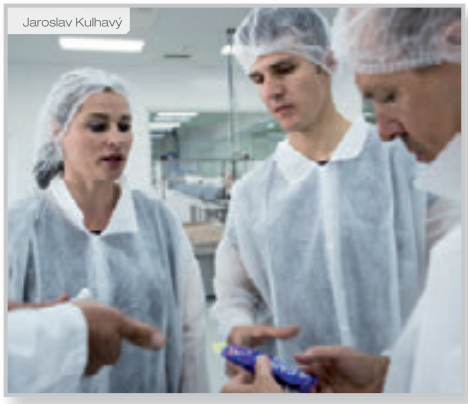
Jaroslav Kulhavý

Martina Sáblíková

V NUTRENDU jsme opravdový tým a pracujeme společně – důkazem toho je i úzká spolupráce s vrcholovými sportovci, členy NUTREND Teamu a olympioniky. Pozorně naslouchámе jejich přáním a požadavkům, protože si uvědomujeme, že díky našim zkušenostem, recepturám a nejmodernějším technologiím dokážeme vyvinout produkty, které jim pomohou na cestě za vysněnými úspěchy.
Našim významným partnerem je Antidopingový výbor.

Ať už se jedná o RAW BAR, limitované příchutě tyčinky Excelent inspirované Brazílií, proteinové palačinky či o sportovní nápoj Isodrinx s příchutí ovoce curuba, všechny produkty jsme vyvíjeli společně se členy NUTREND Teamu: Martinou Sáblíkovou, Jaroslavem Kulhavým a Jiřím Ježkem, na vývoji RAW tyčinek se podílela Olga Šípková.

Profesionální sportovci nás svými zkušenostmi posouvají dál a společně tak tvoříme produkty, které jsou daleko za hranicí běžné výživy. Dokonalé složení, špičkové suroviny a skvělá chuť, to jsou produkty společnosti NUTREND.

Vlastníme prestižní certifikát ISO a jsme velmi hrdí na to, že naše společnost NUTREND D.S.,a.s. získala i uznávaný certifikát FSSC (Food Safety System Certification) 22000 (FSSC 22000). Jedná se o ucelený standard určený pro systém managementu bezpečnosti potravin.

JOZEF GOLONKA PATRIL DO TROJICE NAJLEPŠÍCH SLOVENSKÝCH HOKEJISTOV 20. STOROČIA, ČOSKORO OSLÁVI ŽIVOTNÉ JUBILEUM

BOL OSTRÝ AKO ŽILETKA, ALE TITUL MU UNIKAL

Hokej hral so srdcom, s emóciami, bil sa za víťazstvá, na ľade sa smial i plakal. Bol ho plný ľad. Ľudia ho milovali.

Začínal ako krasokorčuliar, a tak výborne korčuľoval. Kreatívny center mal milimetrovo presnú prihrávku aj nos na góly. Nebál sa žiadneho súboja. Ako osemnásťročné ucho v prípravnom zápase Slovana proti CSKA Moskva nasadil svojmu vzoru Vsevolodovi Bobrovovi taký bodyček, až ruskému bohatierovi po náraze na mantinel vyrazilo dych. Práve po Bobrovovi nosil na drese deviatku.

„Ty si ho prerezal ako žiletka," pochválil mladíka skúsený spoluhráč Edo Gábriš, keď si po tvrdom zákroku sadol k nemu na striedačku. Odvtedy Jozefovi Golonkovi prischla prezývka Žiletka.

V šesťdesiatych rokoch patril medzi najlepších hráčov sveta. Aj keď zlato na veľkých podujatiach zostalo preňho zakliate. Na zimnej olympiáde s mužstvom Československa nedosiahol na vrchol a aj z majstrovstiev sveta nosil „len" striebro a bronz. Ba aj so Slovanom mu na dlhé roky zostala úloha korunného princa federálnej ligy.

HOKEJ ČI TENIS?

Golonka skúšal ako žiak v bratislavskom Ružinove viaceré športy. Mama bola krasokorčuliarskou trénerkou a chcela, aby jazdil vo dvojici so sestrou. No o štyri roky staršia Julka ho prerástla, párová jazda neprichádzala do úvahy. Otec hral futbal za Žilinu a za Nitru, ten by ho najradšej videl na trávniku s kopačkami.

Malému Jožkovi sa zapáčil aj tenis, na dvorcoch Slovana si pri tréningu starších pánov zarábal ako zberač loptičiek – za dvojhru dostal korunu, za štvorhru dve a k tomu fľašku limonády. A po úprave kurtu si mohol zahrať tenis. Tréner Ján Pramník v ňom vycítil talent. Dal mu raketu, aby sa mohol zlepšovať.

„Vždy som hral naplno, útočne a s cieľom vyhrať," spomínal. O veľkej skrivodlivosti hovoril so zážitkom na Pardubickej juniorke 1955, kde mal v semifinále za súpera takmer dvojmetrového Svaťa Černocha z Ostravy a už sa videl vo finále. Empajrový rozhodca však svojimi verdiktami vytočil Golonku až tak, že slovenský tenista v jednej chvíli najprv treskol raketou o zem a potom ju vyhodil do vzduchu. Nešťastne sa zavesila na konár stromu a narýchlo sa nedala dať dole. Golonka viac rakiet nemal, Černoch svoje rakety nechcel požičať. Slovák musel zápas skrečovať.

„O rok sa vrátim a všetkým vám to ukážem," hromžil. V tenise ho rozčuľovali zákulisné hry, čudné ťahy rozhodcov a na rozdiel od českých tenistov nemohol v zime trénovať v hale. Pri svojom rozhodovaní sa čoraz viac priklňal k hokeju.

V sezóne 1956 bol Golonka jednotkou československého dorasteneckého rebríčka, podľa pravidiel mal ísť na juniorku Wimbledonu. Tešil sa, trénoval ostošesť. Lenže z Prahy prišiel list, že vzhľadom na informácie, že je zranený, ho na grandslamový turnaj nenominovali. Do Londýna cestoval jeho rival Jelínek. To bola posledná kvapka, Golonka chcel s tenisom hneď skončiť.

Tréner Pramník ho presvedčil, aby ešte vydržal a na Pardubickej juniorke 1956 ukázal, kto je najlepší. S Jelínkom sa stretol vo finále. Od spoluhráča v debli Tibora Lukáča, neskôr známeho športového novinára, si na rozhodujúci zápas o titul požičal trenírky, od spoluhráčky v miešanej štvorhre Zuzky Bednárovej mal tričko.

Jelínka zdolal v Pardubiciach 6:2, 6:4, stal sa juniorským majstrom Československa. Titul bral ako zadosťučinenie za podrazy, ktoré tenisový zväz v Prahe robil slovenským hráčom. Golonka po turnaji odložil raketu do kúta a venoval sa už len hokeju.

MAMA HO BRÁNILA

Mladíka Golonku videl na ulici športovať vyhľadávač talentov Vilo Čech, odporučil ho do Slovana, kde sa ho ujal legendárny tréner Michal Polóni. Kariéra zanieteného hokejistu išla prudko nahor, sedemnásťročný už nastúpil za materský klub vo federálnej lige. Skóroval hneď pri svojej premiére do siete ZJŠ Brno, svojmu tímu pomohol v poslednej tretine po obrate z 2:4 k víťazstvu 5:4.

STARŠÍ, GOLONKA, ČERNICKÝ - TÍ TO HRALI TECHNICKY.

NA DRESE NOSIL DEVIATKU – PODĽA SVOJHO VZORU, KTORÝM BOL VSEVOLOD BOBROV

STUPNE VÍŤAZOV V GRENOBLI – GOLONKA, B. MAJOROV A JOHNSTON.

PAMÄTNÉ FOTOGRAFIE Z OLYMPIJSKÉHO TURNAJA V GRENOBLE 1968. GOLONKA V EUFÓRII PO PIATOM GÓLE KĽAČÍ NA KOLENÁCH, OKOLO NEHO KORČUĽUJE SMUTNÝ SILÁK OBRANY SOVIETOV ALEXANDER RAGULIN.

V OBROVSKEJ ŠANCI PRED ŠVÉDSKYM BRANKÁROM HOLMQVISTOM. GOLONKA NEDAL, ZLATO NAŠI NEZÍSKALI.

„Bola to chvíľa, o akej som sníval, odkedy som si na zamrznutom Štrkoveckom jazere obul prvé korčule a s kamarátmi si zahral hokej," vravel. Keď domov priniesol prvú výplatu, najprv dostal facku. Mama si myslela, že peniaze niekde ukradol. „Vyplatili mi mesačné prémie päťsto korún, čo bola v tom čase značná suma. Otec vstával každý deň skoro ráno a v plynárňach zarobil deväťsto korún," porovnával.

Nebol by to však Golonka, aby občas niečo nevyparatil. V letnej príprave pred sezónou 1957/58 hrali futbal a pobil sa s Karolom Fakom, ktorý v tom čase už bol slávnym československým reprezentantom. Reči sa dostali až do Prahy, ústredná trénerská rada dala bažantovi výstrahu – pokarhanie. Z trucu sa rozhodol ísť na vojenčinu, dva roky hral za Duklu Jihlava. Ani tam nezaprel svoju búrlivácku povahu, spoznal vojenskú basu, ale hokejovo rástol.

Tréner Československa Vlastimil Sýkora stavil na mladosť a Golonku si vyhliadol do mužstva na majstrovstvá sveta 1959. Domáci tím hral v základnej skupine v Bratislave, mohol sa ukázať doma. Pamätníci si dodnes spomínajú na zápas s Kanadou, za ktorú nastúpil vyše stokilový a takmer dvojmetrový obranca Albert Dewsbury. Pri jednom súboji surovo nabral fifipierko Golonku, až náš hokejista urobil vo vzduchu kotrmelec a tvrdo pristál na ľade. Otraseného ho na striedačku odviedli spoluhráči.

Maják v búrke, ako prezývali obávaného Kanaďana, dostal dvojminútový trest, ale aj nadávky od Golonkovej mamy, ktorá sedela na zápase hneď pri mantineli. Keď po skončení tretiny schádzali hráči do kabín, spoza mantinelu sa pásťami pustila do „Ďusbéryho". Dočiahla mu len po prsia. Kanaďan nechápal, čo sa to deje. Nahnevanú mamu musel upokojiť sám Golonka.

JOZEF GOLONKA

Narodil sa 6. 1. 1938 v Bratislave.

▶ V Slovane vyrástol na výraznú osobnosť, hral aj za Duklu Jihlava, nemecký SC Riessersee, kariéru ukončil vo Zvolene v roku 1975.
▶ V najvyššej čs. súťaži odohral 330 zápasov, strelil 298 gólov, v roku 1961 sa stal najlepším ligovým strelcom.
▶ V reprezentácii nastúpil v 134 zápasoch, dal 82 gólov. Osemkrát hral na MS, má tri strieborné a tri bronzové medaily. Z troch štartov na ZOH získal jedno striebro (1968) a bronz (1964).
▶ V sezóne 1996/1997 viedol slovenskú reprezentáciu, na MS vo Fínsku skončila na 9. mieste.
▶ Ako tréner získal tituly v nemeckej lige s SC Riessersee (1978) a EC Kolín (1984)
▶ Je členom Siene slávy Medzinárodnej hokejovej federácie i siení slávy slovenského, českého aj nemeckého hokeja. Výborne hral aj tenis, vyhral Pardubickú juniorku 1956, bol dorasteneckým majstrom Československa.

„PROTI SOVIETSKEMU MUŽSTVU SME HRALI NA 150 PERCENT, TAK VEĽMI SME CHCELI NAD RIVALMI VYHRAŤ. ROBIŤ KAPITÁNA V TOM TÍME MI PRINÁŠALO VEĽKÚ RADOSŤ.“

S ĎALŠÍM LEGENDÁRNYM ÚTOČNÍKOM SLOVANA I ČS. REPREZENTÁCIE DUŠANOM PAŠEKOM.

Dewsbury sa vypytoval, kto je tá pani a zakrátko sa zo šatne vrátil k nej. Najprv sa zľakla, no mohutný hokejista ju nežne pohladkal po tvári so slovami: Good mother, very good mam. I have mam too. A nasypal jej za hrsť žuvačiek.

Mama Gizela Golonková často chodila na zápasy svojho syna, no od tohto dňa mu musela sľúbiť, že už nikdy nebude sedieť pri mantineli, ale vždy hore v hľadisku.

V závere šampionátu Československo v súboji o 3. miesto vyhralo v Prahe nad Kanadou 5:3. Golonka mal svoju prvú veľkú medailu. S 11 bodmi sa stal tretím najproduktívnejším hráčom MS, Kanaďan Berenson a Američan Johnson boli pri rovnosti bodov pred ním len zásluhou väčšieho počtu strelených gólov. Náš útočník ich dal sedem.

UTIEKOL Z NEMOCNICE

Z vojenčiny sa vrátil domov do Slovana, hoci mal aj iné lákavé ponuky. Mocne ho chceli do Sparty. Pražskí funkcionári prišli na stretnutie s kufríkom peňazí, za ktoré by si mohol postaviť dom.

V Slovane však skladali kvalitný tím s ambíciami na titul, v Bratislave mal svoju lásku. V mužstve sa vypracoval na brankársku jednotku Vladimír Dzurilla, o skvelom prvom útoku Starší – Golonka – Černický sa hovorilo, že „tí to hrajú technicky“. Tréner Ladislav Horský predvídal, že sa budú dobre dopĺňať. Golonka tvoril hru, rýchleho krídelníka Staršieho zásoboval gólovými prihrávkami a sám tiež vedel skórovať, Černický odvádzal čiernu robotu v rohoch kĺziska a pri bránení.

Slovan patril medzi špičku čs. hokeja, lenže zakaždým mu chýbal krôčik, aby vystúpil na ligový vrchol.

Uprostred sezóny 1961/62 pribrzdilo Golonku zranenie nohy. Pred domácim zápasom s Litvínovom sa v kabíne potkol o varič, na ktorom bol veľký hrniec s vriacim čajom. Zvreskol od bolesti, dlho kňučal. No v druhej polovici zápasu sa od doktora Novosada vypýtal na ľad, aby mužstvu pomohol k víťazstvu 4:1.

Komplikácie prišli o pár týždňov. Mal popáleninu tretieho stupňa, sčasti infikovanú. Profesor Čársky si ho nechal v nemocnici. Tam si z tranzistora vypočul reportáž o prehre Slovana s Brnom, nasledoval zápas v Českých Budějoviciach. Veľmi chcel mužstvu pomôcť, ale cítil sa bezmocný.

V deň zápasu ho predpoludním navštívil Vilo Čech. Sondoval, ako sa cíti. Hneď im obidvom bolo jasné, čo bude nasledovať. Golonka sa v nemocničnom oblečení vytratil z izby, vonku ho čakala šesťstotrojka, prestrojenie do civilu a rýchly presun do Budějovíc. Šokovaný doktor tímu Novosad stačil pred zápasom len povedať: „Jožo, ty si cvok.“ Slovan vyhral 11:2, Golonka strieľal góly aj prihrával na ne. O štvrtej ráno už ležal na svojom nemocničnom lôžku a pri rannej vizite sa tváril, že sa nič nestalo. Avšak nahnevaný

TRÉNERSKÁ RADOSŤ NA STRIEDAČKE SC RIESERSEE, S KTORÝM GOLONKA ZÍSKAL TITUL MAJSTRA NSR.

S MANŽELKOU BOŽENOU.

profesor Čársky to už vedel. V novinách sa dočítal, že Golonka dal v Budějoviciach štyri góly. Od tej chvíle bol útočník Slovana pod prísnym dohľadom, až kým sa mu noha nezahojila.

TARASOV KRIČAL: TY FAŠÍST

V období Pražskej jari a po invázii sovietskych vojsk do Československa v roku 1968 sa Golonka ako prvý slovenský kapitán čs. reprezentácie so svojím mužstvom stal symbolom hokejového vzdoru proti svetovej veľmoci.

Pamätné sú fotografie z olympijského turnaja v Grenoble 1968, keď v eufórii po piatom góle v sieti Konovalenka kľačí na kolenách a búcha hokejkou o ľad. Okolo neho korčuľuje smutný silák obrany Sovietov Alexander Ragulin. Golonka patril v zápase medzi kľúčových hráčov, dal štvrtý gól a Jiříkovi prihral na víťazný zásah. Československo zvíťazilo 5:4.

„Proti sovietskemu mužstvu sme hrali na 150 percent, tak veľmi sme chceli nad rivalmi vyhrať. Robiť kapitána v tom tíme mi prinášalo veľkú radosť," spomínal Golonka v jednom rozhovore pre SME a z Grenoble pridal aj historku s trénerom Anatolijom Tarasovom. „Keď som dal gól, kričal na mňa z lavičky: Ty fašíst, ty fašíst! To ma urazilo. Tak som im pri mantineli urobil krasokorčuliarsku lastovičku, zahral som aj na husličky a pri striedačke súpera som šťavnato zanadával. Hralo sa na ostrie noža a hneď po zápase museli konflikt riešiť diplomati. Tarasov bol veľký tréner, no keď prehrával, nevedel sa kontrolovať. Nakoniec musel prísť do kabíny a ospravedlnil sa mi. A príhodu mi potom pripomínal zakaždým, keď sme sa stretli."

Na ceste k olympijskému zlatu bolo o dva dni treba zdolať Švédsko. Golonka strelil náš prvý gól, v druhej tretine sa pridal aj Hrbatý, ale severania vyrovnali na 2:2. Tri minúty pred koncom mal kapitán na hokejke víťazný gól, no zblízka netrafil do siete ponad ležiaceho brankára Holmqvista. Česi mu potom vyčítali, že mužstvo pripravil o zlato.

Československí hokejisti priniesli z olympiády v Grenoble striebro, ale ľudia ich doma vítali ako víťazov.

HOKEJ S PRELEPENOU HVIEZDOU

Golonkova posledná šanca na titul prišla na majstrovstvách sveta v Štokholme 1969, prvom šampionáte po invázii vojsk Varšavskej zmluvy. Mal už zdravotné ťažkosti s kolenom, cítil, že jeho čas v reprezentácii sa kráti.

Pôvodne sa šampionát mal uskutočniť v Prahe, no pre napätú politickú situáciu ho presunuli do hlavného mesta Švédska.

Československý tím dostal viac než päťtisíc telegramov od fanúšikov. Všetky s jediným odkazom: Nemusíte vyhrať zlato, len porazte Rusov.

Naši hokejisti hrali ako o život. V najdôležitejších súbojoch v hale Johaneshov zdolali Sovietsky zväz najprv 2:0 a o týždeň aj 4:3. Sovieti prvý raz prehrali s tým istým súperom dva razy na majstrovstvách sveta.

„To už nebola športová, ale politická záležitosť," prízvukoval kapitán, ktorý rovnako ako päť ďalších hráčov mužstva nastúpil v drese s prelepenou červenou hviezdou. „Celé mužstvo bolo za Alexandra Dubčeka."

Titul majstra sveta visel na dosah, Československu stačila v súboji so Švédskom aj remíza. Mužstvo Tre Kronor bolo po roku opäť poslednou prekážkou. Naši však prehrali 0:1.

Doma už málokoho zaujímalo, že čs. mužstvo skončilo na turnaji na treťom mieste. Na pražskom letisku hokejistov nadšene vítalo vyše tridsaťtisíc ľudí.

TITULOV SA DOČKAL AKO TRÉNER

Golonka si nakoniec užil pocit majstra ako tréner. Dva razy triumfoval so svojimi mužstvami v nemeckej lige. Najprv oslavoval prvenstvo v Garmisch-Partenkirchene s miestnym SC Riessersee v roku 1978 a o šesť rokov aj s EC Kolín.

Na Slovensku už nebol taký úspešný. So Slovanom sa v lige trápil a v národnom tíme ho po 9. mieste na majstrovstvách sveta vo Fínsku 1997 odvolali – pritom zmluvu mal aj na ďalšiu, olympijskú sezónu. Doteraz to berie ako najväčšiu krivdu. Odvtedy sa od hokeja utiahol, žije rodinným životom. V ankete o najlepšieho slovenského hokejistu 20. storočia sa dostal do trojice za víťaza Vladimíra Dzurillu a Petra Šťastného.

Začiatkom budúceho roka, 6. januára 2018, oslávi Jozef Golonka 80. narodeniny.

SO STANOM MIKITOM.

PETER SAGAN (VĽAVO) VO FINIŠI MAJSTROVSTIEV SVETA V NÓRSKOM BERGENE ZDOLAL DOMÁCE CYKLISTICKÉ ESO ALEXANDRA KRISTOFFA.

Z ROZPAČITO VYZERAJÚCEHO SLOVENSKÉHO POOLYMPIJSKÉHO ROKA SA NAPOKON VYKĽULO **SEDEM MEDAILÍ**

SAGANOV ZLATÝ HETRIK HITOM LETA

V polovici augusta to vyzeralo na mimoriadne chudobné slovenské športové leto. Na svetových šampionátoch naši dovtedy nezískali v olympijských disciplínach ani jednu medailu. V závere leta však prišiel obrat.

TROJICA ÚSPEŠNÝCH KANOISTOV NA DIVOKEJ VODE ALEXANDER SLAFKOVSKÝ, MATEJ BEŇUŠ A MICHAL MARTIKÁN (ZĽAVA) NA MAJSTROVSTVÁCH SVETA V PAU.

Jedno zlato, štyri striebra a dva bronzy. Zbierka bola napokon bohatšia ako lanská v Riu, kde naša elita získala po dve zlaté a strieborné medaily. Na poolympijský rok, ktorý mal kedysi pre absolútnu špičku (aj našu) v mnohých odvetviach prívlastok oddychový, celkom solídna bilancia.

Zo štyroch slovenských medailistov z Ria však na MS uspeli iba olympijskí šampióni v C2 vo vodnom slalome bratranci Ladislav a Peter Škantárovci. Vybojovali si strieborné medaily. Matejovia, chodec Tóth a vodný slalomár Beňuš, i štvorkajak vyšli naprázdno. Slovensko získalo medaily na MS vo svojich tradične silných športoch – vodnom slalome, rýchlostnej kanoistike, streľbe, zápasení a vďaka Petrovi Saganovi v cestnej cyklistike.

Športovému letu predchádzal vážny zásah do programu najbližších olympijských hier, ktoré medzinárodným športovým federáciám nanútil Medzinárodný olympijský výbor (MOV). Vraj – aby boli hry atraktívnejšie a rodovo vyrovnanejšie. V Tokiu 2020 bude preto v porovnaní s Riom 15 nových disciplín a namiesto 9 miešaných až 18! Takéto súťaže sa uskutočnia už aj v atletike, plávaní, džude, stolnom tenise, lukostreľbe či triatlone. V niektorých športoch zasa došlo k vyrovnaniu počtu mužských a ženských disciplín.

STOP ŠKANTÁROVCOM, CHODCI USPELI

Na tieto inovácie doplatil aj slovenský šport. Bratranci Peter a Ladislav Škantárovci nebudú môcť vo vodnom slalome obhajovať v C2 zlato z Ria. Disciplínu, v ktorej Slovensko získalo na OH štyri zlaté medaily a jeden bronz, nahradí v Tokiu súťaž žien v C1. „Do poslednej chvíle sme verili, že tento verdikt nepadne. Teraz nám neostáva nič iné, len veriť, že sa naša disciplína do programu čím skôr vráti," povzdychol si Ladislav Škantár. Jeho „parťák" zo zlatej lode sa posťažoval na slabý tlak na Medzinárodnú kanoistickú federáciu (ICF) za zachovanie C2 v programe hier. „O lobing sa starali len deblisti, ostatných kolegov z divokej vody to akosi netrápilo. Možno sa preberú, až keď sa začne špekulovať o nahradení vodného slalomu iným športom," hneval sa Peter Škantár.

To, čo nedokázali vodní slalomári, zvládli chodci. Zomkli sa, pridali sa k nim i ďalší atléti, a v programe OH minimálne do Tokia 2020 zachránili mužskú päťdesiatku, v ktorej by mal zlato obhajovať Matej Tóth. Po obrovskom tlaku a celosvetovej petícii s vyše 10-tisíc podpismi Rada Medzinárodnej asociácie atletických federácií (IAAF) zamietla návrh vlastnej chodeckej komisie, ktorá chcela nahradiť 50 km mužov súťažou miešaných štafiet na 4 x 5000 m. Zarážajúce je, že návrh vznikol bez konzultácií s chodcami a nevedela o ňom ani komisia športovcov IAAF! Z atletického zákulisia preniklo, že chodecká komisia konala pod obrovským lobistickým tlakom...

„Zaváži la podpora celej chodeckej komunity, nebola to len záležitosť zopár jednotlivcov," reagoval na záchranu päťdesiatky Matej Tóth. „Atletická rodina si povedala: prečo by nám mal MOV diktovať, aké disciplíny budeme mať v programe hier? Navyše, bez akejkoľvek diskusie, z ktorej boli nepochopiteľne vynechaní športovci."

Strieborný štvorkajak rýchlostných kanoistov na 1000 m z Ria 2016 Denis Myšák, Erik Vlček, Juraj Tarr, Tibor Linka, ak zostane pokope a kvalifikuje sa do Tokia, bude súťažiť na polovičnej trati. ICF v máji rozhodla o skrátení olympijskej tisícky na polovicu. „Tento postup je úplne amatérsky. Ťažko sa mi toleruje, že disciplína, na ktorú sa pripravujete, je zrazu fuč. Nechápem, ako sa môže stať niečo také v olympijskom športe," čertil sa kouč úspešnej lode Peter Likér.

NEZASTAVITEĽNÝ SAGAN

Späť však k slovenskému športovému letu. Jediné zlato na MS 2017 získal „terminátor" na dvoch kolesách Peter Sagan. Na MS v Bergene uštedril súperom ďalší tvrdý úder a potvrdil, že je jedna z najvýraznejších osobností súčasného profipelotónu – výkonmi i charizmou. Tretí raz za sebou získal titul svetového šampióna, zakaždým na trati s iným profilom.

Pred dvoma rokmi v americkom Richmonde nevídaným sólom v záverečných dvoch kilometroch omráčil konkurenciu, vlani v katarskej Dauhe „vytrel kocúra" v hromadnom dojazde na rovine všetkým šprintérskym esám na čele s Cavendishom a zlatý hetrik dovŕšil 24. septembra v nepredvídateľných pre-

PEŤO PREDVIEDOL UŽ TRETÍ SPÔSOB, AKO SA DOPRACOVAŤ K TITULU MAJSTRA SVETA.

tekoch na okruhu so zvlneným profilom v nórskom Bergene, kde kilometer pred cieľom nik netušil, či Francúz Alaphilippe dotiahne únik až do konca, alebo znova rozhodne hromadný špurt.

„Každý môj titul je čímsi výnimočný. Prvý bol nečakaný, druhý som už možno aj očakával, ale nerodil sa ľahko. Tretí bol asi najťažší. V takomto type pretekov máte ako keby len jeden výstrel, aby ste zasiahli cieľ. Musíte ho preto citlivo a správne načasovať. Až do posledného kilometra sme nevedeli, že o zlato sa bude napokon šprintovať," poznamenal Peter Sagan.

Jeho univerzálnosť ocenil i prvý Slovák na štarte Tour de France (1987) Milan Jurčo. „Peťo predviedol už tretí spôsob, ako sa dopracovať k titulu majstra sveta. Dosiahol ho inak ako v Richmonde a Dauhe. V tom je jeho výnimočnosť," vyzdvihol Saganove schopnosti.

Dvadsaťsedemročný Žilinčan s domicilom v Monte Carle je po Talianovi Bindovi, Belgičanoch Van Steenbergenovi a Merckxovi i Španielovi Freirem piaty cyklista s tromi titulmi majstra sveta, ale prvý, ktorý ich získal za sebou bez prerušenia.

Sagan načal práve na MS druhú stovku svojich víťazstiev v profesionálnom pelotóne. Jubilejný stý triumf dosiahol tesne pred MS na Grand Prix v kanadskom Québec City. V tomto roku triumfoval dovedna 12-krát: po dve etapy vyhral na Tirreno-Adriatico, Binck Bank Tour a Okolo Švajčiarska, jednu na Tour de France, Okolo Kalifornie, Okolo Poľska, zvíťazil na jednorazových pretekoch Kuurne – Brusel – Kuurne, Grand Prix Cycliste de Québec a na MS v Bergene.

Okrem toho vyhral bodovacie súťaže na Okolo Kalifornie, Tirreno-Adriatico, Binck Bank Tour, Okolo Švajčiarska a na Okolo Poľska. O ďalšie etapové víťazstvá a zrejme aj rekordný šiesty zelený dres pre víťaza bodovacej súťaže na Tour de France ho pripravila mimoriadne prísna diskvalifikácia za kolíziu s Britom Cavendishom vo 4. etape.

Sagan po MS ukončil sezónu s odkazom, že aj na budúci rok sa bude snažiť víťaziť, no teraz má iné priority – rodinné.

Vynechal preto aj galavečer Medzinárodnej cyklistickej únie (UCI) v Číne: s manželkou Katkou totiž čakali prírastok do rodiny. Dvadsiateho piateho októbra sa cyklistický kráľ stal otcom malého Marlona.

HVIEZDNI TRIDSIATNICI

Vodný slalom je s bilanciou 8 zlatých, 3 strieborné a 3 bronzové medaily bezkonkurenčne naše najúspešnejšie odvetvie na OH. Miesto v absolútnej špičke potvrdili Slováci na júnových ME v Tacene i na MS v Pau na prelome septembra a októbra. Najviac sa darilo kanoistom-singlistom: Alexander Slafkovský k európskemu zlatu pridal svetové striebro, veterán Michal Martikán bol v oboch prípadoch bronzový.

SLOVENSKÉ TOP VÝSLEDKY 2017 NA MS V DISCIPLÍNACH OH 2020 V TOKIU

ZLATO

PETER SAGAN
(cestná cyklistika – preteky s hromadným štartom)

STRIEBRO

PETER GELLE, ADAM BOTEK
(rýchlostná kanoistika – K2 na 1000 m)

ALEXANDER SLAFKOVSKÝ
(vodný slalom – C1)

JANA DUKÁTOVÁ
(vodný slalom – K1 ženy)

BORIS MAKOJEV
(zápasenie – voľný štýl do 86 kg)

BRONZ

MICHAL MARTIKÁN
(vodný slalom – C1)

ZUZANA REHÁK ŠTEFEČEKOVÁ
(streľba – trap)

Poznámka: Na OH môže štartovať vo vodnom slalome v každej disciplíne len jedna loď z krajiny.

CHODEC MATEJ TÓTH PRE DOČASNE POZASTAVENÚ ČINNOSŤ NEMOHOL OBHAJOVAŤ TITUL MAJSTRA SVETA NA 50 KM.

ŠPRINTÉR JÁN VOLKO BEŽAL NA MAJSTROVSTVÁCH SVETA V LONDÝNE V SEMIFINÁLE NA 200 METROV.

Spolu s Matejom Beňušom tvoria trio, z ktorého môže ktokoľvek zasiahnuť do súboja o medaily – aj na OH 2020. Ich jediný hendikep môže (ale nemusí) byť vek. Martikán bude mať v Tokiu 41, Slafkovský 37 a Beňuš 33 rokov. Pravda, ak ich v súboji o jedinú slovenskú miestenku nevytlačí z nominácie talentovaný Marko Mirgorodský, tohtoročný európsky a svetový šampión do 23 rokov.

Martikánova dlhovekosť je úžasná. V Pau sa stal najstarším medailistom z MS a s 21 cennými kovmi najúspešnejším v histórii. „Dôležité je, že šport ma stále baví. Ak to tak už nebude, alebo moje výsledky už nebudú dostačujúce, potom začnem pomýšľať na koniec kariéry," vyhlásil päťnásobný olympijský medailista.

Chvíľku sa zdalo, že Rio bude pre Janu Dukátovú derniéra. Štvrtú priečku poriadne oplakala, no v tomto roku dokázala, že s ňou treba stále počítať. Po šesťročnej pauze si v Pau vybojovala individuálnu medailu na MS, striebro v K1 žien bola už jej piata (2 – 3 – 0), pričom jedno zlato má aj z novej olympijskej disciplíny C1 (Tacen 2010). Dukátová s koučom Róbertom Orokockým riešia dilemu, či ju nepridať do súťažného programu. „Špekulujeme, či sa Janka do tejto kategórie nevráti," priznal kouč 34-ročnej slalomárky.

Medailu na svetovom šampionáte získali aj olympijskí víťazi Peter a Ladislav Škantárovci (tiež zrelí tridsiatnici), avšak už v neolympijskej disciplíne C2. Súboj o zlato prehrali o 7 stotín...

Slovenský vodný slalom však má okrem skúsených tridsiatnikov v zálohe aj šikovnú mladú generáciu. Mirgorodský získal v C1 zlato na ME i MS do 23 rokov, pričom na svetovom šampionáte v tejto vekovej kategórii triumfovali aj Jakub Grigar v K1 a Matúš Gewissler s Jurajom Skákalom v C2. Juniorskými vicemajsterkami sveta sú Eliška Mintálová (K1) a Soňa Stanovská (C1).

GELLEHO STRIEBORNÝ EXPERIMENT

Aj slovenská rýchlostná kanoistika sa spolieha na tridsiatnikov – Petra Gelleho (33), Juraja Tarra (38) a Erika Vlčeka (35). Všetci traja sú kľúčoví ľudia v našich tohtoročných medailových lodiach. Prvý v striebornom dvojkajaku na 1000 m z MS v Račiciach, ďalší dvaja v striebornom (500 m) a bronzovom (1000 m) štvorkajaku z ME v Plovdive.

Ôsma priečka v K1 na 1000 m na OH v Riu neznamenala pre odchovanca štúrovskej kanoistiky Petra Gelleho zďaleka umiestenie, s ktorým by bol spokojný. Sadol si preto opäť do dvojkajaka (v roku 2011 získal v tejto lodi s Vlčekom zlato na MS v Szegede na 1000 m). Experiment s 20-ročným Komárňanom Adamom Botekom vyšiel. V II. kvalifikačných pretekoch na Zemníku zdolali na olympijskej tisícke ostrieľané duo Vlček – Linka a získali miestenku na MS. V Račiciach ich predstihli len Srbi. Aj preto to chcú dotiahnuť až do Tokia. „Je to jasné: Adam už horší nebude a ja sa budem o seba dobre starať, aby som dovtedy vydržal," vyhlásil Gelle.

Striebro dvojkajaka bola jediná slovenská medaila na MS. Elitný štvorkajak Myšák, Vlček, Tarr, Linka neobhajoval zlato z Milána 2015 na tisícke, ale štartoval iba na novej olympijskej trati – päťstovke. Skončil piaty, 742 tisícin za bronzovým Českom. „Piata priečka nie je zlý výsledok. Sme v špičke, máme na čom stavať. Ak by sme vo finále chýbali, alebo by sme za medailistami zaostávali dve či tri sekundy, to by bol problém," hodnotil račické vystúpenie „káštvorky" tréner Peter Likér.

Finálové umiestenia na MS si ešte vybojovali Ivana Mládková v olympijských súťažiach v K1 na 200 (7.) a 500 m (8.), v neolympijských Gelle v K1 na 500 m (8.), Vlček a Linka v K2 na 500 m (4.) a štvorkajak Martin Nemček, Milan Fraňa, Samuel Baláž, Gábor Jakubík na 1000 m (5.). Talentovaný kajakár Csaba Zalka získal na mládežníckych vrcholoch roka tri medaily: na MSJ bronz na 200 m, na MEJ striebro na 500 a bronz na 200 m.

NAJLEPŠIE MIERILA REHÁK ŠTEFEČEKOVÁ

Pre slovenských strelcov bol rok 2017 na medaily chudobnejší než predošlé. O jediný cenný kov v olympijskej disciplíne sa na septembrových „brokárskych" MS v Moskve postarala v trape Zuzana Rehák Štefečeková.

Dvojnásobná strieborná olympijská medailistka (Peking 2008, Londýn 2012) si vystrieľala štvrtý individuálny kov na MS, ale prvý po šiestich rokoch. V minulosti bola zlatá v Mníchove 2010, strieborná v Belehrade 2011 a bronzová v Nikózii 2003. Rehák Štefečeková bola jediná z našich aj vo finále prestížneho Svetového pohára, kde skončila piata takisto ako na ME v Baku. Okrem nej získal medailu už iba Hubert Andrzej Olejnik na ME Baku, striebro v už neolympijskom dvojitom trape.

Trapista Erik Varga vynechal celú sezónu. Dával sa dokopy po neúspechu v Riu (21.) a najmä po nešťastnom páde na kondičnom sústredení v posledný deň minulého roka v Taliansku. Po operácii 4. januára, keď mu v ramene pribudli titánové skrutky, nasledovala dlhá rekonvalescencia. Dvojnásobný majster sveta však verí, že v budúcej sezóne už bude opäť strieľať.

Bronzová z OH 2012 Danka Bartekoá skončila na vrcholoch roka v skeete 8. na MS a 12. na ME, pištoliar Juraj Tužinský bol 14. vo vzduchovke na ME a duo Jana Špotáková – Marián Kovačócy si v novej olympijskej disciplíne, tímovom mixe v trape, vybojovalo na ME štvrtú priečku. Zmena programu OH v streľbe sa dotkla i našich úspešných disciplín. O medaily sa nebude bojovať v ľubovoľnej malokalibrovke 60, v ktorej Jozef Gönci získal v Atlante 1996 prvú medailu na OH pre SR v ére samostatnosti, a ani v ľubovoľnej pištoli 60, hlavnej disciplíne Pavla Koppa. V Pekingu 2008 v nej skončil piaty a vlani v Riu siedmy.

NEČAKANÍ MEDAILISTI: MAKOJEV A POLIAK

Hoci v úpolových športoch rapídne klesá účasť pretekárov na slovenských šampionátoch, na medzinárodnej scéne si naši „siláci" počínali nad očakávanie.

Zápasník-voľnoštýliar Boris Makojev v máji na ME v Novom Sade v premiére v slovenských farbách nevyhral ani jeden duel, v auguste na parížskych MS štyri. Zastavil ho až vo finále kategórie do 86 kg Yazdani z Iránu, zlatý na OH v Riu o kategórie nižšie – do 74 kg. Dvadsaťštyriročný Osetínec nie je produkt slovenského zápasenia. Hoci ho zastrešuje klub Olymp Partizánske, žije vo Vladikavkaze. Za zmienku stojí aj 5. miesto Gaglojeva do 125 kg na ME a 9. Bolotňuka do 61 kg na MS.

Nečakanú medailu si na ME vo Varšave vybojoval do 66 kg džudista Matej Poliak. V dueli o bronz zdolal Izraelčana Shmaila. „Je pravda, že som mal aj kúsok šťastia, ale to k nášmu športu patrí. Varšavský výsledok beriem ako odrazový mostík v boji o OH v Tokiu 2020," poznamenal 24-ročný zverenec Jozefa Krnáča. Poliakov bronz je šiesta slovenská medaila na ME v ére samostatnosti, no prvá po 12 rokoch. Striebro získali Pepic (1999), Krnáč (2002) a Novotný (2005), bronz Jánošíková (1994), Krnáč (2001) a Poliak (2017).

Popredné umiestenia v úpolových športoch získali aj ďalší: karatista Dominik Imrich bral bronz v kumite do 60 kg na ME v Kocaeli a Ingrid Suchánková v kumite do 61 kg na Svetových hrách vo Wroclawe, tretí bol i boxer Viliam Tankó do 56 kg na ME do 23 rokov v Braile a Andrej Csemez skončil piaty do 75 kg na ME mužov v Charkove.

NAGY DVANÁSŤ ROKOV PO MORAVCOVEJ

Dva najväčšie olympijské športy – atletika a plávanie – vyšli na MS medailovo naprázdno. Kráľovná športov mala na šampionáte v Londýne z rôznych objektívnych príčin len 5 pretekárov, o 11 menej ako na OH 2016, kde tvorila takmer tretinu našej výpravy.

Chýbal aj chodec Matej Tóth, pre dočasne pozastavenú činnosť nemohol obhajovať titul majstra sveta na 50 km. Napriek tomu vybojoval dve ťažké bitky – najprv o zachovanie päťdesiatky v programe OH a potom o očistenie svojho mena.

Bez medaily, hoci len európskej a v hale, však atletika neostala. Šprintér Ján Volko šokoval striebrom na 60 m. Talentovaný Bratislavčan má v 21 rokoch

DOSTAŤ SA DO PRVEJ OSMIČKY NA MS V PLÁVANÍ JE PRE AKÉHOKOĽVEK SLOVÁKA V SÚČASNEJ OBROVSKEJ KONKURENCII ÚŽASNÝ VÝSLEDOK.

RICHARD NAGY DOPLÁVAL VO FINÁLE NA 400 M POLOHOVÉ PRETEKY NA MS V BUDAPEŠTI ÔSMY.

NA TENISOVÝCH KURTOCH SA BLYSLA MAGDALÉNA RYBÁRIKOVÁ, VO WIMBLEDONE SA DOSTALA AŽ DO SEMIFINÁLE.

pred sebou veľkú perspektívu: súkal jeden rekord za druhým (na 100 m sa zastavil na 10,15 a na 200 m na 20,33), získal zlato a striebro na ME do 23 rokov a bronz na Svetovej univerziáde.

Na MS v Londýne sa na 200 m dostal do semifinále (celkovo 15.), pričom na globálnom podujatí dosiahol lepší výsledok šprintér zo Slovenska len raz – Alojz Sokol bol na premiérových OH v roku 1896 tretí na stovke.

Atletika si po piatej priečke v Riu veľa sľubovala od kladivára Marcela Lomnického, ktorý začal trénovať so svetovou jednotkou Poliakom Pawlom Fajdekom. Hoci sezónu začal ako nikdy predtým (v apríli 77,92 m), londýnske MS sa preňho skončili malou katastrofou – o 15 cm mu ušiel postup do finále.

Slovenské plávanie držal nad vodou nekonvenčný Richard Nagy, ktorý na MS v Budapešti po dvanástich rokoch prerušil slovenský finálový pôst. Pred ním sa to podarilo naposledy v Montreale 2005 Martine Moravcovej na 100 m motýlik (7.). Na 400 m polohové preteky doplával ôsmy, no sebakriticky priznal, že čas tri sekundy za osobným rekordom z olympiády v Riu nie je žiadna sláva. Napriek tomu klobúk dolu pred Nagyom. Kto má aspoň trochu „šajnu“ o športe, istotne vie, že dostať sa do prvej osmičky na MS v plávaní je pre akéhokoľvek Slováka v súčasnej obrovskej konkurencii úžasný výsledok.

RYBÁRIKOVEJ ŽIVOTNÁ SEZÓNA

Slovenskú tenisovú káru v roku 2017 ťahala najmä Magdaléna Rybáriková. Po lanskej letnej operácii kolena a zápästia spadla v rebríčku WTA až na marcové 453. miesto, no potom sa vďaka výsledkom v roku 2017 vyštverala ako štvrtá Slovenka v histórii až do prvej dvadsiatky.

Životný turnaj odohrala vo Wimbledone, kde sa dostala do semifinále, čo sa predtým žiadnej Slovenke nepodarilo. „Ak by mi niekto pred turnajom povedal, že prekĺznem takto ďaleko, neprotestovala by som,“ vravela zverenka Petra Hubera.

Rybáriková však dosiahla aj ďalšie zaujímavé výsledky: v Linzi hrala vo finále, v Nottinghame v semifinále, vyhrala štyri turnaje ITF (Surbiton, Ilkley, Gifu, Fukuoka) a zahrala si aj na koncoročných tzv. malých MS v čínskom Ču-chaji. Sezónu ukončila s pozitívnou bilanciou duelov 48 – 17.

Lanská víťazka MS WTA Tour Dominika Cibulková začala rok 2017 na 5. priečke rebríčka, potom bola viac ako mesiac svetová štvorka, no sezónu skončí na konci tretej desiatky (26.).

Zo 47 duelov v dvojhre vyhrala 26, k doterajším 8 titulom však nepridala ani jeden. Najďalej sa dostala v auguste v New Havene (vo finále prehrala s Austrálčankou Gavrilovovou) a na turnajoch v Dauhe a Petrohrade si zahrala v semifinále. Sezónu ukončila predčasne, už na začiatku októbra. „Po náročnom a dlhom tenisovom roku 2016 som sa počas celého roka cítila unavená. Potrebujem si poriadne oddýchnuť,“ zdôvodnila Cibulková predčasný koniec sezóny.

Tenistom sa veľmi nedarilo a v polovici novembra by ste Slováka v Top 100 rebríčka ATP hľadali márne. Kontroverzný Martin Kližan z januárového 34. miesta spadol na 143. v polovici novembra, pred ním sú už Lacko aj Gombos. Jeho maximom bolo štvrťfinále v Rotterdame, Mníchove, Budapešti a Sofii.

AKO SI POČÍNALI NAJLEPŠÍ Z RIA NA VRCHOLOCH ROKA 2017

	OH 2016	MS (ME) 2017
PETER A LADISLAV ŠKANTÁROVCI* (vodný slalom – C2)	1.	2.
MATEJ TÓTH (atletika – 50 km chôdza)	1.	N
MATEJ BEŇUŠ (vodný slalom – C1)	2.	13.
ŠTVORKAJAK/K4** (rýchlostná kanoistika – 500 m)	2.	5.
JURAJ TUŽINSKÝ (streľba – vzduchová pištoľ)	4.	14.
JANA DUKÁTOVÁ (vodný slalom – K1)	4.	2.
JAKUB GRIGAR (vodný slalom – K1)	5.	16.
MARCEL LOMNICKÝ (atletika – kladivo)	5.	13.
PAVOL KOPP*** (streľba – ľubovoľná pištoľ)	7.	24.
PETER GELLE (rýchlostná kanoistika – K1)	8.	N
DVOJKAJAK/K2**** (rýchlostná kanoistika – 1000 m)	8.	2.

Poznámky: N – na vrchole roka neštartoval, (*) – disciplína už nebude olympijská, (**) – v Riu 2016 sa súťažilo na 1000 m, v Tokiu 2020 na 500 m (pri MS 2017 uvádzame umiestenie na tejto trati), (***) – disciplína už nebude olympijská, (****) – v Riu 2016 štartovali Erik Vlček a Juraj Tarr, na MS 2017 Peter Gelle a Adam Botek . Strelci-pištoliari nemali v roku 2017 MS, ale len ME.

Z TÍMOV ZAUJALI FUTBALISTI

Tri kolektívy ako malo Slovensko na OH 2000 v Sydney (basketbalistky, futbalisti, vodní pólisti) sú v súvislosti s Tokiom 2020 čistá utópia.

Kvalifikačné kritériá sú čoraz drsnejšie a výsledky našich tímov nesignalizujú reálnu nádej účasti pod piatimi kruhmi. Basketbalistky skončili na ME v Česku ôsme, volejbalisti obsadili na kontinentálnom šampionáte v Poľsku 15. miesto a futbalová reprezentácia do 21 rokov sa len zhodou náhod nedostala na záverečnom turnaji ME v poľských mestách do bojov o medaily.

Hapalova výborná partia skončila napokon piata. Ak chce Slovensko hrať na OH 2020, musia sa jej nasledovníci kvalifikovať v prvom rade na ME 2019, lebo len odtiaľ vedie cesta do Tokia. Prvá polovica kvalifikácie im však nevyšla.

Z KOLEKTÍVOV ZAUJALO ÚSPEŠNÉ VYSTÚPENIE FUTBALOVÉHO TÍMU DO 21 ROKOV NA MAJSTROVSTVÁCH EURÓPY V POĽSKU.

ROMAN BUČEK, RIADITEĽ SOV PRE ŠPORTY:

ŤAHÚŇMI SÚ NAĎALEJ TRIDSIATNICI

Rok 2017 určite nevnímam ako neúspešný, na svetových šampionátoch sme v olympijských disciplínach mali celkom peknú medailovú úrodu. Ak by sme sa z Tokia 2020 vrátili so siedmimi cennými kovmi, vládla by vo výprave stopercentná spokojnosť.

Navyše, niektorí naši elitní športovci z rôznych dôvodov nesúťažili – spomeniem chodca Maťa Tótha a strelca Erika Vargu – alebo im rok nevyšiel podľa predstáv. Športovcov s výkonnosťou, s ktorou môžu pomýšľať na olympijskú medailu, máme približne dvakrát toľko ako medailistov z tohtoročných MS.

Aj v tomto roku sa potvrdil trend z minulosti, že ťahúňmi nášho športu sú zrelí tridsiatnici a mladšia generácia sa na medzinárodnom fóre výraznejšie nepresadzuje. Starnutie našej absolútnej špičky nevnímam ako závažný problém, podobný riešia aj iné krajiny. Dlhovekosť vo vrcholovom športe, keď sa aj takmer už štyridsiatnici držia

vo svetovej špičke, je zaujímavý jav. Kvalitná regenerácia a špičková starostlivosť vo všetkých oblastiach robí divy.

Či naši tridsiatnici vydržia až do ďalšej olympiády? Vzhľadom na vek a opotrebovanosť sa môže stať všeličo. Musí im slúžiť najmä zdravie, to je prvý predpoklad, aby vydržali. Druhý je mať chuť a motiváciu. Taký Mišo Martikán, ktorý po OH v Londýne už lámal pádlo, zrazu dostal znova chuť a chce sa pobiť o Tokio.

Ak by naši osvedčení reprezentanti – tridsiatnici skončili zo dňa na deň, chvíľku by trvalo, kým by sa mladí dostali na ich úroveň. Všetko chce čas. Dôležité však je, že máme v zálohe zopár šikovných talentov. Za všetky spomeniem kajakára Adama Boteka, ktorý v lodi so skúseným Gellem získal na MS striebro v K2 na 1000 m, cyklistu Matúša Štočeka, lezkyňu Vandu Michalkovú, o vodnom slalomárovi Jakubovi Grigarovi, ktorý skončil vlani v Riu v K1 piaty, ani nehovoriac. Už na hrách v Tokiu by mohli prekvapiť i niektorí z nášho projektu „Juniorský olympijský tím", v ktorom máme medailistov z vrcholných svetových a európskych mládežníckych podujatí. Ktokoľvek z tohto tímu môže za tri roky urobiť veľký výkonnostný skok, u týchto športovcov je dynamika prirodzeného vývoja na rýchlom vzostupe.

Pre mňa osobne bolo najväčšie letné prekvapenie striebro dua Gelle – Botek. Po Riu som mal obavy, ako nešťastná štvrtá priečka poznačí kajakárku na divokej vode Janku Dukátovú, no ukázala, že má pevnú vôľu a na MS dosiahla skvelý výsledok. Zlatý hetrik Petra Sagana nepotrebuje komentár. V zbierke triumfov mu chýba už len olympijské zlato. Či oň zabojuje v Tokiu, ťažko teraz prognózovať. Do hry vstupuje viacero faktorov: profil trate, jeho osobná motivácia. Navyše, cyklistika je fyzicky nesmierne náročný šport, nik netuší, čo bude o tri roky. Takisto vieme, že prienik profesionálneho športu a olympizmu nie je vždy absolútny, no myslím si, že Sagan má potenciál aj na olympijské zlato.

Do olympiády 2020 sú ešte tri roky, no určite by som bol spokojný, ak by v Tokiu štartovalo viac športovcov ako v Riu. Každé číslo nad 51 by bolo super. Ak by sme získali aspoň tri medaily, bolo by to fajn, takisto 10 až 12 umiestení v prvej osmičke. Veľmi by som sa tešil aj z toho, keby si čo najviac našich športovcov vylepšilo osobné maximá, alebo sa k nim priblížilo.

TEXT: MARIÁN ŠIMO **FOTO:** ARCHÍV MOV, TASR/AP

ŠTADIÓN MEMORIAL COLISEUM V LOS ANGELES HOSTIL OH 1932 AJ 1984.

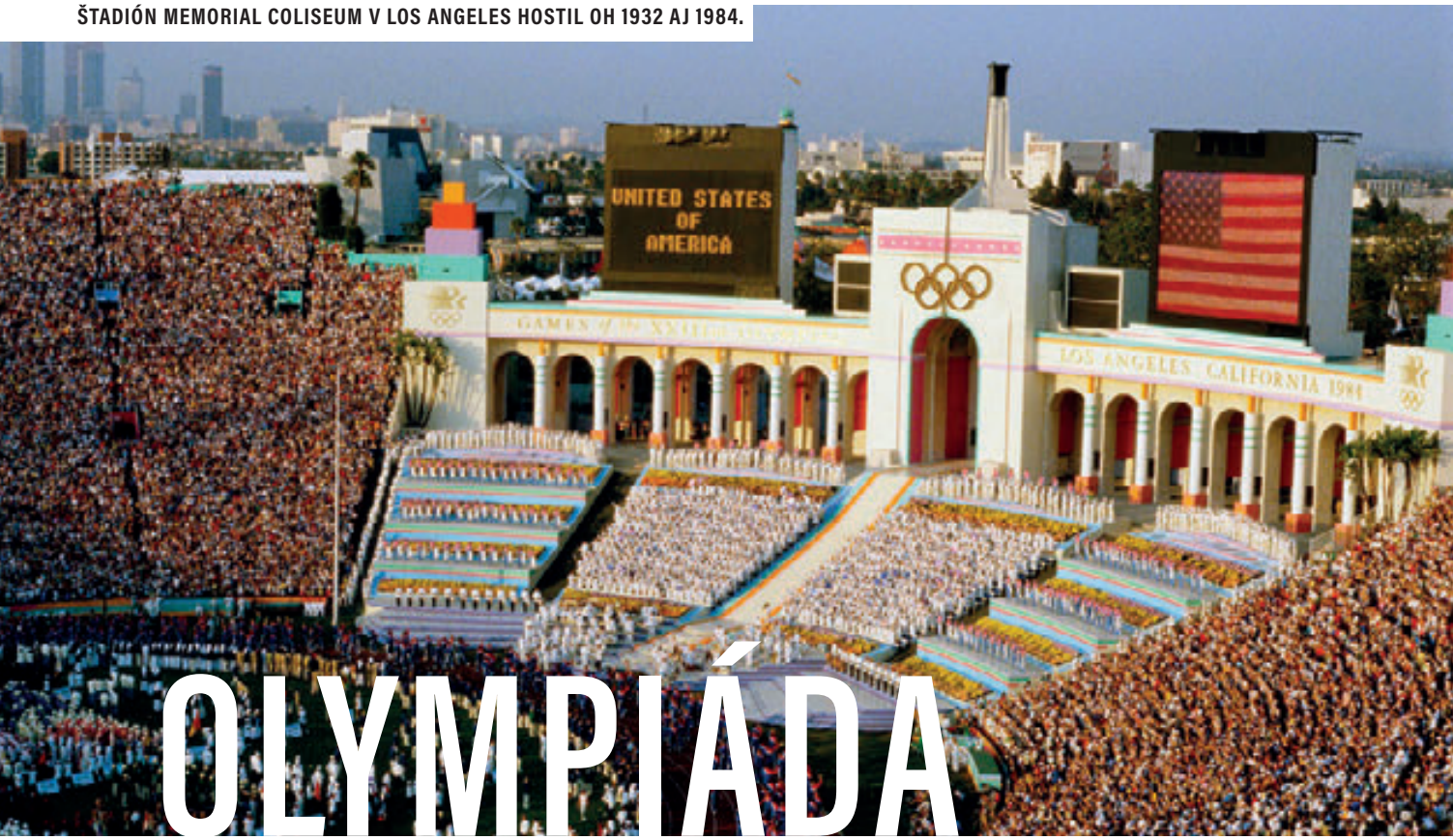

OLYMPIÁDA *– NEŽELANÝ HOSŤ?* AKO PRE KOHO

MEDZINÁRODNÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR **POD TLAKOM ROZHODOL** O DEJISKÁCH DVOCH HIER NARAZ

Olympijské hry sa po sto rokoch vrátia do Paríža (2024) a tretí raz zavítajú aj do Los Angeles (2028). Vrchnosť piatich kruhov prvý raz v histórii schválila cestovný poriadok letných Hier na jedenásť rokov dopredu. Urobila však len z núdze cnosť. Septembrová voľba dvoch dejísk naraz v peruánskej Lime nerieši problém klesajúceho záujmu hostiť olympijské sviatky ani rastúci počet ich odporcov.

Francúzsky barón Pierre de Coubertin v blahej pamäti roztomilo spomínal, ako sa zahral na hluchého a nechápavého na záverečnom bankete premiéry novovekých olympijských hier v roku 1896, keď grécky kráľ Juraj v zhode s helénskou verejnou mienkou nástojčivo žiadal, aby sa Atény stali ich trvalým dejiskom.

Skúsme si predstaviť, že by pritakal. O čo menej problémov by dnes olympizmus sužovalo. Koľko nezmyselných bojkotov Hier nemusel zažiť. A koľko afér, v posledných desaťročiach najmä korupčných pred voľbami ich dejísk. Ale na druhej strane: o čo menej štadiónov a hál by po svete stálo. Áno, aj spustnutých, nevyužívaných či dokonca z rovnakého dôvodu už zbúraných.

Existuje však ešte aj tretia možnosť: že v prípade jedného dejiska by olympijské hry už ani neexistovali…

NA ÚVOD DEJISKÁ AD HOC

Coubertin až do konca života zotrval na názore, že „náklady na periodické usporadúvanie Hier na jednom mieste by neuniesla nijaká krajina na svete". Bol presvedčený, že sprvu ešte iba formujúci sa šport potrebuje národný rozmer nahradiť svetovým a aj preto olympijské hry musia putovať širým svetom. Hlavou mu víril „cirkulačný plán olympiád".

V memoároch priznal, že s premiérou v Aténach 1896 pôvodne nerátal: „Nedôveroval som mladým silám obrodeného Grécka." Novoveké olympiády chystal ako projekt pre 20. storočie a prvé sa mali uskutočniť v roku 1900 v Paríži. Len čo však na jeseň 1892 verejne vyslovil myšlienku obnovy antickej tradície, všetci, ktorým sa zapáčila, ho presviedčali, že je zbytočné čakať na koniec storočia.

Na začiatku týždňového kongresu v amfiteátri parížskej Sorbonny v júni 1894 sa v kuloároch ako pravdepodobné dejisko premiéry v roku 1896 spomínal Londýn. Počas neho však dorazil ústretový telegram gréckeho kráľa a na jeho konci auditórium aplauzom spontánne schválilo návrh v Paríži žijúceho gréckeho spisovateľa Dimítria Vikélasa, aby Hry I. olympiády nového veku boli – v Aténach. A zároveň aj to, že druhá olympiáda sa o štyri roky neskôr bude sláviť v Paríži.

Tretie Hry Coubertin sľúbil Spojeným štátom výmenou za podporu vzniku Medzinárodného olympijského výboru a vyslanie silnej výpravy na aténsky debut – osobne ju viedol profesor histórie William M. Sloane, spoluzakladateľ Olympijského výboru USA. Pôvodne mali byť v Chicagu, ale potom zaloboval americký prezident Theodore Roosevelt a presadil St. Louis, takže k zlým skúsenostiam spojenia olympijských hier so svetovou výstavou v Paríži 1900 pribudli ďalšie…

VYHLÁSENIE VÍŤAZOV, TENTORAZ BEZ NAPÄTIA DO POSLEDNEJ CHVÍLE.

ZLOMOVÉ SEDEMDESIATE ROKY

Ozajstné voľby predchádzali až Hrám IV. olympiády. Získal ich Rím, hoci zasadnutie MOV sa konalo v Londýne. Zákon schválnosti: katastrofické erupcie Vezuvu v roku 1906 Talianov tak vycicali, že sa hostiteľstva vzdali a zaskočili za nich Briti. Klobúk dolu, za desať mesiacov postavili prvý, špeciálne na olympiádu projektovaný štadión, na ktorom sa uskutočnila polovica programu. Londýnsky White City Stadium neniesol prívlastok Olympijský, ale zaslúžil by si ho viac než ktorýkoľvek iný: kolos s 500-metrovým atletickým i 600-metrovým cyklistickým oválom a uprostred obrovského trávnika bazén rozmerov 100 x 17 m so zasúvateľnou vežou na skoky do vody…

Po prvej svetovej vojne záujem o organizovanie olympijských hier utešene rástol – na rok 1936 kandidovalo až trinásť miest. Na milé prekvapenie aj po druhej.

Zlom nastal v sedemdesiatych rokoch. Zlým signálom však bola už krvavá predohra mexickej olympiády 1968, prvej v rozvojovej krajine: sociálne nepokoje a masaker vo štvrti Tlatelolco desať dní pred otvorením. Študenti vyrukovali aj s transparentmi: No queremos olimpiados, queremos revolución (Nechceme olympiádu, chceme revolúciu). O štyri roky pokropilo krvou mníchovské Hry palestínske teroristické komando Čierny september a v novembri 1972 prišla ďalšia šokujúca zvesť z amerického Denveru: mesto vrátilo poverenie hostiť zimné hry 1976, ktoré získalo pred dva a pol rokom vo víťaznej voľbe v konkurencii švajčiarskeho Sionu, fínskeho Tampere a kanadského Vancouvru. V núdzi zaskočil rakúsky Innsbruck, ktorý 12 rokov po olympijskej premiére rutinérsky zvládol aj reprízu.

REFERENDÁ: NOVINKA? OMYL!

Denver rezignoval na základe referenda. Dnes je bežnou výbavou občianskych aktivistov na celom svete a odporcov olympijských hier zvlášť, vtedy bolo ešte zriedkavosťou. Pravdaže, okrem Švajčiarska, svetovej referendovej veľmoci. V ňom sa vôbec prvé ľudové hlasovanie o olympijskej kandidatúre uskutočnilo už v decembri 1963 – občania kantonu Valais tesnou väčšinou (49,4 – 50,6) zamietli úmysel Sionu uchádzať sa o ZOH 1968. V roku 1969 boli vo Švajčiarsku až štyri (!) referendá o zimných olympijských hrách 1976 s výsledným skóre 2:2 (za kandidatúru Sionu i St. Moritzu a naopak proti Bernu aj Zürichu). Podľa Wolfganga Maenniga, profesora

ekonomiky hamburskej univerzity, prvým „nešvajčiarskym“ bolo až ono denverské, po ktorom ďalšie nasledovalo o 17 rokov – v novembri 1989 v Salt Lake City.

Denverský profesor práv Dick Lamm bol vtedy iba tridsiatnik, ale sedel už v coloradskom parlamente a mal charizmu aj veľké politické ambície. Zimná olympiáda 1976 v Skalistých horách, ako deklaroval Denver v kandidátskom procese, mala byť vyvrcholením osláv dvojstoročnice USA i storočnice federálneho štátu Colorado. Napriek tomu sa Lamm po jej pridelení postavil proti nej, presadil referendum a – vyhral. Napokon sa možno aj vďaka tomu stal guvernérom Colorada, dokonca najdlhšie úradujúcim (1975 – 1987)...

V kampani využil všetky, aj populistické argumenty, ktoré ponúkla doba. Ani znalci pomerov sa nezhodli, čo rozhodlo, že 59,4 percenta hlasujúcich občanov štátu Coloradu povedalo nie. Či viac zaváži začiatkom sedemdesiatych rokoch silnejúce ekologické povedomie, alebo obava, že z vrecák daňovníkov pôjde na olympiádu cez štátnu pokladňu viac než avizovaných päť miliónov dolárov.

Fakt je, že vtedy – a vlastne dodnes – sa prvotné odhady nákladov na organizovanie olympiád značne líšili od skutočných. V Denveri sa omieľal najmä príklad ZOH 1960 vo Squaw Valley, na ktoré Kalifornia namiesto pôvodného milióna dolárov napokon vynaložila viac než trinásť. Podľa lanskej Oxfordskej olympijskej štúdie však rekordné prekročenie celkových nákladov v aktuálnych reálnych cenách (720 percent) majú na konte organizátori OH 1976 v Montreale – priemerné dosahuje 176 percent. Mimochodom, kanadskému veľkomestu trvalo takmer tri desaťročia, kým vyrovnalo dlh za megalomanský hlavný štadión so strechou.

ANJELSKÝ ÚSPECH BEZ SÚPEROV

Hry rástli do krásy, ale v druhej polovici minulého storočia aj do šírky. Olympijská vrchnosť tlačila na pílu a podceňovala s tým súvisiaci rast nákladov. V Londýne 1948 súťažilo 4104 športovcov, kým v Montreale 1976 už 6084 a počet disciplín stúpol zo 136 na 198. A to Hry bojkotovala Čína a dve desiatky afrických krajín. Následne na bojkot vyzvali dve veľmoci: v prípade moskovských OH 1980 Spojené štáty a o štyri roky pred OH 1984 v Los Angeles naopak Sovietsky zväz...

Keby „mesto anjelov“ vtedy odskočilo, nemal by ho kto nahradiť – bolo jediným kandidátom. Na druhej strane práve to, že nemuselo nikoho pretromfovávať luxusnými sľubmi, umožnilo mu bez dlhého vysvetľovania spoľahnúť sa na existujúce športoviská a s Medzinárodným olympijským výborom vyrokovať oveľa lepšie podmienky. Súhlasil dokonca aj s tým, aby OH prvý raz vôbec financoval výhradne privátny sektor.

POŽIADAVKOU DOBY JE NA NAJNIŽŠIU ÚNOSNÚ MIERU ZNÍŽIŤ NÁROKY NA HOSTITEĽA A VYJSŤ MU V ÚSTRETY, AKO SA LEN DÁ.

Hry v Los Angeles 1984 zo športového hľadiska nedali veľa dôvodov, aby utkveli v pamäti, napriek tomu v nej ostanú – aj vďaka dovtedy nepredstaviteľne vysokým výnosom z predaja televíznych práv (287 miliónov USD) organizátori uzatvorili bilanciu so ziskom 215 miliónov dolárov, ktorý venovali nadácii podporujúcej mládežnícky šport. Petra Ueberrotha, ktorý stál na čele organizačného výboru, vyhlásil časopis Time za Muža roka 1984 a MOV mu udelil zlatý Olympijský rad. Bejzbalová Major League si ho vzápätí vybrala za komisára, neskôr bol riaditeľom firmy Coca-cola či hotelovej siete Hilton a napokon sa na štyri roky (2004 – 2007) stal prezidentom Olympijského výboru USA.

VEĽKÉ PENIAZE A VEĽKÉ AFÉRY

Hodno pripomenúť, že Los Angeles nemalo protikandidáta ani v prípade svojich prvých OH (v roku 1932) a aj tie boli ziskové (1 milión dolárov). Jeho druhý finančný úspech záslužne prekryl negatívny dopad éry bojkotov a nastal masívny nárast záujmu. O Hry 1988 (voľby boli ešte v roku 1981) sa uchádzali iba dve mestá, ale na OH 2000 ich kandidovalo už osem a na OH 2004 dokonca jedenásť. Lákali aj biele olympiády – do kandidátskeho procesu ZOH 2002 sa zapojilo rekordných deväť miest (aj Poprad-Tatry). Práve ten sa však spätne vyvŕbil ako prvý veľký korupčný škandál pod piatimi kruhmi.

Vzostupy a pády idú zväčša ruka v ruke. Medzinárodný olympijský výbor historicky vznikol ako klub majetných ľudí, ktorí si nielenže sami platili všetky výdavky spojené s účasťou na jeho akciách, ale povinne prispievali aj na chod jeho sekretariátu – poplatok sa z 25 frankov v roku 1911 vyšplhal až na desaťnásobok. Američan Avery Brundage, dve desaťročia šéf MOV (1952 – 1972), zvaný aj apoštol amaterizmu, bol „ras“ – keď sa Portugalčan Saúl Ferreira Pires vybral na olympijské hry v Ríme 1960 s celou rodinou a z hotela odišiel bez toho, aby zaplatil účet, zriadil komisiu, ktorá ho navrhla vylúčiť a odišiel s hanbou, akú dovtedy nikto z olympijských potentátov nezažil.

Práve vo Večnom meste podpísal MOV svoj prvý veľký televízny obchod. Keďže ďalšie boli už len väčšie a ešte väčšie, v roku 1966 nielenže oslobodil svojich členov od povinnosti platiť príspevky, ale začal im hradiť aj všetky výdavky. Na lepšie sa ľahko zvyká. Pod kruhmi sa rozkrútil veľký biznis a s vyostrujúcimi sa súbojmi o právo hostiť olympijské hry sa okolo hlasujúcich členov MOV krútilo čoraz viac lobistov kandidátskych miest. Keď v Salt Lake City po voľbe dejiska ZOH 1998 rozoberali príčiny prehry s Naganom, jeden z nich hlesol: „My ich obdarúvame cukrovinkami a kovbojskými klobúkmi, kým súper počítačmi.“ Keďže Japonci vrazili do kandidatúry 14 miliónov dolárov, Američania o štyri roky šestnásť – ich pozvanie na osobnú návštevu mesta využilo vyše 70 zo sto členov MOV. Viacerí výslovne zištne, dokázali im prijatie úplatkov či preplatenie rôznych služieb – desiatich vylúčili alebo sami rezignovali a ďalších desiatich sankcionovali.

OLYMPIZMUS BOL V PREŠI

V dôsledku reforiem zavedených po afére na konci Samaranchovej éry, ktoré Španiel označil za „fundamentálne“, majú členovia MOV zákaz návštev kandidátskych miest – informácie a analýzy potrebné pre voľby olympijských dejísk im sprostredkúva len špeciálna hodnotiaca komisia.

Veriť tomu, že v 21. storočí už prebiehajú v duchu fair play, bránia fakty. Na ilustráciu stačia aj dva: vylúčenie šéfa Bulharského olympijského výboru a futbalového zväzu Ivana Slavkova prichyteného v roku 2005 pri prísľube kúpy hlasov pre Londýn vo voľbe dejiska OH 2012 či októbrové zatknutie a vyšetrovanie Carlosa Nuzmana, prezidenta Brazílskeho olympijského výboru a organizačného výboru OH 2016, ktorý mal cez bývalého senegalského člena MOV a šéfa svetovej atletiky Lamineho Diacka, chýrneho korupčníka, kupovať africké hlasy pre Rio de Janeiro.

EIFFELOVA VEŽA NASVIETENÁ VO FARBÁCH OLYMPIJSKÝCH KRUHOV NA PODPORU PARÍŽSKEJ KANDIDATÚRY.

RADOSŤ PARÍŽSKEJ DELEGÁCIE.

Olympizmus sa v poslednom období ocitol pod takým veľkým tlakom z viacerých strán, pod akým už dávno nebol. V podozreniach z korupcie určite nie je svetovým športovým lídrom. Líže však blen v dôsledku niektorých nešťastných alebo nedomyslených rozhodnutí v hlavnej sfére svojho vplyvu.

Predošlý prezident Medzinárodného olympijského výboru Jacques Rogge dávnejšie varoval: Rozsah Hier je hrozbou pre ich kvalitu – môžeme sa stať obeťou vlastného úspechu. Napriek tomu ich program tlstne, najnovšie aj pre nové, netradičné „miešané“ disciplíny v záujme sileného splnenia chiméry rodovej emancipácie.

Náklady na olympiády sú prehnané a proklamované finančné profity pochybné, tvrdia už nielen ich zarytí odporcovia, ale aj niektorí ekonómovia. Podľa nich MOV podľahol pokušeniu zvoliť si z rozšírenej ponuky po ekonomickom úspechu losangelských OH 1984 kandidatúry krajín, ktoré si cez olympiády predsavzali zlepšiť svoj obraz vo svete – narážajú na Peking, Soči, ale aj Rio de Janeiro. To si však vyžiadalo masívne investície hostiteľov do chýbajúcej infraštruktúry a ich zarátanie do nákladov Hier spôsobilo, že verejná mienka sa zhrozila. Ruské Soči zavarilo olympizmu ešte aj tým, že s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou zneužilo organizovanie ZOH 2014 na kamufláž obsahu dopingových vzoriek domácich reprezentantov…

KAM Z KONOPÍ? ZĽAVIŤ Z NÁROKOV

Túžba po nových olympijských destináciách, ako ukazuje prax, skrýva veľké nebezpečenstvo. Najmä ak sa na ne majú klásť recyklované veľkopanské požiadavky typu 40-tisíc hotelových postelí (Rio vybilo kopu energie aj peňazí na zlikvidovanie 15-tisícovej mínusky). Ale aj bez nich je odkázanosť na kandidatúry z rozvojových krajín či zo štátov s povesťou autoritárskeho režimu cestou do pekla.

Nie je vhodná doba na experimenty. A už vôbec nie na velikášstvo. Požiadavkou doby je na najnižšiu únosnú mieru znížiť nároky na hostiteľa a vyjsť mu v ústrety, ako sa len dá. Okrem toho – zredukovať program Hier. Zárukou ich budúcnosti sú mestá vyspelých krajín s dobrou infraštruktúrou a so športovou tradíciou.

Žiaľ, v niektorých sa medzičasom sformovali šíky populistických občianskych aktivistov, ktoré cielene poľujú na olympiády navzájom kooperujúc v zneužívaní referenda ako forme tzv. priamej demokracie. O tom vie svoje už aj Boston, mesto s najstarším maratónom sveta, ktorý mal premiéru rok po prvých novovekých olympijských hrách (1897) – vyhralo domáci súboj o kandidáta na OH 2024 („great news,“ odkázal z Bieleho domu vtedajší majordomus Obama), ale napokon muselo líderstvo prenechať Los Angeles. Keď v hre o olympijské hry 2024 (a nepriamo aj 2028) ostali Paríž a Los Angeles, nemecký primáš olympizmu Thomas Bach okamžite pochopil, koľká bije. Jasnejšie to ani nemohol povedať: Lepší vrabec v hrsti, ako holub na streche. Zjednodušene: Dohodnite sa, nám je to fuk. A keď americký kandidát logicky prenechal francúzskemu šancu sláviť doma storočnicu parížskych OH 1924, bolo vymaľované.

Klasickí olympionici sa napokon vždy dohodnú. Na rozdiel od zarytých odporcov olympiád, ktorých nebezpečne pribúda. Olympiády sa prežili, tvrdia. Alebo: Vráťte olympiády Grécku. Na to je však len jedna odpoveď: Ďakujeme, neprosíme.

KAŽDÝ PROFESIONÁLNY ŠPORTOVEC RAZ SKONČÍ. DOKONCA AJ JAROMÍR JÁGR.

PRÍBEHY TÝCH, ČO MYSLELI NA ZADNÉ KOLIESKA

TEXT: ĽUBOMÍR SOUČEK
FOTO: JÁN SÚKUP, SOV

Prácu na SOV si našlo až osem bývalých reprezentantov, aj olympionik

Verte či neverte, na Slovenskom olympijskom výbore dnes pracuje osem bývalých reprezentantov Slovenska, resp. ČSSR a ČSFR. Sú to teda niekdajší vrcholoví športovci – jedna ešte aj súčasná – ktorí mysleli na zadné kolieska. Ponúkame vám ich stručné príbehy.

GÁBOR ASVÁNYI
(34 rokov, od tohto roku výkonný riaditeľ SOV), absolvent University of Seattle Bratislava (znalostný manažment – titul magister) a Vysokej školy manažmentu v Bratislave (finančný manažment – titul MBA). Kariéra v šerme a v modernom päťboji: v šerme viacnásobný majster SR v korde mužov, medzi juniormi bronzový s družstvom

TEXT: BORIS VANYA **FOTO:** TASR/MARTIN PALKOVIČ, TASR/HENRICH MIŠOVIČ, TASR/RADOVAN STOKLASA, TASR/AP

VEREJNOSŤ ČASTO PODLIEHA STEREOTYPU, ŽE PROFESIONÁLNI ŠPORTOVCI SÚ ĽUDIA, KTORÍ MAJÚ DOSŤ PEŇAZÍ A NEMAJÚ ŽIADNE STAROSTI. ALE NIE JE TO PRAVDA.

KONIEC KARIÉRY NIE JE KONIEC SVETA

Zbierajú medaily, dosahujú víťazstvá, užívajú si potlesk tribún. Mnohí štartujú na majstrovstvách sveta či Európy, aj na olympiádach. Ale keď športovci ukončia súťažnú kariéru, ocitnú sa na prahu inej – civilnej.

Každý profesionálny športovec raz skončí. Dokonca aj Jaromír Jágr. Aký býva život po kariére? Prečo naň mnohí športovci dopredu vôbec nemyslia? Ako sa vyrovnávajú s problémami, ktorým nečakane čelia? Dá sa na život po kariére nejako pripravovať?

Verejnosť často podlieha stereotypu, že profesionálni športovci sú ľudia, ktorí pracujú niekoľko hodín denne, majú dosť peňazí a nemajú žiadne starosti. Ale nie je to pravda. Koľko by si človek musel zarobiť, aby mohol v tridsiatich troch ísť do dôchodku a do smrti nejako vyžiť?

Zďaleka nie všetci bývalí profesionálni športovci sú po skončení kariéry zabezpečení podobne ako špičkoví futbalisti, hokejisti či tenisti. Zrazu sa musia rozhodnúť, čomu sa budú venovať ďalej.

Kým väčšina ľudí je po zavŕšení svojho štúdia zvyknutá denne dochádzať do práce, situácia športovcov je zložitejšia. Tí po ukončení športovej kariéry často tápu – nevedia, akým smerom sa má ich pracovný život uberať. Nemajú skúsenosti a pracovné návyky, a v tom býva ich najväčšia nevýhoda. Navyše mnohých zastihne nová realita totálne nepripravených.

NAJVÄČŠÍ PROBLÉM JE PRÁCA

„Väčšinou túto otázku s mojimi klientmi neriešim. Športovci o konci kariéry

a 12. v korde jednotlivcov na ME 2001, viacnásobný účastník MSJ, v modernom päťboji účastník MS mužov.

„Výkonnostný rozdiel medzi juniorskou a seniorskou kategóriou je v šerme aj v modernom päťboji obrovský, takže mi bolo jasné, že šampión zo mňa nebude. Na športovom gymnáziu v Bratislave som mal individuálny plán a podmienky na dvojfázové tréningy. Ale v športe som svoju budúcnosť nevidel, pretože trénerská práca ma nepriťahovala. Lákali ma financie. Vybral som si denné štúdium manažmentu, ktoré som absolvoval bez individuálneho plánu. So športom som teda skončil, ale po pôsobení v zahraničných firmách som sa k nemu okľukou vrátil. Najprv v manažmente Športovej haly Mladosť a teraz na SOV."

VIDOR BORSIG

(54, vnútorná správa SOV), absolvent FTVŠ UK v Bratislave (trénerstvo vodného póla – titul magister). Kariéra vo vodnom póle: dlhoročný popredný reprezentant ČSSR, odohral vyše 300 medzištátnych zápasov, účastník OH 1992 v Barcelone a 6 ME, 4-násobný majster Československa, rok hral v talianskom klube Genova Nervi a 5 rokov v rakúskom Tirole Innsbruck, dlhší čas pôsobil ako tréner mládeže.

„Vodnému pólo som sa venoval od 11 rokov. Už ako 17-ročný som debutoval vo federálnej reprezentácii. Patril som k najlepším, takže som mal ponuky z Nemecka aj Talianska. Emigrovať som však odmietal. Slávia UK ma nabádala ísť študovať na FTVŠ, aby som mohol zostať pri športe. Uvedomoval som si, že niečo by som mal mať ,v ruke´ a išiel som na telovýchovu. Vo vodnom

ZĎALEKA NIE VŠETCI BÝVALÍ PROFESIONÁLNI ŠPORTOVCI SÚ PO SKONČENÍ KARIÉRY ZABEZPEČENÍ PODOBNE AKO ŠPIČKOVÍ FUTBALISTI, HOKEJISTI ČI TENISTI.

príliš nepremýšľajú. Skôr sa venujú problémom, ktoré ich aktuálne trápia, ako je forma či emočné nastavenie. Myslím, že je to dané ich mentálnym nastavením. Ľudia sa skôr zaoberajú aktuálnymi problémami a situáciou, tým, ako sa s ňou vyrovnať, čo sa dá z nej vyťažiť. Čo bude o tri, päť alebo desať rokov? To je príliš dlhé obdobie," hovorí športový psychológ Peter Kuračka, bývalý futbalista, ktorý pôsobil v Spartaku Trnava, Slovane Bratislave či v Myjave.

„Rozhodne nemôžeme povedať, že pre všetkých športovcov je ukončenie kariéry ‚strašiakom´. Niektorí sa na odchod do športového dôchodku pripravujú – majú stratégiu, vzdelanie a dokonca sa naň aj tešia, pretože sa cítia preťažení," vysvetľuje Zora Svobodová z Fakulty športových štúdií Masarykovej univerzity v Brne.

Svobodová patrí k piatim autorom rozsiahleho výskumu s názvom Životný príbeh športovca po ukončení kariéry. V prvej fáze sa na ňom zúčastnilo šestnásť športovcov zo štyroch odvetví – futbalu, hokeja, basketbalu a volejbalu.

Podmienkou bolo minimálne päť rokov po skončení kariéry, pôsobenie v najvyššej súťaži a aspoň päť rokov trvajúca profesionálna zmluva. Medzi respondentmi boli aj reprezentanti a olympionici a okrem hráčov a hráčok z Česka nechýbali ani Slováci. Športovci odpovedali anonymne. V druhej fáze výskumu uskutočnili autori viac než sedemdesiat rozhovorov a pribudli aj individuálni športovci – atléti, plavci, gymnasti. A odpovedali aj aktívni pretekári.

ROZHODNE NEMÔŽEME POVEDAŤ, ŽE PRE VŠETKÝCH ŠPORTOVCOV JE UKONČENIE KARIÉRY ‚STRAŠIAKOM´. NIEKTORÍ SA NA ODCHOD DO ŠPORTOVÉHO DÔCHODKU PRIPRAVUJÚ.

AKÉ VYPLYNULI Z VÝSKUMU ZÁVERY?

Na otázku, čo najčastejšie trápi športovcov po skončení kariéry, odpovedala Zora Svobodová takto: „U každého športovca je to individuálne. Otázka finančného zabezpečenia, najmä v prvých týždňoch po skončení kariéry, sa nám zatiaľ nejaví ako akútny problém. Väčšina športovcov si vytvorí menšiu či väčšiu finančnú rezervu, väčšinou na obmedzený čas. Ale všetci oslovení musia napokon riešiť nástup do zamestnania alebo štart podnikania.

póle boli u nás ‚profesionáli´ len v ČH Košice, zaradení na pozície športových inštruktorov. Lenže mne sa nechcelo aj s rodinou odchádzať z Bratislavy. V iných kluboch prevažovali vysokoškoláci, ktorým to uľahčilo neskoršiu existenciu. Peniaze, ktoré som zarobil v zahraničí, som využil zmysluplne. Doma som potom nežil z trénovania mládeže, ale z práce v bratovej firme. Pracovné skúsenosti, ktoré som tam získal, som mohol zužitkovať aj na SOV."

ROMAN BUČEK

(52, už od roku 2000 športový riaditeľ SOV), absolvent FTVŠ UK v Bratislave (učiteľstvo telesná výchova a geografia – titul PaedDr., v roku 2009 získal titul PhD.). Kariéra v rýchlostnej kanoistike: 2x majster ČSSR mužov v K2, účastník MS mužov 1983 a Svetovej univerziády 1987, 7. na ME juniorov, potom dlhoročný tréner mládeže v ČH Bratislava, viedol aj juniorskú reprezentáciu SR.

„S kanoistikou som začal po iných športoch vo veku 12 rokov. Lodenica ma uchvátila, bolo to pre mňa dobrodružné miesto ako z románov o Tomovi Sawyerovi a Huckovi Finnovi. Mal som veľké športové ambície, ale svoje budúce zamestnanie som nevidel v športe. Na ZŠ som chodil do matematickej triedy, ale bavili ma prírodné vedy, biológia, aj zemepis. V karloveskej lodenici pôsobilo veľa vzdelaných ľudí, takže ísť na ‚výšku´ bolo v tomto prostredí prirodzené. Klubový tréner docent Ladislav Čepčiansky ma napokon nasmeroval na FTVŠ, ale nechcel som sa zameriavať len na telocvik. Bol som v stredisku vrcholového športu ministerstva školstva, ale keď nás nepustili na OH do Los Angeles, kam som mal šancu ísť v K2 s Trepákom, znechutilo ma to a stratil som športovú motiváciu. Po skončení školy som narukoval do Červenej hviezdy, kde mi ponúkli trénovanie mládeže. Bavilo ma to,

BÝVALÝ BEŽEC NA LYŽIACH IVAN BÁTORY (VĽAVO) SI NAŠIEL PRÁCU MIMO ŠPORTOVEJ SFÉRY, PRACUJE NA ŽELEZNICI.

Uplatnenie na pracovnom trhu je asi najtvrdší oriešok, dôvody a spôsoby riešenia sú rôzne. Niektorí majú vzdelanie, ale iba nepatrná časť športovcov sa vo svojom študijnom odbore uplatní, lebo im chýba prax. Niektorí si zvolia odbor, štúdium ktorého sa im hodilo k športovaniu na vrcholovej úrovni, ale nebaví ich, takže sa mu ani nechcú venovať. Menší počet sa uplatní v športe ako tréneri alebo majú možnosť pracovať v rodinných firmách, prípadne vo firmách priateľov. Pomerne veľká skupina hľadá uplatnenie dlhší čas a s veľkými problémami, no a máme aj prípady, ktoré celkom skrachovali."

Podobné skúsenosti má z práce s klientmi aj Peter Kuračka. „Profesijné uplatnenie po skončení profesionálnej kariéry patrí k najväčším problémom. Športovci prestanú zrazu súťažiť a nemajú žiadne schopnosti, zručnosti a často ani vzdelanie, pretože sa celý čas venovali vrcholovému športu a nepripravovali sa na inú sféru."

Bývalý špičkový volejbalista Boris Demeter má ako pracovník športového oddelenia SOV „pod palcom" spoluprácu so slovenskou pobočkou veľkej personálnej agentúry Adecco, ktorá pred časom uzavrela kontrakt s Medzinárodným olympijským výborom na realizáciu programu postšportovej kariéry, tzv. Athletes Career Programme (ACP). Na Slovensku sa však jej aktivity nestretli s väčším záujmom športovcov.

„Spočiatku som tento projekt vnímal ako veľmi perspektívny, ale realita ma naozaj sklamala. Zaskočil ma obrovský nezáujem slovenských športovcov o ponuku Adecca. Tá nespočívala v nájdení práce, ale v podaní pomocnej ruky športovcom v podobe ich vzdelávania, prípravy na pracovný pohovor, spracovania životopisu, spôsobu ich prezentácie. Keď sme pred časom pripravovali seminár pre športovcov, oslovil som ich asi dvestopäťdesiat. Zareagovalo však len deväť, z toho pozitívne iba štyria! Prehováral som vtedy jedného známeho olympionika, ale napriek tomu, že si v tom čase hľadal prácu, ponuka ho nezaujímala. Pritom Adecco zabezpečilo výborného

popri trénerskej práci som študoval veľa teórie, spravil som si doktorát – a napokon som dostal ponuku ísť robiť športového riaditeľa SOV."

BORIS DEMETER (35, športové oddelenie SOV), absolvent Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave (titul inžinier). Kariéra vo volejbale: tri roky člen A-tímu mužov SR, účastník Svetovej univerziády 2001 a 2005, trojnásobný majster SR aj víťaz Slovenského pohára. *„Ja som sa odmala venoval rôznym športom. Vraj som mal talent na tenis, ale v 18 rokoch som sa zameral na volejbal. Mama, ktorá na mňa mala veľký vplyv, ma stále presviedčala, že musím vyštudovať vysolú školu – a spravila dobre. Pôvodne som chcel ísť na FTVŠ, ale prijímačky som zmeškal. Nevedel som, čo iné by som si mal vybrať a napokon som si zvolil smer, v ktorom som videl najväčšiu šancu neskôr získať zamestnanie. Vo volejbale je veľa vysokoškolákov. Ja som vyštudoval diaľkovo, denné štúdium by som popri športe nezvládol. Bolo to však ťažké, pretože som zistil, že národohospodárstvo ma nebaví. Ale hneď po ukončení štúdia som dva roky nehral pre zranenia a vtedy som si uvedomil, že bez školy by som bol ‚stratený'."*

PETRA GANTNEROVÁ (30, medzinárodné oddelenie SOV), absolventka Fakulty manažmentu UK v Bratislave (titul magisterka) a marketingu na University of Alaska v Anchorage, USA (bakalárka). Kariéra v zjazdovom lyžovaní: Členka juniorského a akademického reprezentačného tímu SR, účastníčka MSJ, na Svetovej zimnej univerziáde 2009 štvrtá v kombinácii a siedma v slalome.

PETER KURAČKA POPRI FUTBALOVEJ KARIÉRE VYŠTUDOVAL ZAHRANIČNÝ OBCHOD, SOCIOLÓGIU A PSYCHOLÓGIU.

spíkra. Aby sa to neskončilo blamážou, obvolal som kamarátov, nech prídu…“

Demeter si myslí, že keď športovci sami neprejavujú záujem, ich pozícia na trhu práce sa nezlepší. Pritom pripravenosť mnohých na prechod do všedného života je biedna.

„Z volejbalu mám skúsenosť, že športovci sú zväčša dosť leniví. Život mnohých – to boli predovšetkým tréningy a zápasy, dobré jedlo, četovanie s kamarátmi, hranie playstation a zábava. Čo budú robiť po skončení športovej kariéry, ich nezaujímalo.“

TELO SI ZVYKÁ POSTUPNE

Magazín Olympic.sk oslovil aj dvojicu známych bývalých slovenských športovcov. Ako sa vyrovnali s ukončením kariéry?

„Kým som hral, nad tým, čo budem robiť po skončení kariéry, som nerozmýšľal. Aj preto, že som skončil náhle. Mal som tridsaťtri rokov, keď ma vyradili z futbalu zdravotné problémy. Myslel som si, že si dám pol roka pauzu a vrátim sa na trávnik, no už to nevy-

„Lyžovala som od 8 rokov. Dlhšie som nemala predstavu, čo chcem robiť po športovej kariére, takže som išla na gymnázium. Vtedy som sa vážnejšie zranila a pochopila som, že lyžovaním si na živobytie nezarobím. U nás v rodine majú takmer všetci vysokú školu a rodičia nás aj so sestrou Janou tlačili, aby sme poriadne študovali, inak lyžovanie nebude. Počas gymnázia nám ani nedovolili rozkladať si ročníky, len individuálny študijný plán. Napokon som si vybrala štúdium manažmentu, v tom som videla perspektívu. Našťastie som mohla mať individuálny plán a vďaka lyžovaniu som potom ešte dostala štipendium na univerzite v USA.“

ROMAN HANZEL

(40, športové oddelenie SOV), absolvent FTVŠ UK v Bratislave (trénerstvo a učiteľstvo – titul magister). Kariéra v atletike: Mnohonásobný majster SR na 800, 1500 m a v štafete na 4x400 m, účastník ME i halových MS aj ME, 8. na 800 m na Svetovej univerziáde 2003.

„Atletike som sa venoval od 6 rokov. Šport bol pre mňa dlho hlavný, ale rodičia mi vždy prízvukovali, že na prvom mieste musí byť škola. Odkedy som z Kysuckého Nového Mesta prišiel ako 17-ročný do Bratislavy, tréner Ladislav Asványi ma stále tlačil do toho, aby som popri atletike študoval. Spravil som prijímačky na VŠE, ale keďže tam nebol priestor na individuálny študijný plán, išiel som na FTVŠ, kde túto možnosť vtedy práve utvorili. Medzi mojimi spolužiakmi boli viacerí olympionici aj známi futbalisti. Keď som sa na halových MS 2004 zranil a prišiel som o štart na OH v Aténach, pochopil som, že ďalšia olympiáda je pre mňa už nereálna a rozhodol som sa zaradiť do bežného života. Šport ma na to vybavil vyššou odolnosťou a mentálnou silou.“

„NENAZVAL BY SOM TO ŽIVOTOM V BUBLINE. JE TO JEDNODUCHO REALITA ŠPORTOVCOV.“

šlo,“ hovorí bývalý slovenský futbalový reprezentant Szilárd Németh, ktorý zavŕšil úspešnú kariéru pred šiestimi rokmi v nemeckom Aachene.

„Môžem potvrdiť, že obdobie krátko po skončení kariéry nebolo jednoduché. Telo bolo roky nastavené na istý biorytmus podľa toho, koľko dní zostávalo do zápasu. Na zmenu som si musel chvíľu zvykať.“

Niekdajší úspešný útočník mal šťastie, nezostal dlho bez práce a navyše sa naďalej venuje futbalu. Najskôr prišla ponuka z Manchesteru United, aby som pôsobil pre nich ako skaut. Potom som si spravil aj trénerskú licenciu, momentálne sa venujem mládeži, no rád by som sa posunul ďalej,“ dodal rodák z Komárna.

Mimo športovej sféry si našiel prácu bežec na lyžiach Ivan Bátory.

„Športovec nemôže skončiť zo dňa na deň. Mojou métou bola zimná olympiáda vo Vancouvri, zúčastnil som sa ešte na majstrovstvách sveta 2011 a potom som si povedal, že je čas odísť. Mal som určité plány, ale ako to už býva, niečo vám vyjde a niečo zasa nie,“ povedal účastník piatich zimných olympiád.

„Dovolím si povedať, že som prechod zo športovej do civilnej sféry zvládol celkom dobre. Pôvodne som uvažoval o profesii policajta, ale zistil som, že sa na ňu nehodím. Napokon som skončil úplne inde. Pracujem na železnici, je to moje prvé zamestnanie mimo športu a zatiaľ som spokojný,“ vysvetľoval Bátory, zatiaľ čo v telefóne bolo počuť brzdy lokomotívy.

OHROZENÁ SKUPINA? MUŽI!

Čím to je, že mnoho športovcov „objaví“ úskalia bežného života, až keď skončia so športom? Významnú úlohu zohráva prostredie vrcholového športu, ktoré je celkom špecifické.

Niektorí športovci ho vo výskume Fakulty športových štúdií Masarykovej univerzity popísali ako život v bubline, kde sa im o všetko (bývanie, strava, auto alebo aj štúdium) niekto stará.

„Väčšina pripúšťa, že ich jedinou starosťou bolo trénovať a hrať. Čo je síce fyzická drina, ale ako sami športovci hovoria, čistá hlava. Tomu sa prispôsobia. Ak tak žijú dlhší čas, zvyknú si natoľko, že potom im robí problémy preorientovať sa na to, aby sa o seba starali sami. K tomu treba pridať mentálne nastavenie – niektorí športovci sa úplne stotožnia s tým, že sú hviezdami v športe a teda aj hviezdami v živote. Spoločnosť alebo finančné ohodnotenie v nich tento pocit často umocňuje. Mnohí preto očakávajú, že za to o nich niekto bude starať aj po skončení kariéry. Táto ilúzia im tak zaslepí zdravý sedliacky rozum, že ani nehľadajú možnosti, ako sa postarať o seba sami. Pád je potom tvrdý. Ďalším úskalím je, že šport je pre nich zároveň veľkým koníčkom a baví ich. Potom hľadajú zamestnanie, ktoré ich rovnako napĺňa, ale to sa podarí len výnimočne. Sú z toho frustrovaní, nespokojní. Nájdu sa však aj takí, ktorí si nájdu prácu, baví ich a sú v nej celkom úspešní. Rozdiel medzi týmito skupinami je podľa mňa ochota sa učiť a nezaspať na vavrínoch, ochota začať hoci aj od nuly,“ tvrdí Zora Svobodová.

„Nenazval by som to životom v bubline. Je to jednoducho realita športovcov,“ reaguje Peter Kuračka. „Aj ten, kto sedí v kancelárii od ôsmej do piatej, má svoju realitu. Podobne sú na tom športovci. Tréning, zápas, regenerácia, je to taký kolobeh. Športovec nie je zvyknutý na iný režim. Keď sa zrazu skončí, nastane akási prázdnota, ktorú treba nahradiť. Ak to človek nedokáže, potom je problém,“ dodáva.

Zora Svobodová pripája ešte jeden zaujímavý postreh: „Za ohrozenú skupinu môžeme jednoznačne označiť mužov. Ženy sú prirodzene zvyknuté na zmeny v živote, a keďže majú odchod z vrcholového športu väčšinou spojený s túžbou založiť si rodinu, tak ak sa im podarí otehotnieť, túto etapu vyriešia prirodzenejšie. Tiež aj preto, že po kariére väčšinou nie sú živiteľkami rodiny, a povedala by som, že stoja nohami viac na zemi.“

KEĎ PÁD NA DNO BOLÍ

Neschopnosť vyrovnať sa s problémami po ale aj počas športovej kariéry môže viesť k tvrdému pádu na dno. Niekedy pri tom asistuje alkohol alebo podľahnutie hazardu. Dôsledky bývajú fatálne.

Tento rok otriasli susedným Českom dve tragédie známych futbalistov. Necelý mesiac po tom, čo spáchal samovraždu

IVANA MOTOLÍKOVÁ (39, riaditeľka oddelenia olympizmu SOV), absolventka VŠMU v Bratislave (choreografia baletu – titul magisterka umení) a Masarykovej univerzity v Brne (trénerstvo modernej gymnastiky). Kariéra v modernej gymnastike: Historicky najúspešnejšia slovenská pretekárka – mnohonásobná majsterka SR a účastníčka viacerých MS aj ME, dlhoročná úspešná trénerka a medzinárodná rozhodkyňa (aj na OH 2016), kratší čas bola aj predsedníčka zväzu.

„Pod vplyvom mamy – trénerky som sa od 4 rokov venovala modernej gymnastike. Kedysi to bol pod názvom umelecká gymnastika šport pre ženy, zakladali ho pedagogičky na vysokých školách. Postupne sa však zmenil na šport dievčat. Ja som nikdy nemala problém skĺbiť športovanie so štúdiom – aj vďaka tomu, že na ZŠ Beňadická v Petržalke mi maximálne vychádzali v ústrety. Vtedy sa ešte nosilo, že škola sa chválila úspešnými športovcami... V našej rodine bolo prirodzené ísť na ‚výšku´. Trénerky nás však tiež viedli k tomu, aby sme sa pripravovali na život po kariére. Na Slovensku k tomu pristupovali oveľa zodpovednejšie, ako v Česku. Tu bolo každému jasné, že športovaním sa žiadna moderná gymnastka neuživí, takže vlastne každá sa starala o svoju budúcnosť. Odhadujem, že u nás asi 90 percent bývalých pretekárok absolvovalo vysokú školu, z toho zhruba dve tretiny medicínu, zvyšok hlavne právo a ekonómiu. Okrem toho mnohé získali aj trénerské vzdelanie a spravili si rozhodcovské skúšky. Mne trvalo štúdium až osem rokov, pretože ako jedna z mála som popri vysokej škole naďalej vrcholovo športovala. A keďže na choregrafiu musí človek aj mentálne vyzrieť, bolo to aj užitočné.“

František Rajtoral, uchýlil sa k rovnakému činu aj jeho bývalý spoluhráč z Plzne, slovenský rodák David Bystroň. Dôvodom tragédie boli podľa listu na rozlúčku finančné a rodinné dôvody. Podobné príčiny sa uvádzali aj v prípade Františka Rajtorala.

Bystroň podľa českých médií dlhoval vyše tri a pol milióna korún a to aj na takých všedných veciach, ako sú poplatky za telefón, vodu, plyn, odvoz odpadu, sociálne a životné poistenie. Nesplácal však ani vysoký úver na dom. Zlomom v jeho kariére bola dopingová aféra v novembri 2011. Keď sa pokúsil o návrat, zastavilo ho zranenie.

Slovenský šport zaskočila v roku 2014 správa o samovražde hokejového majstra sveta z Göteborgu Miroslava Hlinku. Rok predtým si dobrovoľne siahol na život bývalý futbalový reprezentant Marek Špilár. Minulý rok zomrel v USA po predávkovaní liekmi niekdajší hokejový útočník Marek Svatoš. Pitevná správa potvrdila, že v minulosti bral aj heroín.

„Stavy skľúčenosti či stiesnenosti sa nevyhýbajú ani športovcom. Navyše športovci to majú náročné, keďže čelia počas kariéry enormnému psychickému tlaku, ktorý sa na sklonku kariéry ešte stupňuje – o tom by sa malo tiež viac hovoriť. Následky depresií alebo iných psychicky náročných stavov môžu byť fatálne," pripomína Peter Kuračka.

ZNÁMY FUTBALISTA SZILÁRD NÉMETH SA VENUJE TRÉNOVANIU MLÁDEŽE, ALE RÁD BY SA POSUNUL ĎALEJ.

ŠPORTOVÁ KARIÉRA NESTAČÍ

Ako sa po skončení kariéry vyhnúť problémom?

„Snažím sa s klientmi pracovať na tom, aby mali duálnu kariéru, čiže popri športovej aj inú, aby sa vzdelávali, študovali jazyky, osvojili si základy podnikania, aby sa pripravovali na obdobie po kariére," radí Peter Kuračka, ktorý popri futbalovej kariére vyštudoval zahraničný obchod, sociológiu a psychológiu.

Na Fakulte športových štúdií na základe výsledkov výskumu pripravili vzdelávací program Mentor športovej kariéry.

„Ak športovci nie sú sami schopní naplánovať si stratégiu odchodu zo športovej kariéry, je pre nich určite najlepšie si to priznať a hľadať vo svojom okolí niekoho, komu dôverujú, situáciu s ním preberú. Ideálne niekoho, kto má osobnú skúsenosť, vzdelanie. Kluby sa zatiaľ bohužiaľ touto problematikou príliš nezaoberajú, neexistuje žiadny vzdelávací systém, iba program duálnej kariéry Českého olympijského výboru, ktorý je však dostupný len vybraným športovcom," dodáva Zora Svobodová.

Inšpiráciou môžu byť napríklad príbehy bývalých spoluhráčov či kolegov. Mnohým športovcom aj v civilnom živote pomáhajú vlastnosti, ktoré ich zdobili na ihriskách – húževnatosť, vytrvalosť disciplína. Aj po skončení kariéry však pre nich platí, že v prvom rade musia sami chcieť.

DOMINIKA NESTARCOVÁ (32, Slovenská olympijská marketingová, a.s.), absolventka Fakulty ekonomiky a manažmentu na Paneurópskej univerzite v Bratislave (medzinárodné podnikanie – titul Ing.). Kariéra vo volejbale: S Natáliou Dubovcovou utvorila na dlhší čas najlepšiu slovenskú dvojicu plážových volejbalistiek, trikrát získali bronz na turnajoch FIVB World Tour a na ME 2015 obsadili 4. miesto. Vlaňajšie zranenie prerušilo jej hráčsku kariéru, ale teraz v nej znovu pokračuje.

„V šestkovom volejbale som síce hrávala extraligu, ale príjem 250 - 300 eur mesačne bol len na prilepšenie. Na to, aby som uspela v zahraničí, by som potrebovala byť vyššia, takže mi bolo jasné, že z volejbalu nevyžijem. Vybrala som si štúdium VŠE, ale keďže som s priateľom žila v Innsbrucku, platila som si externé štúdium. V roku 2008 ma oslovil Miloš Dubovec, či to neskúsim v ‚beachi´ profesionálne s jeho dcérou. Vtedy som bola v treťom ročníku a mala som 24 rokov. Keďže som sa ‚beachu´ chcela venovať naplno, prestúpila som na Paneurópsku univerzitu. Škola sa stala naším hlavným sponzorom a dostala som i štipendium aj individuálny plán. Získala som titul inžinierky a chcela som pokračovať doktorátom, ale to som už popri športe nezvládala. A keď som sa vlani zranila, bola som nútená zamestnať sa. Teraz sa popri práci vraciam naspäť na súťaže."

SKONČÍTE, A STÁLE ČAKÁTE NA POKYNY

Boris Jankovský (27) je bývalý hokejista, ktorý si kedysi zahral aj slovenskú extraligu v drese Slovana Bratislava. Neskôr stál pri zrode projektu Európskej univerzitnej hokejovej ligy, v pozícii hráča či manažéra bratislavského tímu Paneuropa Kings. Téma života po skončení športovej kariéry ho zaujala aj na základe osobných skúseností. Osudy niektorých športovcov po kariére prirovnal k americkým veteránom z vietnamskej vojny – sú duševne aj fyzicky vyčerpaní a nevyužiteľní v reálnom živote.

Prečo ste skončili s aktívnou kariérou?
V devätnástich rokoch som absolvoval operáciu ramena, po ktorej bolo jasné, že hokej na vrcholovej úrovni už nebudem hrať.

Ako ste sa s tým vyrovnávali?
Rok a pol zle, bol som často nepríjemný na ľudí, cítil som sa stratený.

Čo vás trápilo najviac?
Kým som hral hokej, bol som zvyknutý na pravidelný rytmus, plnil som plán, ktorý mi dal niekto iný. Poznal som svoj itinerár na rok dopredu – tréningy, zápasy, regenerácia… Keď som skončil, ráno som sa zobudil a čakal som, kto mi dá pokyny. Čítal som názory viacerých expertov, ktorí sa obávajú o osud Jaromíra Jágra, keď skončí s hokejom. Štyridsať rokov robí to isté, jeho hlava je na to nastavená.

Ako ste sa dostali z krízy?
Nemusíte presne vedieť, čo chcete robiť, ale dôležité je rozhýbať sa. To je základ. Poznám veľa rovesníkov, ktorým sa to nepodarilo a uviazli ako gambleri alebo narkomani. Nie je to len ich vina, ale aj spoločnosti, ktorá im nepomohla.

Prečo si myslíte, že to nie je ich vina, keď mnoho bývalých športovcov dokázalo etablovať aj v civilnom živote?
Samozrejme, že poznáme aj pozitívne príbehy úspešných, ktorí podnikajú alebo sa dali na politiku, ale takých prípadov je podľa mňa zlomok. Nezvaľujem vinu za smutný osud niektorých ľudí na niekoho iného, len tvrdím, že si športovci po kariére vyžadujú aspoň na začiatku osobitný prístup.

Pôsobíte momentálne vo finančnej sfére. Ako je to podľa vás s finančnou gramotnosťou športovcov?
Nie sú na tom horšie ako zvyšok populácie. Riziko je v tom, že keď niektorí nadštandardne zarábajú, tak nadštandardne aj míňajú a robia to aj po skončení kariéry, hoci ich príjem je oveľa nižší. Potom je veľa známych prípadov, keď športovci dostávajú peniaze len na papieri, ale neprídu im už na účet. A doma majú manželku, deti a nesplatenú hypotéku… Keď aj niekto zarába oveľa viac, ako je priemer, treba si uvedomiť, že to nepotrvá večne. Keď športovec skončí v tridsiatich piatich rokoch, má niečo našetrené, ale časom si musí nájsť prácu. Bez vzdelania, bez pracovných návykov, skúseností… Kam ho vo firme umiestnite? Na recepciu?

Čo by mali športovci robiť, aby sa na život po kariére chystali už počas nej?
Musia zmeniť svoj životný rytmus. Budem hovoriť za hokejistov. Zobudia sa, idú na tréning, potom sa hrajú na play station alebo zájdu na kávu. Popoludní si ešte pospia, lebo telo je unavené a pýta si to. Ale každý by si mal nájsť denne dve až tri hodiny, aby sa niečomu venoval a zvyšoval svoju hodnotu na pracovnom trhu. Napríklad základom podnikania, štúdiu cudzích jazykov. Ročne to máte vyše sedemsto hodín, čo nie je málo.

Stáli ste pri zrode projektu Európskej univerzitnej hokejovej ligy. Dá sa na Slovensku skĺbiť vrcholový šport s vysokoškolským štúdiom?
Dá, ak vám škola vyjde v ústrety. V Amerike sa za štúdium na prestížnych univerzitách platí a šikovní športovci majú výhodu v podobe štedrého štipendia. Takže majú motiváciu. Keď sú úspešní, škola sa nimi patrične pochváli. Neznamená to však, že môžu popri športovej kariére zanedbávať štúdium. U nás to často vyzerá takto: Keď poviete v škole, že idete na tréning, ste za somára. A keď na tréningu poviete, že idete do školy, tak ste somár tiež. Myslím, že zmenu postoja prinesie až spoplatnenie školstva – až potom si začneme vzdelanie vážiť.

TRI TESTY PRED ZOH?

U HOKEJISTOV ŤAŽKO REALIZOVATEĽNÉ

RÉBUS PREDOLYMPIJSKÉHO TESTOVANIA

O téme boja proti dopingu pred ZOH v Pjongčangu sme sa rozprávali s riaditeľkou Antidopingovej agentúry (ADA) SR **Žanetou Csáderovou** a s odborným pracovníkom ADA SR pre výchovu a vzdelávanie **Ľubomírom Gulánom.**

Žaneta Csáderová na úvod debaty zdôraznila: „V prvom rade je dôležité, aby športovci aj sprievodný personál ovládali zmeny v zozname zakázaných látok. Ďalším krokom je určenie športovcov, ktorí splnili kritériá, čiže sa na sto percent zúčastnia na olympijských hrách. Musia byť zaradení do medzinárodného systému ADAMS, kde sú monitorovaní na účel vykonávania mimosúťažných kontrol."

➔ Čo je nové v oblasti mimosúťažných kontrol?

ŽC: Pre blížiace sa ZOH je zaujímavé, že už prišli návrhy mien športovcov, ktorí by mali mať predpísaný počet mimosúťažných testov. Mali by byť tri."

➔ Konečné zloženie našej výpravy na ZOH spoznáme až koncom januára. Podľa čoho teda vyberáte športovcov na testovanie?

ŽC: „Tri kontroly sú určené pre športovcov, ktorí na sto percent pôjdu na olympiádu. Problém máme s výpravou hokejistov, kde je v širšom okruhu kandidátov štartu až okolo sto hráčov. Keď máme urobiť testy, tak musíme vedieť menný zoznam hráčov, ktorí sa aspoň na 90 percent zúčastnia na ZOH. Nominácia však bude známa až koncom januára. Pritom všetky testy by mali byť vykonané do začiatku hier..."

ĽG: „Medzinárodná hokejová federácia má v pláne začať s kontrolami tak skoro, ako to bude možné. Primárne by sa mali testovať hráči, ktorých účasť je viacmenej istá. No a potom sa budú testovať tí, ktorí by sa tiež mohli dostať do olympijskej nominácie. Aj preto žiadajú spolupracovníkov zo všetkých tímov, aby vypracovali zoznamy hráčov. Prvotný bol tzv. longlist, dlhý zoznam, na ktorom sú všetci hráči, prichádzajúci do úvahy pre ZOH. Žiadajú ho rozdeliť na tri kategórie – podľa pravdepodobnosti účasti jednotlivých hráčov."

➔ Ako sa táto situácia riešila pred ZOH v Soči 2014?

ŽC: „Toto je novinka. Je to odraz toho, aký dopad mala ruská veľká dopingová aféra, o ktorej sa v poslednom období veľa hovorí. V prípade olympijských hier sa rozsah testovania pred nimi plánuje vo vzťahu k rizikovosti jednotlivých športov z hľadiska používania dopingu. Pred olympijskými hrami 2020 v Tokiu už bude pravdepodobne zriadená nezávislá testovacia autorita. Tá bude mať na starosti plánovanie testov pre medzinárodné športové federácie, aj stanovenie, kedy a v akom počte by sa športovci mali zúčastňovať na testovaní."

LG: „Na predchádzajúcich olympijských či paralympijských hrách si pravidlá testovania určoval organizačný výbor. Zameriaval sa skôr iba na jednotlivcov v individuálnych disciplínach. Tímové športy stáli akoby bokom a stanovené množstvo testov sa v ich prípade muselo dobiehať pred začiatkom hier už priamo v dedine. Lenže konkrétne v prípade hokeja sa zistilo, že veľa hráčov prichádza do olympijskej dediny až tesne pred začiatkom turnaja. Nebola tam teda možnosť takzvaného mimosúťažného testovania. Aj preto sa príslušné orgány rozhodli pre zmenu."

Počas ZOH 2014 v Soči vykonali 2473 dopingových testov, na vlaňajších OH v Riu de Janeiro 4882. Počet testov v Pjongčangu určite prevýši číslo zo Soči. WADA začína viac kontrolovať súčinnosť všetkých signatárov, či už národných antidopingových organizácií, alebo organizátorov významných podujatí a medzinárodných federácií. WADA od uvedených subjektov požaduje podrobné informácie, akým spôsobom sa vykonávajú kontroly, ako je zamedzený konflikt záujmov aj či sa dozerá na maximálne nezávislý výkon každej kontroly.

Aj hokejisti musia absolvovať tri testy?

ĽG: „Zatiaľ prišla požiadavka, že sa má vykonať jedenapolnásobok počtu testov, ako je počet hokejistov. Čiže niektorých otestujeme iba raz, niektorých dvakrát a možno tých top hráčov trikrát pred tým, než pôjdu na ZOH."

Žiadajú pred olympiádou športovci o radu?

ĽG: „Konzultujeme neustále. Máme náš internetový formulár, prostredníctvom ktorého sa môžu opýtať na akúkoľvek otázku. A my sa snažíme na ňu čo najrýchlejšie odpovedať. Fungujú aj konzultácie prostredníctvom našich e-mailových schránok. Väčšina športovcov sa pýta najmä na užitie nejakého lieku, o ktorom si nie sú istí, alebo sa im nepodarilo zistiť informácie, či obsahuje alebo neobsahuje zakázanú látku. Tieto informácie posielame športovcom obratom naspäť. Olympiáda je však ešte ďaleko. Väčšinou sa stretávame s tým, že športovci alebo ich realizačné tímy riešia tieto veci tesne pred odchodom na podujatie. Potom začnú tri štyri hodiny pred odletom zisťovať, že čo si v prípade potreby môžu zobrať…"

Ako je to s terapeutickými výnimkami?

ŽC: „Ak musia športovci užívať zakázané látky z dôvodu liečby alebo nejakej terapie, musia to nahlásiť na udelenie terapeutickej výnimky."

Ako sa športovci dozvedia o zmene v zozname zakázaných látok?

ŽC: „Z pohľadu antidopingovej agentúry sú na zmeny v prvom rade upozorňovaní športovci, ktorí sú evidovaní v národnom registri na testovanie. Zmeny dostávajú prioritne na mailové kontá. V druhom rade sú so zmenou látok oboznámené aj národné športové zväzy aj Slovenský olympijský výbor."

ĽG: „Zmeny nebývajú podstatné, ide skôr iba o zmenu názvu niektorých typických látok pre danú kategóriu. ADA SR spolupracuje s ministerstvom a pripravuje podklady na novú vyhlášku, ktorá každoročne reflektuje na zmeny v zozname zakázaných látok. Vyhláška je súčasťou Zákona o športe, v ktorom je definovaný zoznam všetkých zakázaných látok a metód na daný rok. A takisto na našej internetovej stránke každoročne zvýraznene zverejňujeme zmeny, ktoré nastali oproti predošlému roku. Svetová antidopingová agentúra WADA to posiela aj všetkým signatárom Svetového antidopingového kódexu, národným antidopingovým organizáciám, aj medzinárodným federáciám, ktoré to posielajú zase národným. Každý náš športový zväz teda dostáva túto informáciu dvoma cestami – od ADA SR, aj od príslušnej medzinárodnej federácie."

Čo všetko musia absolvovať a vedieť lekári, ktorí budú na olympiáde k dispozícii športovcom?

ĽG: „Všetci lekári, ktorí budú súčasťou olympijskej výpravy, museli splniť základnú podmienku – absolvovať test WADA pre lekárov. Každý, kto test absolvoval, získal certifikát. A jedine na základe toho si mohol podať prihlášku na účasť na ZOH. Test je dostupný na stránke WADA. Sú tam otázky najmä o ‚politike´ podávania liekov v olympijskej dedine, o tom, aké lieky môžu doviezť do dediny, aj akým spôsobom sa má vypisovať celá sprievodná dokumentácia. Prvý raz sa absolvovanie takéhoto testu vyžadovalo už pre OH 2016 v Riu de Janeiro. Bez toho certifikátu žiadny lekár nemôže vykonávať funkciu lekára na olympiáde, teda ani v olympijskej dedine."

ŽC: „Je to veľmi dobrý krok. Všetci lekári na ZOH musia splniť rovnaké ‚kvalifikačné´ kritériá. Ak by prišlo k nejakému pochybeniu, tak aj organizačný výbor, aj MOV majú doklad o tom, že lekár dostal potrebné informácie a úspešne absolvoval test."

SLOVENSKO NA OLYMPIÁDACH ZATIAĽ DOPINGOVÝ ŠKANDÁL NEMALO (GULIARA MILANA HABORÁKA VYLÚČILI Z OH 2004 NA ZÁKLADE POZITÍVNEHO NÁLEZU EŠTE PRED HRAMI), ALE OBROVSKÝ RUSKÝ DOPINGOVÝ ŠKANDÁL V SÚVISLOSTI SO ZOH V SOČI OTRIASA ŠPORTOVÝM SVETOM. NAPRÍKLAD Z TROJICE RUSKÝCH MEDAILISTOV V BEŽECKOM MARATÓNE NA 50 KM (NA SNÍMKE ZĽAVA STRIEBORNÝ MAXIM VYLEGŽANIN, VÍŤAZ ALEXANDER ĽOGKOV A BRONZOVÝ IĽJA ČERNOUSOV) MOV NEDÁVNO DODATOČNE DISKVALIFIKOVAL PRVÝCH DVOCH, O MEDAILY PRÍDE AJ STRIEBORNÁ ŠTAFETA…

V PRÍPADE SLOVENSKÝCH HOKEJISTOV VYTYPOVAŤ Z OKRUHU STOVKY HRÁČOV TÝCH, KTORÍ PÔJDU NA FEBRUÁROVÉ ZOH A MALI BY PREDTÝM BYŤ VIACKRÁT TESTOVANÍ, ZNAMENÁ ŤAŽKO RIEŠITEĽNÝ RÉBUS.

TEXT: EVA GAŽOVÁ **FOTO:** PAVOL UHRIN

NAJKOMPLEXNEJŠÍ PROGRAM
NA **PODPORU ROZVOJA OSOBNOSTI**
ČLOVEKA S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM
A JEHO ZAČLENENIE DO SPOLOČNOSTI

DVOJNÁSOBNÝ ZLATÝ MEDAILISTA SVETOVÝCH ZIMNÝCH HIER ŠPECIÁLNYCH OLYMPIÁD 2017 JAKUB KRIŠŠÁK ZO ŠK MALUŽINÁ.

ZOZNÁMTE SA:

ŠPECIÁLNE OLYMPIÁDY SLOVENSKO

Špeciálne olympiády Slovensko vznikli v roku 1993. Sú akreditovaným programom Medzinárodného hnutia špeciálnych olympiád – Special Olympics International. **Táto celosvetová organizácia spája viac ako 4,5 milióna ľudí s mentálnym postihnutím v 170 krajinách sveta.**

Hnutie Special Olympics International vzniklo v roku 1968 v USA. Založila ho sestra bývalého amerického prezidenta J. F. Kennedyho, Eunice Kennedyová-Shriverová. Dnes majú Special Olympics svoje organizácie aj vo všetkých 28 členských krajinách Európskej únie.

U NÁS VYŠE 3 000 ŠPORTOVCOV VO VIAC NEŽ 50 KLUBOCH

Special Olympics Slovakia (SOS) združujú viac ako 3 000 športovcov s mentálnym postihnutím, ktorí vykonávajú športovú činnosť vo viac než 50 kluboch. Našou úlohou je komunikácia a koordinácia aktivít programu na svetovej a európskej úrovni. V spolupráci s ďalšími dobrovoľníkmi organizujeme domáce podujatia a zabezpečujeme prípravu športovcov a ich účasť na európskych a svetových podujatiach.

Cieľom programu špeciálnych olympiád je deťom, mládeži a dospelým s mentálnym postihnutím poskytovať celoročný cyklus tréningov a súťaží vo všetkých druhoch olympijských športov. To znamená utvárať pre nich stále nové príležitosti na rozvíjanie ich fyzických i mentálnych schopností, preukázania odvahy, prežívania radosti, preciťovania priateľstva a dávať im tak možnosť podeliť sa o úspech s rodinou, priateľmi a celou spoločnosťou.

ŠPECIÁLNE OLYMPIÁDY NIE SÚ IBA O ŠPORTE

Special Olympics je celosvetovo veľmi pozitívne vnímaná športová organizácia plná porozumenia a inšpirácie. Filozofia špeciálnych olympiád je založená na presvedčení, že každý človek s mentálnym postihnutím je hodný toho, aby dostal rovnakú šancu na všestranný rozvoj svojej osobnosti ako zdravý jedinec. Hnutie špeciálnych olympiád propaguje a podporuje dobrovoľníctvo, sociálnu inklúziu a chráni verejné zdravie. Ako organizácia zase uľahčuje integráciu a sociálnu interakciu, vštepuje športovcom pocit hrdosti a úspešnosti.

Special Olympics Slovakia podporujú športovcov s mentálnym postihnutím a ich rodiny na športovom poli, ale aj mimo neho. Šíria šport a dobrovoľníctvo bez ohľadu na hranice. Búrajú stereotypy v myslení ľudí o postihnutí a aktívne začleňujú predtým nedostatočne akceptovanú skupinu ľudí do sociálnych aktivít.

Ambasádor ŠOS je bývalý známy futbalový reprezentant Filip Šebo a záštitu nad celým projektom prevzala bronzová olympijská medailistka v športovej streľbe a členka Medzinárodného olympijského výboru Danka Barteková.

VEĽMI ÚSPEŠNÝ ROK 2017

Pre Special Olympics Slovakia bol rok 2017 po športovej stránke veľmi úspešný. Na marcových 11. svetových zimných hrách Špeciálnych olympiád v Rakúsku, kde súťažilo 2700 športovcov zo 107 krajín sveta, Slovensko reprezentovalo 16 športovcov v zjazdovom lyžovaní, behu na lyžiach a v krasokorčuľovaní. Slovenskí reprezentanti si v lyžiarskych súťažiach vybojovali spolu 8 zlatých, 5 strieborných a 7 bronzových medailí.

Slovenskí medailisti z 11. svetových zimných hier Špeciálnych olympiád – ZLATO: Simonne Sadloňová (zjazdové ly-

ÚSPEŠNÍ BEŽCI NA LYŽIACH NA SVETOVÝCH ZIMNÝCH HRÁCH ŠPECIÁLNYCH OLYMPIÁD 2017.

MODERNÁ GYMNASTKA PAULÍNA RIEGLOVÁ ZO ŠK ARABESKA.

MOMENTKA Z OTVORENIA TOHTOROČNÝCH X. NÁRODNÝCH HIER ŠPECIÁLNYCH OLYMPIÁD V ŠAMORÍNE. NA ČELE ŠTAFETY S OHŇOM OLYMPIONIK V ATLETIKE MARCEL MATANIN, VEDĽA NEHO BÝVALÝ FUTBALOVÝ REPREZENTANT FILIP ŠEBO.

PREZIDENTKA ŠPECIÁLNYCH OLYMPIÁD SLOVENSKO EVA LYSIČANOVÁ (VĽAVO) S PLAKETOU FAIR PLAY, KTORÚ JEJ V ŠAMORÍNE ODOVZDALA KATARÍNA RÁCZOVÁ.

„RESPECT ME, RESPECT EVERYONE (REŠPEKTUJ MŇA, REŠPEKTUJ KAŽDÉHO)."
- toto motto vyjadruje filozofiu Special Olympics.

„TÚŽBU VÍŤAZIŤ MÁME ROVNAKÚ."
- motto slovenských športovcov s mentálnym postihnutím.

„ŠPORT JE TÁ NAJKRAJŠIA A NAJĽAHŠIA CESTA INKLÚZIE." - zakladateľka projektu Inkluzívna Talk show o športe Eva Gažová

„ŠPORTOVCOM S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM SOM VĎAČNÝ ZA INŠPIRÁCIU A ODVAHU PREKONÁVAŤ SAMÉHO SEBA." - predseda správnej rady Nadácie SOV Dušan Guľáš

žovanie, super-G), **Stanislava Gembická** (zjazdové lyžovanie, obrovský slalom), **Jakub Kriššák** (beh na lyžiach, 5 km klasicky), **Jakub Kriššák** (7,5 km voľne), **Milan Pumpa** (beh na lyžiach, 1 km klasicky), **Ellin Balážová** (beh na lyžiach, 100 m klasicky), **Romana Záslavová** (beh na lyžiach, 100 m klasicky), **Roman Pollák** (beh na lyžiach, 100 m klasicky), **STRIEBRO: Michal Štubňa** (zjazdové lyžovanie, obrovský slalom), **Michal Štubňa** (super-G), **Stanislava Gembická** (zjazdové lyžovanie, slalom), **Elin Balážová** (beh na lyžiach, 50 m klasicky), **Denisa Jedličková** (beh na lyžiach, 100 m klasicky), **BRONZ: Simonne Sadloňová** (zjazdové lyžovanie, obrovský slalom), **David Boček** (zjazdové lyžovanie, obrovský slalom), **David Boček** (slalom), **Ladislav Jakubčo** (zjazdové lyžovanie, obrovský slalom), **Juraj Šuster** (zjazdové lyžovanie, slalom), **Mojmír Cikrai** (zjazdové lyžovanie, slalom), **Milan Pumpa** (beh na lyžiach, 500 m klasicky).

NÁRODNÉ HRY ŠPECIÁLNYCH OLYMPIÁD V ŠAMORÍNE

V dňoch 21. - 23. júna sa v olympijskom tréningovom centre **X-bionic** v Šamoríne konali X. národné hry špeciálnych olympiád, ktoré boli kvalifikačným podujatím na 15. svetové letné hry Špeciálnych olympiád v Abú Zabí. Na podujatí súťažilo viac ako 170 športovcov s mentálnym postihnutím v atletike, plávaní, stolnom tenise, tenise, cyklistike, modernej gymnastike a v unifikovanom volejbale.

Oheň špeciálnych olympiád niesli športové osobnosti ako Danka Barteková, Filip Šebo, olympionik v atletike Marcel Matanin a za Special Olympics Slovakia dvojnásobný víťaz tohtoročných 11. svetových zimných hier Špeciálnych olympiád Jakub Kriššák.

Národná ambasádorka Rady Európy pre šport, toleranciu a fair play a zároveň predsedníčka Klubu fair play SOV Katarína Raczová na podujatí odovzdala prezidentke Špeciálnych olympiád Slovensko Eve Lysičanovej Plaketu fair play za podporu šírenia myšlienok solidarity a priateľstva v športe.

TEXT: ĽUBOMÍR SOUČEK, SOV **FOTO:** SOV/JOT, JÁN SÚKUP, TOMÁS TURČAN

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR AJ NADÁCIA SOV SA ČORAZ VIAC KONCENTRUJÚ NA **MLADÉ TALENTY.**

ZACIELENÉ NA MLÁDEŽ

DVOJNÁSOBNÁ DORASTENECKÁ MAJSTERKA EURÓPY V BOXE JESSICA TRIEBEĽOVÁ JE ČLENKA JOT A USPELA AJ V PROJEKTE UKÁŽ SA!

V starostlivosti o mladé športové talenty nás na Slovensku dlhodobo tlačí topánka. Už dávno sa sťažila prístupnosť športu pre deti z menej solventných rodín a obrovský odpad objavených talentov máme pri prechode juniorov do seniorskej kategórie.

Závažnosť tohto problému dlhodobo vníma aj Slovenský olympijský výbor (SOV). A niečo pre jeho zmiernenie aj robí. SOV spustil teraz v októbri projekt Juniorského olympijského tímu (JOT), Nadácia SOV zase pokračuje v úspešnom grantovom projekte Ukáž sa!

JUNIORSKÝ OLYMPIJSKÝ TÍM: PRE 21 TALENTOV NA ROK 50-TISÍC EUR

SOV po niekoľkých rokoch „oprášil" projekt Juniorského olympijského tímu (JOT) a postavil ho na novú bázu. Na jeho prvý ročník vyčlenil celkovú sumu 50-tisíc eur. Vybraní športovci budú počas obdobia 12 mesiacov pravidelne poberať mesačné štipendium vo výške po 200 eur, určené primárne na ich športovú prípravu. SOV celý projekt verejne predstavil 26. októbra.

Od zväzov olympijských športov si SOV vyžiadal návrhy na zaradenie do JOT, pričom hlavným kritériom bola medzinárodná úspešnosť mladých talentov na vrcholných podujatiach ich vekovej kategórie v období od 29. 9. 2016 do 28. 9. 2017 a dátum narodenia od 1. januára 1999. Zväzy spolu navrhli 46 kandidátov, športová rada SOV vybrala a výkonný výbor SOV do JOT schválil 21 športovcov z letných aj zimných športov (v prípade veslárov ide o dvojicu).

PARÁDNY EYOF V GYŐRI - AJ PRE NÁS

V poradí XIV. letná edícia Európskeho olympijského festivalu mládeže (EYOF) sa odohrala 23. – 29. júla len kúsok od našich hraníc – v maďarskom Győri. Mestu, ktorého primátorom je olympijský víťaz v gymnastike Zsolt Borkai, toto multišportové podujatie pre mládež vo veku 14 – 17 rokov sadlo presne na mieru. Ponúklo veľmi koncentrovaný koncept so všetkým potrebným na malej ploche. Ubytovanie i športové zariadenia spĺňali všetky náročné kritériá, k tomu sa pridala kvalitná organizácia, ochotní dobrovoľníci i dobrá atmosféra. Podľa všeobecného hodnotenia to bol najvydarenejší letný EYOF od premiéry tohto podujatia v Bruseli 1991.

Všetkých 50 národných európskych výborov Európy vyslalo do Győru dovedna 2503 mladých športovcov. Slovenský olympijský výbor (SOV) nominoval 54 športovcov, súťažiacich v 7 z celkového počtu 10 športových odvetví, ktoré bývajú v programe letného EYOF – spolu 14 atlétov (7 chlapcov plus 7 dievčat), 12 plavcov (4 + 8), 9 džudistov (6 + 3), 6 rýchlostných kanoistov (3 + 3), 6 cyklistov (3+3), 4 tenistov (2 + 2) a 3 športové gymnastky. Naši športovci chýbali len v troch kolektívnych športoch – v basketbale, hádzanej a volejbale.

Pre Slovensko bol EYOF v Győri celkove najúspešnejší v histórii. Výprava sa vrátila domov s rekordnými 10 medailami (1-4-5), čím prekonala doterajšie maximum z Belehradu 2007 (1-4-3). „Z výkonov športovcov sme boli všetci

„Od svojho zvolenia na čelo SOV som niekoľkokrát povedal, že našou dôležitou prioritou musí byť podpora športovcov, najmä olympionikov. Aby sme si však vychovali novú generáciu úspešných reprezentantov, je nevyhnutné podchytiť si už dnes mladých športovcov, ktorí preukazujú talent a majú výsledky. Som presvedčený, že utvorením Juniorského olympijského tímu sa nám to podarilo," konštatoval na prezentácii projektu JOT prezident SOV Anton Siekel.

„Výber členov JOT sme robili v troch fázach, pričom sme zohľadňovali najhodnotnejšie výsledky na relevantných vrcholných podujatiach. Medzi vybranými je deväť medailistov z vrcholných mládežníckych súťaží – MS, ME, resp. EYOF – v príslušných vekových kategóriách, ďalších šesť sa na nich umiestilo do piateho miesta. Ďalší zase dosiahli výrazné úspechy na súťažiach Svetového pohára," dopĺňa športový riaditeľ SOV Roman Buček.

Patrónmi projektu sa stali známi olympionici, bývalí majstri sveta – vodná slalomárka Jana Dukátová a hokejový brankár Ján Lašák, ktorí sú aj jeho tvárami. „Členom JOT odkazujem, že ich vybranie do Juniorského olympijského tímu naozaj niečo znamená a nech ho berú ako obrovskú motiváciu do budúcnosti," povedala Jana Dukátová.

ČLENOVIA JUNIORSKÉHO OLYMPIJSKÉHO TÍMU (OD 1. NOVEMBRA 2017): **Kristína Jesenská** (triatlon), **Gabriela Gajanová, Andrej Paulíny** (atletika), **Jessica Triebeľová** (box), **Samuel Jaroš** (snoubording), **Matúš Jedinák** (rýchlostná kanoistika), **Eliška Mintálová** (vodný slalom), **Nina Geršiová, Denis Turac** (džudo), **Matúš Štoček** (cestná cyklistika), **Vanesa Hocková** (športová streľba), **Tatiana Kukuľková** (stolný tenis), **Nikola Seničová** (vzpieranie), **Lucia Halušková** (ľadový hokej), **Mia Tarcalová** (bedminton), **Adam Černek** (plávanie), **Samuel Revúcky** (zjazdové lyžovanie), **Adam Štiffel, Jakub Popelka** (veslovanie), **Zsuzsanna Molnár** (zápasenie), **Jozef Hušla** (sánkovanie).

UKÁŽ SA!: VIAC AKO 40-HLASOV ROZHODLO O ROZDELENÍ 30-TISÍC EUR

Viac ako 40-tisíc hlasov rozhodlo o rozdelení 30-tisícového balíka v druhom ročníku grantového programu „Ukáž sa!" Porota vybraná Nadáciou SOV posunula z celkového počtu 116 projektov do finále dvanásť mladých talentovaných športovcov. O rozdelení grantov medzi nich rozhodovala verejnosť. Každý sa ju pokúšal zaujať svojím príbehom a motivačným videom. Do programu sa mohli zapojiť uchádzači vo veku od 12 do 18 rokov, ktorí vynikajú v niektorom športe, nachádzajú sa v nepriaznivej sociálnej situácii, alebo potrebujú finančnú podporu na rozvoj svojej športovej kariéry.

STRIEBORNÝ MEDAILISTA Z EYOF 2017, DŽUDISTA DENIS TURAC.

VZPIERAČKA NIKOLA SENIČOVÁ JE TOHTOROČNÁ MAJSTERKA EURÓPY DO 17 ROKOV.

nadšení. Najmä medailisti majú veľký potenciál niečo dokázať aj v neskorších vekových kategóriách," povedal vedúci výpravy Roman Hanzel. Celkove má Slovensko na letných EYOF (v rokoch 1991 – 1999 malo podujatie skratku EYOD) na konte už 14 zlatých, 14 strieborných a 25 bronzových medailí.

Deväť športových odvetví je v programe letného EYOF tradične, desiate si môže vybrať organizátori. Maďari si vybrali rýchlostnú kanoistiku, ktorá je u nich veľmi populárna (u nás v Košiciach, dejisku letného EYOF v roku 2021, bude zase voliteľným športom triatlon) – a tým veľmi pomohli aj nám. Naši vodáci pod trénerským vedením ostrieľaných olympionikov, kajakára Róberta Erbana a kanoistu Mariána Ostrčila, získali až 7 medailí (1-3-3)! Ďalší vodák, trojnásobný olympijský medailista Erik Vlček, bol zase ambasádorom slovenskej výpravy.

Každý z našej šestice na hladkej vode mŕtveho ramena rieky Ráb stál na stupni víťazov. Z kanoistov Lucia Valová vyhrala spolu s Eduardom Strýčkom v C2 mix na 200 m, v C1 na 200 m aj na 500 m pridala strieborné medaily. Medzi kajakármi bol Martin Hvojník tretí v K1 na 200 m a spolu s Richardom Némethom pádloval ešte v troch medailových lodiach – v striebornej miešanej K4 na 500 m (aj s Romanou Jakubisovou a Karolínou Seregiovou) a v bronzových dvojkajakoch na 200 i 500 m.

Dvoma kovmi prispeli do medailovej zbierky džudisti. Denis Turac do 90 kg prehral až vo finále, Nina Geršiová do 70 kg pridala bronz. Desiaty slovenský kov pridal atlét Andrej Paulíny, bronzový v behu na 1500 m. Z ďalších výsledkov možno ešte vyzdvihnúť tri tenisové postupy do štvrťfinále – Romany Čisovskej a Lukáša Paloviča vo dvojhrách, Čisovskej s Eszter Mériovou vo štvorhre, ďalej 5. miesto plavkyne Nikolety Trníkovej na 200 m prsia, 7. miesto cyklistu Dávida Sikoru v pretekoch s hromadným štartom a 7. miesto atléta Mareka Havlíka v behu na 400 m.

KOLÁŽ S FOTOGRAFIAMI TUCTU MLADÝCH TALENTOV S GRANTMI V RÁMCI PROJEKTU UKÁŽ SA!

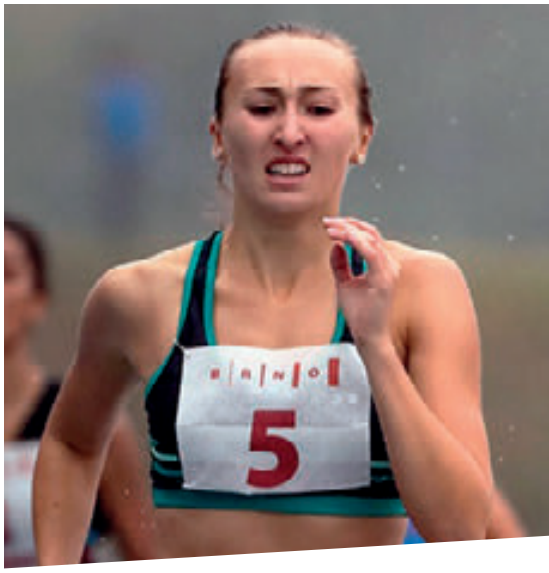

BRONZOVÁ MEDAILISTKA V BEHU NA 800 M NA JUNIORSKÝCH ME 2017 GABRIELA GAJANOVÁ.

Z finálovej dvanástky získal najviac hlasov – 8383, čo znamenalo zhruba 19 percent z celkového počtu – atlét **Daniel Kováč.** Vďaka tomu si vyslúžil grant 4 000 eur. Druhá lyžiarka **Klaudia Nemcová** získala 3 500 eur a tretia, reprezentantka spoločenského tanca **Mária Nagyová,** 3 000 eur. Ďalší traja športovci dostali po 2 500 eur a šiesti po 2 000 eur. Z tucta vybraných mladých športovcov sa na slávnostnom vyhodnotení projektu zúčastnili deviati.

Ako „motivátor" mladých talentov prišiel na podujatie aj špičkový šprintér Ján Volko, ktorý projekt vyzdvihol slovami: „Šport je na Slovensku celkove málo podporovaný, preto ma takýto grantový program veľmi teší. Moje začiatky boli tiež ťažké, ako športovec nie som produktom systému."

Viacerí mladí športovci v rámci slávnostného vyhodnotenia projektu verejne prezradili, na čo chcú použiť peniaze z grantu – napríklad na financovanie sústredení v zahraničí (aj vysokohorských), účasť na nominačných pretekoch aj na samotných vrcholných podujatiach, na financovanie podporného tímu, prenájom plaveckej dráhy, ale napríklad aj na kúpu cestného bicykla na spestrenie prípravy.

V druhom ročníku programu „Ukáž sa!" zaznamenala Nadácia SOV nárast návštevnosti stránky, cez ktorú sa hlasovalo, o viac než 60 percent (vyše 62-tisíc užívateľov) a nárast počtu hlasov takmer o 100 percent. „Tieto čísla sú odrazom záujmu verejnosti o aktivity SOV a jeho nadácie," povedal prezident SOV Anton Siekel.

Predseda správnej rady Nadácie SOV Dušan Guľáš konštatuje, že v projekte Ukáž sa! sa skrýva veľká inšpirácia. „Vybrať z takého množstva uchádzačov tucet vôbec nebolo ľahké. Zohľadňovali sme aj sociálnu situáciu žiadateľov, ale nebolo to hlavné kritérium pri rozhodovaní. Vybrali sme dvanástku, ale snažíme sa hľadať podporu aj pre niektorých ďalších. V rámci hodnotení prijatých 116 žiadostí sme usúdili, že medzi žiadateľmi o finančnú podporu je veľa vynikajúcich mladých športovcov, ktorí si zaslúžia našu pozornosť. Motivačné videá 16 z nich zverejňujeme a snažíme sa s podporou médií nájsť firmy, ktoré by ich podporili," hovorí.

ROZDELENIE GRANTOV NADÁCIE SOV NA ZÁKLADE HLASOVANIA VEREJNOSTI: 1. Daniel Kováč (atletika) 4 000 eur, **2. Klaudia Nemcová** (lyžovanie) 3 500, **3. Mária Nagyová** (spoločenský tanec) 3 000, 4. **Jessica Zatlkajová** (rýchlostná kanoistika), **5. Sabína Kupčová** (plávanie), **6. Tatiana Blattnerová** (paraplávanie) – všetky po 2 500, **7. Jessica Triebeľová** (box) 2 000, **8. Alžbeta Peruňská** (bedminton), **9. Ema Gabániová** (krasokorčuľovanie), **10. Julián Enrik Smoliga** (karate), **11. Martin Józsa** (snoubording), **12. Jakub Jenčuš** (MTB cross) – všetci po 2 000 eur.

VŠETCI SLOVENSKÍ MEDAILISTI Z GYÖRU S KANOISTICKÝMI TRÉNERMI A S VEDENÍM VÝPRAVY.

MEDAILY SLOVÁKOV V GYŐRI

ZLATO: Lucia Valová, Eduard Strýček (rýchlostná kanoistika, C2 mix na 200 m)

STRIEBRO: Lucia Valová (rýchlostná kanoistika, C1 na 500 m), **Romana Jakubisová, Karolína Seregiová, Martin Hvojník, Richard Németh** (rýchlostná kanoistika, K4 mix na 500 m), **Denis Turac** (džudo, do 90 kg), **Lucia Valová** (rýchlostná kanoistika, C1 na 200 m)

BRONZ: Martin Hvojník, Richard Németh (rýchlostná kanoistika, K2 na 500 m), **Andrej Paulíny** (atletika, beh na 1500 m), **Nina Geršiová** (džudo, do 70 kg), **Martin Hvojník** (rýchlostná kanoistika, K1 na 200 m), **Martin Hvojník, Richard Németh** (rýchlostná kanoistika, K2 na 200 m)

SLOVENSKO

Olympijský tím

Tvoríme Juniorský olympijský tím

Buďte pri tom aj vy a hrajte o účasť na ZOH 2018!

Sme jeden tím

juniorskytim.sk

Gabriela Gajanová
juniorská atlétka

Ján Lašák
ambasádor projektu

Exkluzívny partner
TIPOS

Generálni partneri
DAC 24, TOYOTA

Hlavní partneri
Matador GROUP, SLOVENSKÁ sporiteľňa, T··

Partneri
STRABAG, NUTREND THE POWER OF NUTRITION, Gabor

TEXT: IVAN JANKO **FOTO:** ARCHÍV PETRA MEČIARA

TAKMER FILMOVÝ PRÍBEH MLADÍKA, O KTORÉHO NEMAL NIKTO ZÁUJEM

KEĎ TÚŽBA ZLOMÍ RANU OSUDU

Šestnásťročný chodec **DANIEL KOVÁČ** v tohtoročnom projekte Nadácie SOV „Ukáž sa!" dostal od verejnosti najviac hlasov spomedzi tuctu finalistov a vyslúžil si grant vo výške štyritisíc eur. Medzi tými, čo mu v začiatkoch pomohli, bol aj Matej Tóth.

Športové talenty sa rodia v každom politickom zriadení a v každej situácii – bez ohľadu na to, či prídu na svet do dobre zabezpečenej a harmonicky fungujúcej, alebo do sociálne slabej rodiny žijúcej na periférii spoločnosti.

Daniel Kováč je ten druhý prípad. V Šali sa 1. júla 2001 narodil ako štvrté z tucta detí. Doma ich bolo priveľa a tak trávil čas radšej vonku. „Na atletiku som sa prihlásil len preto, aby som mal trocha vyplnený voľný čas. So športovou chôdzou som začal na ligových krajských kolách, lebo sa mi zdala ako najľahšia disciplína. Po prvých pretekoch na tri kilometre ma však boleli nohy ako nikdy," spomína.

DOSTAL ŠANCU

V júni 2016 sa rozhodol, že sa chce chôdzi venovať serióznejšie. Zohnal si číslo na Petra Mečiara a začal ho otravovať. „Veď kto by nechcel mať rovnakého trénera ako mal Matej Tóth? Preto som mu stále volal. Aby začal trénovať aj mňa," vysvetľuje Dano.

„PRIŠIEL V ROZTRHANÝCH TENISKÁCH, KTORÉ SA HODILI AKURÁT TAK NA KOPANIE ZÁHRADY, NIE NA TRÉNING.“

Peter Mečiar ho však spočiatku nebral vážne. „No keď bol naozaj neústupčivý, povedal som mu, nech teda príde na tréning do Nitry. A on prišiel. To bolo prvé, čo ma prekvapilo. No prišiel v roztrhaných teniskách, ktoré sa hodili akurát tak na kopanie záhrady, nie na tréning,“ zaspomínal si na prvé stretnutie Danov aktuálny tréner Peter Mečiar.

Dano vedel, že bez pomoci skúseného trénera zostane jeho sen o vrcholovom športovaní, ako aj možnosť priblížiť sa k svojmu veľkému vzoru iba snom. Zázraky sa však dejú a on šancu nakoniec dostal. „To bolo to najdôležitejšie. Potom bol rad už iba na mne, aby som ho presvedčil, že sa rozhodol správne. A že chcem makať naplno,“ hovorí.

Na začiatku to však nevyzeralo, že zakrátko si oblečie si reprezentačný dres. „Dokonca som si myslel, že po prvom tréningu už ani nepríde. Lebo aj tá cesta autobusom zo Šale do Nitry na tréning bola preňho veľmi drahá,“ opísal krutú pravdu o finančnej situácii rodiny nádejného chodca tréner Mečiar.

PLAKAL OD RADOSTI

Dano však bojoval, ako vládal a o svoje miesto v tíme sa po prvý raz pobil na pretekoch sotva po troch týždňoch trénovania pod Zoborom. „Zlepšil sa o minútu, čo bolo sľubné. Dovtedy však chodil len vychádzkovým tempom,“ usmieva sa tréner.

Dano dovtedy nevedel nič o metodike trénovania, systéme regenerácie, ani o správnej životospráve. Učil sa však rýchlo a tak prišla šanca číslo dva, ktorá bola z pohľadu jeho životnej situácie rozhodujúca. „Po dvoch mesiacoch sa ma tréner spýtal, že či by som nechcel prestúpiť do Nitry na školu s internátom. A to bola pre mňa bola obrovská vec. Až som plakal od radosti,“ nehanbí za emócie Daniel.

Vďaka trénerovi sa dostal z prostredia, ktoré ho síce v športovej aktivite morálne podporovalo, no chýbalo mu v ňom materiálno-technické zabezpečenie, aby sa aspoň priblížil svojim rovesníkom z tých najobyčajnejších rodinných pomerov.

Peter Mečiar vedel, že práca s Danom nebude ani po jeho prestupe do Nitry jednoduchá. „Nie je ľahké začať pracovať s chlapcom, ktorý je z pomerov ako Dano,“ poznamenal. Dano má 11 súrodencov a deti vychováva iba jeho mama v jednoizbovom byte. To by Dana podľa Mečiara v prípade jeho zotrvania doma odtiahlo od vrcholového športu.

„Postupne som sa zoznámil s jeho situáciou a hľadal som riešenia, ako mu pomôcť. Veľmi mu pomohol aj Maťo Tóth, ktorý Danovi daroval dvoje chodecké tenisky. To bola pre nás veľká pomoc. A pre Dana aj ohromný zážitok, keď mu ich Maťo osobne priniesol – aj s tréningovým oblečením. A hoci je rozdiel v ich postavách značný, viac ako tridsať centimetrov, Dano ho nosil už len preto, že to je od Maťa,“ prezrádza Mečiar.

NITRIANSKE VYKÚPENIE

Hoci Dano nemal na začiatku žiadne materiálne zabezpečenie, podľa trénera mal odhodlania na rozdávanie. Mimoriadne dôležité bolo aj to, že ho v celej tejto športovej aktivite podporila mama. Lebo bez jej požehnania by na nitrianskom internáte bývať nemohol. „Uvedomila si, že je to jeho životná šanca, ktorú by mal využiť. A keď som ho dostal už do Nitry, tak našťastie neprišli žiadne iné problémy.

KOVÁČOV CHODECKÝ ROK 2017

18. marec Grand Prix Lugana (Švajč.): na 10 km časom 46:33 min splnil B-limit na MS do 17 rokov

9. apríl Poděbrady (ČR): na 10 km časom 45:51 min splnil A-limit na MS

23. apríl: Borský Mikuláš: na majstrovstvách SR juniorov do 19 rokov skončil na 10 km druhý

15. júl Nairobi (Keňa): na majstrovstvách sveta do 17 rokov časom 46:50 min pôvodne obsadil 20. miesto, ale dodatočne ho diskvalifikovali

DANIEL KOVÁČ S TRÉNEROM PETROM MEČIAROM

Ak si odmyslím, že sme museli neustále zháňať peniaze absolútne na všetko... Najmä na sústredenia. Vedel som, že bez vysokohorskej prípravy v našej disciplíne veľa vody nenamúti. Aj preto som väčšinu jeho prípravy hradil z vlastného vrecka," priznáva Mečiar.

Dano má na veľkú radosť trénera okrem obrovskej túžby niečo dosiahnuť aj zatiaľ bezchybne fungujúci zmysel pre poriadok. A od prvej sekundy bol za každú pomoc mimoriadne vďačný. „Tréner mi v auguste 2016 povedal, že keď budem na sebe tvrdo pracovať, tak môžem v septembri získať medailu na majstrovstvách Slovenska a tým sa nominovať na medzištátne stretnutie piatich krajín," spomína si Dano. Vôbec tomu síce neveril, no o mesiac sa na prvý pohľad nedosiahnuteľný sen stal skutočnosťou. Daniel sa z neho nestihol prebudiť a už bol v ďalšej rozprávke. „Na začiatku októbra 2016 za mnou prišiel tréner a povedal, že o rok sú v Keni majstrovstvá sveta do 17 rokov. A že ak odtrénujem podobné tréningy ako Maťo v mojom veku, mám šancu sa tam dostať," poznamenáva Dano. A nezabúda dodať, že ani tomu vôbec neveril. A prečo by mal? Chlapec z mnohopočetnej a navyše sociálne veľmi slabej rodiny bol zrazu v pozícii, že sa ide pripravovať na účasť na svetovom šampionáte. Tá predstava navyše celkom oprávnene mnohým pripadala absurdná.

KAŽDÝ DEŇ JE INÝ

Dano však musel okrem výraznej zmeny v dennom režime zvládnuť aj prísne dodržiavanie životosprávy. V prostredí, ktoré opustil, niečo také nepoznal. No a musí to zvládať v kritickej fáze dospievania. Tínedžerské prešľapy sú totiž bežné aj pri atlétoch, ktorí vychádzajú zo štandardne fungujúcich rodín. Dano však vedel, že takýto prešľap ho môže diskvalifikovať. A druhá šanca už nepríde. „So životosprávou nemám problém. Ak by som ju raz porušil, tréner so mnou končí, takže to neprichádza do úvahy," hovorí rázne.

Na jeseň 2016 Dano uchopil životnú šancu pevne do oboch rúk. „Naša disciplína je vytrvalostná a v tréningu prevládajú objemy. Ale samozrejme, že chodíme aj úseky alebo beháme v kopcoch. Objemy mám rád a v tomto ma tréner porovnáva aj s Maťom, že ani on s tým nemal problém. Priznám sa, že nemám veľmi rád behanie," prezrádza. Rýchlo však pochopil, že aj v tom pre niekoho nudnom a monotónnom vytrvalostnom tréningu je každý deň úplne iný. „Sú aj lepšie dni a sú aj tie horšie. Aj ja mám niekedy chuť radšej ostať v posteli, keď vidím, aké je vonku počasie. Ale nikdy sa nestalo, že by som v tej posteli zostal. Po tréningu v zlom počasí si vždy poviem, že aj dnes som spravil niečo pre dosiahnutie cieľa," usmieva sa.

MEDIÁLNA HVIEZDA

Príbeh mladého chodca zo sociálne slabej rodiny, ktorý sa chce vyrovnať svojmu veľkému vzoru, zaujal okamžite aj médiá. Jeho tréner sa obával, že mu to môže ublížiť. „Veľmi si cením prvú reportáž, ktorú odvysielali Správy RTVS. Dano nemal v tom čase za sebou žiadny výsledok. Bolo to všetko v rovine, že dostal šancu a budeme sledovať, či ju využije," hovorí tréner.

Prvý článok o Danovi vyšiel ešte na jeseň 2016 a hneď sa ozvali ďalšie médiá. Aj túto novú životnú skúsenosť Daniel na jeho potešenie zvládol.

PENIAZE, PENIAZE, PENIAZE...

Kým hltal stovky jesenných kilometrov, jeho tréner zháňal základné veci na plnenie odvážneho cieľa, ktorým bol postup na svetový šampionát. „Blížila sa zima, takže sme to spolu aj s mojou manželkou ‚lepili', ako sa len dalo. Aby mal všetko, čo potreboval. Často prišla z nejakého obchodu a povedala, že kúpila Danovi tričko na tréning. Potreboval totiž absolútne

všetko. Najväčším problémom bola samozrejme obuv. Keďže sme chodci, máme veľkú spotrebu tenisiek. Za rok zoderieme aj osem párov. A jediný stojí aj viac ako sto eur. No a keďže Dano naplno trénuje, potrebuje aj kvalitnú regeneráciu, premyslený pitný režim, vitamíny a minerály," vypočítava tréner Mečiar dlhý zoznam nevyhnutných vecí na dosiahnutie cieľa.

Najväčší finančný objem však pohltia vysokohorské a zahraničné sústredenia. O nich mohol Dano na začiatku iba snívať, no v sezóne 2016/17 absolvoval vďaka pomoci trénera päť zhruba trojtýždňových cyklov vo vysokohorskom prostredí tatranského Štrbského plesa.

SEN SA STAL SKUTOČNOSŤOU

A cieľ sa začal postupne približovať. Hoci ešte v polovici roka 2016 neveril ani najväčší optimista, že Dano sa môže kvalifikovať na MS do 17 rokov. „Ako žiak chodil súťažne trať dlhú iba tri kilometre," vysvetľuje Mečiar. Na splnenie kvalifikačného limitu, ktorý by Dana posadil prvýkrát do lietadla, musel zdolať trojnásobne dlhšiu trať – a ešte jeden kilometer navrch. „Ja som však veril a neustále som ho motivoval, že to môže dokázať. Ako pribúdali týždne v zimnej príprave a jeho výkonnosť sa stále posúvala," spomínal tréner, ktorý bol už na začiatku roka 2017 presvedčený, že Dano limit na 10 km trati pokorí.

Podarilo sa to hneď na jeho prvých pretekoch na 10 km vo švajčiarskom Lugane. Jeho tréner však priznal, že napriek nadšeniu bolo treba zostať stále pri zemi. „Keďže sa chôdzi venoval len zopár mesiacov, bolo jasné, že do Nairobi nepôjdeme po zlatú medailu, ale zbierať skúsenosti," dodal Mečiar.

Splnením limitu sa však z chlapca z periférie záujmu spoločnosti stal hrdý reprezentant debutujúci na vrcholnom svetom podujatí.

TEŠIL SA LEN KRÁTKO

Každá dobrá škola vraj stojí školné. V prípade mladého chodca Dana to platilo dvojnásobne. Do Kene necestoval z veľkými očami. Chcel však zabojovať o najlepšie umiestenie. Chvíľu to vyzeralo tak, že si domov povezie solídne 20. miesto. Tešil sa však len krátko.

„Iba desať minút po pretekoch sa objavil vo výsledkovej listine ako diskvalifikovaný, z čoho ma oblial studený pot. Nevedel som, čo sa deje, pretože na trati nemal ani jedno upozornenie, ktoré by sa týkalo jeho chodeckého štýlu," hovorí sklamaný tréner.

Bola to však krutá realita. „Diskvalifikovali ho preto, že po prvých 20 metroch od štartu stúpil na čiaru na dráhe. To odhalil až videorozhodca počas pretekov. Bola to v chôdzi prvá diskvalifikácia za takýto prehrešok," vysvetľuje Mečiar, ktorý síce podal protest, no ten zamietli. „Ja som mu to nevyčítal. Bola to náhoda a smola zároveň," povzbudzoval sklamaného zverenca tréner.

Dano sa s odstupom času na neúspech pozerá už úplne inak. „Čas, ktorý som dosiahol, bol vzhľadom na podmienky aj podľa trénera dobrý. Diskvalifikácia to celé pokazila, ale už to neriešim a dívam sa dopredu," uzatvára kenské sklamanie.

PRÁCE BUDE VEĽA

Všetko zlé býva väčšinou aj na niečo dobré. A verí tomu aj tréner Mečiar. „Pretože v sezóne 2018 máme vyššie ambície. V maďarskom Győri budú majstrovstvá Európy do 17 rokov a tam by sme chceli zabojovať o prvú šestku. Dano videl v Keni svetovú špičku rovesníkov a musel si uvedomiť, koľko práce ho čaká, aby sa mohol s najlepšími porovnávať. Verím, že od prvého dňa zimnej prípravy bude myslieť iba na to," dodáva Peter Mečiar.

Ak by Daniel Kováč na 10 km trati splnil vypísaný limit (rovných 44 minút), postúpil by na Svetový pohár juniorov v taiwanskom Tchajpeji. A ak by na ME do 17 rokov v Győri skončil do 6. miesta, prebojoval by sa na OH mládeže 2018 v argentínskom Buenos Aires.

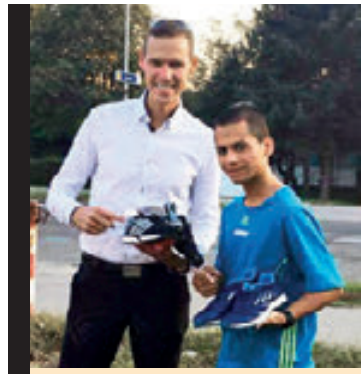

DANOV PRÍBEH SLEDUJE POZORNE AJ MATEJ TÓTH

„Teším sa, že Dano Kováč získal vďaka Nadácii SOV lepšie podmienky na prípravu. Jeho chodeckú kariéru vnímam už od začiatku. Keďže ho trénuje môj prvý tréner Peter Mečiar, mám informácie o jeho príprave z prvej ruky. Aj preto si trúfam povedať, že ho poznám veľmi dobre. Za svoju snahu, odhodlanie a pracovitosť si grant z projektu „Ukáž sa!" zaslúži. Dano ukázal, že predsudky treba hodiť za hlavu a podporiť treba tých, ktorí sa snažia niečo dokázať. Som rád, že aspoň malým kúskom mu v jeho kariére môžem pomáhať aj ja. Teraz nejde o materiálnu pomoc, ale skôr o morálnu podporu a správny vzor. Veď aj ja som v mojich športových začiatkoch pozeral na moje vzory s otvorenými ústami a chcel som sa im podobať. Tak ako mne tréner púšťal video z OH v Soule a triumfálny záver Jozefa Pribilinca, tak teraz Dano sleduje zábery z Ria. Spoločné máme to, že nevidíme v tých momentoch len slávu a medaily. Ale tak ako ja pred 21 rokmi, aj on si teraz uvedomuje, že ak sa raz chce dopracovať k takým výsledkom, musí predovšetkým tvrdo, cieľavedome, krok za krokom a poctivo pracovať. Držím mu palce, aby aj jeho cesta bola úspešná, ale najmä, aby mu prinášala radosť a napĺňala ho."

TEXT: VILIAM KARÁCSONY
FOTO: ARCHÍV AUTORA, ARCHÍV SOV – SOŠM

TRNAVČAN **JOZEF HERDA** BOL V ČESKOSLOVENSKEJ ÉRE PRVÝ SLOVÁK S OLYMPIJSKOU MEDAILOU

ZÁPASIL AJ PRED EGYPTSKÝM KRÁĽOM

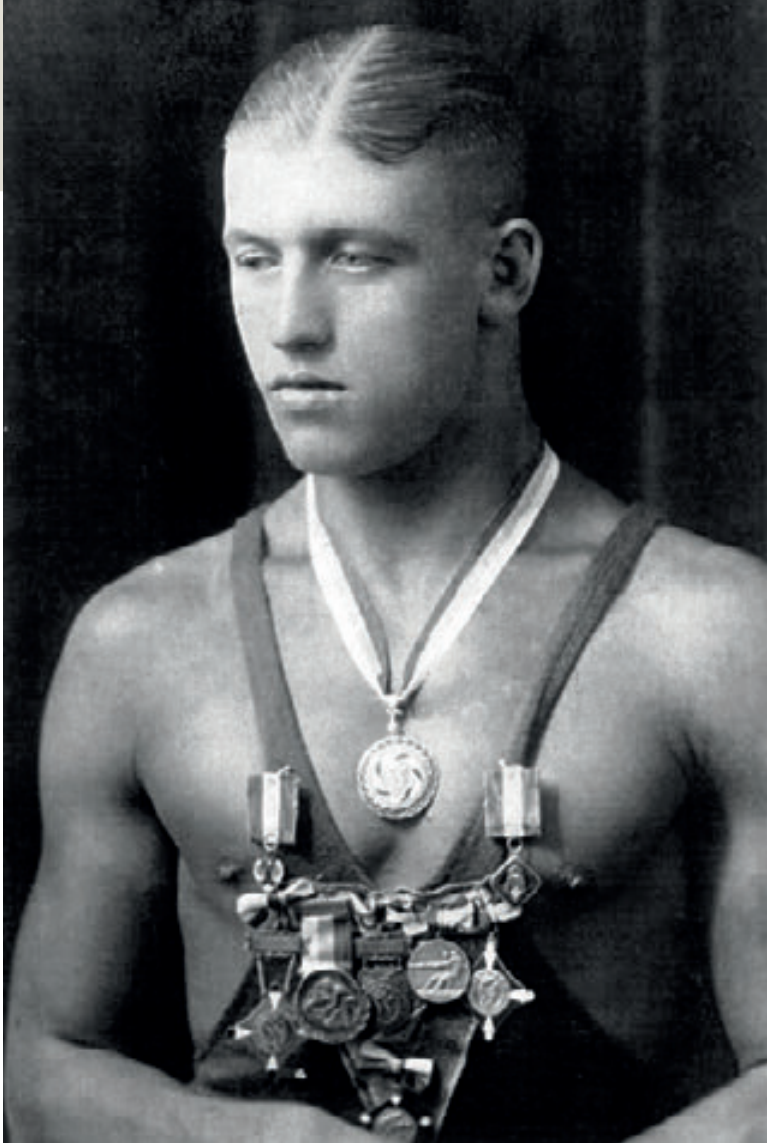

JOZEF HERDA V ROKU 1929

Z uhorskej éry evidujeme šesť olympijských medailistov pochádzajúcich zo Slovenska. V československej ére bol celkom prvý zápasník z Trnavy Jozef Herda. Na Hrách XI. olympiády v Berlíne získal 9. augusta 1936 striebro v grécko-rímskom štýle do 66 kg.

Jozefa Herdu možno bez nadsádzky nazvať zápasníckou legendou. Dovedna 124-krát reprezentantoval Československo. Na žinenke zápasil až do veku 46 rokov (!) a absolvoval vyše 2000 súbojov, vo veľkej väčšine s víťazným koncom. Úspechy dosahoval vďaka talentu a ambíciám, ktoré doplnil poctivým tréningom a vytrvalosťou.

Prvý a zatiaľ jediný Trnavčan s olympijskou medailou v Berlíne 1936 o tri dni „predstihol" rodáčku z Kostolian nad Hornádom Matyldu Pálfyovú, ktorá prispela k striebru tímu gymnastiek ČSR. Ona sa stala prvou ženou zo Slovenska v exkluzívnom klube olympijských medailistov.

STOJKA NA KOMÍNE

Jozef Herda sa narodil ako jedno z trinástich detí v rodine zámočníka Jána Herdu v Trnave. Spočiatku sa ničím nelíšil od ostatných trnavských chlapcov, hrával futbal na lúkach a behával po parku. Chodieval cvičiť do FRTJ (Federatívna robotnícka telovýchovná jednota) a ako chlapec vystúpil aj na robotníckej spartakiáde. Sedemnásťročný sa zamestnal ako zámočnícky tovariš v trnavskom cukrovare Coburg, kde pracoval aj jeho otec. Dlho tam však nepobudol.

Kamaráti a kolegovia v cukrovare ho vyprovokovali, aby vyliezol na nepoužívaný továrenský komín a na jeho vrchole urobil stojku. Všimol si to však majster, ktorý ho okamžite prepustil z práce. Zohnať nové zamestnanie nebolo jednoduché. Skúšal to nielen v Trnave a okolí, ale aj v Bratislave. Na radu

CESTA K OLYMPIJSKÉMU STRIEBRU

V ľahkej váhe sa stretlo 18 zápasníkov z 18 krajín. V prvom kole zdolal Herda za 4:10 min na lopatky Švajčiara Holingera. V druhom po ťažkom boji zvíťazil podľa verdiktu rozhodcov 3:1 nad Maďarom Kálmánom. V treťom kole mal voľno. V semifinále sa stretol s Talianom Albertom Molfinom, ktorého položil na lopatky po 10:14 min. Tým postúpil do trojčlenného finále, v ktorom sa rozhodovalo o medailách. Hneď v prvom zápase nastúpil Herda proti Fínovi Laurimu Koskelovi. Po vyrovnanom boji rozhodol výrok rozhodcov 2:1 v prospech Koskelu. Keď ten v ďalšom zápase zdolal rovnako 2:1 Estónca Voldemara Väliho, bolo o zlate rozhodnuté. Herda mal v zápase o striebro jasnú prevahu a Välliho zdolal 3:0.

VÍTANIE JOZEFA HERDU PO NÁVRATE Z OH 1936

JOZEF HERDA V REPREZENTAČNEJ UNIFORME PRED OH 1936

otcovho priateľa sa začiatkom roku 1928 vybral hľadať šťastie do Prahy.

ZÁPASNÍCKE ZAČIATKY

Peniaze na vlak nemal, tak sa vybral na cestu pešo. Trvalo mu to tri týždne. Ako šikovný zámočník si prácu našiel vo firme Prokopec, ktorá vyrábala výťahy. Chýbal mu však pohyb a tak sa zaradil medzi cvičencov Sokola. Neskôr prešiel do FRTJ v Karlíne a nakoniec zakotvil medzi ťažkými atlétmi (do tejto kategórie vtedy patrili vzpierači) policajného klubu AFK Stráž bezpečnosti Praha. Začal ako vzpierač, ale na podnet krajana a trénera Gejzu Zupku prešiel k zápasníkom.

Usilovný tréning a nesporný talent Herdovi čoskoro priniesli výsledky. Už koncom roka 1928 skončil na klubových pretekoch na treťom mieste v ľahkej váhe. Pre 18-ročného neskúseného začiatočníka to bol veľký úspech. V nasledujúcom roku upútal na seba pozornosť víťazstvom na majstrovstvách Moravy a Sliezska v Zlíne.

V roku 1931 prvýkrát zdolal Jindřicha Maudra, strieborného medailistu z OH 1928 v Amsterdame. V máji toho istého roku dosiahol aj prvý medzinárodný úspech, keď v medziklubovom stretnutí AFK proti družstvu francúzskej polície zvíťazil nad Francúzom Vaillexom. Herda sa v AFK venoval aj trénovaniu druhého družstva.

NA L. A. NEBOLI PENIAZE

Už v roku 1932 mohol Jozef Herda štartovať na olympiáde v Los Angeles – výkonnosť na to mal. Neboli však peniaze na ďalekú cestu do Ameriky. Konala sa verejná zbierka, osobitne na každého športovca a na Herdu sa vyzbieralo len 300 korún z potrebných 3000. Zo Slovákov tak na OH štartoval len atlét Andrej Engel.

V roku 1934 po prvý raz zvíťazil na medzinárodných majstrovstvách ČSR v ľahkej váhe (čo potom trikrát za sebou zopakoval). V tom istom roku štartoval na majstrovstvách Európy v Ríme – po dvoch víťazstvách a dvoch prehrách skončil na šiestom mieste. Na medzinárodnom turnaji v Prahe však zdolal aj neskoršieho olympijského víťaza (OH 1936 v kategórii do 72 kg) a viacnásobného majstra Európy Švéda Svedberga.

Následne odcestoval s klubom na zájazd do Švédska. Desať súbojov s najlepšími švédskymi zápasníkmi

JOZEF HERDA NA VRCHOLE KARIĀRY V DRESE WALDESU PRAHA.

ČESTNÝ OBČAN TRNAVY

Mesto Trnava si svojho jediného olympijského medailistu veľmi váži. V júni 1992 bolo pri príležitosti medzinárodnej olympiády detí a mládeže Kalokagatia premenované bývalé Tyršovo námestie na Námestie Jozefa Herdu. V roku 2006 mu udelilo mestské zastupiteľstvo in memoriam najvyššie uznanie – Čestné občianstvo mesta Trnava. Od roku 2008 nesie jeho meno aj trnavské športové gymnázium.

Herda vyhral, podľahol len na body už spomínanému Svedbergovi.

ODCHOD DO WALDESU A DIŠTANC

Po zápase v Örebre dostal od usporiadateľov krásny krištáľový pohár. Vedúci výpravy Říčánek mu ho však v šatni odobral s odôvodnením, že nepatrí medzi uniformovaných strážnikov. To bola vzhľadom na zhoršujúce sa vzťahy v klube posledná kvapka a pohár Herdovej trpezlivosti pretiekol. Po návrate zo zájazdu ohlásil spolu so svojimi bratmi Jánom a Emilom prestup do novovznikajúceho klubu AFK Waldes Praha.

Po proteste policajného klubu dostal ročný dištanc – nemohol štartovať za nijaký zápasnícky klub, iba individuálne na vlastné náklady. Napriek tomu zvíťazil na majstrovstvách ČSR a nastúpil aj na reprezentačný zápas proti Rakúsku, na štart na majstrovstvách Európy v Kodani však už nemal financie. Aby sa udržal vo forme, stal sa z neho ľahký atlét – venoval sa najmä behom na dlhé trate, ale absolvoval aj súťaž v skoku do diaľky a dokonca aj v skoku o žrdi.

ŽIVOTNÝ ÚSPECH V BERLÍNE

Dostať sa na olympiádu vôbec nebolo ľahké. V ľahkej váhe bola v ČSR veľká konkurencia. Herda však zvíťazil vo všetkých kvalifikačných zápasoch (dokonca aj vo voľnom štýle) a cestu do Berlína mal otvorenú.

Veľa však nechýbalo, aby sa jeho olympijský sen opäť rozplynul. Československo patrilo k najtvrdším kritikom organizovania OH v metropole nacistického Nemecka. Navyše opäť hrozil aj nedostatok financií. Nakoniec sa však do Berlína cestovalo.

Po ťažkých bojoch proti silným súperom a aj nepriazni rozhodcov v Deutschlandshalle, kde sa konali zápasnícke súťaže, sa Jozef Herda stal držiteľom striebornej medaily v grécko-rímskom štýle do 66 kg. Zdolal ho jedine Fín Lauri Koskela, tretí skončil Estónec Voldemar Väli. Ako prvý Slovák v československom tíme sa Herda postavil na stupne víťazov na olympijských hrách.

Jeho návrat do Československa bol veľkolepý. Na stanici v Prahe ho vítalo množstvo priateľov a obdivovateľov

na čele s jeho zamestnávateľom a mecenášom Jindřichom Waldesom. Na Pražskom hrade ho prijal prezident Edvard Beneš, absolvoval aj prijatie u pražského primátora. A niekoľko mesiacov po návrate z Berlína sa oženil s Annou Daitlovou, sestrou známeho zápasníka Richarda Daitla.

Po úspechu v Berlíne Herda precestoval sám alebo s československým zápasníckym tímom takmer celú Európu. Zápasnícke turnaje boli v 30. rokoch 20. storočia veľmi populárne a bohato navštevované. Na jeho zápasy bola vypredaná nielen bratislavská Reduta, ale aj pražská Lucerna. Na jeseň roku 1937 na zájazde v Egypte zápasil dokonca pred zrakom egyptského kráľa Faruka. Považovali ho za jedného z najväčších zápasníkov jeho éry.

NÁVRAT NA SLOVENSKO

O šancu získať ďalšiu medailu na olympijských hrách (výkonnosť na to určite mal) Herdu pripravila druhá svetová vojna. OH 1940 ani 1944 sa v dôsledku vojnových udalostí nekonali. V Prahe žil až do roku 1942, keď mu ako Slovákovi protektorátne úrady odmietli predĺžiť povolenie na pobyt.

S manželkou a dvoma deťmi sa potom presťahoval do Bratislavy, kde zostal do konca svojho života. Zamestnal sa ako školník na Patrónke a naďalej sa venoval svojej celoživotnej vášni – zápaseniu. V rokoch 1942 – 1945 bol Herda reprezentačným trénerom v Slovenskom zväze ťažkej atletiky a zároveň aj aktívnym zápasníkom. Reprezentoval Slovensko v medzištátnych stretnutiach proti Taliansku a Chorvátsku, na turnajoch vo Viedni a v Berlíne. Úspešne sa venoval získavaniu nových adeptov zápasenia z radov detí a mládeže.

Hoci na konci II. svetovej vojny mal už 35 rokov, v úspešnej zápasníckej kariére pokračoval aj po oslobodení. V roku 1946 nastúpil 73 kíl vážiaci Herda v zápase ťažkej váhy proti 140-kilovému reprezentantovi ČSR Růžičkovi a položil ho na lopatky. Pripravoval sa aj na Hry XIV. olympiády v Londýne 1948.

V pražskej olympijskej kvalifikácii neuspel ani jeden slovenský zápasník. Po víťazstve v príprave nad majstrom ČSR Hamplom Herdu zaradili do výpravy, no niekoľko dní pred odletom ho opäť vyškrtli. Paradoxne, čs. reprezentanti v grécko-rímskom zápasení nestihli na olympiáde váženie počas druhého dňa súťaží – a všetci boli diskvalifikovaní.

ROZLÚČKA VO VEKU 46 ROKOV

ČSR Herda naposledy reprezentoval v roku 1949 na zájazde v Sovietskom zväze, kde len tesne na body podľahol majstrovi Európy Belovovi. To už mal 39 rokov. V roku 1953 získal za svoju dlhoročnú úspešnú činnosť v zápasení titul majstra športu. Aktívnu činnosť ukončil ako 46-ročný v roku 1956. Naďalej však zostal verný zápaseniu, venoval sa trénerskej práci, bol medzinárodným rozhodcom a funkcionárom na zväzovej aj klubovej úrovni. V roku 1970 mu udeleli titul zaslúžilý majster športu.

Ako pretekár, tréner, funkcionár i rozhodca Jozef Herda strávil na žinenke a v jej okolí celý život. Zomrel v Bratislave vo veku 75 rokov. Jeho legenda však žije dodnes.

JOZEF HERDA

Narodil sa 21. apríla 1910 v Trnave, zomrel 4. októbra 1985 v Bratislave.

OH 1936 Berlín: 2. miesto v ľahkej váhe grécko-rímsky štýl
ME 1934 Rím: 6. miesto
15-násobný majster ČSR
Kluby: AFK Stráž bezpečnosti Praha, AFK Waldes Praha, Ursus Bratislava, ŠK Bratislava, Lokomotíva Bratislava, Dunajplavba Bratislava, príležitostne štartoval aj za iné kluby

Už počas aktívnej kariéry (ukončil ju v roku 1956) a po jej skončení tréner, funkcionár a rozhodca.

JOZEF HERDA AKO 70-ROČNÝ

TEXT: ĽUBOMÍR SOUČEK **FOTO:** JÁN SÚKUP, POV

OKOLO NAŠICH OLYMPIJSKÝCH KRUHOV

SNAHA TRANSFORMOVAŤ SOV NA STRECHU SLOVENSKÉHO ŠPORTU

V poradí 52. valné zhromaždenie SOV 9. júna v bratislavskom hoteli NH Gate One premiérovo viedol **Anton Siekel,** zvolený za prezidenta SOV na vlaňajšom novembrovom 51. VZ SOV. V rámci svojej správy predložil víziu transformácie SOV na strešnú organizáciu slovenského športu. Opieral sa pritom o množstvo diskusií, ktoré absolvoval s predstaviteľmi športových zväzov, aj o anketu, ktorú SOV realizoval medzi svojimi členmi. Plénum poverilo prezidenta a výkonný výbor SOV utvorením pracovnej skupiny na prípravu procesu zastrešenia slovenského športu pod SOV. Delegáti 52. VZ SOV zároveň poverili prezidenta SOV aj vedením rokovaní o utvorení štátneho orgánu pre šport aspoň na úrovni štátneho tajomníka pre šport.

Jarné VZ SOV sa na rozdiel od minulosti konalo neskôr – v predošlých rokoch bývalo už v aprílovom termíne. Posun zhruba o poldruha mesiaca neskôr oproti zvyklostiam si vyžiadala príprava obsiahlej výročnej správy SOV o činnosti za rok 2016, ktorá vyplýva z nového Zákona o športe. Príprava výročnej správy bola administratívne veľmi náročná, a preto zdĺhavá. Výročná správa SOV na 214 (!) stranách zahŕňa aj výročné správy „dcérskych" spoločností SOV – Slovenskej olympijskej marketingovej (SOM), a.s., a Nadácie SOV. Je zverejnená na internetovej stránke SOV.

V roku 2016 SOV hospodáril s rozpočtom s príjmovou časťou vo výške 4 034 675 eur a s výdavkami vo výške 3 965 728 eur. Keďže išlo o olympijský rok a cez SOV bola poukázaná aj štátna dotácia na Slovenský dom v Riu de Janeiro počas OH 2016, štátne dotácie tvorili až 64 % percent príjmov. V rámci výdavkov boli viac než dve tretiny rozpočtu použité v rámci športového oddelenia.

Plénum schválilo rozpočet SOV na rok 2017, koncipovaný ako vyrovnaný, s príjmami aj výdavkami vo výške 2 505 277 eur. Zo štátnych dotácií sa kalkulujú celkové príjmy 1 370 997 eur, z fondov MOV, resp. EOV 717 992 eur a z vlastného marketingu SOV formou transferu zo SOM, a.s., spolu 416 288 eur. Až 663 000 eur sa plánuje na zabezpečenie účasti na ZOH v Pjongčangu.

TOMIMU „KIDOVI" KOVÁCSOVI ODOVZDAL TROFEJ MOV „ŠPORT BEZ HRANÍC" JEHO BOXERSKÝ VZOR, OLYMPIJSKÝ VÍŤAZ JÁN ZACHARA, VPRAVO PREZIDENT SOV ANTON SIEKEL.

V programe rokovania bola aj slávnostnejšia časť. Za nových čestných členov SOV plénum jednomyseľne prijalo významného športového funkcionára s osobitným zameraním činnosti na atletiku a mládež **Antona Javorku** a nestora slovenskej športovej žurnalistiky, už 90-ročného **Jozefa Kšiňana.** Okrem nich si diplom čestného člena SOV prevzal aj **Vladimír Miller,** ktorý bol prijatý už vlani v novembri, na 51. VZ SOV sa však nemohol zúčastniť.

Odovzdanie všetkých vyznamenaní a výročných ocenení SOV sa na rozdiel od minulosti neuskutočnilo v rámci valného zhromaždenia, ale až na slávnostnej večeri v ten istý deň na rovnakom mieste. Okrem množstva významných športových osobností sa na nej zúčastnili aj predseda Národnej rady SR **Andrej Danko** a bývalý prezident SR **Ivan Gašparovič.** Hosťom slávnosti bola aj prvá dáma slovenského divadla **Mária Kráľovičová,** ktorá odovzdávala ocenenie nazvané menom jej zosnulého manžela – Cenu Mira Procházku. Slávnosť bola chvíľami veľmi emotívna. Výročnú trofej MOV za rok 2017 s názvom Šport bez hraníc si za príkladné pôsobenie proti diskriminácii v športe a za využívanie športu ako prostriedku na celkovú sociálnu inklúziu prevzal boxer a predseda Slovenskej boxerskej federácie **Tomáš „Kid" Kovács.**

VÝROČNÉ OCENENIA SOV ZA ROK 2016

▶ **TROFEJ SOV** (za aktuálny prínos v propagácii olympijského hnutia a prehlbovaní jeho vplyvu na šport, kultúru, výchovu a spoločnosť): **Matej Tóth, CENA VLADIMÍRA ČERNUŠÁKA** (za výchovnú, vzdelávaciu a propagačnú činnosť v oblasti olympijskej výchovy): **Marián Kafka, CENA JÁNA**

ŠTYRIA NOVÍ DRŽITELIA ZLATÉHO ODZNAKU SOV – ZĽAVA JOZEF KŠIŇAN, ŠTEFAN PIPA SO SYNOM, ANTON JAVORKA A VLADIMÍR MILLER.

POPLUHÁRA (za celoživotné pôsobenie v súlade s princípmi humanizmu): **Peter Mráz, CENA MATYLDY PÁLFYOVEJ** (za športové výsledky žien, ich aktivitu v športe a v olympijskom hnutí): **Anna Blahutová, Jana Kuťková, CENA PAVLA SCHMIDTA** (za najhodnotnejší individuálny výkon roka): **Ladislav a Peter Škantárovci, CENA ONDREJA NEPELU** (pre športovca do 23 rokov): **Andrej Málek, CENA BOHUMILA GOLIANA** (pre tím za najhodnotnejší kolektívny výkon roka): **futbalový tím Slovenska do 21 rokov, CENA PAVLA DEMITRU** (za mimoriadny prínos k reprezentácii SR v spojení s vynikajúcimi výkonmi): **Veronika Velez Zuzulová, CENA JÁNA ZACHARU** (pre trénera mládeže): **Róbert Valuch, CENA MIROSLAVA PROCHÁZKU** (za propagáciu športu a olympizmu prostriedkami literatúry a publicistiky): **Stanislav Ščepán, CENA VINCENTA LAFKA** – olympijský klub roka (pre OK, ktorý vyvíjal najvýraznejšie aktivity pri plnení úloh SOV a v propagácii olympizmu): **Olympijský klub Alojza Szokolyiho Šahy.**

VYZNAMENANIA SOV

ZLATÝ ODZNAK SOV (za výnimočný prínos pre olympijské hnutie a šport): **František Hrúzik, Štefan Pipa, Anton Javorka, Jozef Kšiňan, Vladimír Miller, STRIEBORNÝ ODZNAK SOV** (za výrazný prínos pre olympijské hnutie a šport): **Tomáš Grosmann, Marián Linder, Ľubor Štark, Peter Tichý, BRONZOVÝ ODZNAK SOV** (za dlhodobú prácu a prínos pre rozvoj olympijského hnutia a športu): **Peter Buček, Július Černický, Dušan Gabáni, Gabriela Hanuláková, Libor Charfreitag St., Imrich Kováč, Mária Marcibálová, Dušan Sliva, Ján Štefánik, ČESTNÉ UZNANIE SOV** (za dlhodobú aktivitu pri šírení olympizmu): **Mária Čamborová, Pavol Mečiar, Vlasta Nemcová, Pavel Oršula, František Pitoňák, Milan Pollák, Pavol Svrček, Ladislav Šandor, Jozef Šoška, MEDAILA SOV** (pre úspešných účastníkov OH a ZOH): **Katarína Beňušková-Lamrichová, Marta Pernišová-Pösová, Martin Tešovič, PLAKETA SOV** (za významný príspevok k rozvoju olympizmu a športu): **Ján Nosko**

OCENENIA KLUBU FAIR PLAY SOV

CENA KFP SOV – za príkladný čin v duchu fair play: **Pavol Horňák a Alojz Kavuljak,** za celoživotné pôsobenie v duchu fair play in memoriam: **Vladislav Janovjak,** za aktívne šírenie a propagáciu fair play): **František Štamberský, DIPLOM KFP SOV** – za celoživotné pôsobenie v duchu fair play: **Alena Hejtmánková-Holárková, Szabolcs Eschwig-Hajts,** za aktívne šírenie a propagáciu fair play: **Ján Kubiš.**

CENU PAVLA SCHMIDTA ODOVZDAL PETROVI (VPREDU) A LADISLAVOVI ŠKANTÁROVCOM VICEPREZIDENT SOV JOZEF GÖNCI.

PLAKETA SOV JEVGENIJOVI PĽUŠČENKOVI

Plaketu SOV za mimoriadny športový prínos pre rozvoj krasokorčuľovania si v auguste v Bratislave z rúk viceprezidenta SOV Zdenka Kríža prevzal legendárny ruský krasokorčuliar, dvojnásobný olympijský víťaz, trojnásobný majster sveta a sedemnásobný majster Európy Jevgenij Pľuščenko (na fotografii). Pred očami verejnosti v nákupnom centre Avion potom Pľuščenko odovzdal v mene SOV symbolický šek s finančnou podporu vo výške 1000 eur talentovanému slovenskému juniorskému krasokorčuliarovi Lukášovi Václavíkovi z krasokorčuliarskeho oddielu ŠKP Bratislava.

JANA DAUBNEROVÁ V KOMISII ŠPORTOVCOV EOV

Trojnásobná biatlonová olympionička Jana Daubnerová (ešte v minulej sezóne súťažila pod dievčenským menom Gereková) bola počas 9. európskeho fóra športovcov a 5. zhromaždenia európskych športovcov v Monte Carle 20. októbra na štyri roky zvolená do komisie športovcov EOV ako jedna z dvoch zástupcov zimných športov.

TEXT: ĽUBOMÍR SOUČEK **FOTO:** JÁN SÚKUP, ANDREJ GALICA

DVE VEĽKÉ MEDZINÁRODNÉ OLYMPIJSKÉ AKCIE V ŠAMORÍNE

V rezorte X-Bionic Sphere v Šamoríne–Čilistove sa konali dve veľké medzinárodné olympijské akcie, ktoré zabezpečoval Slovenský olympijský výbor (SOV) – v júni marketingový seminár, na ktorom sa zúčastnilo 112 účastníkov zo 67 krajín sveta a v októbri stretnutie vedúcich predstaviteľov 17 národných olympijských výborov krajín strednej a juhovýchodnej Európy.

ÚČASTNÍCI STRETNUTIA 17 NÁRODNÝCH OLYMPIJSKÝCH VÝBOROV V ŠAMORÍNE.

OLYMPIJSKÝ MARKETINGOVÝ SEMINÁR: Hlavnými organizátormi dvojdňového marketingového seminára boli Medzinárodný olympijský výbor (MOV), Asociácia národných olympijských výborov (ANOC) a SOV. V Šamoríne sa diskutovalo o marketingovom potenciáli OH 2016 v Riu de Janeiro, o predajných stratégiách, aj o možnostiach, ktoré NOV ponúka celosvetový televízny Olympic Channel – ten spustil svoje vysielanie deň po skončení OH 2016. Prezentácie mali aj predstavitelia celosvetových TOP-partnerov MOV – spoločností Bridgestone, Panasonic a Alibaba. O prípravách ZOH 2018 v Pjongčangu informovala predsedníčka koordinačnej komisie MOV pre tieto ZOH **Gunilla Lindbergová,** zároveň generálna sekretárka ANOV a členka exekutívy MOV. Účastníci z Rakúska a Talianska predstavili koncepty svojich národných domov. Záver seminára patril panelovej diskusii.

„Takýto seminár organizujeme druhý rok. Keďže na svete máme 206 NOV, rozdelili sme ich do troch skupín, ktoré sú v oblasti marketingu na približne porovnateľnej úrovni. Na Slovensku sme školili marketingových pracovníkov z krajín s najlepšie rozvinutou prácou v tejto oblasti. Myslím si, že naozaj môžu byť spokojní s tým, čo sa tu dozvedeli. Je dôležité zoznámiť sa s tým, čo robia inde a vypočuť si informácie o množstve rôznorodých programov v iných krajinách. Určite cenná bola aj prezentácia televízneho zástupcov televízneho Olympic Channelu. Objasnili, v čom môžu NOV poskytnúť pomoc a spoluprácu, aký olympijský videoobsah im môžu poskytnúť pre ich webové stránky a sociálne médiá, aj akú technickú podporu im môžu ponúknuť," povedala o seminári **Gunilla Lindbergová.**

STRETNUTIE NOV STREDNEJ A JUHOVÝCHODNEJ EURÓPY: Na októbrové stretnutie predstaviteľov národných olympijských výborov krajín strednej a juhovýchodnej Európy prišli zástupcovia 17 NOV – Albánska, Rakúska, Bosny a Hercegoviny, Chorvátska, Česka, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónska, Grécka, Maďarska, Moldavska, Čiernej Hory, Poľska, Rumunska, Srbska, Slovinska, Turecka, Kosova a Slovenska. Ospravedlnili sa len Bulhari. Až 11 NOV zastupovali ich prezidenti. Delegáciu SOV tvorili prezident **Anton Siekel,** čestný prezident **František Chmelár** a generálny sekretár **Jozef Liba.** Mimo delegátov jednotlivých NOV prišiel do Šamorína aj prezident Európskych olympijských výborov (EOV) **Janez Kocijančič,** ktorý dlhé roky viedol NOV Slovinska a má veľmi dobré vzťahy s predstaviteľmi SOV. Takéto stretnutie, ktorých tradícia sa začala písať v roku 2000 s účasťou len NOV krajín Visegrádskej štvorky, plus Slovinska, SOV organizoval už po tretí raz. V rezorte X-Bionic Sphere sa hovorilo predovšetkým o prípravách na ZOH 2018 v Pjongčangu, aj o hodnotení predchádzajúceho štvorročného olympijského cyklu a plánoch na najbližšie obdobie.

PILOTNÝ ROČNÍK PROGRAM SUCCESS S ÔSMIMI SLOVENKAMI

Osem žien vybraných SOV – **Mária Blažeková** (Slovenská basketbalová asociácia), **Zuzana Chrenková** (Slovenský zväz ľadového hokeja), **Eva Gažová** (Špeciálne olympiády), **Zora Hujsová** (Športový klub polície Bratislava), **Michaela Kováčik Grendelová** (Slovenský krasokorčuliarsky zväz), **Michaela Masárová** (Slovenská asociácia univerzitného športu), **Ivana Motolíková** (Slovenský olympijský výbor) a **Zuzana Trojáková** (Slovenský atletický zväz) sa zúčastnilo na premiérovom ročníku medzinárodného tréningového programu pre ženy v riadiacich pozíciách v športe, známeho pod skratkou SUCCESS. Program inicioval Chorvátsky olympijský výbor.

Do prvého pokusného ročníka programu SUCCESS sa zapojili NOV Chorvátska, Slovenska, Českej republiky, Francúzska, Talianska a Litvy. Každý NOV nominoval osem žien. Program vytvorený v rámci iniciatívy Európskej únie Erasmus+ je určený na poskytnutie nevyhnutých znalostí a vedomostí ženám pracujúcim v oblasti športu. Účastníčky programu absolvovali dva semináre – prvý v októbri 2016 v Ríme a druhý v máji 2017 v Paríži.

ŠPORTOVÁ POŠTOVÁ ZNÁMKA ČS. VZÁJOMNOSTI

V rámci vernisáže výstavy Nájdi si svoj šport! sa v spolupráci so Slovenskou poštou a s jej odborom POFIS uskutočnila aj slávnostná inaugurácia športovej poštovej známky, ktorá cez tri výnimočné športové osobnosti – futbalistu Andreja Kvašňáka, hokejistu Václava Nedomanského a boxera Júliusa Tormu – zaujímavo ilustruje česko-slovenskú vzájomnosť.

Na známke s nominálnou hodnotou 1 euro, ktorej tvorcom je akademický maliar **Igor Piačka** a autorom námetu **Peter Osuský**, sú tri športové esá výtvarne stvárnené pri športovom zápolení, na priloženom kupóne aj portrétovo. Všetci traja získali svetovú slávu počas pôsobenia v inom prostredí, než v ktorom vyrastali – Košičan **Andrej Kvašňák** v pražskej Sparte, Hodoníncan **Václav Nedomanský** v bratislavskom Slovane a rodák z Budapešti **Július Torma** v ČSR, kam repatrioval po druhej svetovej vojne.

OSEM Z JEDENÁSTICH ŠTIPENDISTOV OS MOV NA SPOLOČNEJ FOTOGRAFII NA PÔDE SOV: VPREDU ZĽAVA VANDA MICHALKOVÁ, VERONIKA SÝKOROVÁ A ROMANA GAJDOŠOVÁ, VZADU MATEJ POLIAK, MARTIN KUČERA, SAMUEL BALÁŽ, JÁN VOLKO A DOMINIK IMRICH.

SMEROM K OH V TOKIU 11 ŠTIPENDISTOV OS MOV

Dovedna 11 slovenských športovcov zaradila Olympijská solidarita Medzinárodného olympijského výboru (OS MOV) na návrh SOV od septembra 2017 do trojročného štipendijného programu smerom k OH 2020 v Tokiu. SOV vybral štipendistov spomedzi športovcov, ktorí svojimi výkonmi preukázali veľký výkonnostný potenciál, ale zatiaľ sa ešte plne nepresadili na vrcholných svetových súťažiach dospelých.

V porovnaní s minulosťou sa štipendijný program OS MOV rozšíril o celý jeden rok, takže všetci 11 športovci budú na hradenie nákladov preukázateľne spojených s ich športovou prípravou počas 36 mesiacov každý mesiac poberať v priemere podporu vo výške 650 USD. Nad uvedený rámec môžu športovci čerpať ešte grant až do výšky 4 545 USD na hlavu na hradenie účasti na kvalifikačných súťažiach na OH. Držiteľ štipendijného grantu OS MOV by oň prišiel vo chvíli, keď by bolo jasné, že už nemá ani teoretickú šancu kvalifikovať sa na OH 2020.

Zoznam 11 slovenských štipendistov OS MOV smerom k OH v Tokiu: **Andrea Podmaníková** (plávanie), **Romana Gajdošová** (triatlon), **Vanda Michalková** (športové lezenie), **Simona Glejteková** (vodný slalom), **Barbora Mokošová** (športová gymnastika), **Veronika Sýkorová** (športová streľba), **Ján Volko** (atletika), **Martin Kučera** (atletika), **Matej Poliak** (džudo), **Samuel Baláž** (rýchlostná kanoistika) a **Dominik Imrich** (karate).

ZO SEMINÁRA SOV K ZOH V PJONGČANGU

POHĽAD NA ČASŤ ÚČASTNÍKOV SEMINÁRA V SIELNICI.

Hotel Kaskády v Sielnici pri Sliači bol 7. júna už tretí raz dejiskom odborného seminára SOV. Medzi jeho 60 účastníkmi boli z radov športovcov bojujúcich o účasť na ZOH v Pjongčangu zjazdári **Adam a Andreas Žampovci, Matej Falat** a **Barbara Kantorová,** biatlonisti **Matej Kazár, Martin Otčenáš** a **Tomáš Hasilla,** sánkári **Jozef Ninis, Marek Solčanský a Karol Stuchlák** i bežkyňa na lyžiach **Alena Procházková,** ale aj špičková snoubordistka **Klaudia Medlová** a ďalší mladí adepti štartu v Pjongčangu. Aspoň na chvíľu prišli aj naše najlepšie biatlonistky, dvojnásobná olympijská šampiónka **Anastasia Kuzminová** a **Paulína Fialková,** ktoré si takisto ako ostatní odskúšali olympijské svetre a obuv. V zastúpení ďalších našich zimných športovcov prišli členovia ich realizačných tímov, vrátane hokejového.

Prednášky zahŕňali témy: Príprava na ZOH v Pjongčangu, Zdravotné zabezpečenie, Aktuálne informácie z oblasti boja proti dopingu, Výživa športovca – mýty a fakty, Činnosť komisie športovcov SOV, Olympijský marketing, Sociálne médiá SOV a Mediálne predpisy MOV. V rámci programu bola aj prezentácia doplnkov výživy pre športovcov a odznela i prednáška o konginitívnych schopnostiach v športe.

TEXT: ĽUBOMÍR SOUČEK **FOTO:** JÁN SÚKUP, ĽUBOMÍR SOUČEK

BOHATÉ AKTIVITY SOV – SOŠM

SOV – Slovenské olympijské a športové múzeum (SOŠM) realizovalo v druhej polovici roka 2017 viacero výstavných aktivít.

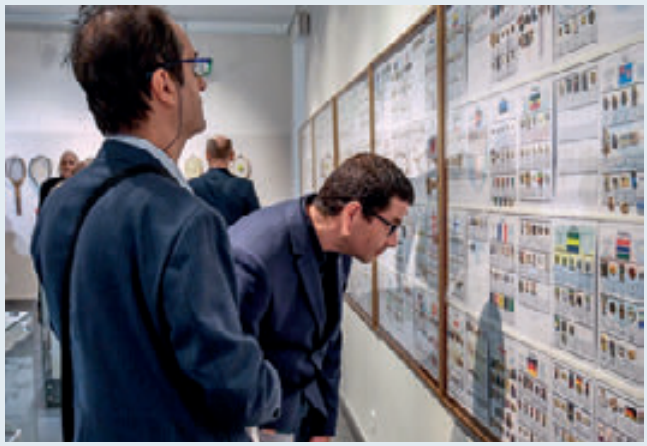

NA VÝSTAVE NÁJDI SI SVOJE HOBBY! NAŠLI ŠPORTOVÍ FANÚŠIKOVIA MNOŽSTVO UNIKÁTNYCH ZBERATEĽSKÝCH VZÁCNOSTÍ.

NÁJDI SI SVOJE HOBBY!

Najvýznamnejšiu predstavovala výstava **Nájdi si svoje hobby!,** ktorá bola v Múzeu mesta Bratislava verejne prístupná od 7. septembra do 8. októbra. Svoje exponáty rozmanitých artefaktov na nej prezentovalo dovedna 19 individuálnych vystavovateľov zo Slovenska. Časť svojich zbierok – najmä olympijských maskotov či olympijské pochodne – vystavilo aj SOV – SOŠM.

Cieľ výstavy bol predstaviť verejnosti široký záber špecifického druhu zberateľstva na Slovensku, ktorý má silnú tradíciu a dosahuje vo svete veľmi cenné úspechy najmä v oblasti filatelie a odznakárstva. Naši zberatelia nielenže získavajú najvyššie ocenenia na svetových výstavách, ale sú prizývaní aj ako komisári výstav, či hodnotitelia.

„Toto nie je súťažná výstava. Chceme ňou upútať aj mladšiu generáciu a podnietiť ju k zbieraniu zaujímavých športových artefaktov a memorabílií. Okrem najvýznamnejších športových zberateľov z oblasti známok, odznakov či mincí sme objavili aj tých menej tradičných. Sú tam vystavené medzinárodne oceňované filatelistické exponáty, úžasná odznaková zbierka Branislava Deleja a ďalších zberateľov či už olympijských, alebo monotematických odznakov z rôznych športov, unikátne tenisové rakety Jozefa Cillera, artefakty týkajúce sa Martiny Moravcovej, Věry Čáslavskej, Edmunda Hillaryho a ďalších významných športovcov, futbalové suveníry z pozostalosti legendárneho brankára Viliama Schrojfa, autogramy významných športových osobností a iné exponáty. Teší ma, že medzi vystavovateľmi sú aj významní slovenskí olympijskí funkcionári," povedala pri vernisáži výstavy riaditeľka SOV – SOŠM **Zdenka Letenayová.**

JANO SCHUSTER A INÉ OBRÁZKY

V priestoroch Stálej expozície dejín lyžovania na Slovensku SOV – SOŠM v Bellovom dome v Kremnici pripravilo múzeum v spolupráci s Európskym festivalom Kremnické gagy výstavu Jano Schuster a iné obrázky. Výstava bola venovaná tvorbe a pamiatke popredného slovenského karikaturistu Jána Schustera, ktorý sa v tvorbe venoval aj športovej tematike (hlavne lyžovaniu) a v denníku Šport viedol v rokoch 1994 – 1998 humoristickú prílohu.

VÝSTAVA V BUDOVE PARLAMENTU

Od 17. októbra až do 30. novembra bola v priestoroch foyeru Národnej rady Slovenskej republiky sprístupnená výstava SOV – SOŠM **Z depozitára prežitých emócií.** Okrem panelovej časti s informáciami o poslaní a práci SOV – SOŠM boli vystavené aj niektoré vzácne zbierkové predmety pochádzajúce od olympionikov, či od iných významných športových osobností zo Slovenska.

SVETOVÝ VEĽTRH OLYMPIJSKÝCH ZBERATEĽOV V BRATISLAVE

V bratislavskom hoteli NH Gate One zorganizovala Slovenská spoločnosť olympijských a športových zberateľov (SSOŠZ) pod patronátom Medzinárodnej asociácie olympijských zberateľov (AICO) 8. – 10. septembra už 23. ročník svetového veľtrhu olympijských zberateľov. Na predajnom veľtrhu sa stretlo viac ako sto zberateľov z 25 krajín. „Svetové stretnutie sme pripravili na veľmi dobrej úrovni. Prišla k nám početná špička zberateľov z tradičných veľmocí – USA, Rusko, Čína, ďalej zberatelia z viacerých európskych krajín, ale aj z Japonska či Indie," povedal predseda SSOŠZ a šéf organizačného výboru **Branislav Delej,** zároveň člen exekutívy AICO. Sprievodnými akciami podujatia boli autogramiády olympijských medailistov zo Slovenska, návšteva výstavy Nájdi si svoje hobby!, ako aj dražba niektorých exponátov. Prezident SOV **Anton Siekel** na nej pre zbierky SOV – ŠOŠM vydražil olympijskú pochodeň z Barcelony 1992.

NA SVETOVÝCH VEĽTRHOCH OLYMPIJSKÝCH A ŠPORTOVÝCH ZBERATEĽOV MOŽNO NÁJSŤ NAOZAJ VŠEHOCHUŤ ARTEFAKTOV.

VLADIMÍR MILLER – 70!

Žiadny náš športový funkcionár nebol tak dlho členom výkonného výboru SOV ako Vladimír Miller – nepretržite 24 rokov! Prvý raz bol zvolený na ustanovujúcom zasadnutí SOV 19. decembra 1992 a svoje posledné, šieste funkčné obdobie ukončil 26. novembra 2016. Potom ho zvolili za čestného člena SOV a od začiatku tohto roku je poradcom prezidenta SOV Antona Siekela. Rodák z Bratislavy Vladimír Miller oslávil 8. novembra 70. narodeniny!

Ako športovec sa venoval plávaniu, vodnému pólu a predovšetkým modernému päťboju. V tomto športe pôsobil ako tréner (vôbec prvý diplomovaný v Československu), významný funkcionár i medzinárodný rozhodca. Viedol juniorskú reprezentáciu ČSSR a ako asistent reprezentačného trénera mužov sa podieľal na zisku striebra a bronzu na OH 1976 v Montreale, bol aj na OH 1980 v Moskve. V rokoch 1988 – 1992 viedol federálny a v rokoch 1992 – 2012 Slovenský zväz moderného päťboja. Pôsobil aj v exekutíve medzinárodnej federácie UIPM. Je dlhoročný člen technickej komisie UIPM a pôsobil dovedna na piatich OH ako člen jury, resp. technický delegát.

Bývalý dlhoročný riaditeľ Športového gymnázia v Bratislave sa stal jedným z najvýznamnejších slovenských olympijských funkcionárov. V rokoch 1992 – 2001 bol členom výkonného výboru SOV, v rokoch 2001 – 2016 podpredsedom, resp. viceprezidentom SOV – najprv pre letné športy, potom pre mládež a následne pre rozvoj olympizmu. Viedol slovenské výpravy na OH 2004 v Aténach a OH 2008 v Pekingu, na premiérových OH aj ZOH mládeže v Singapure 2010, resp. v Innsbrucku 2012, aj na viacerých letných či zimných edíciách EYOD/EYOF. V roku 2010 bol ako prvý Slovák ocenený vyznamenaním Európskych olympijských výborov s názvom EOC Laurel Award.

OK PRIEVIDZA SLÁVNOSTNE OTVORIL VLASTNÉ SÍDLO

ČASŤ ČLENOV OK PRIEVIDZA NA SPOLOČNEJ FOTOGRAFII.

V Prievidzi sa 21. septembra odohrala v našich pomeroch výnimočná udalosť. OK Prievidza, jeden z najstarších a dlhodobo aj jeden z najaktívnejších spomedzi 21 regionálnych olympijských klubov na Slovensku, slávnostne otvoril svoje nové sídlo na ulici Olympionikov 6/A. OK Prievidza doteraz dlhodobo sídlil veľmi blízko v prenajatých priestoroch, ale v súčasnosti už má ako prvý olympijský klub na Slovensku vlastné sídlo.

Na slávnostnom otvorení sa zúčastnila aj delegácia SOV na čele s prezidentom **Antonom Siekelom,** ktorý OK Prievidza odovzdal finančný dar SOV vo výške 8 000 eur. Olympionikov z regiónu Hornej Nitry na slávnosti zastupovali strieborný rýchlostný kanoista z OH 2016 **Denis Myšák** a bývalá hádzanárka **Katarína Beňušková-Lamrichová.** Samozrejme, nemohol chýbať aj predseda Združenia olympijských klubov **Ivan Čierny** a zástupcovia ďalších regionálnych OK. Význam tejto udalosti podčiarkla účasť primátorky Prievidze **Kataríny Macháčkovej** aj primátorov všetkých miest regiónu Hornej Nitry. „Priestory OK Prievidza budú môcť využívať nielen členovia nášho klubu, ktorých je viac než šesťdesiat, ale aj záujemcovia o šport a olympizmus z radov študentov," povedal predseda OK Prievidza **Vladimír Revický.**

PRÍSPEVOK SOV K EURÓPSKEMU TÝŽDŇU ŠPORTU 2017

SOV sa svojimi tradičnými aktivitami zapojil do Európskeho týždňa športu 2017, zahŕňajúceho s mottom #BeActive rozmanité športové činnosti od 1. septembra až do 15. októbra. Takmer 450 detí z 9 prešovských základných škôl sa zúčastnilo na audiovizuálnom výchovno-vzdelávacom predstavení **Dotkni sa hviezd.** Deti sa na ňom oboznámili s olympijskou symbolikou, hodnotami a myšlienkami olympizmu, zažili sprostredkovane atmosféru olympijských hier a stretli sa so známymi športovcami – olympionikmi. Prišli medzi ne účastníci olympijských hier, či olympiád mládeže: olympijskí medailisti strelkyňa **Zuzana Rehák Štefečeková** (na fotografii s pochodňou) a biatlonista **Pavol Hurajt,** exmajster sveta rýchlostný kanoista **Peter Gelle,** plus sánkari **Mária Jasenčáková, Walter Marx ml., Katarína Šimoňáková a Tomáš Vaverčák.** Celoslovenské semináre pre cvičiteľky projektu

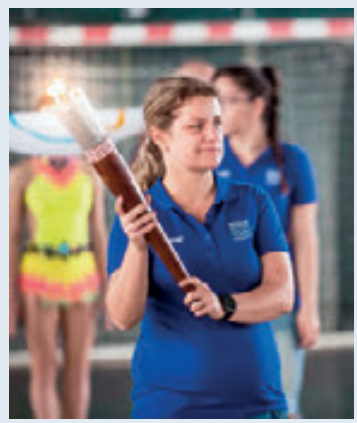

projektu **Vykročte za zdravím** sa uskutočnili v dvoch turnusoch (15. – 17. septembra a 14. – 16. októbra v Grand hoteli Bellevue v Hornom Smokovci. Spolu 68 účastníkov (64 žien a 4 muži) prišlo z 12 olympijských klubov.

HLAVNÝ OD V BANSKEJ BYSTRICI AJ S HVIEZDAMI

OLYMPIJSKÝ DEŇ

Hlavný Olympijský deň sa v roku 2017 uskutočnil 23. júna v Európskom meste športu – Banskej Bystrici. SOV na podujatie v parku pod pamätníkom SNP zabezpečil účasť viacerých športových hviezd – členov strieborného štvorkajaku z OH 2016 **Denisa Myšáka, Erik Vlčeka, Juraja Tarra** a **Tibora Linku,** viacnásobnej paralympijskej šampiónky v streľbe **Veroniky Vadovičovej,** kajakárky **Martiny Kohlovej,** ako aj topšportovcov miestneho Vojenského športového centra – atlétky **Martiny Hrašnovej** a biatlonistky **Jana Daubnerovej** (Gerekovej), ktoré v tomto roku ukončili aktívnu činnosť, i strelca **Juraja Tužinského.** Prítomnosť týchto osobností motivovala množstvo detí z banskobystrických škôl do aktívnej účasti v Behu Olympijského dňa, ako aj v množstve ďalších športových činností či už na provizórnej strelnici, pri prekážkovom behu, bubble futbale, alebo na minitrampolínach.

Predseda Združenia olympijských klubov SR **Ivan Čierny** absolvoval krátko pred Banskou Bystricou návštevy na oslavách v Olympijského dňa v Šahách, Trenčíne i v Prievidzi. „Hlavný Olympijský deň je síce jednorazová akcia, no predchádzajú jej olympijské festivaly, olympiáda materských škôl, podujatia pre starších, aj dôchodcov, víta sa každá aktivita jednotlivých olympijských klubov," povedal.

PRI BEHU OLYMPIJSKÉHO DŇA S DEŤMI ODŠTARTOVALI AJ OLYMPIONICI TIBOR LINKA, JURAJ TARR A JURAJ TUŽINSKÝ.

MEDZINÁRODNÝ OLYMPIJSKÝ TÁBOR MLÁDEŽE

Od 24. do 29. júna sa vo Vysokých Tatrách konal už 7. ročník Medzinárodného olympijského tábora mládeže (MOTM). V tábore v Grandhoteli Bellevue v Hornom Smokovci bolo dovedna 42 detí vo veku 12 až 14 rokov z piatich krajín – Česka, Poľska, Maďarska, Ukrajiny a zo Slovenska. Zo Slovenska päťčlenné tímy vyslali ZŠ Krosnianska a Tomášikova z Košíc, ZŠ Okružná z Michaloviec a ZŠ Ing. Kožucha zo Spišskej Novej Vsi. Slovenské školy o svoju účasť bojovali vo video súťaži.

Celý pobyt s deťmi absolvovali päťnásobná účastníčka ZOH a predsedníčka Olympijského klubu Vysoké Tatry, sánkarka **Mária Jasenčáková,** spolu s trojnásobnou účastníčkou OH v šerme **Katarínou Ráczovou.** Dlhý čas s deťmi strávila aj bývalá bežkyňa na lyžiach, účastníčka ZOH **Anna Pasiarová.** Venovali sa im aj dvojnásobná strieborná strelecká medailistka z OH **Zuzana Rehák Štefečeková,** bronzový biatlonista zo ZOH **Pavol Hurajt,** bývalí sánkari **Walter Marx ml.** a **Jana Šišajová,** hokejista **Pavol Svitana,** aj špičková súčasná biatlonistka **Paulína Fialková.**

Športovú náplň tábora tvorili súťaže v detskej atletike, horská turistika, aj aktivity v rámci Olympijského dňa 27. júna na ZŠ v Dolnom Smokovci s účasťou 350 detí, ktoré zahraničných pedagógov zaujali najviac. Súčasťou programu boli aj veľký olympijský kvíz pod patronátom Slovenskej olympijskej akadémie, environmentálny deň, večer fair play, medzinárodný piknik, či autogramiáda olympionikov.

SOV PARTNEROM TESTOVANIA ŽIAKOV V POHYBOVÝCH SCHOPNOSTIACH

Zistiť, aké pohybové schopnosti majú žiaci na prvom stupni základných škôl a aké sú ich pohybové predpoklady, má nový projekt Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorého partnerom je aj SOV. Projekt celoslovenského testovania pohybových schopností žiakov prvých a tretích ročníkov základných škôl s mottom „Bez pohybu nemôže byť človek zdravý" odštartoval v pilotnej fáze 11. októbra na Základnej škole v Senci. Jeho cieľom je odporučiť rodičom také športy, na ktoré majú ich deti nadanie a športové predpoklady. Na testovaní sa v pilotnej prevádzke zúčastnia žiaci prvého a tretieho ročníka na 24 vybraných ZŠ na Slovensku. Od školského roka 2018/2019 bude testovanie povinné pre všetky deti 1. ročníkov ZŠ, ktoré absolvujú o dva roky rovnaké testy aj v 3. ročníku.

Na testovaní v Senci boli prítomní čelní predstavitelia SOV na čele s prezidentom **Antonom Siekelom,** ale aj nová ministerka školstva **Martina Lubyová.** Deti prišli pri testovaní motivovať viacerí olympionici na čele so zlatými vodnoslalomárskymi medailistami z OH 2016 **Ladislavom a Petrom Škantárovcami** (na fotografii).

OLYMPIJSKÁ KVAPKA KRVI: VIAC AKO STO DARCOV NA ČELE S OLYMPIONIKMI

Viac ako 100 darcov prijalo tento rok výzvu Nadácie SOV a zapojilo sa do každoročnej *Olympijskej kvapky krvi* (OKK) s mottom *Daruj krv s olympionikom a zachráň život.* Podujatie sa konalo v dňoch 25. – 29. septembra 2017 v štyroch slovenských mestách. V Malackách ukázali svoju odvahu vodní slalomári **Jana Dukátová, Jakub Grigar** a rýchlostná kanoistka **Martina Kohlová** a pripojili sa ďalší odvážlivci. Spolu ich bolo 24. Až 42 darcov sa zapojilo do Olympijskej kvapky krvi v Šamoríne, kam darcov prišli podporiť členovia strieborného olympijského štvorkajaka v Riu 2016 **Juraj Tarr** a **Tibor Linka,** ale aj tenisový olympionik **Andrej Martin.** V Banskej Bystrici podporili toto podujatie štyria olympionici – atléti **Matej Tóth** a **Martina Hrašnová,** vodný slalomár **Juraj Minčík** a hokejista **Michal Handzuš,** ale aj riaditeľ VŠC Dukla Banská Bystrica **Roman Benčík.** A v metropole Východu – v Košiciach boli vzorom pre 38 darcov nielen basketbalová olympionička **Zuzana Žirková** či atlét **Lukáš Beer,** ale aj členka správnej rady Nadácie SOV a šermiarska olympionička **Katarína Ráczová,** študenti športového gymnázia, či primátor **Richard Raši.**

„Teší ma, že aj tento rok sa zapojilo do Olympijskej kvapky krvi viac ako sto ľudí na čele s olympionikmi. Spolu sme pomohli viac ako 50 litrami krvi. Som rád, že pre verejnosť boli naši olympionici silnou motiváciou a dodali mnohým nielen odvahu, ale aj presvedčenie, že darovať krv má zmysel," povedal na margo tohtoročnej Olympijskej kvapky krvi predseda správnej rady Nadácie SOV **Dušan Guľáš.**

MOMENTKA Z OKK V BANSKEJ BYSTRICI – PRI ODBEROCH KRVI MICHAL HANDZUŠ A JURAJ MINČÍK, ZA NIMI MARTINA HRAŠNOVÁ.

ODHALENIE PAMÄTNEJ TABUĽKY EVY ŠURANOVEJ

Pri Národnom pamätníku olympionikov na Národnom cintoríne v Martine zorganizovali SOV a SOV – Slovenské olympijské a športové múzeum 26. októbra pietny akt. Krátko pred Pamiatkou zosnulých bola na pamätníku odhalená tabuľka, pripomínajúca niekdajšiu vynikajúcu atlétku a bronzovú olympijskú medailistku v skoku do diaľky z OH 1972 v Mníchove **Evu Šuranovú,** rodenú Kucmanovú. Tá nás navždy opustila vlani na Silvestra. Na Národný pamätník olympionikov pribudla tabuľka s jej menom ako 25. v poradí. Pamätník, ktorý bol otvorený 16. októbra 2014, je venovaný všetkým olympionikom, ale zvečnené sú na ňom

TABUĽKA V BRONZOVEJ FARBE NA PAMIATKU EVY ŠURANOVEJ.

mená tých olympijských medailistov zo Slovenska, ktorí už nie sú medzi nami. Na pietnom akte sa zúčastnili najvyšší predstavitelia SOV na čele s prezidentom SOV **Antonom Siekelom.**

PARTE

†Vo veku 79 rokov v Bratislave 6. júna zomrel významný akademický sochár profesor JOZEF JANKOVIČ. Jeho socha s názvom „Vrchol" reprezentovala Európu na kultúrnej olympiáde v rámci OH 1988 a je umiestnená v areáli Olympijského parku v Soule. SOV ho v roku 2012 ocenil udelením Ceny Ladislava Chudíka.

†Vo veku 65 rokov zomrel 3. júla spoluzakladateľ a do svojej smrti podpredseda OK Prievidza PETER TICHÝ, v marci opätovne zvolený do výkonného výboru Združenia olympijských klubov SR. Pôsobil aj vo vedení Klubu fair play SOV. V roku 2011 bol ocenený Bronzovým odznakom SOV z roku 2011, v roku 2013 Diplomom KFP SOV a tohto roku Strieborným odznakom SOV.

†Vo veku 96 rokov zomrel 19. júla nestor slovenského jachtingu a držiteľ Zlatého odznaku SOV z roku 2011 VLADIMÍR PORUBSKÝ. V jachtingu bol významný funkcionár (niekoľko rokov viedol československý i slovenský zväz), medzinárodný rozhodca aj tréner, prekladateľ pravidiel i šíriteľ metodických poznatkov.

†Vo veku 69 rokov zomrel 2. septembra jeden z najaktívnejších dobrovoľníkov v slovenskom olympijskom hnutí JURAJ BOBULA – dlhoročný člen Horskej služby, nadšený ochranca prírody, propagátor športu, obzvlášť lyžovania, vášnivý lyžiar i fotograf, iniciátor výstavby Olympijského lesa v Tatranskej Lesnej. Takmer 20 rokov bol členom envirokomisie SOV, od roku 2005 až do vlaňajška ju viedol. V roku 2007 dostal Bronzové kruhy SOV, v roku 2015 bol prijatý za čestného člena SOV a získal Zlatý odznak SOV.

†Vo veku 66 rokov zomrel 3. novembra dlhoročný lekár slovenskej vodnoslalomárskej reprezentácie PAVOL PETRÍČEK, ktorý zároveň viedol našich vodných slalomárov na OH 1996 aj 2000.

TEXT: BORIS VANYA **FOTO:** ANDREJ GALICA, X-BIONIC® SPHERE, TASR/MARTIN BAUMANN, LUKÁŠ GRINAJ, DANIEL VESELSKÝ

ŠPORTOVO-REKREAČNÉ CENTRUM **X-BIONIC® SPHERE** V ŠAMORÍNE JE SLOVENSKÝ UNIKÁT

ZA VŠETKÝM HĽADAJ KOŇA

DOMINANTOU VSTUPNEJ ČASTI DO ŠPORTOVO-REKREAČNÉHO CENTRA JE OSEM METROV VYSOKÁ DVADSAŤTONOVÁ NEREZOVÁ SOCHA KOŇA, KTORÁ JE DIELOM GÁBORA MIKLÓSA SZŐKEHO Z BUDAPEŠTI.

Ktoré miesto na Slovensku môžu v tom istom roku navštíviť Sergej Bubka, Bill Gates, dubajský princ a Marek Hamšík?

AKO SA ROZRASTAL ŠAMORÍNSKY REZORT

2014
Otvorenie jazdeckej časti rezortu, teraz pod názvom x-bionic® equestor sphere

2015
Otvorenie plaveckej časti rezortu, teraz pod názvom x-bionic® aquatic sphere a x-bionic® wellness sphere

2016
Otvorenie atletického štadióna x-bionic® athletic sphere a hotela X-BIONIC® HOTEL

POHĽAD ZVRCHU NA CELÝ AREÁL.

Za všetko môže Agi. Osemročný anglický plnokrvník, ktorého dostal finančník Mario Hoffmann od kamaráta k štyridsiatym narodeninám. Netradičný živý darček bol inšpiráciou k vzniku areálu, ktorý dnes navštevujú špičkoví športovci, svetoví prominenti, ale aj široká verejnosť. Na Agiho počesť dnes stojí pred jazdeckou halou v areáli jeho socha.

Súčasťou rezortu x-bionic® sphere v šamorínskej časti Čilistov na juhozápade Slovenska je dnes najväčšia hipo-aréna v strednej Európe s rozlohou 38 hektárov, plavecká časť s dvoma klasickými bazénmi (otvorená päťdesiatka má aj hľadisko, v krytej dvadsaťpäťke sa často konajú súťaže), ale aj s ďalšími bazénmi, viacero toboganov, špičkový wellness, parádne telocvične pre gymnastov a vzpieračov, atletický štadión, reštaurácie, kino, ale aj hotel s 282 izbami s kongresovou sálou a so salónikmi.

Tento rok súťažili okrem jazdcov a ich koní v šamorínskom areáli opäť aj atléti na 52. ročníku mítingu Pravda – Televízia – Slovnaft, elitní triatlonisti na pretekoch The Championship 2017 alebo plavci na mítingu Slovakia Swimming Cup. Jedným z vrcholných podujatí roka, ktoré hostí areál, sú decembrové majstrovstvá Európy v krose.

Výborné tréningové podmienky v x-bionic® sphere využívajú viacerí slovenskí olympionici, ale do Šamorína sa podarilo prilákať za kvalitnou prípravou už aj zahraničných športovcov – napríklad maďarskú vodnopólovú reprezentáciu (mužov i ženy), čínske plavkyne, či kanadské družstvo v synchronizovanom plávaní.

Po dohode so Slovenským olympijským výborom rezort nesie označenie Olympijské tréningové centrum Slovenska.

Svoj letný prípravný kemp si tam rozložili dva popredné turecké futbalové kluby Galatasaray Istanbul a Trabzonspor. Formu na dôležité zápasy kvalifikácie majstrovstiev sveta 2018 tam ladili aj slovenskí futbaloví reprezentanti.

Na budúci rok sa do Šamorína vrátia opäť triatlonisti, plavci a atléti, bohatý je program jazdeckých podujatí, novinkou budú majstrovstvá Európy v kickboxe.

Veľká športová lahôdka sa črtá na rok 2022. Po odstúpení amerického Lexingtonu zostal Šamorín jediným kandidátom na usporiadanie Svetových jazdeckých hier FEI, ktoré bývajú jednou z najväčších udalostí vo svetovom športovom kalendári.

Predchádzajúce podujatie tohto rangu, ktoré sa uskutočnilo v roku 2016 v Normandii, prilákalo do dejiska viac ako pol milióna návštevníkov a súťaže jazdeckej špičky sledovalo na celom svete 350 miliónov divákov.

TALIAN LORENZO CORREDDU, VÍŤAZ INDIVIDUÁLNEJ SÚŤAŽE DETÍ NA TOHTOROČNÝCH MAJSTROVSTVÁCH EURÓPY MLADÝCH JAZDCOV, JUNIOROV A DETÍ.

NA MAJSTROVSTVÁCH SVETA 2016 VO VYTRVALOSTNOM JAZDENÍ SA ZÚČASTNIL AJ DUBAJSKÝ KORUNNÝ PRINC HAMDAN BIN MOHAMMED AL-MAKTÚM.

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE FEI MAJSTROVSTIEV SVETA 2016 VO VYTRVALOSTNOM JAZDENÍ.

JAZDECTVO

Šamorínsky areál je raj jazdcov a koní. Hipo-aréna je zameraná na všetky druhy jazdeckých športov – parkúr, dostihy, drezúru aj vytrvalostné jazdecké preteky. Hlavný parkúr, na ktorom sa odohráva väčšina súťaží, má špeciálny trávnatý povrch. V areáli sa nachádza 638 boxov na zimné aj letné ustajnenie a dve jazdecké haly. Tento rok bol šamorínsky komplex dejiskom majstrovstiev Európy mladých jazdcov, juniorov a detí či prestížneho Pohára národov v parkúrovom skákaní. Na ten sa prišiel pozrieť zakladateľ softvérovej spoločnosti Microsoft a filantrop Bill Gates, ktorý podporoval svoju 21-ročnú dcéru Jennifer Katharine. Na majstrovstvách sveta vo vytrvalostnom jazdení sa minulý rok zúčastnil aj dubajský korunný princ Hamdan bin Mohammed Al-Maktúm – nie ako fanúšik, ale pretekár. V Šamoríne ho sprevádzal aj jeho otec, dubajský šejk Mohammed bin Rašín Al-Maktúm, ktorý je predsedom vlády Spojených arabských emirátov.

SVETOVÁ REKORDÉRKA V HODE KLADIVOM ANITA WLODARCZYKOVÁ V AKCII.

JANA VELĎÁKOVÁ A JEJ POKUS V SKOKU DO DIAĽKY.

ATLETIKA

Atletický míting Pravda – Televízia – Slovnaft sa vrátil na scénu po šiestich rokoch. V novom dejisku, na šamorínskom atletickom štadióne s modrým osemdráhovým oválom, sa zatiaľ uskutočnil 51. a 52. ročník. V najlepších časoch (80. a 90. roky minulého storočia) patril míting vďaka účasti špičkových atlétov a ich výkonom k elitným v Európe. Minulý rok sa predstavila divákom napríklad svetová rekordérka v hode kladivom Poľka Anita Wlodarczyková, ktorá o niekoľko týždňov neskôr triumfovala aj na olympijských hrách v Riu. Súťažnú premiéru pod holým nebom tam vlani absolvoval chodec Matej Tóth – aj on vyšperkoval sezónu olympijským zlatom. Okrem aktívnych športovcov zavítali na míting atletické legendy – Kubánec Alberto Juantorena, Jarmila Kratochvílová, tohto roku zasa fenomenálny skokan o žrdi Sergej Bubka.

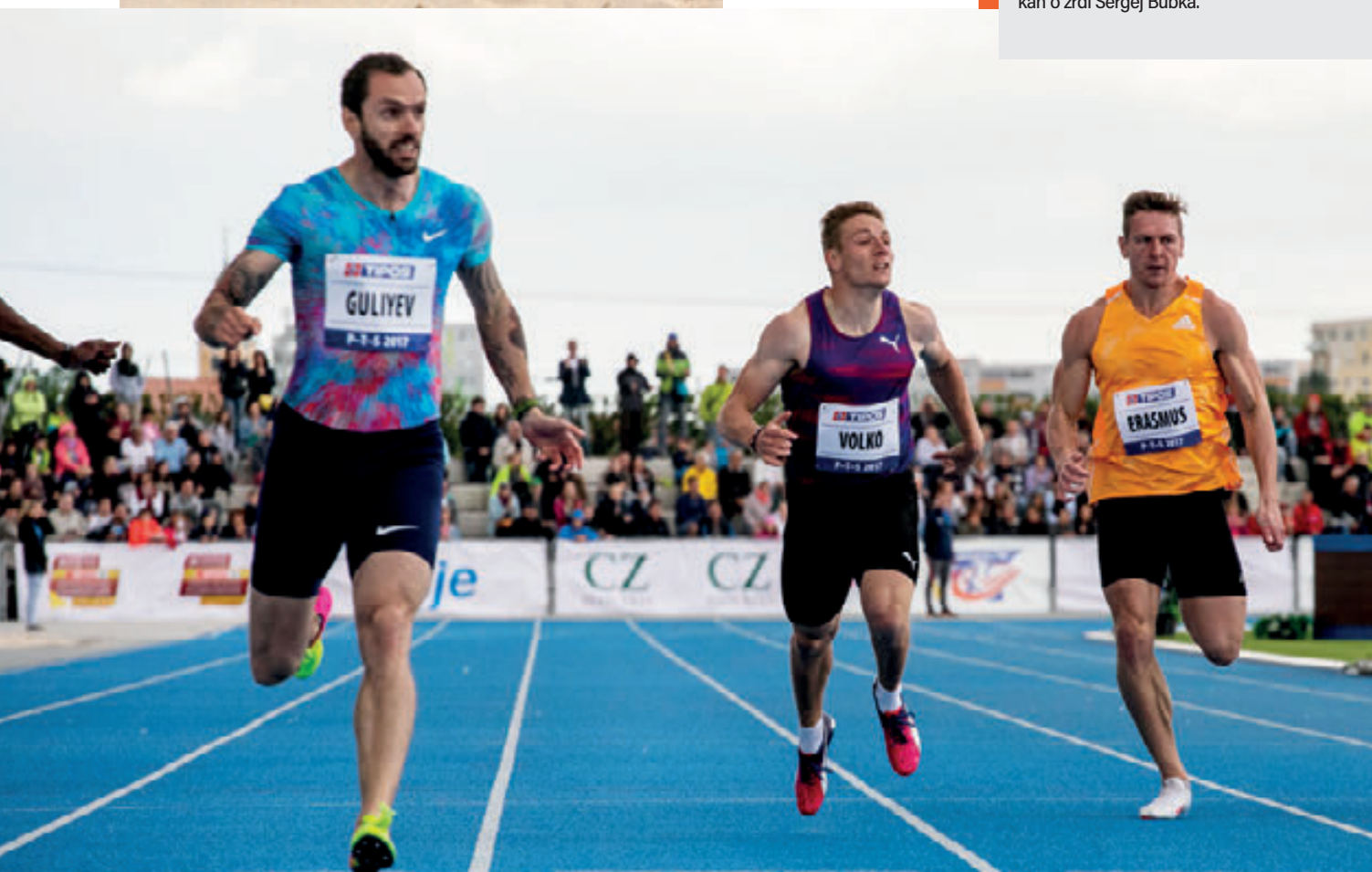

ŠPRINTÉR JÁN VOLKO (V STREDE) V SPOLOČNOSTI RAMILA GULIJEVA Z TURECKA A EMILEHO ERASMUSA Z JUŽNEJ AFRIKY.

SLOVÁK RICHARD VARGA NA PRETEKOCH V ŠAMORÍNE.

TRIATLON

Najskôr 1,9 km plávania, potom 90 km v sedle bicykla a napokon 21,1 km behu. Začiatkom júna bol rezort dejiskom majstrovstiev sveta v strednom triatlone pod názvom The Championship 2017 pod hlavičkou Challenge Family. V súťaži mužov lákal najmä dvojnásobný olympijský víťaz Brit Alistair Brownlee, či Juhoafričan Richard Murray, štvrtý muž z OH v Riu de Janeiro, ale aj slovenský reprezentant Richard Varga. „Atmosféra bola úžasná, diváci mi veľmi pomohli. Som rád, že triatlon sa na Slovensku posúva vyššie," nechal sa počuť Varga, ktorý skončil jedenásty. Po úspešnej premiére získal rezort licenciu na ďalšie tri ročníky podujatia.

VÍŤAZ TRIATLONOVÉHO THE CHAMPIONSHIP 2017 KANAĎAN LIONEL SANDERS V CIELI.

VO VNÚTORNEJ DVADSAŤPÄŤKE SA TRÉNUJE A SÚŤAŽÍ AJ V ZIME.

PLÁVANIE

Areál x-bionic® aquatic sphere krstili minulý rok v júni. Jeho ozdobou je vonkajší olympijský desaťdráhový bazén s tribúnou pre 1 500 divákov. Plavci majú k dispozícii aj vnútorný 25-metrový bazén s ôsmimi dráhami, vhodný na prípravu a preteky v zimnom období. Areál dotvárajú tri detské bazény, rekreačný bazén s atrakciami, štyri tobogany a dve vonkajšie vodné šmykľavky. „Je tu tribúna a bloky, ktoré sme desať rokov nevedeli zohnať, vyzerá to super. V otvorenom bazéne je lepšia atmosféra. Pribudla ďalšia možnosť, kde môžeme najmä v lete plávať," hodnotil areál pri jeho krste slovenský plavec Richard Nagy.

Spokojnosť s prostredím netajil ani tréner maďarskej vodnopólovej reprezentácie Tamás Märcz. „Cítili sme sa tu výborne, fantasticky nás pohostili. Sme tu prvý raz, ale určite nie naposledy," citoval ho portál samorin.sk. Maďari sa v Šamoríne pripravovali na majstrovstvá sveta v Budapešti, kde skončili v júli na druhom mieste.

ŠPIČKOVÉ WELLNES CENTRUM PONÚKA DOKONALÝ RELAX.

SLOVENSKÍ FUTBALOVÍ REPREZENTANTI (ZĽAVA) MAREK HAMŠÍK, ADAM NEMEC A JURAJ KUCKA V ŠAMORÍNSKOM AREÁLI PRED ZÁPASOM PROTI ŠKÓTSKU.

FUTBAL

V lete tohto roka mala bezpečnostná služba v x-bionic® sphere nečakané starosti. Do rezortu dorazili stovky tureckých futbalových fanúšikov v nádeji, že aspoň na chvíľu uvidia naživo niekoho z hviezdneho tímu Galatasaray Istanbul. Mali však smolu. Turci si želali prípravu za zatvorenými dverami. Okrem Galatasarayu si rozložil tréningový kemp v areáli aj ďalší turecký tím Trabzonspor s trojicou Slovákov Jánom Ďuricom, Jurajom Kuckom a Matúšom Berom. Areál sa tiež stal prechodným domovom pre slovenskú futbalovú reprezentáciu pred zápasmi kvalifikácie MS 2018.

FUTBALISTI TRABZONSPORU POČAS TRÉNINGU.

DARE 2B™

welcome to our mountain

generálny partner Slovenského olympijského tímu Pjongčang 2018

mail: objednavky@dare2b.com

Teším sa

NA ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY

Pjongčang 2018

SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ VÝBOR

SLOVENSKO
Olympijský tím
Pjongčang 2018

Sme jeden tím

Slovenských olympionikov s hrdosťou podporujú

Exkluzívny partner | Generálni partneri | Hlavní partneri | Partner

Dodávatelia | Mediálni partneri